SERIA
ROMÂNIA SUB ASEDIU

inițiată și îngrijită de scriitorul
Florin Purluca

CARACAL

FANTASY# HORROR# SCIENCE-FICTION # HEROIC-FANTASY # FICTION

Colecția Science-Fiction

#92

Aurel Cărășel
ATACATI LEGIUNEA!
Ținuturi imaginare în Regatul Unit - august 1938

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CĂRĂȘEL, AUREL
Atacați legiunea! / Aurel Cărășel. - București: Pavcon, 2019
ISBN 978-606-9057-36-0

821.135.1

Comenzi:
Editura PAVCON, tel.: 031-100.80.70
0723.26.90.40
office@pavcon.ro
www.pavcon.ro
www.colectiasf.ro

Designul colecției, ilustrația și coperta: Arh. Andrei

ISBN 978-606-9057-36-0

AUREL CARAȘEL

Atacați Legiunea!

SERIA

RSA

Editura PAVCON
București, România, 2019

Completează-ți *Colecția Science-Fiction* cu:

Cartea întâi

Capitolul I
O scrisoare din Dobrogea

Ultimele două pagini ale scrisorii erau scrise parcă de o altă mână, mai nervoasă și mai grăbită. Alexandru Milovan se aștepta să vadă chiar mici stropi de cerneală, săriți din penița care zgâria pagina, la fiecare literă. Hârtia era de calitate proastă, pesemne vreo filă velină, ruptă de către bătrânul profesor de la sfârșitul unui caiet de notițe. Un colț îndoit și apoi readus în poziția inițială, îi indica un semn pus de vreun elev, ca să nu mai caute aiurea lecția de zi. îl și vedea pe Eliade Buciuc, aplecat deasupra mesei de pe veranda îngustă a casei, înmuind tocul în sticla cu cerneală și străduindu-se să-și țină ochelarii cu ramă groasă de baga pe vârful nasului.

„Și de ce nu te-ai întoarce? Zău, Alexandre, Cernavoda este încă un orășel încântător. Ceva mai așezat decât pe vremea adolescenței tale, cu mai multe grădini de legume la stradă, cu mai multe camioane militare, dar și ale șantierului de construcții navale gâfâind din greu pe dealul Ciucului, dar cu aceleași șalupe de dragaj ancorate de o veșnicie la intrarea în port (mai ții minte, când te duceai

să te ascunzi pe ele, ca să citești, în liniște, cărțile împrumutate de la coana Veturia?) și cu aceleași bălți dincolo și dincoace de Pod, în care toți picii de pe strada Portului învață să înoate și să pescuiască crăpceni, carași și bibani.

Îți mai amintești? Casa lui Mavroman, căpitanul acela de cursă lungă, care a murit în Pireu, tăiat de doi marinari greci beți... casa aceea albă, cu gard înalt, din piatră, care avea un turn asemănător unui far... Anul trecut a fost un raid american, într-o noapte, la sfârșitul lui noiembrie. Ploua de trei zile fără întrerupere și burțile norilor se tâ- rau pe creasta dealurilor. Cred că pilotul voia să bombardeze Podul, ca să taie legătura germanilor cu portul din Constanța. Pesemne că nu a văzut și a largat bomba chiar peste ea. Acum, acolo e o groapă adâncă, care s-a umplut pe jumătate cu apă, de la un izvor subteran. Se scaldă rațele și gâștele vecinilor din jur. Doamna Mavroman și nepoata ei, Adela Izmir, au scăpat tefere, erau în vizită la familia Pașa.

Cred că ți-i mai amintești pe alde Pașa, aveau o cofetărie, la marginea dinspre port a orașului. Vindeau sugiuc, acadele, halva, sirop de arțar și făceau o cafea aromată minunată. Unii spuneau că nu era turcească, ci armenească. Acum, de când cu războiul, au fost nevoiți să închidă. Îți închipui, cred, că nu prea mai aveau clienți. Iar cafeaua ajunge tot mai greu pe meleagurile astea, deși Constanța, Agigea și Eforie sunt la doi pași. Și cu birja ajungi în patru-cinci ore. Dar deh, la război, ca la război. Trebuie să îndurăm și să nu ne plângem. Dacă meritam, sigur Domnul ne dădea mai mult.

RS A - ATACATI LEGIUNEA! Aurel Cărășel

Să nu îndrăznești să zâmbești! Știu că te pregătești s-o faci, te cunosc prea bine, ca să nu-mi dau seama de asta. Pesemne că, acum, când citești rândurile astea, mergi pe una dintre străzile aglomerate ale Bucureștiului și te gândești că numai un boșorog, prea îndrăgostit de locurile în care și-a trăit cea mai mare parte a vieții, ar putea să te cheme înapoi, în orașul de unde ai plecat, ca să-ți cauți un viitor mai bun. Numai un boșorog nu și-ar putea da seama că aici, pe dealurile astea prăfoase, printre care se strecoară șarpele de metal al Dunării, nu ai găsi nimic bun de făcut și ai ajunge exact ființa de care te-ai temut, atunci când adolescența s-a sfârșit: un ratat, pierdut într-un burg acoperit de loess, a cărui singură mulțumire este să bea o țuică bătrână, la „Ancora ruptă", alături de alți trei-patru amici, ratați și ei, și să comenteze mersul unui război care nu se mai sfârșește.

Nu zâmbi, deci, pentru că vreau să-ți spun că, dacă o faci, te înșeli amarnic. Aici, viața noastră se petrece altfel, decât vă închipuiți voi, locuitorii metropolei, între două raiduri aeriene. Suntem la marginea lumii, adevărat, dar lucrul acesta are și avantajele lui: nimeni nu vrea să ne cotropească, iar zilele se petrec în acea liniște conspirativă pe care trebuie că am moștenit-o din veacurile trecute, când nimeni nu ne amenința, pentru că nimeni nu știa că bărăganurile uriașe ale Dobrogei pot fi locuite și de altcineva decât de scaieții și mărăcinii lui Fanai t Istra ti.

Intoarce-te, dragul meu băiat, poate că te vei fi săturat de amăreala și de sâcâiala vieții din Capitală. De necu- noscuții de care te lovești pe stradă. De pâinea făcută din

făină de mei și de salamul cu soia, cu care ne-au cotropit aliații germani. De blocurile care seamănă, din ce în ce mai mult, cu clădirile unei închisori, unde n-ai loc să te miști decât din bucătărie în dormitor și în baie, ca să te speli cu apa aia plină de clor. Măcar Dunărea a scăpat de purificarea teutonă. Și-a păstrat apa albastru-verzuie, pe care o știi dintotdeauna și oamenii din satele de pe malurile ei încă o beau sau o fierb pentru ciorbă, în oalele lor de lut smălțuit. *

Dar poate că-ți vine greu să te desparți de meserie. E drept că, pe aici, nu prea e nevoie de polițai. Sunt de ajuns doi, ca să acopere toată regiunea, spre răsărit, până la Ali- manu și chiar mai departe. înspre apus, până la Hârșova, sunt alți trei, cu comandament în Seimeni, au cai, ca pe vremuri. Parcă sunt niște cowboy, din filmele alea americane, cu Rudolf Valentino. Numai că nu au Colturi, cu butoiaș, ci Mausere germane, cu sistem de tragere automat. Dacă aș face puțină presiune, la comandantul german local (îți povestesc eu, altădată, cum am ajuns să-1 cunosc pe Herr Wilhelm Drahr), poate că l-aș putea îndupleca să mai înființeze un post de polițist militar. Ar trebui să fie mândru că angajează pe cineva care a absolvit Dreptul și care a fost comisar, timp de aproape șapte ani.

Dar mult mai sigur ar fi să-ți deschizi un birou de avocatură, în oraș. Crede-mă, nu ai duce lipsă de cazuri. M-am interesat, la Baroul din Constanța, printr-un văr al meu, Theodor, care e grefier: zeci, uneori chiar sute de procese, provin din această zonă, iar oamenii trebuie să meargă la Medgidia sau la Constanța, ca să găsească un avocat, care

RSA - ATACAȚI LEGIUNEA!Aurel Cărășel să-i reprezinte. Ai fost un student strălucit, Alexandre, și, chiar dacă tu nu te-ai lăudat niciodată cu asta, tot am aflat de la un fost coleg al tău, Firică, poate l-ai uitat, poate nu, că ai terminat „ Magna cum laudae", iar asta nu e puțin lucru, la o facultate grea, cum este Dreptul. Ca să fiu limi- nar de sincer cu tine, aș putea zice că ți-am cam pregătit terenul, în acest scop: le-am spus la toți prietenii că nepotul meu dinspre soră, un celebru avocat din București (și, aici, o să-i scuzi minciuna bătrânului tău unchi), s-ar putea să vină să profeseze în orășelul nostru patriarhal. Așa că, vezi, lațul se strânge tot mai mult în jurul tău și, în cele din urmă, o să te tragă îndărăt, spre meleagurile natale.

Mă înșel prea mult? La vârsta mea (la care alții au ajuns demult oale și ulcele), nu cred că ar fi de mirare. Dar poate că inima mea a simtit că ai nevoie de aerul din Cernavoda copilăriei tale și, de aceea, m-a împins să-ți scriu epistola de față. Dacă te hotărăști să faci pasul ăsta, aș fi foarte fericit să-mi trimiți o telegramă. îmi doresc să te aștept la peron și să te conduc până la birjă, ca să vadă lumea că aceia care au plecat odinioară mai găsesc și calea de întoarcere. Pentru că inimile noastre au rămas aceleași, nu? - în ciuda bătrâneților și a depărtărilor.

Dacă primesc telegramă, mă apuc să-ți fac curat prin vechea ta cameră, cred că o mai știi. Multe lucruri sunt exact cum le-ai lăsat. Cred că pe masa de la fereastră a rămas deschis un caiet de matematică, mi se pare că repetai pentru nu știu ce concurs, atunci când ai plecat la București. Nici măcar nu am idee dacă te-ai mai dus sau nu la el. Dacă mai ai treburi care te rețin în Capitală sau,

pur și simplu, nu te-ai hotărât să te întorci, nu-mi spune nimic. Tăcerea este cel mai bun răspuns, iar eu am să înțeleg din ea că visurile mele provinciale mai trebuie să aștepte.

Cu bine,
unchiul Eliade."

Așa se iscălise pe fiecare din cele aproape o sută de scrisori pe care le primise, de-a lungul anilor, de la el și la care numai rareori se învrednicise să răspundă. Unchiul Eliade avea, probabil, vreo 90 de ani și, după moartea soției Evghenia, rămăsese singur, în căsuța cu pridvor, de pe strada Răsăritului. în fiecare an, îi reînnoia propunerea de a se întoarce în Cernavoda, de fiecare dată sub un alt motiv. Acum venise rândul profesiei sale de avocat, pe care nu o practicase niciodată.

Alexandru Milovan oftă, împături foile scrisorii și le așeză din nou în plic. Adresa de pe el era scrisă cu o altă cerneală și parcă literele erau nițel mai tremurate. Ca și cum unchiul Eliade ar fi scris întâi plicul, la câteva zile o parte a scrisorii și, spre finele săptămânii, ar fi încheiat-o în grabă și ar fi aruncat-o în cutia poștală, ca să scape de ea.

Așeză plicul în buzunarul din dos al hainei și se uită după chelner, dar terasa era plină, la ora aceea târzie a după-amiezii, iar băieții de sală trebuie că alergau de colo-colo, înnebuniți de numărul mare de comenzi. Din- colo de gardul de lemn, o mașină de pompieri trecu în viteză, cu clopotul de alarmă bătând furios. Dinspre Foișo- rul de Foc se auzea glasul de tunet al clopotului cel mare, care anunța un incendiu, pe undeva prin cartierele măr-

 ginașe. Sau poate că era vreo bombă cu fosfor, rămasă de la ultimul raid american, și care explodase, pentru că dracii de copii o zgândăriseră din locul ei, ca să vadă cum izbucnesc jerbele de scântei portocalii, asemenea unui foc de artificii.

— Amice Milovan! Nu te-am mai văzut de la începuturile lumii! Hai vino-ncoace, să te strâng în brațe, de bun- găsit.

Tresări și întoarse capul. La doi pași de el, ferindu-se să nu fie agățat de numeroșii clienți care veneau și plecau, stătea acel Firică-Dumbravă Nicușor, fostul său coleg de facultate, cu care împărțise camera de la gazda de pe Ma- gheru, și despre care îi pomenise bătrânul în epistolă. La naiba, numai de întâlniri sentimentale nu avea chef, în momentul acela! Se ridică încet în picioare, străduindu-se să-și ascundă stânjeneala. Lumina soarelui, ieșit brusc la marginea unui nor, îi împăienjenea privirile și de-abia îl vedea pe cel din fața lui.

— Și eu mă bucur să te văd, Nicule. Insă, vai, timpul nu-mi dă răgaz să stăm de vorbă. Terminasem cafeaua și tocmai mă ridicam să plec. Știi, slujba...

— Ce slujbă, nene, las-o-ncolo, cinci minute, că n-o fi foc! Hai, zău, așa, nu ne-am mai văzut de...

Bărbatul slab, îmbrăcat în raglan negru, cu picenez în ochiul drept, și cu pălărie de fetru negru, cu bor îngust, începu să numere pe degetele de la mâna dreaptă:

— Ia să vedem... unu-doi-patru, cred că or fi vreo cinci ani, dacă nu chiar șase...

II amenință cu mânerul de fildeș al bastonului.

— Și tu vrei să pleci așa, pur și simplu? Sau te eschivezi? Nu ți-o fi plăcând compania mea?

Un chelner apăru la numai o masă distanță, ca o zână salvatoare. Ii făcu semn cu mâna.

— Nu e vorba de asta, neică. Pur și simplu, trebuie să ajung la slujbă. Știi cum sunt nemții...

O doamnă, îmbrăcată într-o rochie amplă, cu volănașe roz trecu pe lângă ei și le aruncă o privire curioasă pe sub voal. Deși nu o cunoștea, Milovan o salută curtenitor. Femeia surâse și trecu mai departe. Chelnerul ajunse lângă ei, cu ștergarul alb pe antebraț.

— Cafeaua, îi spuse Milovan și întinse o bancnotă roșie. Păstrează restul.

— Mulțumesc, coane! Mai poftiți pe la noi.

Băiatul strecură cu rapiditate banii sub șorț, se înclină scurt, apoi debarasă masa și o șterse cu cârpa.

— Hai, mă, Alexandre! Ce naiba, fac cinste cu o *jamaica!* Țal, stai să mai iei o comandă.

— îmi pare rău, Nicule, chiar trebuie să plec.

îi făcu semn chelnerului, care se uita nedumerit la ei, să plece. își luă servieta ponosită de pe scaunul de alături și îi întinse mâna fostului coleg.

— Mi-a făcut plăcere să te revăd, bătrâne. Poate altădată vom fi mai norocoși, în privința timpului. Mi-ar plăcea să depănăm niște amintiri.

Firică-Dumbavă Nicușor ridică din umeri.

— Ei, dacă nu se poate, nu se poate și gata.

Se feri din calea unui cuplu, care se îndrepta spre ieșire. Grăbită să ajungă în stradă, femeia deschisese deja umbrela albă de mătase.

— Dar de o îmbrățișare frățească tot nu scapi, așa să știi.

Ii puse mâinile osoase pe umeri și îl trase la piept. Mirosea a ulei de levănțică și a parfum „Comanche". Și, vag de tot, a tutun de mestecat. Milovan se lăsă îmbrățișat, fără să se opună.

— Trebuia să stai, prostule! îi șuieră în ureche celălalt și mirosul de tutun deveni încă și mai puternic. Mă urmăresc doi și nu am avut cum să te abordez altfel, fără să le trezesc suspiciunile. Fii atent la ce-ți spun acum: *Neamțul Trăznit* te așteaptă la orele 18:30, în Biroul Negru. La 17:20, vei fi la Palat, la Poarta Doi, cu un buchet de crizanteme albe în mână. O să te aștepte un soldat de la Pază. La 17:20, ai reținut? Și acum strânge-mă și tu în brațe, nu sta ca mortul!

înghiți în sec, cu inima bubuind. Duse palmele pe spatele hainei celuilalt și le apăsă ușor. Firică-Dumbravă se îndepărtă cu un pas.

— Să fii sănătos, coane, și ne mai vedem. Lumea e al dracului de mică.

— Care naiba e Poarta Doi? întrebă prostește, cu ochii pe picenezul de argint.

Celălalt se întoarse să plece spre ușă. Se opri în ultima clipă, se scotoci prin buzunarul hainei și scoase un pătrățel de carton, cu o imagine tipărită pe una din părți.

— Era să uit. Asta e cartea mea de vizită. Stai să-ți scriu și numărul de telefon de la Minister.

Scoase un stilou cu peniță de aur, se aplecă peste colțul mesei și notă ceva pe spatele cartonului.

— Așa. Cu bine, Alexandre. Când ai nevoie, acum știi unde mă găsești.

Pomi spre ieșire, mai înainte ca să-i poată spune ceva. Milovan rămăsese năuc, privind în urma lui. Raglanul negru feri câteva mese și păși în stradă. Fluviul de trupuri îl trase în mijlocul șuvoiului, făcându-1 să dispară în câteva clipe. Imediat, doi bărbați îmbrăcați în uniforme militare germane se desprinseră de zidul de care stătuseră rezemați și porniră grăbiți în urma lui. Va să zică, nu min- țise, era chiar urmărit. Și încă de armata germană. Putea să fie ceva încă și mai rău? se întrebă, în timp ce răsucea petecul de carton între degete. Putea, se hotărî. In locul militarilor puteau să fie doi legionari. Sau doi gestapoviști.

— Domnu'? Mai doriți ceva? Vreo apă tonică? Un pahar cu bragă rece?

Chelnerul apăruse ca din pământ lângă masă, luându-1 prin surprindere. Ii făcu semn că nu și pomi, la rândul său, spre ieșire. Deși era dimineață, soarele ardea cu putere, iar norii se grăbiseră să fugă cu toți spre miazăzi. Iși miji ochii în lumina crudă, căutând eventuali urmăritori. Nu văzu nimic suspect, dar asta nu însemna nimic. îl putea spiona oricine: florăreasa de la colțul străzii, care oferea buchete de narcise trecătorilor, lustrangiul cu cutia de lemn atârnată de gât, cerșetorul fără un picior, de peste stradă, vânzătorul de ziare, care mergea printre mașini și trăsuri, lăudându-și marfa și zbierând titlurile de pe prima pagină.

Cartonul îl frigea între degete, încercând să-i atragă atentia. Se uită la el. într-un chenar maroniu, cu bucle simple, la fiecare colț, stătea scris, cu litere de tipar: FI- RICĂ-DUMBRAVĂ NICUȘOR, iar sub nume, cu litere

RSA - ATACAȚI LEGIUNEA!Aurel Cărășel subțiri și înclinate: *JURIST LA MINISTERUL AFACERILOR INTERNE.* Și mai jos, încă, un număr de telefon, probabil de la Minister.

Răsuci cartonul cu fața în jos. Descifră greu scrisul aproape ilizibil: „Poarta Doi e cea dinspre Atheneu. Să nu mă cauți niciodată la telefon. Rupe cartonul". Urmă sfatul și rupse cartea de vizită în bucățele, pe care le aruncă într-un coș din apropiere. O pomi spre Cișmigiu, cu pași mărunți. Avea nevoie de timp, ca să-și pună ordine în gânduri.

Pe stradă, trecu un tramvai electric nou-nouț, produs la uzinele Wolfswagen. Ne iau grâul, porumbul și petrolul, pe gratis, ca ajutor de război, și ne vând mașinile, tramvaiele și trenurile lor, la prețuri de război. Ca și când noi nu am fi în stare să le facem pe ale noastre. Scuipă cu năduf, în urma mașinăriei zornăitoare, care strălucea ca o prăjitură de marțipan, cu glazură de alviță. Ocoli două doamne, care se opriseră în fața Palatului Bibescu și se uitau pe o revistă de modă.

Neamțul Trăznit era porecla lui Carol al II-lea și era folosită numai în cercurile restrânse ale conducerii Jandarmeriei, Poliției și Siguranței Naționale. Ea îi ajuta pe cei care trebuia să vorbească despre Majestatea-Sa, fără să folosească numele sau funcția sa în public. Alexandru Milovan se mira și acum cum de gazetarii nu aflaseră încă de ea, dar multe lucruri erau de mirare în Regat, așa că nu-și bătea capul să afle răspunsul.

Lucrase șapte ani în poliție și, datorită pregătirii juridice, ajunsese destul de repede comisar. Rezolvase și vreo două cazuri „babane": cel al lui Jean Buză-de-iepure, ne-

bunul sadic, care fura copii, îi sodomiza și apoi le tăia carotida, lăsându-i să sângereze până mureau pe dealurile de gunoaie din Groapa lui Ouatu (pe acesta îl ceruseră nemții, înainte să ajungă la tribunal și să fie condamnat; bănuia că pentru a face pe el experimente medicale, în lagărele din Polonia, poate chiar la Auschwitz, Mengele ăla aduna ciudații de peste tot, din teritoriile anexate sau aliate); și cel al „fraților spărgători", trei gemeni care dădeau lovitura la băncile străine din București și din țară, reușind să se evapore mereu în ultima clipă, de parcă Diavolul însuși le arăta calea și le dădea de veste, când s-o șteargă. Până la urmă, Intunecimea-Sa se dovedise a fi, așa cum bănuise încă de la început, un „greu" din Minister, care le vindea pontul și veghea să nu fie prinși, împărțind în schimb prada juma-juma. „Greul" scăpase, dar fusese nevoit să fugă în Austria, iar făptașii intraseră după gratii pentru 30 de ani. După un timp, îi ajunsese la ureche un zvon, conform căruia ar fi fost sugrumați toți trei în celule și îngropați, în secret, pe un câmp din spatele Gherlei. Nu dăduse importanță, în vreme de război circulau sute de zvonuri, cele mai multe lansate chiar de la Minister pentru a destabiliza anumite situații, dar, la câteva luni, primise un telefon, la serviciu, de la un necunoscut, care-1 avertiza că „greul" s-a întors în țară și că ar fi bine să se facă nevăzut, pentru o vreme. îi ceruse numele „greului", iar cel de la capătul firului șovăise o clipă, apoi răsese, fără veselie:

— Ce-ți spune ție un nume ca Zelea Codreanu? Nimic. Pentru că, la momentul ăsta, el nu înseamnă ceva decât

pentru o mână de persoane. Dar va avea atâta putere, în curând, încât va putea să răstoarne chiar și monarhia, dacă-și va dori una ca asta. Așa că ar fi mai cuminte, pentru o vreme, să te dai la fund.

Îl întrebase pe necunoscut de ce îi făcea favorul ăsta, iar celălalt tăcuse din nou pentru o clipă, apoi revenise, spunându-i ceva năucitor: urma să mai fie nevoie de el, în țara asta, și era bine să nu mai lucreze, la vedere, o vreme.

— Nu știu să fac decât ceea ce fac, încercase să tragă de timp, când își dăduse seama că necunoscutul nu mai voia să-i spună altceva.

— Ai putea să te înscrii în Barou, replicase celălalt. Sau ai putea să rămâi, cumva, în branșă. Te-ar interesa să devii agent sub acoperire?

Și așa ajunsese, la doar trei săptămâni de la respectiva convorbire, în sediul posomorât de pe strada Berzei, de la numărul 143, îi cunoscuse pe Brezianu și pe Paulonski și devenise agent sub acoperire.

Se opri în fața porții de metal forjat a Grădinii Cișmi- giului, dinspre Ministerul Agricol. O boare de vânt leneșă și uscată aduse cu ea miros de iarbă proaspăt cosită, de trandafiri și de apă stătută. O cabrioletă, cu doi trăpași frumoși, cu pene împletite în coamele maronii, veni dinspre Oteteleșeanu, ocoli în goană colțul străzii și dispăru pe sub coroanele copacilor bătrâni, în direcția Gării de Nord. Dinspre Wulmstaght, un grup de bicicliști pedala din greu, în clinul dealului, la capătul căruia strălucea, asemenea unei nestemate pe o coroană, restaurantul

Capșa. Erau soldați români de la infanterie, cu tot armamentul din dotare la ei, asudând din greu, în căldura miezului zilei. O clipă, fu gata-gata să intre, prin porțile mari din fier forjat, să se așeze pe o bancă și să își pună ordine în gânduri, dar renunță, cu părere de rău. Trebuia să ajungă pe strada Berzei, chiar dacă nu pentru motivul pe care i-1 oferise lui Firică.

Carol al II-lea nu avea de unde să-l cunoască, drumurile lor nu se intersectaseră niciodată și, chiar dacă Serviciul Secret de Informații fusese înființat la cererea lui, Alexandru Milovan se îndoia că acesta îi știa pe toți cei 184 de agenți, care lucrau pentru Rege și pentru Guvern. Ca să fie sincer, el însuși nu știa mai mult de 12-13 colegi, cei cu care lucrase în tandem, de-a lungul timpului, precum și pe operatorii care făceau de jumă la sediu. Așa că de unde și până unde dorea Regele să discute tocmai pe el? Mult mai aproape de realitate ar fi fost să-l cheme la ordin pe Moruzov, iar vulpea aia bătrână să-l recomande pentru cine știe ce chestie secretă, după care, împreună să meargă în Biroul Negru și șeful său să preia ordinul din mâinile Regelui și să i le înmâneze lui. Cam așa credea că ar fi fost protocolul, într-o Casă Regală. De fapt, habar n-avea, cine avea timp să studieze viața la Curtea Regală?

Oftă, ridică din umeri și porni mai departe, pe stradă, în jos, căutând din priviri firul argintiu al Dâmboviței, printre clădirile cu trei și patru etaje, peste fațadele cărora atârnau, flasc, steagul Regatului și cel al Reich-ului. Până la strania întâlnire de la începutul serii, trebuia să termine

raportul filării contelui Montigliani, să predea arma și cartușele la Armurărie, să fixeze întâlnirea de la miezul nopții cu trimisul mareșalului Averescu și, printre picături, să-și facă timp să mănânce un sandviș și să bea o bere.

Ce naiba voia *Neamțul Trăznit* de la el, la urma-urmei?

Grăbi pasul, ocolind landoul unei bone, și se angajă pe una din străduțele care ocoleau Ambasada Reich-ului și se pierdeau înspre Grozăvești.

A A A

Berea indigenă, mai cu seamă berea blondă, devenise în ultimii ani din ce în ce mai proastă, iar scuzele statului român (oricât de slabă, berea rămânea tot o băutură alcoolică, și nu putea fi produsă decât în fabricile statului, așa cum prevedea constituția) cum că bombardamentele americane și canadiene ar fi distrus majoritatea culturilor de hamei, fiind obligat să folosească orzoaică, în locul lui, nu era decât praf în ochii proștilor, hotărî Milovan, în timp ce se uita cu atenție în galantarul cu băuturi al magazinului. Standul vecin era plin cu sticle de bere germană, de cea mai bună calitate. Dar pe care nu avea voie s-o cumpere decât armata prietenă și de ocupație, bineînțeles. Pentru că numai ei și câțiva civili români, din înaltul aparat administrativ, dețineau, în mod legal, mărci. Dacă se scobea prin buzunarele hainei, ar fi găsit și el vreo două- trei monede și i-ar fi ajuns să plătească o sticlă. Dar, mai întâi, ar fi fost obligat să explice cum ajunseseră acei bani în haina sa și ăsta era un lucru al naibii de greu.

In cele din urmă, comandă o sticlă de bere „Carpatina", cu un cap de urs aproape șters pe etichetă. O băgă într-o pungă de hârtie, alături de sandvișul cu brânză de oaie, cumpărat de la o tarabă stradală, și pomi gânditor spre casă. Se hotărâse să renunțe să mai treacă pe la Armurărie, nu avea să se facă gaură-n cer pentru că mai stătea o noapte pistolul în servieta sa. Și, în loc să mănânce sandvișul pe o bancă și să se holbeze toți trecătorii la el, decisese că era mai bine să treacă pe acasă și să mănânce în bucătărie, ca oamenii normali.

— Oameni normali... bombăni, ocolind o pisică oprită fix în mijlocul trotuarului, cu ochii ațintiți asupra unei vrăbii, care-ți întindea nepăsătoare aripile la soare.

Doi pași mai încolo, un bărbat îmbrăcat în haine cam ponosite, rezemat de un gard de uluci, îl întrebă dacă n-avea un foc. Dădu din cap că nu.

— Da' o țigară, coane? C-au scumpit frițiii de trei ori, până acum, „Naționalele", se văietă el, cu ochii lucind de lăcomia fumului bănuit a se odihni în buzunarul din dos al hainei lui.

I se făcu brusc milă de el, mută punga în stânga și scoase tabachera de alamă. Deși fuma rar, știa ce însemna pentru unii nevoia de tutun: puteau răbda de foame, de sete și chiar se puteau lipsi de alcool. Dar de tutun niciodată.

— Poți să iei două, îi spuse. Dar chibrit tot n-am.

— Săru' mâna, coane! Să-ti dea Al de Sus sănătate, că mare pomană-ți făcuși.

Se apropie de el și întinse mâna spre tabacheră.

— Domnu' Milovan, șopti el și respirația îi puțea a ma- hoarcă, vezi că te filează unu' de peste drum. Ai grijă, îl

știu cum lucrează, i-a rupt picioru' lu' un văr de-al meu, pen'că ăla n-a vrut să-i spuie unde se ascunde banda lu' Gașpar, țiganu' ăla ungur de sparge trenuri.

Bărbatul tresări, dar se stăpâni să arunce vreo privire, în direcția indicată.

— Hai, mai ia una, azi e pomană mare-n Calendar.

Apoi, încet de tot:

— De unde mă cunoști, nenică?

Celălalt se mai servi, tacticos, de încă una, pe care o trecu pe sub nas, mirosind-o prelung.

— Cum de unde, dom' șef? Păi nu m-ai băgat dumneata la mititica, în urmă cu patru ani, ți-ai uitat? Dar zău, pe-aia o meritam și nu mi-a părut rău. Mai ales că mi-ai luat și apărarea la Tribunal, când a vrut procuroru' să-mi pună în cârcă și spargerea de la Madgearu. Așa că te-am ținut minte. Acu' se cheamă că suntem chit.

Dădu să plece, dar Milovan îl apucă de cot.

— Mai stai o clipă. Parcă îmi aduc aminte de tine. Cum spuneai că te cheamă?

— Nu spuneam. Bărbatul își trase cotul din strânsoare. Căliman Vasile, da' toți mă strigă Picu. Da' ce, vrei să mă treci în raport?

Fostul comisar ridică din umeri.

— Da, pentru că ți-am dat trei țigări. Dacă am nevoie de tine, unde te pot găsi?

— Nu sunt ciripitor, dom' șef.

— Nu pentru ciripeală o să te caut, Picule. S-ar putea să-ți dau ceva de lucru, muncă ușoară, plată bună, țigări și băutură pe veresie.

Căliman Picu rânji, arătându-și dinții cariați și înnegriți de tutun.

— Ei, așa mai vii de-acasă, dom' șef. Dormîntr-o magherniță părăsită, pe Brestei, peste drum de Fabrica de Fum.

Fabrica lui Marghiloman. I se spunea așa, pentru că scotea, zi și noapte, un fum negru și gros prin toate cele trei coșuri de cărămidă, înalte de 20 de metri.

— Știu unde vine. Când ești de găsit acolo?

— De la miezul nopții și până când trec chivuțele cu măturile spre centru.

— Am să țin minte. Și, Picule... mulțumesc pentru sfat. Arătă cu bărbia spre trotuarul celălalt. II căram mult și bine în spate.

— Să fii sănătos, coane!

La colțul străzii, aproape că se ciocni cu un puști, care vindea ziare. Luă un „Universul", îl desfăcu și se prefăcu interesat de știrile interioare. Când fu sigur că stratagema funcționa, riscă o privire către urmăritor și... rămase cu gura căscată. Bărbatul solid și foarte înalt, cu haină în carouri și umbrelă neagră sub braț, era Petre Brezianu, colegul său de birou și, într-un fel, șeful său direct. Lăsă ziarul la vale și se uită direct spre el. Nu părea să se ascundă. Ba chiar din contră, îi zâmbi, apoi îi făcu semn să se apropie. Se uită cu precauție în susul și în josul străzii. Nu zări nicio figură cât de cât cunoscută și se mai liniști. Traversă strada cu pași mari, atent la bicicliști și la birje. Mașinile se îndeseau către seară, când Wermacht-ul pleca de la serviciu. Se opri în dreptul lui, iar Brezianu rânji și-i întinse mâna. I-o strânse, șovăielnic, dar nu spuse nimic. In fond,

celălalt avea ceva de spus. Măcar o scuză pentru faptul că se găsea acolo, ca și când l-ar fi urmărit. Haida-de, chiar îl urmărise, la urma-urmei, nu?

— Te duci acasă? îl luă celălalt prin surprindere. Parcă prin cartierul ăsta stăteai. Sau te-ai mutat?

— Ce mama dracului, omule, mă urmărești?

Brezianu își dădu pălăria pe ceafă și își miji ochii. Apoi râse, dar fără chef.

— Se poate spune și așa. De fapt, am primit ordin să nu te scap din ochi. Și, după cum vezi, sunt cu ochii pe tine, ha-ha!

— Văd. Alexandru Milovan își mută punga în dreapta, chiar sub servietă. Cine te-a trimis, Bătrânu'?

— Altcuiva nici că-i pasă de tine, băiatule. Și chiar dacă ar fi fost altul, tot de la Bătrânu' ar fi venit ordinul, la urma-urmei. Ce urmărire se face, în cadrul Serviciului, care să nu treacă pe sub ochii lui? O aprobă, înseamnă că și-o dorește. In ce te privește, mi-a dat ordinul personal. Ai făcut vreo prostie?

Milovan strânse din fălci. I se părea, cumva, ireal ca el, care lucra la un serviciu de urmărire, să fie urmărit, la rândul său. Pe carosabil, trecu greoi un camion lung, plin cu infanteriști germani, cu armele ținute între genunchi. Erau tineri, cu mustața blondă abia mijită, râdeau și spuneau glume, aruncând priviri pofticioase femeilor de pe stradă. Mergeau, pesemne, să întărească vreun punct antiaerian, către Șoseaua Ploieștilor, acolo unde, o dată sau de două ori pe săptămână, fortărețele zburătoare B-29 ale aviației SUA, precum și Mohicanii canadieni de cursă

lungă, veniți de dincolo de Bosfor, încercau cu încăpățânare să găsească o breșă și să bombardeze terenurile petrolifere.

— Da, mormăi, după un timp, cu ochii după camion. Cred că am stat prea mult peste program și și-a calculat că nu are cu ce să-mi plătească orele suplimentare. Dă-o naibii de treabă! Ce ți-a spus?

Celălalt ridică din umeri. Mirosea a transpirație și a apă de colonie ieftină.

— Că să mă țin după tine toată ziua. Și abia când o să fiu sigur că te-ai încuiat de tot în casă, cu trei lacăte, să mă întorc și să scriu un raport. Cu toate detaliile posibile. Dacă mă întrebi pe mine, eu zic că tocmai se pregătește să-ți dea o misiune babană și acum te verifică. Dar asta e așa, între noi. Deci ce făceai? Te duceai acasă?

— Nu există niciun fel de deci... Bărbatul își mută greutatea de pe un picior pe celălalt și aruncă o privire urâtă către un văcsuitor de încălțări, care se uita prea insistent la pantofii lui obosiți. Bine, mă, Breziene, m-ai prins, mă duceam acasă, trebuie să mă ocup de ăla micu', m-a disperat de două zile, tușește să-și scuipe plămânii și noaptea arde ca focu'. E musai să-1 vadă un doctor, mai ales că și coana Veturia mă tot împinge să mă duc, că face aprindere la plămâni, uite-așa i s-a prăpădit și ei un băiat, acum vreo 25 de ani.

Petre Brezianu ridică palma, ca pentru a opri șuvoiul de vorbe.

— Stai așa, băiatule, nu trebuie să te superi pe mine că am întrebat. Preferai să te urmăresc, până la noapte?

Scoase o batistă mare, albă și își suflă nasul în ea.

— Știu cum e cu răcelile astea, și eu trag de vreo săptămână. Unii zic că au adus-o friții de prin Thailanda, după ce au ocupat Asia Mică. Iți curge nasul, tușești sec și nu dormi noaptea de febră. Iar penicilina asta nu mai face doi bani. Cred că au trimis-o toată pe front, iar nouă ne fac injecții cu praf de copt. Trebuia să aflu ce ai de gând, ca să scriu în raport. Altfel ce citește Bătrânu', înainte să soilească? Dai o bere sau te grăbești?

— Mă grăbesc, răspunse Milovan și nu mințea, chiar se grăbea, până la ora întâlnirii de la Palat nu mai era chiar atât de mult timp. O dau mâine, promit.

— Dacă oi mai fi prin București, clătină din cap, cu îndoială, bărbatul cu haina în carouri. Parcă văd că te trimite Bătrânu' la Berlin, să-i aranjezi vreo șustă cu vreun mahăr de-acolo.

— N-am fost niciodată în Germania, așa că nu văd de ce m-ar trimite tocmai pe mine.

— Pentru că știi germana foarte bine.

— Știu și rusa, se strâmbă Milovan. Doar am crescut în Dobrogea. Poate mă trimite la Moscova să mediez vreun tratat cu Stalin. Or vrea friții să și-i facă parteneri pe frontul de est și să atace Japonia.

— Poate, zâmbi enigmatic celălalt. Cine poate ști ce-i în capul Bătrânului? Hai, du-te acasă, că te așteaptă băiatul.

Ridică umbrela, în semn de salut, se răsuci pe călcâie și plecă fluierând spre Centru. Milovan mai privi câteva clipe în urma lui, apoi traversă din nou și se îndreptă către intersecția cu Lascăr Catargiu, hotărât s-o scurteze

pe Berzelor și apoi prin capătul de la răsărit al Drumului Viilor.

Pe vremuri, cartierul Ferentari fusese chiar la marginea Bucureștiului și era renumit pentru depravare, crimă și violență. Mai multe bande își disputaseră supremația, de-a lungul anilor, cea mai renumită fiind a lui Săceanu, cel care umbla cu o sabie japoneză (sau poate chinezească) la brâu, ziua-n amiaza mare, pe stradă și nimeni nu îndrăznea să se ia de el. Poveștile spuneau că, seară de seară, polițaii cartierului se duceau la el acasă, îi pupau mâna și îi dădeau raportul despre ce se mai petrecuse pe moșia lui. Asta până când, într-o bună zi, într-o crâșmă dinspre Florești, l-a împușcat un copilandru, cu un pistol nemțesc ciudat, cu 12 gloanțe, Brawashendth era imprimat pe tocul lui, era atât de mic și de ușor, încât părea o jucărie, dar era o armă adevărată, o văzuse cu ochii lui, ani buni mai târziu, pe când ancheta o altă crimă în Ferentari, fără să știe că avea să vină o vreme când el însuși urma să-i devină locuitor.

De vreo șase ani, însă cartierul se mai liniștise, germanii instalaseră aici o cazarmă pentru trupele auxiliare tehnice și patrulau în fiecare noapte pe străzi, pe jos, călări sau pe motociclete cu ataș, dotate cu mitraliere ușoare. După câteva încăierări și mai multe razii, lucrurile se potoliseră, iar bandele fugiseră cât mai departe, spre satele de câmpie, unde nemții nu erau interesați să își fixeze bazele.

Când căminul în care locuia Ștefan, încă de când îl înscrisese la Școala Tehnică Germană pentru Drumuri și Poduri, fusese dărâmat de explozia unei bombe, care că-

zuse în curtea de alături, Milovan fusese nevoit să se mute de la căminul Poliției Capitalei, unde stătuse până atunci, împărțind camera cu Sandu Dogaru, comisarul de la Moravuri, și să caute o locuință pentru amândoi. O găsise în Ferentari, pe strada Teilor, la numărul 141, la recomandarea unui evreu, căruia îi salvase prăvălia de la închidere, în 1936, când legionarii încercaseră pentru prima dată să-i expulzeze pe jidanii din București dincolo de Prut, în Basarabia, și să le rechiziționeze bunurile. Coana Veturia era o văduvă de vreo 40 de ani, nici urâtă, nici frumoasă, cu o căsuță bine îngrijită, în fundul unei curți pline de pomi și de flori. Lui Ștefan îi plăcuse din prima și îi spusese că aici avea să se simtă perfect. Așa că își luase geamantanul din piele de porc, făcuse semn unei birje, trecuse pe la fostul internat să semneze actele prin care se încărca cu responsabilitatea minorului, luase și gențile băiatului, le pusese în lada din spate, apoi îl ajutase să se urce în birjă și porniseră în aventura mutatului. Era al șaptelea loc în care se muta, de când începuse războiul și, cumva, se recunoștea în personajul acela interesant al poetului Topârceanu, din „Balada chiriașului grăbit", și care îi plăcuse atât de mult, încât decupase foaia din revista unde apăruse și o lipise în interiorul geamantanului, ca s-o aibă tot timpul sub ochi.

Acum, coana Veturia devenise cea mai liniștită parte din viața lor comună: îi aștepta cu masa de dimineață și cu cea de seară, împletind șosete și flanele de lână, în fotoliul de răchită, așezat lângă plita cu lemne, făcea curat prin camere, făcea focul în sobe, în zilele friguroase de

toamnă și de iarnă, le spăla hainele, iar duminica, atunci când era vreo sărbătoare religioasă, le cocea gogoși sau clătite cu dulceață de pere și îi privea pe sub sprâncene cum se bucură de mâncare. Nu aflase niciodată dacă fusese măritată sau nu, însă la câte avea pe cap curiozitățile de genul ăsta nu-și mai găseau locul. îi era destul că exista un loc unde să doarmă noaptea și cineva care să stea cu ochii pe Ștefan.

Masa era deja pusă pentru cină, când intră în casă, scu- turându-și pantofii de praf pe bucata de preș de la ușă. Ștefan ciugulea de pe o farfurie firimituri de brânză și răspundea la întrebările femeii, care spăla niște vase în chiuveta de fontă, de sub fereastră. Milovan dădu bună ziua, îi înfoie părul băiatului, care-i prinse mâna și i-o lipi o clipă de obraz, apoi se așeză pe scaunul din fața lui și-l întrebă cum a fost la școală.

— Parcă tu nu știi, se strâmbă Ștefan. își puse palma dreaptă peste o parte a feței, imitându-1 pe directorul Wargner, care-și pierduse un ochi în bătălia de pe Vistula, în urmă cu vreo opt-nouă ani, pe când era un standar- thenfuhrer plin de ambiție, dar cam lipsit de noroc. Elevi, declamă el pe nas, într-o germană aproape ininteligibilă din cauza accentului, Reich-ul are nevoie de forțele voastre, de ingeniozitatea voastră, de mintea voastră lucidă pentru a construi șosele late și drepte, de la Berlin și până la Kiev, Reich-ul are nevoie de brațele voastre puternice pentru a ridica poduri, ca acela al compatriotului vostru Saligny, de pe Rhin și până pe Thamisa. Reich-ului îi trebuie aerodromuri modeme pentru Messerschmidt-uri de

cursă foarte lungă, dar și pentru zeppelinuri de dimensiunea unui stadion de fotbal și chiar mai mari, căi ferate pentru trenuri care vor depăși, în curând, 200 de kilometri pe oră, porturi pentru transatlantice de 10-12.000 de locuri. In curând, Reich-ul va avea nevoie de primul aerodrom din lume pentru a înălța spre troposferă avionul suborbital „Teutonul", la care lucrează de aproape zece ani bravii noștri ingineri. Voi sunteți cei chemați să faceți toate aceste lucruri și pentru asta va trebui să vă dovediți niște aliați responsabili ai celui mai puternic stat de pe Pământ.

Răsuflă adânc, apoi bău apă din pahar și se șterse la gură cu mâneca.

— Prostii, ca de obicei. Aceeași placă de gramofon, zgâriată la mijloc. Nu-1 ascultă nimeni, evident, dar toți se prefac foarte atenți.

— Tu văd că l-ai ascultat, până ce i-ai învățat discursul pe de rost, observă tatăl, luând și el câteva firimituri din farfurie.

— După ce auzi, zi de zi, aceleași lucruri, nu-i niciun merit că reții câteva fraze, clătină băiatul din cap. în rest, tot ce știi: geometrie aplicată, terasamente, compoziția solului, aliaje metalice, nituri și șuruburi, rezistența metalelor, turnarea tablierelor, exploatarea minereurilor. O grămadă de calcule și toate în germană. Unele sună tot atât de ciudat ca și cum ar fi spuse în limba banthu.

— Ce știi tu despre limba banthu?

— Păi... e o limbă africană. Nu înțelegi nimic din ea. Și cred că nici negrii ăia nu pricep mare lucru, dar o vorbesc, ca să nu o uite. La urma-urmei, e limba strămoșilor lor.

— Ia te uită, habar n-aveâm că am crescut un filozof! se prefăcu uimit Milovan. Nu mai rămâne să-mi spui decât că l-ai citit pe Nietzsche în original și că Schopenhauer este lectura ta favorită, înainte de a adormi.

— Ai să râzi. Ștefan făcu o pauză și-i întinse o felie groasă de pâine. Merge mai bine cu brânză, explică el. Chiar îl studiem pe Nietzsche, la cursul de filozofie germană. Vorbim și despre alții, de Marx și Engels, toți nemți și ei, ca să știm cum să le combatem teoriile.

— Aha, făcu bărbatul și, pentru a nu continua discuția pe linia aceea, se prefăcu preocupat să mestece îndelung din bucata de pâine.

In spatele lor, femeia termină de spălat vasele și le puse la uscat pe un suport din lemn. Işi șterse mâinile cu o cârpă și se apropie de masă. Milovan observă că îmbrăcase o rochie aproape nouă, cu guleraș de dantelă și o mulțime de pliuri înguste.

— Nu mă așteptam să veniți așa devreme, domnule comisar (așa îi spusese, încă de la început, deși el insistase să renunțe la formalismul ăsta, la urma-urmei, nici măcar nu mai era comisar). Așa că nu am terminat de pregătit cina. îmi pare rău că va trebui să mai așteptați.

— Nu-i nimic, doamnă Veturia, m-am pregătit pentru o astfel de eventualitate. Ridică punga de hârtie. Mi-am cumpărat cina pe drum. Un sandviș e mai mult decât suficient, dacă în jur am o companie plăcută. De altfel, nici să nu mă mai așteptați cu cina, cred că, în noaptea asta, tura mea o să se prelungească mai mult. Posibil chiar nici să nu ajung acasă, așa că să nu fiți îngrijorați, dacă trece de miezul nopții și nu apar.

— Asta înseamnă că nu o să poți veni cu mine la Muzeul Tehnicii, se bosumflă Ștefan, luând o mină posomorâtă. Toți băieții vin însoțiți de tații sau de bunicii lor, numai eu o să fiu iarăși singur.

— Ca de obicei, se strădui să zâmbească bărbatul. Când te-am dezamăgit eu vreodată, atunci când a venit vorba de absente? »

Băiatul îi aruncă o privire disperată coanei Veturia.

— Tanti, spune-i și matale că a semnat că o să aibă grijă de mine.

— Tata ți-a mai explicat deja că slujba pe care o are îl face să lipsească mult de acasă. Ar fi trebuit să fi înțeles asta până acum, Ștefane.

— Da, am înțeles, nu e o chestie prea filozofică. Dar nu a venit nici măcar o dată, la vreuna din activitățile de după cursuri. La ceilalți colegi ai mei cum de se poate și la mine nu?

Era deja supărat, observă Milovan, în timp ce scotea sandvișul și-1 punea alături de sticla de bere.

Ii trecuse și foame și tot. Se întreba dacă nu ar fi fost mai bine să fi mâncat pe o bancă și să fi pornit apoi, direct, către Palat. Dar avea dreptate, își spuse tot el. Nu era tocmai cel mai bun tată de pe fața pământului. Iar băiatul nu-1 avea decât pe el. La câteva luni după ce-1 născuse, mama sa, cu care nici măcar nu apucase să se căsătorească, plecase într-o noapte de acasă, fără să-i lase nici măcar un bilet. Dispăruse, pur și simplu. Când își revenise din șoc, se trezise cu un ghemotoc de carne, care scâncea de foame și de care nici măcar nu avea curaj să

se apropie. în noaptea aceea cumplită, sub vuietul alarmelor antiaeriene, care vesteau iminența unui nou atac american asupra Capitalei, trebuise să facă cea mai grea alegere din viața sa, de până atunci: profesia sau copilul. După o sticlă de vin prost și două pachete de țigări, făcuse singura opțiune posibilă: și copilul, și profesia. Nu putea și nici nu avea dreptul moral să renunțe la vreuna dintre ele. Iar acum Ștefan îi reproșa că nu făcuse destul, în privința primei părți a alegerii.

— Părinții celorlalți colegi au slujbe care le permit să vină.

— Ei da, tatăl lui Petrarca e consul general la Paris, dar vine de două ori pe an la activitățile unde-1 cheamă netotul ăla.

— Petrarca?! întrebă el surprins.

— Așa-1 poreclim pe idiotul de Sergio Popescu-Voi- nești. L-a confundat pe poetul italian cu un rege spaniol din secolul al XVI-lea.

— Aha, făcu din nou și tăcu.

Coana Veturia își făcu de lucru pe lângă lampa de gătit, dând fitilul mai mic. Ștefan se prefăcea că se uită pe fereastră, dar el îl simțea cât era de încordat. Adevărul era că nu-și făcuse niciodată timp pentru el: îi angajase o doică, îl trimisese Ia internat, acum îl lăsa pe mâna gazdei.

Apoi, brusc, își aduse aminte de scrisoare și se agăță de ea, ca de un colac de salvare. Băgă mâna în buzunarul interior al hainei și trase plicul afară. Abia acum, în razele care pătrundeau pe fereastră și atingeau marginea mesei, văzu timbrul mic, acoperit pe jumătate cu ștampila Poștei

Române. Reprezenta o figurină din lut ars, un bărbat stilizat, stând în fund, cu coatele pe genunchi și cu capul cuprins între mâini. Pe marginea de jos, era scris cu litere mărunte, negre: „Gânditorul" de la Hamangia. Numele localității îi spunea ceva, dar nu știa ce. Clătină din cap și puse totul pe seama oboselii. Scoase hârtia din plic, sub privirile vag curioase ale băiatului.

— Am primit o scrisoare de la unchiul Eliade, spuse, parcă fără nicio adresă.

— N-am știut că avem un unchi Eliade, mormăi Ștefan, fără chef.

— Pentru că nu am considerat necesar să-ți prezint partea asta de familie. Se pare, însă, că a venit vremea. Pentru că unchiul Eliade ne invită să-i facem o vizită, în vara asta. Uite aici: *„Mă înșel prea mult? La vârsta mea (la care alții au ajuns demult oale și ulcele), nu cred că ar fi de mirare. Dar poate că inima mea a simțit că ai nevoie de aerul din Cernavoda copilăriei tale și, de aceea, m-a împins să-ți scriu epistola de față. Dacă te hotărăști să faci pasul ăsta, aș fi foarte fericit să-mi trimiți o telegramă. Îmi doresc să vă aștept la peron și să vă conduc până la birjă, ca să vadă lumea că aceia care au plecat odinioară mai găsesc și calea de întoarcere. Pentru că inimile noastre au rămas aceleași, nu? -în ciuda bătrâneților și a depărtărilor."*

Iși permisese să înlocuiască acel singular te cu vă, inclu- zându-1 astfel și pe Ștefan, în rândurile ușor tremurate. Acum, după ce terminase de citit, se mira cum de-i venise atât de târziu ideea. Câteva zile de vacanță, la Cernavoda, departe de lumea dezlănțuită, departe de război, de sluj-

bă, de Bucureștiul ce mirosea tot mai puternic a spaimă și a moarte, i-ar fi putut aduce mult dorita împăcare cu fiul său. Ar fi plecat împreună la pescuit, în fiecare dimineață, prin bălțile de la Verigă sau chiar și mai departe, prin japșele de la Seimeni, unde ar fi putut ajunge cu bicicletele. Iar seara ar fi mers la bătrânul cinematograf în aer liber, din spatele Școlii de Fete, și ar fi văzut filme franțuzești, de dinainte de război. Ori ar fi închiriat o birjă și s-ar fi plimbat amândoi, însoțiți de unchiul Eliade, pe malul Dunării, lăsându-1 pe bătrân să depene amintiri despre locurile acelea încărcate de istorie și de praf. Ar fi fost o vară liniștită, care l-ar fi adus cu un pas mai aproape de copilăria pierdută.

— Cernavoda? Pe unde vine localitatea asta?

— In Gara de Nord, te urci în trenul spre Constanța și lași să treacă gările de la Ciulnița și Fetești. După care trenul traversează Dunărea, pe podul de metal construit de inginerul de care pomeneai mai înainte, Saligny, și intră în gara Cemavodei. E un orășel cățărat pe dealuri înalte, pe la poalele cărora trece fluviul, în drumul lui spre Hâr- șova și spre Deltă. Iar Dobrogea... ei bine, băiete, cred că Dobrogea a rămas cam ca pe vremea mea: cu tătari și turci, îmbrăcați în șalvari, cu ciubucul la brâu, cu măgari legați la colț de stradă să pască firele de iarbă dintre pietrele pavajului, cu minarete ridicându-se alături de crucea bisericilor noastre prin toate localitățile, cu scaieți tăvăliți de vânt și cu un soare nebun, care apune roșu, ca în povești. Cred că o să-ți placă.

Coana Veturia își împreună palmele, încântată.

— O vacanță la Dunăre! Ce poate fi mai minunat decât să te plimbi cu barca pe bătrânul fluviu?

— Cred că să te plimbi cu barca pe mare, răspunse sec Ștefan, fără să se uite la ea. Sau să-ți vină tatăl la activitățile de după cursuri.

Alexandru Milovan oftă, vârî hârtia velină înapoi în plic și puse plicul pe colțul bufetului.

— Doamnă Veturia, am să te rog să duci dumneata scrisoarea în camera mea, după ce plec.

Mâncă sandvișul în tăcere, apoi destupă sticla cu vârful cuțitului și bău o înghițitură. Berea i se păru sălcie și fără niciun Dumnezeu. O puse pe masă, lângă punga dezumflată și se uită fix la băiat. Acesta își examina unghiile, fără niciun chef de conversație.

— Când mă întorc, o să-i scriu unchiului Eliade că, atunci când o să se pună vacanța, trecem pe la el, câteva zile. După care, dacă vremea ține cu noi, putem să mergem și la Constanța, pentru două-trei nopți. îmi doresc să petreci o vacanță de care să-ți aduci multă vreme aminte.

— Și eu îmi doresc, replică Ștefan, cu amărăciune în voce. Din păcate, până acum, n-ai avut timp pentru asta.

Se ridică, înainte să aibă timp să-i răspundă, și părăsi bucătăria, cu pași grăbiți. Femeia făcu un pas după el, dar Milovan o prinse de braț.

— Lasă-1, spuse și îi făcu semn să se așeze pe scaun. E supărat și cred că are dreptate. Niciodată nu-mi fac timp pentru el.

Femeia luă loc, în fața lui, și-și netezi pliurile rochiei cu palma.

— E copil, uită repede. Până mâine o să-i treacă.

— Nu, nu o să-i treacă. Simte lipsa unei mame și asta i-a deformat sufletul. Nu-i același lucru să crești alături de o mamă, care te iubește ca pe ochii din cap, sau alături de un tată, care e mai mult plecat decât lângă tine, atunci când ai nevoie de el. Doamnă Veturia, o să te rog să ai grijă de el, mai mult decât ai făcut-o până acum. Nu, să nu mă înțelegi greșit, l-ai dădăcit bine, sunt foarte mulțumit, chiar mi-a spus de câteva ori că se simte aici ca acasă. Și, din perspectiva asta, sunt foarte mulțumit că am venit în gazdă la dumneata. Voiam să spun...

— Vreți să vă pun o ceașcă de cafea, domnule comisar?

— Nu mai am timp s-o beau, trebuie să plec. Mulțumesc, oricum. Voiam să spun că s-ar putea să se petreacă ceva grav, iar eu voi fi implicat, se pare. Dacă mi se întâmplă ceva, te-aș ruga...

— Domnu' comisar! Femeia întinse palma și o puse peste mâna lui, care se odihnea lângă sticla de bere. Suntem în război. Ce se poate întâmpla mai grav, decât un bombardament? Dacă Dumnezeu ne-a dat zile, o să trăim.

— Am fost chemat la Rege, spuse el încet, neridicând ochii de pe masă. Simțea pielea caldă a femeii tremurând ușor peste spatele palmei sale. Iar, când te cheamă însuși Regele țării, pesemne că urmează să aibă loc evenimente neobișnuite. Dacă mi se întâmplă ceva și nu mă mai întorc, te-aș ruga să ai grijă de băiatul meu. N-o să-ți fie o povară, vei găsi în geamantanul meu, din dulap, înveliți într-o bucată de pânză, 3000 de lei și 600 de mărci. Dacă

nu se schimbă prea mult lucrurile, ar trebui să vă ajungă și doi ani. Până atunci Ștefan o să termine școala și se va putea angaja, nu o să ai probleme cu el. Un singur lucru ar mai fi de adăugat: să ai grijă cum umbli cu mărcile alea. Știi că germanii se supără rău de tot, când le găsesc la români. în cel mai rău caz, poți să spui că ai găsit pachetul de bani printre bălăriile de lângă gard. Multi aruncă lucrurile interzise, când sunt urmăriți. S-ar putea să te creadă.

în ochii Veturiei sclipi o lumină. Bărbatul se prefăcu că nu o vede.

— Voi avea grijă de Ștefan, zise ea, într-un târziu și își retrase mâna. Dacă asta vă liniștește, promit că va avea aici, cât timp va dori el, casă și masă. Dar eu sunt sigură că mâine vom bea la masa asta cafea și vom face haz de temerile astea. Poate că Majestatea-Sa vă cheamă ca să vă felicite pentru vreun caz bine rezolvat. Sau să vă ceară vreun sfat politic.

— Mie?! zâmbi el, amuzat de naivitatea femeii. Felicitările mi le-ar trimite prin șeful serviciului la care lucrez, iar sfaturi politice... hmm, are un guvern și un parlament întreg la dispoziție pentru asta.

Se ridică și își îmbrăcă haina.

— Oricum, mulțumesc pentru promisiune. Și eu vreau să cred că nu va fi nimic serios, dar știi cum e, mai bine să-ți iei măsuri la timp, ca să nu-ți pară rău mai târziu. La revedere, doamnă Veturia, și ai grijă la lumini peste noapte.

— La revedere, răspunse încet femeia și se întoarse cu fața către chiuvetă.

Ca să nu i se vadă lacrimile, își spuse el, în timp ce închidea ușa cu grijă, în urma lui. Era o femeie de treabă și îi părea nespus de bine că ajunsese aici. Străbătu cărarea dintre copaci și ieși în strada nepavată, întrebându-se ce s-o fi ales de evreul acela, căruia îi salvase prăvălia, în 1936. Ar fi trebuit să-i aprindă o lumânare, de mulțumire, dar nu știa dacă și la evrei exista obiceiul acesta.

Capitolul II
Invitația la Palat

Palatul Regal se găsea chiar în centrul Bucureștilor, la doi pași de Universitate și de Atheneu. Era mult de mers, așa că făcu semn unei birje și urcă în ea, pe când birjarul încă mai trăgea de hățuri.

— La Universitate! strigă, în timp ce-și așeza servieta alături. Dar, mai întâi, să oprești la „Florăria lui Matache", știi pe unde vine, nu?

Bărbatul de pe capră ridică biciușca, în semn că a înțeles comanda și plesni calul cu hățurile. Trăsura se puse în mișcare, aproape lovind un copil, care se juca prea aproape de partea carosabilă.

De ce l-o fi chemând, oare, Regele? Și, mai ales, de ce așa, pe ascuns, prin mesageri incognito, care, la rândul lor, sunt și ei urmăriți de cine știe cine? De ce nu pusese Carol să se dea telefon la sediul din strada Câmpineanu și să-i comande lui Moruzov să-l trimită pachet la el, dacă tot își dorea atât de mult să-l vadă? Ori poate că tocmai pe Moruzov voia să-l ocolească Majestatea Sa? Și de ce-ar fi făcut-o? Toată lumea știa că Mihail Moruzov fusese numit personal de Rege în fruntea Serviciului Secret al Armatei, devenind în România ceea ce era Canaris în Reich-ul german. Ziarele de opoziție, câte mai reușiseră să supraviețuiască după instaurarea dictaturii regale,

scriau în fiecare zi despre cancanurile de la Curte, despre intrigile politice puse la cale de Camarilă, despre cum făcea sluj lipoveanul sovietic pe lângă *Neamțul Trăznit* și cum îi pupa tocurile de la pantofii de satin ai Lupeascăi. Și atunci? De ce să-l fi ocolit Carol pe cel mai slugarnic închinător al său?

Trecură în grabă pe lângă statuia lui Golescu, pătată toată de găinaț de porumbei și mâncată de cocleala verde a aramei. De la începutul războiului, cu toate că Regatul nu fusese antrenat în războiul îndelungat care măturase marile puteri din jurul său, transformând țări întregi în ruine, statul trecuse pe picior de război, mobilizase toți rezerviștii și sistase majoritatea cheltuielilor publice curente, redirecționând banii spre înzestrarea armatei. De aproape șapte ani, primarii de sectoare nu mai avuseseră bani să cumpere nici măcar pubele de tablă, iar curățenia se făcea mai ales cu Străjeria, care scotea copiii și tinerii pe străzi, cu mături și fărașe aduse de acasă, și îi punea la treabă, în timp ce cântau „Marșul Regelui" și „Noi vom fi eroi".

La Piața de Gros, chiar lângă filiala Marmoroșbank, avusese loc un accident: un camion militar german izbise în plin o căruță, omorând calul și rupând piciorul țăranului care, pesemne, mersese pe lângă căruță, ținând animalul de dârlogi. O motocicletă PM a Wermacht-ului sosise deja la fața locului și cei doi polițiști discutau cu șoferul și cu sergentul care comanda misiunea. Ii ocoliră pe departe, mergând la pas, iar Milovan îl privi cu milă pe bărbatul rănit, știind că nimeni nu o să se îngrijească de

soarta lui. Cel mult, urma să vină o ambulanță, care să-l ducă la Spitalul Floreasca, unde aveau să-i acorde primele îngrijiri, să-i pună piciorul în ațele, după care urma să-l dea afară, pentru că paturile erau rezervate soldaților răniți și victimelor civile ale bombardamentelor americane.

La „Florăria lui Matache" era închis, iar obloanele erau trase, ca pentru un exercițiu de alarmă aeriană. Bărbatul înjură încet, neștiind ce să facă. La urma-urmei, pentru ce naiba îi trebuiau flori, că doar nu mergea la o întâlnire cu o femeie? Birjarul îl privi întrebător.

— Unde aș putea să găsesc niște crizanteme albe?

— Multe?

— Păi... un buchet.

— E o cucoană pretențioasă?

Ridică din umeri și se lăsă pe spătarul din piele al birjei.

— De unde să știu? Acum o văd pentru prima oară.

— Apăi, dragă domnule, dacă mai pui doi franci peste, cred că știu eu un birt, pe Antipa, cucoana patronului cultivă tot felul de flori, în grădina din spate. Vinde la nunți și la morți.

Al dracului! zâmbi cu amar bărbatul. Eu la care naiba mă duc acum? îi spuse să pornească spre birt și, în mai puțin de zece minute opriră din nou, la umbra unui platan uriaș. Birjarul legă frâul de un stâlp de lumină și dispăru pe ușă. După câteva minute, reveni, însoțit de o femeie frumoasă, dar cam grasă, cu un șorț alb petrecut în jurul taliei și cu o pălărie de pai acoperindu-i părul blond.

— Câte să fie, domnu'?

Bună întrebare, se gândi, înciudat, el. Câte narcise sunt reglementate de protocolul regal să intre într-un buchet pentru Rege?

— Habar n-am, mărturisi, cu franchețe. Este vorba despre o doamnă de la Palat.

— De la Palatul Regal?! se miră femeia. Cred că atunci trebuie să fie vorba despre un buchet mare. Așteptați nițel, trebuie să le tai, să le curăț de frunze, să leg buchetul și apoi să-l pun într-un coș. La Palat, e musai să ai coș. Da' să știți domnu' că o să vă cam coste ceva. Nu vă dau orice fel de flori, ci numai din cele una și-una. Ca pentru Rege.

Pe Milovan îl scutură un fior. Parcă toată lumea știa că se duce să se întâlnească, la Palat, cu *Neamțul Trăznit.* Oare o fi aflat și Moruzov?

Ridică din umeri, numără suma cerută, fără să se tocmească, apoi așteptă în birjă, cu ochii pe stradă. Birjarul își aprinse o mahorcă, răsucită în foaie de ziar, și pufăi îndelung, ca un coș de vapor. Deodată, o umbră prelungă începu să acopere strada și Milovan ridică ochii spre cer.

— E cursa de la Viena, domnu', tuși birjarul în pumn, apoi scuipă o flegmă galbenă pe trotuar. „Siegfried", dirijabilul ăla de 550 de pasageri. Friții se laudă peste tot că e cel mai mare din lume, da' am auzit un muscal că rușii au făcut unul de 1200 de pasageri, cu o nacelă cât un stadion de fotbal, cu trei etaje și cu lift interior. Ăsta se duce la danele de la Mogoșoaia, după cum e îndreptat cu botul.

Dirijabilul era cu adevărat uriaș, iar Milovan nu se îndoia de faptul că exista chiar și cinematograf la bord, pe lângă magazine, restaurante, frizerie și cofetărie. Avea două rânduri de punți compacte, iar pe cea inferioară se puteau zări capacele de fontă, care închideau ermetic gurile obuzierelor de 60 cm. Cu cele 10 guri de foc, pe fiecare parte a punții, și cu cele patru mitraliere Wiesemann, poziționate două la proră și două la provă, se presupunea că nava aeriană ar fi putut face față cu succes unui atac de la sol sau din aer. Adevărat că nemții nu o foloseau decât în interiorul teritoriilor considerate sigure, așa că nu avusese încă posibilitatea de a-și testa puterea de foc. In mod oficial, după dezastrul lui „Hindemburg", din 1937, toate dirijabilele fuseseră reproiectate pentru a funcționa cu heliu, un gaz mai scump și mai puțin portant decât hidrogenul, dar mult mai eficient la capitolul siguranța zborului. Milovan avea însă ceva îndoieli cu privire la completa înlocuire a hidrogenului, altminteri, conform unui calcul simplu, prețul biletelor ar fi trebuit să se tripleze, dar el rămăsese neschimbat. Bănuia că numai compartimentele de exterior erau încărcate cu heliu, iar cele din miez, unde se găseau tancurile principale, blindate cu folii subțiri din oțel Krupp, trebuie că erau umplute cu hidrogen.

Milovan îl petrecu din priviri, până ce soția birtașului ieși din clădire, cu un coș din nuiele, cu evantai în partea din spate, încărcat de flori. Nu-1 mințise, avea flori foarte frumoase, peste care pusese un văl subțire de muselină.

— Din partea casei, îi zâmbise, când i-1 întinsese peste portieră. Să vă poarte noroc.

Ii mulțumi, cu o înclinare din cap și-i porunci birjarului să pornească. După un sfert de oră, erau în piața Universității, unde câțiva copii zdrențăroși aruncau cu pietre în porumbeii strânși pe acoperișul din olane roșii. Un polițist fluiera de peste drum, dar ei se prefăceau că nu-1 aud și stăteau provocator cu spatele la el.

Plăti cursa, luă servieta sub brațul stâng și coșul cu dreapta și pomi spre „Gambrinus". I se părea că era ridicol, nu cărase niciodată atâta maldăr de flori, iar privirile curioase ale femeilor îl stânjeneau. Se simțea ca și cum i s-ar fi rupt haina în spate, dar știa că trebuia să suporte cu stoicism. Mai rău ar fi fost ca Firică-Dumbavă Nicușor să-i fi făcut o glumă proastă. Să fi pus vreun pariu cu colegii de la Minister, iar acum să stea cu toții la vreo terasă, din apropiere, să bea rom și să se distreze pe seama cre-dulității lui. Nu credea prea mult în varianta asta (îi văzuse pe urmăritori), dar nici nu se îndura să o dea cu totul uitării.

Palatul Regal era o clădire, placată cu calcar gălbui, care se întindea pe vreo sută de metri, în spatele unui gard din fier forjat. Existau două porți principale, păzite de soldați, în uniforme cu fireturi, dar nu credea că vreuna dintre ele ar fi fost cea pe care o căuta, așa că o pomi în direcția Atheneului, aruncând priviri cercetătoare dincolo de gard. Intr-adevăr, la capătul dinspre răsărit, pe lățimea clădirii, era o ușă, acoperită cu un umbrar din sticlă colorată. Și aici, la poarta gardului, stătea un soldat, dar era îmbrăcat în uniforma obișnuită a gărzii regale și nu avea armă.

Se uită la ceas: mai erau aproape cinci minute, până la ora stabilită, așa că puse coșul de flori pe bordura de beton a gardului și rămase cu fața spre soldat. Acesta scoase un chiștoc de după ureche, scăpără un chibrit lung de pielea uneia dintre cizme și începu să fumeze, uitându-se la el, fără pic de curiozitate. Apoi când minutarul ceasului atinse cifra 20, stinse mucul sub talpă, își aranjă ținuta și luă poziție de drepți. Milovan săltă coșul, își potrivi servieta sub braț și se apropie de poartă.

— Sunt așteptat în Biroul Negru, spuse, străduindu-se să nu lase vocea să-i tremure.

— Sunteți domnul Alexandru Milovan?

Soldatul se apropie de poartă, scoase o cheie din buzunar, o vârî în broască și o descuie, cu un declic.

— Un act de identitate, vă rog.

Puse coșul la picioare și scoase portofelul, din buzunarul interior al hainei. Ii întinse carnetul albastru, cu cele două foi, pe care erau trecute datele sale personale și fotografia. Soldatul studie cu atenție fiecare rând și îi aruncă o privire cercetătoare, să vadă dacă persoana lui corespunde cu fotografia. In sfârșit, convins că bărbatul din fata sa era chiar cel ale cărui semnalmente erau trecute în carnet, îl închise tacticos și i-1 întinse.

— Poftiți pe aici, domnu' Milovan.

Apăsă pe clanță și deschise ușa bogat ornamentată. II lăsă să treacă și apoi o închise, cu grijă. îi făcuse semn să o apuce pe coridorul scăldat în lumina gălbuie a becurilor fixate în perete la capătul unui braț de aramă. Alături de fiecare pară de sticlă, bărbatul văzu și conducta pentru

gazul de iluminat. Administratorul clădirii voise să se asigure că, indiferent de probleme, aceasta nu avea să rămână niciodată în întuneric.

Trecură pe lângă mai multe uși, cu clanțe din bronz masiv, terminate cu un cap de leu miniatural. Una dintre ele era deschisă și apucă să vadă, înainte să o depășească, un birou elegant, din lemn de mahon, pe care se odihnea o stivă de dosare, cu coperte albastre. Chiar în mijloc, lângă ceașca de cafea, aștepta un ziar, deschis aproape de mijloc.

In fine, urcară două șiruri de scări, ieșiră pe o pasarelă metalică de trecere, cu grătar, prin pătratele căreia se zărea o mică grădină, lucrată în stil japonez, cu un pârâu artificial, care ocolea o insulă minusculă, la care ajungeai pe un podeț de lemn, în formă de dragon. Pe insulă, era un palmier, într-un hârdău de lemn, iar sub el un șezlong din răchită. Soldatul îl lăsă o clipă să privească, apoi îi făcu semn să pornească mai departe.

— Aici se retrage Majestatea Sa, atunci când vrea să se odihnească? întrebă, dar soldatul nu păru să dea semne că l-ar fi auzit.

Se opri înaintea unei uși metalice, la capătul pasarelei, o deschise și îl așteptă să treacă. Milovan strecură coșul cu flori înainte și se bucură că nu pățiseră nimic. Mai mer- seră câțiva pași, apoi coridorul coti brusc spre dreapta. Soldatul se opri înaintea unei uși duble, pe care era fixată o plăcuță de alamă. „Biroul Negru", citi el, mai înainte ca soldatul să ciocăne de două ori, cu inelul de bronz, fixat sub clanță.

— Doamna Lupescu, îi spuse, cu voce scăzută, în timp ce se trăgea într-o parte, pentru a-i face loc să intre.

— Nu înțeleg.

— Era grădina japoneză a doamnei Lupescu. Acolo, toate slugile trebuie să strige la ea Lupescu-san.

îi deschise ușa și luă poziție de drepți. Milovan își făcu inimă, împinse coșul în față și intră.

Biroul Negru era o sală foarte lungă și îngustă, cu două șiruri de scaune cu spătar, lipite de pereți și cu o masă mică, ovală, cu două fotolii, în celălalt capăt. într-unul stătea Emest Urdăreanu, mareșalul Palatului.

Milovan îl cunoștea încă de prin '32 sau '33, de când participase la o ședință secretă a SSI, alături de Moruzov. După aceea, îl mai întâlnise, în 1935, cu ocazia înființării Străjeriei, o organizație pentru tineret menită să combată influența legionarilor, și apoi la una dintre ședințele primului guvern Gheorghe Tătărăscu, unde trebuia să susțină un proiect al lui Moruzov, cu privire la politica față de unguri. Era un bărbat slab, ușor adus de spate, cu perciuni mari, roșeați, și cu un păr rar, pieptănat cu îngrijire, într-o parte. Uniforma de mareșal, plină de fireturi și de decorații, îl făcea să arate ca un manechin, într-o vitrină. Pe scaunul celălalt, era așezată o femeie, cu o pălărie mare, cu pene de egretă, acoperindu-i jumătate din față. Nu era cine știe ce frumusețe, dar se mișca cu atâta senzualitate, încât trezea dorințele ascunse din pieptul oricărui bărbat.

Asta e curva pe care vor s-o răstignească legionarii, își spuse, simțindu-se ridicol cu coșul de

n-avea care era protocolul, în privința lui, Elena Lupescu nu era regina României, doar amanta oficială a lui Carol, îl salvă de la ananghie Urdăreanu, care se ridică sprinten, îi ieși în întîmpinare și îi luă coșul, așezându-1 la picioarele femeii. Apoi reveni către el, îl examină critic și-i indică un scaun de pe partea opusă Lupeascăi. Se așeză, simțindu-se inconfortabil, așa cum trebuie să se fi simțit un bondar străpuns cu acul și expus pe o bucată de catifea, sub geam.

— Domnule Alexandru Milovan... Vorbesc, aici, în numele Majestății Sale Carol al II-lea Regele României, care nu a putut să ajungă la această întrunire de taină, din cauza unui eveniment neașteptat și ne-a desemnat, pe doamna Lupescu și pe mine, să purtăm această discuție. Sunteți de acord, sper, cu această intempestivă înlocuire.

Nu-1 întrebase dacă era de acord cu purtarea discuției, ci numai cu substituirea Regelui. La urma-urmei, nici nu-i păsa cu cine anume vorbea (deși, recunoștea, i-ar fi plăcut să se întrețină cu regele țării, fie și numai pentru câteva minute; câți români se puteau lăuda cu așa ceva, la o adică?), atâta vreme cât aveau să urmeze niște ordine, pe care el trebuia să le execute. Așa că dădu din cap și rămase în așteptare, aruncând priviri furișe către femeia ce își aprindea o țigară subțire și o fixa la capătul unui portțigaret lung, din fildeș. Mareșalul îl surprinse, dar interpretă greșit curiozitatea lui.

— în acest cabinet se fumează, domnule, așa că, dacă simți nevoia, poți să aprinzi țigara. Pe masă e o tabacheră cu „ Royal" și pot să-ți garantez că sunt autentic britanice.

Se simți ispitit să ia una, nu mai fumase ceva bun de o veșnicie, dar o voce ascunsă în cap îi șopti că nu e bine să facă gesturi care ar putea fi interpretate în fel și chip. Clătină din cap și așteptă din nou.

— Dacă dumneata nu dorești, eu, în schimb, simt nevoia.

Mareșalul întinse mâna, luă tabachera din argint filigranat, o deschise, extrase o țigară și o anină între buze. Femeia schiță un zâmbet și îi întinse, peste blat, o cutie de chibrituri. Frecă măciulia unuia de scăpărătoare, îl aprinse, pufăi de câteva ori din țigară, apoi suflă peste băț și-1 aruncă în scrumiera de metal dintre ei. Mai trase o dată, cu sete, apoi se uită fix în ochii lui.

— Treaba cu florile a fost ideea mea, mărturisi. Și a fost bună. în primul rând, pentru că îți oferea un motiv să vii la Palat, fără ca lumea să pună întrebări. Prea multe. Azi e ziua de naștere a doamnei Lupescu și ai adus acest coș cu flori, din partea SSL în al doilea rând, pentru că te-am putut determina, în felul acesta, să ocolești nițel prin Centru, ca să verificăm dacă ești urmărit.

— Nu înțeleg.

— Crezi că la „Florăria lui Matache" a fost închis întâmplător? Știam că acolo te vei duce să cumperi flori, așa cum îți cunoaștem toate celelalte tabieturi de holtei. Și să nu întrebi de unde, pentru că nu o să-ți răspund. Dar ar fi bine să te gândești cine ți-a trimis invitația, pentru ca să înțelegi cât de mult putem întinde coarda.

Strânse fălcile, hotărât să nu răspundă, în niciun fel, la asemenea provocări. Pentru că erau provocări, pesemne că îl testau, să vadă cât de cumpătat se comportă, în condiții de anormalitate.

Doamna Lupescu îți îndreptă ochii verzi, cu pupile foarte mici, asupra lui.

— Emest, mai bine îl pui direct la curent cu problema, presimt că domnul Milovan nu o să aibă nimic împotrivă. Hai să nu pierdem degeaba timp prețios pentru ambele părți.

Avea o voce plăcută care, alături de șarmul ei natural și de privirea pătrunzătoare, putea să doboare în genunchi orice bărbat, aprecie el, străduindu-se să se uite numai către mareșal.

— îmi cer scuze, ar fi trebuit să-mi dau seama și singur, înclină acesta capul, politicos, în direcția ei. Domnule Milovan, te afli aici în postură oficială, de agent al SSI, dar, conform acestui ordin semnat de Majestatea Sa (și bătu cu degetul arătător de la mâna dreaptă într-o hârtie, pe care el de-abia atunci o zări pe luciul mesei ovale), nu te mai găsești sub comanda lui Mihail Moruzov, ci sub aceea a Regelui și a Casei Regale. Citește, te rog, ordinul.

1-1 întinse, uitându-se la el cu atenție. Milovan îl luă și îi aruncă o privire scurtă. Era numit agent special, în slujba Casei Regale a României. 1-1 dădu înapoi, apoi își îndreptă spatele. întrebă printre dinți:

— Ce trebuie să fac?

Emest Urdăreanu puse ordinul la loc, pe masă, și îi aruncă o privire femeii cu pălărie.

— Vezi? Ți-am spus eu că e un bărbat dintr-o bucată și că nu va fi nevoie de prea multe explicații. Elena Lupescu trase cu nesaț din portțigaret, apoi suflă fumul cu o plăcere vizibilă. Câteva sunt însă absolut necesare. Vrei să-i spui dumneata despre Moruzov?

— Poate că ar fi mai bine...

— Acum, domnule Urdăreanu!

Știa cum să folosească un ton poruncitor, constată fostul comisar, văzând cum își coboară umerii mareșalul. Se hotărî să-i facă situația mai ușoară, deși nu intuia prea exact ce fel de repercusiuni urma să aibă asta asupra sa.

— Ati auzit de cazul Austrian, din 1931?

Nu auziseră.

Le povesti foarte pe scurt despre cadavrele găsite pe malul lacului Geneva, vreo 30 la număr, femei și bărbați, aparent fără nicio rană sau vreo urmă de violență fizică pe corp. Toți îmbrăcați în haine ușoare, de vară, deși în regiune ningea de două zile. Fusese o mare daravelă, autoritățile militare și civile își pasau pisica moartă una alteia și, în cele din urmă, la un nivel foarte înalt al comandamentului militar nazist s-a luat decizia ca vinovat să fie găsit Hermann Austrian, un evreu elvețian, angajat al cazinoului de pe celălalt mal al lacului. Acesta ar fi adormit în timpul turei, fusese o cădere de tensiune la pompe, apoi curentul revenise, dar neavând cine să reaprindă lămpile de iluminat cu gaz acestea rămăseseră pornite. Lumina zilei fiind suficient de puternică, jocurile au continuat, fără ca personalul să-și dea seama că gazul se acumula în încăperi, fără să se consume. L-au judecat sumar, la o instanță militară, l-au condamnat la moarte și l-au executat prin spânzurare, mediatizând puternic cazul pentru a demonstra eficiența justiției militare germane. Asta deși comisarul poliției locale a protestat tot timpul, afirmând că toate cazinourile elvețiene funcționau numai » ♦

cu lumină electrică, de peste 20 de ani. La puțin timp, trupul acestuia a fost găsit pe fundul unei prăpăstii, pe jumătate mâncat de lupi.

— Și care este morala cazului Austrian? întrebă nedumerită Elena Lupescu.

— în 1937, la o verificare de rutină a poliției militare din regiune, s-a descoperit că toate cazinourile aveau montate instalații de iluminat cu gaz.

— Deci comisarul mințise. Sau fusese dezinformat.

— E un punct de vedere. Milovan ridică din umeri. Controlând actele, s-a constatat că instalațiile fuseseră montate, de o firmă germană, în 1932, deși cazinourile aveau cu toate instalații electrice.

— Tot nu înțeleg morala.

— Eu sunt doar un simplu polițist, doamnă, explică el, clipind calm prin fumul albăstrui. De fapt, un fost polițist, care mai gândește încă asemenea unuia activ. Până în 1932, cazinourile elvețiene aveau numai iluminat electric. Din 1932, dispuneau și de un iluminat romantic, cu gaz. Pentru asta a trebuit să moară 32 de inși necunoscuți, un angajat al unui cazinou și un comisar de poliție. Morala ar fi că adevărul, dacă nu există, la un moment dat, ar trebui inventat, ca să corespundă realității.

— Uite care-i treaba, domnule Milovan. Dacă voiam șarade, îl aduceam pe bibliotecarul Palatului, este un om foarte citit, care ne-ar fi făcut după-amiaza asta nespus de plăcută, înșiruindu-ne o mulțime de povești de-astea, cu tâlc. Cu atât mai mult, cu cât, fiind și ziua mea de naștere, aș fi avut dreptul la o după-amiază plăcută și relaxantă, nu crezi?

— Cred că am înțeles eu ce dorește să ne transmită domnul ex-comisar cu istorioara asta, plină de învățăminte. Vocea lui Urdăreanu era vag ironică. Probabil vrea să spună că realitatea e una singură, iar adevărurile despre ea, adică reflectările ei în mințile noastre, foarte multe. Nu suntem obligați să alegem acel adevăr care să și coincidă cu realitatea. Pentru că, oricând, un adevăr imaginar se poate transforma în realitate, nu domnule Milovan?

— Eu aș prefera să-i spui adevărul despre o anumită realitate, accentuă femeia, cu buzele strânse într-o linie subțire. De fapt, eu am înțeles următorul lucru din șarada asta: dacă ai toate informațiile despre o anumită realitate, poți să o controlezi; dacă nu, ești obligat să inventezi alta. Să ne întoarcem, deci, la cazul Moruzov.

Mareșalul înclină din cap și începu să vorbească, destul de neconvins, încă.

— Majestatea Sa îl suspectează pe Moruzov de duplicitate. Termenul „duplicitate" este o formă mai blândă pentru sintagma „înaltă trădare". Este vorba despre un aranjament pe care Mihail Moruzov se pare că-1 pune la cale, între un foarte înalt demnitar al celui de-Al Treilea Reich și o anumită persoană din cercul puterii de la București. Poate te întrebi, domnule Milovan, în ce anume constă trădarea intereselor monarhiei și este dreptul du- mitale să o faci. După cum știi, Regatul a devenit unul dintre aliații de nădejde ai Reich-ului, iar asta se datorează, în primul rând, ascendenței Casei Regale de Hohenzollem, care i-a permis Regelui să încheie un tratat personal de colaborare cu Fiihrer-ul german. Un tratat

bun pentru țară, nimeni nu poate să conteste asta. Este de ajuns să privești în jurul nostru, ca să-ți dai seama ce am fi ajuns, dacă nu eram conduși de Carol al II-lea: Ungaria este anexată, Polonia și Serbia au fost aproape șterse de pe hartă, în Croația se duc încă lupte crâncene, dar nu este nicio îndoială cu privire la învingător, Cehoslovacia a aderat la Axă, după ce a fost pe jumătate transformată în ruine, Bulgaria este împărțită în „sectoare de germani- zare", grecii sunt zdrobiți definitiv, iar Atena a devenit o groapă uriașă, în vreme ce Turcia mai poartă lupte sporadice prin munți, pregătindu-se de capitulare. înaltă trădare înseamnă să treci cu nonșalanță peste toate astea și să afirmi că, dacă ai veni tu la putere, ai transforma țara într-o Legiune Străină, pentru Reich, și ai trimite toți bărbații creștin-ortodocși să lupte pe frontul japonez, alături de armatele germane, chineze și sovietice, pentru a deschide poarta Europei către Asia. Că i-ai lega pe toți corupții care au condus țara până acum, i-ai unge cu catran și ai turna pene peste ei, după care i-ai pune să defileze pe străzile Capitalei, cu lanțuri la picioare, ca să vadă poporul cum sfârșesc cei care i-au trădat interesele naționale. Și că, la sfârșit, i-ai îngropa pe toți, până la jumătate, pe un câmp, și ai trece cu tancurile peste ei, ca să simtă durerea pe care au provocat-o țării, timp de atâtea decenii. Și, acum, cred că asta...

Aruncă o privire scurtă, în direcția femeii. Elena Lupescu trăgea din portțigaret, cu un aer absent.

— ...a fost tot ceea ce trebuie să știi.

Doamna Lupescu clătină ușor din cap.

— Nu așa ne-a fost înțelegerea, Emest. Dacă tot ne-am hotărât să-l aruncăm în lupta asta murdară pe dumnealui, prefer să lupte cu determinarea celui care știe de partea cui se află acel adevăr, despre care pomenea mai devreme, în legătură cu cazul Austrian, decât să-și fabrice el însuși unul. Pentru că acesta era sensul moralei, nu, domnule Milovan?

Bărbatu oftă și își frecă obrazul drept cu un deget. în cele din urmă, își călcă peste mândrie și se întinse după tabacheră.

— Se poate?

— Nimeni nu a retras invitația.

Luă o țigară și o examină, preț de câteva clipe. De fapt, avea nevoie de timp, ca să ajungă la o concluzie. Era o țigară foarte fină, ar fi zis că e pentru dame, dacă nu l-ar fi văzut pe mareșal trăgând dintr-una, cu o hârtie atât de subțire, cum nu mai văzuse niciodată. Iar filtrul avea cu- loarea lămâii coapte și era aproape un sfert din lungimea totală a tubului de hârtie. O trecu pe sub nări și aproape că gemu de plăcere. în sfârșit, tutun adevărat, uscat după conform celor mai riguroase norme. Urdăreanu îi întinse cutia cu chibrituri. Scăpără, o aprinse, pufăi de două ori și abia apoi trase în piept. Dumnezeule, de ce se numea, totuși, tutunul iarba-dracului?

— Eu mi-am făcut veacul mai mult pe stradă, spuse, privind cum spirala de fum se ridică spre tavan, vălurind ușor acolo unde întâlnea vreo pală de aer în mișcare. îi cunosc pe hoți, pe mardeiași, pe cartofori, pe curve și pe peștii lor. Știu care sunt criminali înnăscuți, îi citesc dintr-o pri-

vire, și tot la fel îmi dau seama care sunt viitoarele victime. Cunosc bandele și chiar o parte dintre polițiștii, procurorii și judecătorii corupți. Mă descurc în lumea asta, pentru că am trăit în ea și am fost nevoit să-i învăț regulile, ca să supraviețuiesc. Dar nu știu aproape nimic despre lumea politicii, doamnă Lupescu. M-am ferit de ea și de implicațiile ei, cât de mult am putut. Și, din câte înțeleg, doriți să mă arunc exact în acest gen de luptă pe care nu-1 cunosc. O luptă, în care habar nu am ce sorți de izbândă ar fi de partea mea, dacă aș accepta provocarea.

— Dacă aș fi în locul dumitale, nu mi-aș face atâtea probleme, zise mareșalul, după câteva clipe. Cred că totul se va sfârși cu bine. Nu avem intenția, nici Majestatea Sa și nici noi, să te amestecăm în vreun joc politic, dragă domnule Milovan. Știm că ești un ins apolitic, tot așa cum știm că îi ești devotat Regelui și țării dumitale. Nu dorim decât să-ți dăm o misiune de serviciu. Una pe care ți-ar fi putut-o trasa și Moruzov, dacă asupra sa n-ar plana acele suspiciuni. In fine...

— Avem nevoie de experiența dumitale de polițist, domnule, reveni Elena Lupescu și așeză portțigaretul pe marginea scrumierei. Se aplecă spre el: Carol deține informații sigure cum că, la bordul lui „Siegfried", care tocmai a aterizat la Mogoșoaia, se găsește un ofițer cu un grad foarte mare, generalul Adolf Kellerman. Știi cine este acest Kellerman? Mâna dreaptă a lui Adolf Hitler, pe linie științifică. Vizita aceasta incognito are ca scop o întâlnire secretă, cu o personalitate politică din țară, care îl va conduce pe general într-un oraș din provincie.

Femeia tăcu, dar nu-1 scăpă din priviri.

Se joacă de-a pisica și șoarecele cu mine, înțelese Alexandru Milovan. Nu se lăudase cu nimic, atunci când le spusese celor doi că se pricepea să citească tiparele umane, numai că particularizase pentru lumea suburbană a crimei. In realitate, tiparele umane erau general valabile în toate mediile. Lupeasca era un animal de pradă, nu unul de forță, precum Carol al II-lea, căruia îi plăcuse la nebunie simbolul capului de lup, de pe steagul dacic, ci unul mai rafinat, care își baza vânătoarea mai degrabă pe șiretenie. O vulpe, o catalogă și chiar i se năzări, privind-o, că are botul prelung al animalului respectiv. Dar nu una comună și plină de pureci, Regele nu ar fi suportat în preajma lui prea mult timp astfel de caractere, ci mai degrabă una polară.

— Nu vreau să par nepoliticos, spuse, într-un final, pre- făcându-se interesat de volutele fumului de deasupra mesei, în vreme ce își îndrepta propria țigară spre scrumieră, ca să o scuture de scrum, dar discutăm de mai mult de un sfert de oră și eu nu cunosc nimic despre misiunea pe care Majestatea Sa îmi comandă să o îndeplinesc. Am aflat numai că un oarecare domn Kellerman, general german, a sosit în București, la bordul unui dirijabil. Și că urmează să întâlnească un om politic român. In ce constă, deci, misiunea?

— Vezi? Ți-am spus eu că e bun pentru chestia asta. De fapt, cred că e cel mai bun. Cel mai potrivit. Femeia râse. Ai adus flori frumoase, domnule. De unde știai că-mi plac crizantemele albe?

La naiba, gemu aproape audibil bărbatul, se joacă mereu. Oare de cât timp mă aflu în colimatorul lor? Mă cunosc numai prin Firică sau mai sunt și alții, care mă spionează pentru ei? Și de ce o face Firică? De ce joaca de-a spionii este atât de bine văzută la Palat?

— Nu știam, răspunse, într-un târziu. Dar dacă ții neapărat să afli ceva, există căi și modalități de a o face.

Elena Lupescu râse din nou și îl amenință cu degetul.

— Exact de acest spirit avem nevoie de la dumneata, comisare. Scuză-mă că folosesc numele funcției de odinioară, dar mi-e mai... cum să spun? - mai peste mână, să-ți spun „domnule agent SSI".

Graseie puțin când pronunță „SSI" și bărbatul se trezi că zâmbește.

— Trebuie să găsești o cale de a afla la ce anume dorește să-i faciliteze accesul Comeliu Zelea Codreanu generalului Kellerman. Și cum ar putea acest serviciu să-l determine pe Himmler să-i deschidă larg ușa cancelariei lui Adolf Hitler. Și, mai ales, cum ai putea să îl împiedici pe Reichfurer să aibă acces la acel ceva pe care și-l dorește din România.

Țigarea tremură pentru o clipă între degetele lui Milovan.

— Reichfiirer-ul Heinrich Himmler și Căpitanul Corneliu Zelea Codreanu?! Strepezitoare combinație.

— Și mai spuneai că nu te pricepi la politică! se prefăcu mirat mareșalul, trăgând cu putere din chiștocul care îi rămăsese între degete, apoi grăbindu-se să-l stingă în scrumieră. Strepezitoare e puțin spus. Dacă Zelea Co-

dreanu reușește să-l convingă pe Fiihrer că o România Legionară i-ar fi mai de folos decât actuala Românie, atunci vom avea niște pogromuri pe străzi de mai mare frumusețea. Nu numai evreii vor fi inamicii noului stat, ci și orișicare român de bun simț, care va îndrăzni numai să ridice altfel decât cu obediență privirea către zvastică și diagonală.

— Unde se va petrece evenimentul?

— De la Gara de Nord au fost rezervate două locuri, la clasa I, până în Caracal, la acceleratul de la ora 20:10. Știm cine a făcut rezervarea și pentru cine. Nu știm, însă, dacă acesta este locul unde se vor întâmpla faptele sau e vorba numai despre un punct de tranzit. E posibil să închirieze un automobil sau o birjă și să meargă, mai departe, către unul din satele învecinate.

Milovan aruncă o privire grăbită către ceasul de la încheietură.

— Asta înseamnă că mai am... ceva mai puțin de o oră și jumătate, ca să ajung la gară, să-mi iau bilet, să găsesc persoanele, înainte să urce în tren și...

— Singura problemă este dacă accepți sau nu misiunea. Restul sunt amănunte, de care deja ne-am îngrijit, dacă-mi dai voie să spun așa.

Stătu o clipă în cumpănă. Elena Lupescu îl privea printre gene, de parcă ar fi flirtat cu el. Nu credea că lui Carol al II-lea i-ar fi plăcut privirea aceea. înfundă chiștocul în scrumieră și se ridică.

— Cred că nu am de ales, nu, domnule Mareșal al Palatului?

Acesta ridică din umeri.

— In vreme de război, nimeni, nici chiar Majestatea Sa Regală nu are de ales. Condițiile exterioare ne aleg pe noi, oamenii, să le rezolvăm și nu invers.

— Atunci... condițiile alea, de care vorbiti, mă deter- mină să accept.

Emest Urdăreanu se ridică, la rândul său, și Milovan constată că nu era atât de înalt pe cât îl crezuse, până atunci. Ii întinse un plic mare, albastru.

— Ai, înăuntru, un permis special, valabil pentru toate trenurile din țara asta, care te scutește de a mai cumpăra bilete. De asemenea, o împuternicire, care te face șeful direct al oricărei secții de poliție sau de jandarmi, din zona în care te afli. O împuternicire care obligă chiar și unitățile militare române să-ți ofere ajutorul solicitat. Mai există, de asemenea, un număr de telefon. E cel de la biroul meu personal. Poți telefona la orice oră, din zi și din noapte, întotdeauna va fi un soldat de serviciu acolo. Și mai ai suma de o două mii de lei, pe care nu va fi nevoie să-i decontezi, la sfârșitul misiunii.

Milovan luă plicul, cu grija cu care ar fi manevrat o bombă amorsată, și îl strecură în servietă.

— Am asupra mea un pistol de serviciu, luat cu împrumut de la Armurărie. Va trebui să-l predau până la miezul nopții.

Urdăreanu aruncă o privire cercetătoare către femeia din fața lor. Aceasta ridică din umeri. »

— Sunteți în misiune de serviciu, în slujba Regelui, domnule. Pentru a o îndeplini, împuternicirea aceea vă

dă dreptul să rechiziționați orice, chiar și un tanc. Al armatei române, bineînțeles, așa cum a subliniat și Majestatea Sa. Puteți să treceți pe la Armurărie să solicitați un tun, spre exemplu, dacă socotiți că v-ar fi de folos. Singura condiție este să reușiți. După aceea, nimeni nu o să vă mai întrebe ce mijloace ați folosit.

Dar, dacă nu ar fi reușit, lista cu întrebări nu ar mai fi avut sfârșit.

— Și, domnule Milovan... ar fi de preferat ca generalul să se întoarcă viu și nevătămat, în Germania.

— Și domnul Codreanu?

— Nu știi chiar nimic, nu? Elena Lupescu se ridică și ea în picioare, cu portțigaretul între degete. Domnul Corneliu Zelea Codreanu a fost condamnat, în luna mai a acestui an, de către un tribunal din Capitală, la 10 ani de muncă forțată, pentru că a adus un ultragiu domnului Nicolae lorga. în urmă cu două săptămâni, a reușit să fugă de sub escortă, ajutat de peste 100 de legionari, și nu a mai fost găsit, în ciuda eforturilor poliției.

— Sau poate tocmai datorită eforturilor poliției, râse sec Urdăreanu. Majoritatea politicienilor noștri dețin această abilitate surprinzătoare de a schimba bărcile, la prima suflare de vânt. Da, Codreanu se plimbă liber, la această oră. Și, deși unii dau ca sigură fuga sa între granițele celui de-Al III-ea Reich, eu am motivele mele să cred că se va afla în trenul ce-1 va transporta pe generalul Kellerman la Caracal. în privința lui, domnul meu, ai mână liberă. Ideal ar fi să ajungă din nou după gratii. Dar câți nu au murit, mai înainte să-și atingă idealul?

Alexandru Milovan dădu din cap, în semn că înțelesese care-i erau atribuțiile și limitările. Luă servieta sub braț, se înclină în fața Lupeascăi și îl salută din cap pe Mareșal. Acesta îl însoți până la ușă.

— Succes, domnule Milovan. Majestatea Sa are toată încrederea în perspicacitatea dumitale.

— Da, domnule Mareșal.

Urdăreanu bătu în ușă și aceasta se deschise brusc. Soldatul care-1 adusese până acolo stătea în poziție de drepți, în așteptare.

— Și, domnule comisar... Tocmai am trimis un pluton de infanteriști pe strada Teilor, la numărul 141, în Ferentari. Ii vor escorta pe cucoana Veturia, gazda dumitale, și pe Ștefan, într-o locuință secretă, unde vor fi păziți zi și noapte, până la terminarea misiunii. Să nu le vină vreo idee ciudată Legionarilor.

Bărbatul înțepeni o clipă în prag, apoi se scutură, ca de o jerbă de apă, picată asupra lui, pe neașteptate. Evident că măsura de protecție era, de fapt, una de constrângere. Adică ar fi bine să faci ceea ce tocmai ai promis că vei face, altminteri...

— Mulțumesc, domule mareșal. Am să țin minte.

Capitolul III
O călătorie cu trenul

Se făcuse deja 20:27 și trenul nu plecase încă de la peron. Bănuia că mecanicul de pe locomotivă primise ordine stricte, în ceea ce-1 privea, dar nu putea să mizeze prea mult pe treaba asta. Cum ar fi putut să-1 recunoască, doar nu-1 văzuse în viața lui, iar prin iureșul acela de călători, care se înghesuiau cu o mulțime de bagaje, era destul de improbabil că l-ar fi putut identifica, chiar dacă ar fi avut o fotografie a lui. Mai degrabă, era vorba despre o staționare prelungită, datorată recentelor bombardamente de la Ploiești; multe trenuri intraseră în gară, cu întârzieri de peste două ceasuri, determinând la rândul lor altele, în lanț.

Un conductor stătea pe scară, cu un steag verde în mână, îl întrebă unde era vagonul cu numărul trei, iar acesta se trase într-o parte, făcându-i loc să urce. Imediat după aceea, ridică steagul și suflă de mai multe ori în fluierul ce-i atârna de gât. Cu un zgomot surd de fierărie ciocnită, trenul icni și se puse, greoi, în mișcare.

Reuși să se strecoare, cu chiu cu vai, printre papomițe pline cu legume, printre saci cu mălai și printre trupurile încinse ale oamenilor, care se întorceau pe la casele lor din provincie, după ce făcuseră cumpărături în Capitală. Erau, în primul rând, muncitorii de la „Atelierele Gri-

vița", îmbrăcați încă în șalopetele de serviciu, de care nu mai apucaseră să se schimbe, ca să poată prinde trenul; câțiva țărani, cu coșuri de legume pentru piață, mai multe femei, în rochii groase, de lână, care veneau de la Videle sau chiar de la Roșiorii de Vede, să muncească cu ziua pe la cucoanele din București. Pe la mijloc, așezați pe băncile din lemn, câțiva comis-voiaj ori, cu gențile lor mari din pânză, puse la picioare, discutau aprins despre mersul războiului în Răsărit și despre șansa ca Stalin să poată cădea la o înțelegere cu Hitler, ca să poată pomi conflictul cu Japonia pentru ocuparea Birmaniei. La celălalt capăt al vagonului, câțiva sanitari militari stăteau pe sacii de campanie și fumau în tăcere. Poate că, pentru ei, războiul nu era doar un motiv de discuție, ci unul de îngrijorare sau chiar de viață și moarte. Poate că trenul acesta avea să-i ducă la întâlnirea cu altul, care urma să-i poarte spre locurile unde mugeau tunurile, iar localitățile se transformau în ruine.

In cele din urmă, reuși să se strecoare pe locul de la fereastră, rămas liber, ca și cum l-ar fi așteptat special pe el. Dincolo de geamul murdar, defilau casele de paiantă ale cartierelor mărginașe. De tumul de apă, din halta Afumați, era legat un balon german, de supraveghere aeriană a situației pe drumurile și căile ferate din regiune. Doi soldați mici cât degetul se aplecaseră peste nacelă și priveau cu binoclurile către apus.

— Se holbează, ca și când americanii ar veni pe jos din America aia a lor, să îi bată la fund și să-i trimită înapoi, în Germania, spuse bărbatul gras de pe bancheta din fața

RSA - ATACAȚI LEGIUNEA!Aurel Cărășel sa, îmbrăcat în costum ieftin de twed, arătând cu degetul spre geam. Pălăria albă de panama, cu bor lat și-o ținea pe genunchi. După papara pe care a luat-o Rommel în Scandinavia de la australieni, se feresc și de umbra lor. Nu dă bine deloc la imaginea de învingători pe toate fronturile.

Ridică din umeri, hotărât să nu comenteze. Nu voia să iasă deloc în evidență, pentru ca să se poată apropia de generalul german, fără ca acesta să bănuiască nimic. Majoritatea călătorilor urma să coboare la Videle și atunci putea să se mute, din vagon în vagon, căutându-și omul.

— Vrei să auzi o bănuială cât se poate de onestă, domnule? Fără un guvern puternic și un prim-ministru de care să tremure toți, numai când își face apariția undeva, tara asta o să fie mâncată. Reich-ul are nevoie aici de noi, românii, ca tampon între ei și ruși, un spațiu de manevră, care să le acorde timpul necesar să-și aducă trupele, risipite de-a lungul și de-a latul Europei, în caz de nevoie. Dar dacă Stalin chiar semnează un protocol cu Hitler, așa cum se tot aude, rolul nostru încetează. Și, atunci, din țară-anexă a Reich-ului o să devenim țară-parte. Nici nu o să mai fie nevoie să ne invadeze, deja sunt aici, cu trupe și tehnică militară. Dar, dacă o să avem un guvern tare ca nuca aia încuiată, de sare și ciocanul când dă în ea, un guvern legionar, adică, Hitler se va gândi de două ori, până ce va semna vreun act împotriva României. Și, atunci, vom putea să emitem pretenții din nou la Cadrilater și la Bucovina. Adică vom ajunge România aia Mare, la care au visat moșii și strămoșii noștri. Cu Căpitanul pe post

de prim-ministru nu o să mai avem nevoie nici măcar de Casă Regală. Oricum, ce fel de Casă Regală mai e aia, în care un rege renunță la tron pentru un fund de muiere, apoi se răzgândește și se întoarce pe tron, dezmoște- nindu-și fiul?

Câteva capete se întorseseră în direcția lor și păreau că ascultă cu atenție. »

— Trăiască Căpitanul! se auzi o voce ascuțită, venind din fundul vagonului. Sus Legiunea!

— Taci, dracului, Căprărine, te-apucași de politică, ai? Muierea știe ce faci, după ce pleci de la muncă?

— Lasă-1, bă, să-și spună omul oful pe care-1 are. Un țăran înalt, cu o pălărie de pai pe cap făcu semn din mână. Spune, bre, de ce vrei să vină iar Legionarii la putere? N-au mai fost o dată? Și ce mare brânză au făcut? L-au împușcat pe Călinescu, la Sinaia, și după aia s-au încăierat cu armata și între ei. Am auzit că pe Căpitanul lor l-a băgat Regele l-a zdup. Vrei să-l pui în fruntea țării pe un pușcăriaș?

— Eu am fost legionar, se înfoie Căprărin. Șef de Cuib. Și pot să-ți spun că avea dreptate Căpitanul, în tot ce făcea și ce spunea.

— Și ce spunea, mă, prostovanule? Că e mai bine să urce el la putere și să-i împuște pe toți cei care sunt împotrivă?

— Lasă-1, mă, a' lu' Ulete, nu te mai încontra cu el, nu auziși că e legionar? îl trase de mânecă vecinul lui, un bărbat slab, cu mustață lungă și neagră, care stătea sprijinit cu șoldul de spătarul uneia dintre bănci. Dacă se întorc ăștia și-ți pun sula-n coastă?

— Ce să-l las, mă, ce să-l las? Pe el și pe domnu' ăla, de la fereastră, i-aș arunca din tren, între halte, ca să meargă pe jos și să aibă timp să discute despre rahații ăia de legionari. Din cauza lor, stăm cu armata germană în țară, de parcă am fi sub ocupație.

Bărbatul cel gras își șterse fașa și capul pleșuv cu o batistă mare, cadrilată.

— Da, mă, ăla al lui Ulete sau cum te-o fi chemând, vorbi el tare. De-aia e armata germană aici și de-aia Regatul României nu este o ruină de la un capăt la celălalt, așa cum e Polonia, Serbia, Slovenia, Muntenegru, Croația și Slovacia. De-aia poți tu să te duci în Capitală cu trenul, mă, prostovane, pentru că nemții nu s-au atins de noi. Suntem aliații lor. Uite, să spună dacă nu e așa și domnu'.

Și se uită foarte expresiv la el, îndemnându-1 să-l pună la punct pe prostul de țăran. Dar domnul în cauză oftă abia simțit și-și mută iar privirea către geam. In înserarea din ce în ce mai groasă, luminile tremurătoare ale lămpilor cu gaz lampant, așezate în ferestre, păreau o adunătură de suflete rătăcite, speriate de apropierea nopții. Tocmai treceau pe lângă un sat mai mare, mărginit de șoseaua ce mergea înapoi, spre București. Ar fi vrut să închidă ochii, pur și simplu, și să se prefacă adormit, dar știa că asta nu se mai putea deja.

— Strașnic, comentă el posomorât. De fapt, habar n-am despre ce vorbiți, nu m-a interesat niciodată politica. Și, oricum, o să cobor la prima, așa că trebuie să merg spre ieșire. Să aveți o seară bună, cu toții.

Se ridică, ursuz, și își făcu loc printre trupurile înghesuite, care miroseau a sudoare și a haine murdare. O fe-

meie în vârstă, cu un batic înflorat, se lipi de peretele de lemn, ca să-i facă loc și, când trecu pe lângă ea, îi șopti:

— Foarte bine i-ai zis-o, domnule, fi-r-ar ai dracului ei, cu politica lor, că ne-au adus războiul ăsta pe cap!

Când ajunse lângă ușa proptită de geam cu un sac, auzi din nou vocea enervantă a grăsanului:

— Haide, domnu' Milovan, că te pricepi, ce naiba! Doar ai fost comisar de poliție. Iar poliția e băgată în politică până-n gât, nu? Altminteri, cum ar ști pe cine să aresteze și pe cine nu, dacă nu ar asculta de cererile politicienilor zilei?

îl fulgeră ceva rece, ca o lamă de șuriu între coaste, și inima prinse să-i bată cu o asemenea putere, încât se temu că o să o audă și cei din jur. Răsuci capul și se mai uită o dată la bărbatul gras, care-și pusese panamaua pe cap și arăta ca un mexican plecat cu trenul la oraș, la târgul de vite. Nu, cu siguranță nu-1 văzuse în viața lui, dar asta nu însemna absolut nimic, omul putea foarte bine să fie ruda sau prietenul cuiva, pe care-1 înfundase mai demult în pușcărie sau pe care-1 împușcase, atunci când poliția intervenise, în bătaia dintre două bande rivale. Faptul că îi știa numele și fosta funcție, dar mai ales că se afla în același vagon cu el, chiar pe banca alăturată îi dădea de înțeles că urmărirea la care-1 supunea Moruzov era de lungă durată și, mai ales, urmărea un scop precis.

— Cred că mă confunzi, domnule, răspunse, după care păși pe lângă sacul cu porumb și ieși pe coridorul aglomerat dintre vagoane.

Rămase între două sacoșe mari de pânză, pline cu pâine, chiar în spatele unei lăptărese, care-și ținea bidonul gol

între picioare și povestea de zor ceva unei prietene, care stătea așezată pe o valiză de lemn. în mai puțin de un sfert de oră, trenul începu să frâneze, scoțând șuierături ascuțite pentru a semnaliza apropierea de gară. Prin geamuri, apărură luminile electrice ale stației CFR. Oamenii începură să se pregătească de coborâre și bagajele mai mici se îngrămădiră deodată către ușă. Vagonul se înscrise, scârțâind, pe o curbă lungă, ocolind un canton părăsit și cufundat în întuneric. După câteva clipe, încetinirea se simți încă și mai puternic și oamenii se aplecară să-și ridice sacoșele și papomițele. Milovan își ceru scuze și se apropie de ușă, înghesuindu-se în spatele unui bătrânel, care-și ținea bastonul deasupra capului.

Becul principal al gării se vedea din ce în ce mai aproape, până când, într-un final, deveni lumina principală, iar trenul se opri în dreptul ei. Milovan îl ajută pe bătrân să coboare, apoi sări pe peron. Ocoli, până ajunse în spatele ultimului vagon, deschise ușa de pe cealaltă parte și urcă, de parcă ar fi fost un călător dinVidele.

Așteptă la capătul vagonului, până ce conductorul flutură steagul verde, se cățără pe scările metalice și trase ușa după el. în mod surprinzător, omul îl salută din cap, dar nu îi ceru biletul. Intră în interiorul vagonului, ținând ușa deschisă, ca să poată pătrunde și el, apoi se apucă să verifice tichetele. îl lăsă să se îndepărteze puțin, apoi se așeză pe primul loc liber, își lipi capul de geam și închise ochii, prefăcându-se că îi e somn.

De fapt, îi trecuse orice urmă de somn, iar oboseala după ziua cea lungă și plină de evenimente lăsase loc un

stări de surescitare nervoasă, care făcea să-i zvâcnească tâmpla dreaptă. Mai întâi scrisoarea nostalgică, la care nu apucase să mai răspundă; apoi întâlnirea neașteptată, dar deloc întâmplătoare, cu Firică-Dumbravă Nicușor și invitația șocantă la Palat; urmărirea la care îl supusese chiar colegul de birou, Petre Brezianu, care-1 aruncase în arenă pe Moruzov; întâlnirea de taină cu mareșalul Palatului și cu amanta Regelui, Elena Lupescu; dezvăluirile cu privire la posibila implicare într-un complot a șefului său, Mihail Moruzov; și, în sfârșit, misiunea aceasta ciudată, în care trebuia să urmărească un general german și să împiedice întâlnirea sa cu Căpitanul Comeliu Zelea Codreanu și cu un ilustru necunoscut, în orașul Caracal, pentru ca politica regală să continue să funcționeze, la aceeași parametri, ca și până atunci. Se ferise cât putuse de politică, iar acum se trezise vârât până-n gât în ea.

Oricum o sucea, ceva nu stătea în picioare, cum trebuie.

Regele dorea ca șeful legionarilor să nu-1 întâlnească pe generalul german. Nu avea decât să aducă două plutoane de soldați în gara Caracalului și să-1 aresteze pe individ, sub acuzația reală de a fi un deținut evadat. Eventual, chiar să ascundă în rândurile soldatilor unu sau doi agenți SSI, care să-l împuște, motivând că a opus rezistență la arestare. Sau ar fi putut să carantineze medical helioportul de la Mogoșoaia, împrăștiind informații false despre o boală infecțioasă tropicală, adusă de dirijabilul aterizat cu două zile mai înainte, „Gottfried", parcă, sosit din Congo, cu o echipă de biologi europeni la bord. în cel mai rău caz, ar fi blocat traficul

feroviar pe relația Bucu-

RSA - ATACAȚI LEGIUNEA!Aurel Cărășel rești-Craiova, punând câteva echipe de drumari să înlocuiască niște bucăți de șină pe traseu. Pentru transportul pe șosea, prin convenția încheiată între Reich și țările aliate din Axă, orice ofițer superior trebuia să primească o escortă militară din partea statului în care ar fi făcut deplasarea. O escortă militară însemna, în mod automat, că niciun alt civil sau militar nu se putea apropia de persoana aflată sub protecție, sub niciun motiv, așa că asta ar fi înlăturat din start posibilitatea ca Zelea Codreanu să îl contacteze în București, pe traseu sau în Caracal.

De ce nu fusese călăuzit Majestatea Sa către una dintre aceste stări de lucru, ci alesese cea mai ciudată și nesigură metodă - trimisese un om, un singur om, cunoscător numai în mod superficial al situației, ca să împiedice un pact politic catastrofal pentru Regatul următorilor 10-15 ani? Se urmărea, cumva, un al doilea plan, ținut secret, pe care primul (mai mult ca sigur, real) avea numai rolul de a-l masca? Cum spusese Urdăreanu? „Realitatea e una singură, iar adevărurile despre ea, adică reflectările ei în mințile noastre, foarte multe. Nu suntem obligați să alegem acel adevăr care să și coincidă cu realitatea. Pentru că, oricând, un adevăr imaginar se poate transforma în realitate...".

Oricare ar fi fost adevărul, de sub spoiala groasă a întrebărilor, era implicat în caz și trebuia să-i facă față. Pe de o parte, se afla sub poruncă regală directă; pe de alta, fiul său și gaza lor se găseau sub sechestru, urmând să plătească, dacă eșua; în fine, șeful său direct părea că aflase despre misiune și îl supraveghea strâns, sperând să-l împiedice s-o ducă la îndeplinire.

Deschise ochii. In vagon rămăseseră doar câțiva pasageri, care moțăiau, asemenea lui. La câteva bănci de el, o femeie tânără își alăpta copilul la sân, aruncând priviri furișe celorlalți. Se întinse puțin, să-și dezmorțească oasele, apoi se scărpină la subraț. Spatele palmei întâlni scrisoarea din buzunarul interior și hîrtia groasă a plicului foșni stins. Mai ținu mâna lipită de plic câteva clipe, zâmbind. Cum spunea unchiul Eliade, pe când era un puștan, de seama lui Ștefan? „Tot ceea ce se întâmplă, în jurul nostru, Alexandre, poartă numele de efect. Iar orice efect are o cauză, care determină producerea lui. Uneori, mai multe cauze par a produce un singur efect. In realitate, fiecărui efect îi corespunde numai o cauză. Care poate fi ascunsă adânc, dincolo de faldurile realității. Este un mecanism simplu, dar pentru a-1 înțelege trebuie să ajungi mereu la cauza ultimă."

în cazul în care fusese aruncat fără voia lui, cauza ultimă era ascunsă foarte bine. Și trebuia să scobească mult de tot, până să ajungă la ea. Dar era nevoit să ajungă, ca să poată să-1 rezolve cu bine. Singura modalitate era cea pe care o învățase la școala de poliție: a pașilor mărunți, făcuți neapărat unul după altul. Trebuia să înceapă de undeva, așa că se se ridică, își luă servieta și pomi să inspecteze cele cinci vagoane ale trenului. Se uită la ceas. în mai puțin de o jumătate de oră, aveau să ajungă la Roșiorii de Vede. Iar de acolo, până la Caracal, drumul mai dura un ceas. Timpul deja nu mai lucra în favoarea sa.

Până la capătul vagonului al treilea, nu întâlni decât figurile obișnuite ale pasagerilor de ocazie: bărbați, în ge-

 neral, în vârstă, cu haine ponosite și figuri obosite, unii dormitând cu capul rezemat de geam sau de spătarul tare, alții privind în gol, cu gândurile la o mie de kilometri departe de cutia de lemn și metal, care se legăna pe șine; femei, cu chipurile supte din cauza foamei, decojind semințe de floarea-soarelui și scuipând cojile pe intervalul dintre bănci, și chiar câțiva copii scheletici, bronzați de soarele sudului, mai ceva ca niște pui de lăieți. Oameni mânați de sărăcie către Capitală și nevoiți să bată drumul înapoi, fără să fi mâncat ceva de la masa de dimineață. Războiul era prezent pretutindeni și, chiar dacă tu, ca țară, nu dădeai (cel puțin, direct) soldați pentru front, el îți lua din toate celelalte, ca să compenseze lipsa acestora, îți lua grâul, porumbul, carnea și petrolul, la prețuri absolut simbolice și îți trimitea, de trei ori pe an, telegrame de mulțumire de la Cancelaria Fiihrer-ului.

Când dădu să intre în vagonul al patrulea, înțepeni în fața geamului ușii. Aproape de mijloc, chiar pe bancheta dinspre interval, un bărbat subțirel, cu o față îngustă, dar foarte hotărâtă, discuta cu mai vechiul său *prieten,* grăsanul care îl urmărea, în numele unui presupus Moruzov. Fața aceea îngustă îi spunea ceva, dar nu îndeajuns. Era aproape sigur că o mai văzuse, darîntr-o altă... *echipare?* își scutură capul: oboseala începea să-și spună cuvântul. Nu dormise de mai mult de 24 de ore, iar cafea nu băuse de aproape trei zile. Un cardiolog de la Floreasca îl sfătuise să mai rărească ingurgitarea lichidului înviorător. „Dacă vrei să ajuți infarctul să vină, domnule comisar, n-ai decât să continui cura cofeinico-tabagică, îi spusese el,

privindu-1 pe sub ochelarii cu dioptrii foarte mari. Dacă dorești altceva, pentru dumneata și pentru fiul dumitale, te sfătuiesc să renunți la cel la care poți, cu adevărat, să renunți. Pentru că mie îmi e clar că nu o să poți face asta cu la amândouă deodată." Nu că l-ar fi ascultat cu sfințenie, dar redusese cele trei căni zilnice la una.

Se trase un pas înapoi și medită: ce i-ar fi trebuit feței ăleia, ca să o poată recunoaște? O mustață? Scutură iar din cap. Niște perciuni mari? Nu era cazul. Barbă? Nu credea. Un neg? O aluniță? Un nas cocârjat? Niște ochelari, descoperi, cu uimire. Niște ochelari, cu ramă de baga, lățiți pe jumătate din față. Era figura pe care o văzuse, într-un ziar, care prezenta lista și fotografiile deputaților, din urmă cu vreo șase ani: Comeliu Zelea Codreanu fusese ales deputat pe lista celor din județul Tutova.

Ii era imposibil să treacă mai departe, din cauza grăsanului. Era clar de tot că îl cunoștea, atât pe el, cât și pe Codreanu, iar misiunea încredințată poate chiar de Moruzov fusese de a asigura deconspirarea sa și asigurarea libertății de mișcare a conlocutorului său. Se rezemă de panoul de lemn al peretelui, își scoase o țigară, o aprinse și trase două fumuri. Categoric, doctorul avusese dreptate: se lăsase, parțial, de viciul cel mai ușor. Dar asta nu-1 împiedica să își dorească o ceașcă de cafea fierbinte, mai mult decât orice pe lume. Se gândi o clipă și rectifică: nu chiar „decât orice"; *foarte mult* era mai aproape de realitate. Așa că rămase gânditor lângă WC, fumând și aruncând priviri spre mijlocul vagonului, până ce luminile îndepărtate ale unui oraș apărură dinspre apus, aseme-

 nea flăcărilor care marcau locul unor comori tainice, ascunse în vremea de demult.

în gara Roșiorii de Vede, trenul staționă mai mult de un sfert de oră și Alexandru Milovan bănui că existau unele probleme tehnice pe traseu, care nu permiteau viteze mai mari de 40 de kilometri pe oră, fapt care ducea la inevitabile încrucișări de garnituri și la întârzieri din ce în ce mai mari pentru trenurile de cursă lungă. Așa că avu timp să coboare liniștit pe peron și chiar să intre pentru câteva minute în sala de așteptare, în care nu se găsea nimeni, la ora aceea târzie. Când urcă din nou, în cel de-al doilea vagon de la locomotivă, nici măcar Ștefan nu l-ar mai fi putut recunoaște. își lipise masticul mustății false pe buza de sus, își pusese o pereche de ochelari de vedere, cu lentile din sticlă obișnuită, și, mai ales, își vârâse sub buza de sus două „râme" din cauciuc, care-1 făceau să vorbească puțin peltic. Dacă adăugai la imaginea asta o șapcă de dril, cu cozoroc scurt, nu-1 mai recunoșteai pe ex-comisarul Milovan nici dacă ai fi jucat bridge cu el, în fiecare seară.

Pentru a verifica veridicitatea deghizării, se urcă din nou în vagonul din care coborâse, de această dată pe post de pasager local. Trecu pe lângă cei doi, care discutau aprins, și nu se alese decât cu o privire circumspectă, pe care i-o aruncă bărbatul cu panamaua albă coborâtă pe frunte. Aceasta stărui o clipă mai mult asupra servietei, dar se întoarse în cele din urmă asupra feței partenerului de discuție. >

Servieta! își spuse Milovan, cu inima tresărind. S-ar putea să fi reținut servieta.

Nu-și dăduse seama că ar fi putut fi recunoscut după ea, așa că o lăsase să stea liniștită, sub braț. Dar nici dacă ar fi realizat, tot nu ar fi putut să facă altceva decât să renunțe la ea. Ceea ce era imposibil, dacă țineai cont de ce se găsea înăuntru. Trecu mai departe, târșind puțin piciorul drept și se îndreptă spre ușa vagonului. Chiar când ajunse în fața ei, conductorul fluieră către mecanic, dând semnalul de plecare, iar trenul se urni greoi, împroșcând geamurile cu jeturi de aburi fierbinți. Foarte curând, după o curbă domoală, salba de luminițe a orașului dispăru în întuneric.

Trecu în grabă prin celelalte două vagoane. Nici urmă de general. De fapt, încă de când îl recunoscuse pe Căpitan, avusese presimțirea că ofițerul nu se găsea în tren, altminteri ar fi trebuit să stea alături de Codreanu și să poarte discuțiile preliminare.

Ieși pe culoarul de la capul dinspre locomotivă al vagonului și își aprinse o nouă țigară. Simțea nevoia să-și pună ordine în gânduri, iar fumatul îl ajutase întotdeauna să se liniștească.

Deci generalul Kellerman sosise în București, cu „Siegfried", coborâse la Mogoșoaia și, din acest punct informațiile încetau, iar ipotezele de lucru abundau. Ar fi putut să ia o birjă, până în Gara de Nord și, de aici, să se urce într-un tren, care pleca spre Caracal, mai devreme sau mai târziu decât cel în care se găsea el. Un calcul sumar, îi spunea că dirijabilul acostase la ponton în jurul orei 18, cu o tolemață de plus sau minus 10 minute. Până la încheierea formalităților și găsirea unei birje, va mai fi

trecut un sfert de oră. Drumul de la Mogoșoaia până la Gara de Nord, o birjă îl putea străbate în minim o oră și jumătate. Deci generalul ar fi putut, cu mult nroc, să prindă numai trenul de ora 8:00. Următorul pleca, în aceeași direcție, imediat după miezul nopții. Ar fi ajuns în Caracal după orele 4 ale dimineții. Obositor drum și ingrată situație, să aștepți într-o obscură gară de provincie să se lumineze de ziuă. Ceva îi spunea că lucrurile nu stăteau chiar așa.

Cealaltă posibilitate, mai aproape de realitate, dar și mai sofisticată ca strategie, era să-și fi anunțat venirea la ambasada germană, care să fi solicitat, din vreme, autorităților militare române un automobil cu escortă. In cazul acesta, Kellerman ar fi ajuns cam odată cu trenul, în Caracal și s-ar fi putut întâlni imediat cu Zelea Codreanu. Complicată situație!

Se hotărî să pornească de la această premisă de lucru. Dacă lucrurile fuseseră planificate până în acest punct, însemna că ambasada îi rezervase o cameră generalului la unul dintre hotelurile din oraș, iar întâlnirea dintre cei doi (Cei trei? Ar fi trebuit să-1 ia în calcul și pe grăsanul cu panama? Sau cei patru? Ar fi fost Moruzov interesat să facă, în mod direct, pe intermediarul între Codreanu și general?) ar fi putut avea loc chiar în acolo, în dimineața zilei următoare? Dacă era pe așa, era mai mult decât suficient să-l urmărească pe Căpitan, pe drumul de la gară, până la hotel, și să hotărască acolo care ar fi fost mișcarea următoare. Pentru că, până ce nu avea să-l întâlnească pe Kellerman, nu putea să facă absolut nimic,

din lipsă de informații. Cum îi spusese unchiul Eliade? Cauza. Era necesar ca, mai întâi, să afle cauza care l-a adus pe general în Caracal și abia apoi să decidă ce era de făcut, mai departe, în legătură cu efectul.

Stinse mucul țigării sub talpă și se întoarse în vagon. Câteva capete plictisite se întoarseră către el, apoi reveniră la moțăiala anterioară. Nu vedea ce altceva mai bun 1
ar fi avut de făcut, în decursul orei următoare, așa că se așeză pe prima banchetă, se întinse comod pe două locuri, își trase pălăria pe ochi și se lăsă în voia legănării ritmice a trenului. Ațipi și se trezi, în mai multe rânduri. II visă pe Ștefan, cum alerga spre el, în uniforma cvasimili- tară a școlii, și striga ceva ce nu reușea să audă, din cauza zgomotului infernal pe care-1 produce divizia de tancuri care trecea prin spatele lui, îndreptându-se spre front. Apoi, în vis, îi apăru unchiul Eliade, pe când era încă în puterea vârstei, îmbrăcat într-un costum alb, din doc, și cu o uriașă pălărie neagră pe cap. Mergea de-a lungul unei ape nesfârșite și arăta mereu cu bastonul către undele întunecate ce vâjâiau și bolboroseau, pe sub malurile înalte. Apoi, brusc, unchiul se răsucea în direcția lui și striga ceva, dar el tot nu auzea nimic, de parcă ar fi fost surd, iar când din ape se ridicase brusc un sumbarin uriaș, se văzu făcându-i semne cu disperare, dar unchiul Eliade nu pricepea și continua să se răstească la el, ca într-o piesă de teatru absurdă, în care fiecare personaj este singur-sin- gurel, învelit în rolul său, ca într-un cocon de mătase.

Se trezi, brusc, plin de apă și cu gura amară ca fierea, în vagon, toți ceilalți opt sau nouă pasageri dormeau duși.

Se ridică, clătinându-se și întrebându-se ce vruseseră să-i transmită persoanele din vis. Amândoi, și Ștefan și unchiul Eliade, voiau să-l avertizeze cu privire la ceva. Nu era un tip religios, dar credea în vise, iar în adolescență își propusese chiar să studieze onirologia. Și, deși căile vieții îl îndepărtaseră de acest vis al tinereții îndepărtate, rămăsese adeptul ideii că visele sunt mesaje prin care cineva din viitor îți trimite mesaje de avertizare.

Se uită la ceas: până la Caracal, mai era aproape un sfert de oră. Se trezise la timp. Se gândi să mai fumeze o țigară, dar amăreala din gură îl determină să renunțe. Apoi, brusc, își dădu seama că voia să verifice ce anume se întâmpla cu personajele pe care le urmărea. Luă servieta de pe banchetă, își potrivi mustața care se desprinsese puțin într-o parte, împinse cu limba la loc râmele de cauciuc și porni, șonticăind, de-a lungul culoarului. Se opri chiar la timp, în spatele ușii cu geam. Dincolo de ea, îl zări pe Comeliu Zelea Codreanu ieșind din WC și închizând cu grijă ușa, în spatele său.

Așteptă până ce reveni în vagon, apoi ieși în coridorul- tampon. Era un curent puternic, care-1 făcu să strănute de două ori. II străbătu din doi pași și intră în vagonul alăturat. Se opri în dreptul ușii și privi prin geamul pătat de praf. Zelea Codreanu stătea așezat pe a treia banchetă, cu fața la el, zâmbind. Ca și când s-ar fi așteptat să-1 vadă dincolo de geam, se înfioră Milovan, deși știa că asta era ceva imposibil: vagonul era iluminat, iar locul unde stătea el se găsea în semiîntuneric. Reveni în spațiul dintre vagoane, nedumerit. Nu realiza ce anume nu era în ordine,

dar instinctul îi spunea clar că ceva nu era chiar cum ar fi trebuit să fie. Apoi își dădu seama: grăsanul cu panama nu se mai afla în vagon. Chiar și fără pălărie, l-ar fi identificat imediat printre ceilalți câțiva pasageri adormiți. Poate că plecase în alt vagon. Scutură din cap: era un gând idiot. Nimeni nu ar fi plecat de lângă un companion de discuție, în timpul unei călătorii pe calea ferată. Și atunci?

Poate că îl căuta pe el, hotărât să nu-1 scape din ochi, înainte ca trenul să intre în gară. Dacă, într-adevăr, primise ordin de la Moruzov, iar situația nu i se năzărise lui, pur și simplu, atunci era destul de probabil că asta se întâmpla. Milovan râse înfundat: și-l imagină pe grăsun, trecând din vagon în vagon, cu sudoarea curgând șiroaie pe sub pălărie și cu inima bătându-i nebunește, cu fiecare pas care-1 apropia de capătul garniturii. Pesemne că avea să-și imagineze că urmăritul său coborâse în Roșiori și, odată sosit în gara din Caracal, avea să facă pe dracu-n patru, ca să ajungă la un telefon, să-i comunice șefului său că ținta se volatilizase. Asta însemna că el însuși trebuia să coboare în Caracal pe partea opusă gării și, până la plecarea trenului, să se ascundă în umbra vreunei garnituri rămasă pe linie.

Se hotărî să rămână pe loc, cu ochii pe pătratul de sticlă care îi permitea să vadă în vagon. Și dacă, în disperare de cauză, grăsanul se hotăra să caute și în vagoanele din față? Putea să se ascundă în WC și să aștepte până ce trenul intra în gară. Nu mai era chiar atât de mult, probabil opt sau nouă minute. De ce nu ar fi făcut-o, mai bine, chiar atunci? Evita riscul de a fi luat prin surprindere.

Se apropie de ușa toaletei și ciocăni. Așa cum era de așteptat, nu răspunse nimeni. Apăsă pe cleanță și își simți palma și degetele lipicioase. Ridică brațul înspre becul chior din plafonieră și trase o înjurătură groasă. Palma era plină de sânge negru, aproape închegat. Apăsă din nou, cu hotărâre, pe cleanță, și împinse ușa. Ceva din interior o împiedica să se deschidă, așa că se propti cu umărul în ea și împinse din nou, cu toată puterea. Se auzi un troznet ușor, urmat de un fâșâit. Ușa se deschise cam 50 de centimetri. Suficient ca să poată introduce capul și o treime din trup.

Văzuse multe lucruri mizerabile, cât lucrase la Secția Omoruri, în poliție. Multe de tot. Nimic nu se putea compara, însă, cu tabloul halucinant pe care-1 avea în fața ochilor. Bărbatul cu panama albă stătea în fund, pe scaunul de toaletă. Avea o mână legată de mânerul ferestrei, cu o curea subțire din piele. Celălalt braț stătea sprijinit de corp, atins de capul ce atârna, retezat în cea mai mare măsură, de o armă extrem de ascuțită. Un bisturiu sau un pumal cu lamă subțire, își spuse, ferindu-se să calce în balta de sânge aproape închegat, din jurul vasului de WC. Se aplecă în față și împinse de cap într-o parte. Așa cum bănuise, în haină se zărea gaura rotundă a unui glonț, tras de foarte aproape. îl împușcase prin surprindere, îl băgase în încăperea minusculă și îi tăiase capul cu o rapiditate extremă. Apoi închisese ușa și revenise în vagon, ștergându-și mâinile de sânge cu batista victimei. Uitase însă de sângele de pe clanță.

întinse mâna cealaltă și pipăi cadavrul la piept. Simți o umflătură și își strecură, cu precauție, degetele pe sub

reverul îngust al hainei. Scoase un portofel gros, din piele neagră, se uită o clipă la el, în lumina înșelătoare a amurgului, apoi se grăbi să-l înghesuie în buzunarul din dos al propriei haine. Lăsă capul să revină lângă braț. Cercetă pereții cu mare atenție. Nu se zărea nimic suspect. Trase corpul mortului spre el și se uită și la cel mânjit de sânge, de care stătuse rezemat. Exact la înălțimea capului, văzu ceva asemănător unui dop minuscul, înfipt în panoul de lemn. Scoase briceagul din buzunar și ciopli puțin în jurul lui. Scoase glonțul cu unghiile și se uită la el, în lumina ștearsă a amurgului. Cei de la Balistică aveau să-și dea verdictul mai târziu. Dar era aproape sigur că ținea între degete glonțul unui Mauser C96.

Se extrase din interiorul îngust, închise ușa cu grijă și se întrebă ce avea de făcut. In mod normal, ar fi trebuit să oprească definitiv trenul în stația următoare, făcând uz de împuternicirea regală, să izoleze călătorii în vagoane și să cheme telefonic poliția. Nu era sigur, însă, că va putea să izoleze vagoanele, mai înainte ca pasagerii interesați să apuce să coboare. Și, apoi, misiunea lui era cu totul alta, decât să cerceteze auspiciile producerii unei crime. Cel mai bine ar fi fost să procedeze așa cum se hotărâse mai înainte de a descoperi cadavrul

Dar oare de ce îl căsăpise în halul acela Codreanu pe aparentul său aliat?

își lipi fruntea de geamul ușii de exterior a vagonului. Era rece și se simți, dintr-odată, mai bine. Poate că nu erau decât aliați vremelnici, se gândi. Ca doi oameni care, deși se urăsc, își unesc forțele, ca să depășească o situație

 neplăcută. După care se dușmănesc din nou. Poate că Zelea Codreanu știa că purtătorul de panama era omul lui Moruzov și credea că se afla pe urmele lui, fie pentru a-1 readuce în temniță, fie pentru a afla ce planuri avea în legătură cu generalul. Fie ambele. Și îl omorâse, cu puțin timp înainte de a coborî în stație.

Dar asta nu explica decât glonțul, își luă el seama. Chestia oribilă cu tăiatul capului nu stătea în picioare, decât dacă asasinul ar fi fost un sadic înnăscut. Un sadic, cu obsesii sangvine.

Un tren se ivi brusc, din direcția opusă, orbindu-1 cu farul puternic de pe fruntea locomotivei. Chiar înainte de a se încrucișa cu cel în care se afla, lansă trei signale puternice, două scurte și unul lung, părând că-și salută camaradul de alergare. își trase capul speriat, apoi râse nervos și își lipi din nou fruntea de geam. în interiorul companionului de șine nu se vedea nicio lumină. Trebuie că era un marfar, dacă nu chiar unul special, alcătuit din cisterne cu petrol, care se îndrepta spre Capitală, ca să fie preluat de armata germană.

Milovan pricepuse de multă vreme care fusese strategia abilă a nemților, în „afacerea" numită Regatul României. L-ar fi putut cuceri la repezeală, poate în ceva mai puțin de 10 zile. Ar fi avut și un întemeiat motiv istoric să o facă: umilitoarele înfrângeri de la Mărăști, Mărășești și Oituz, din Primul Război. Dar lor nu le trebuia România. Nu doreau ca, în această etapă a războiului, să aibă graniță directă cu colosul sovietic de la răsărit. Era mai bun un stat tampon, care, în caz de forță majoră, să lupte

cu toată puterea împotriva acelui invadator, pe care-1 urâse dintotdeauna. Nemții voiau să capete liber acces la câmpurile petroliere ale Regatului, mai ales cele din Valea Prahovei. Și nu își doreau o mișcare afurisită de Rezistentă, asemănătoare celei din Polonia, acolo unde, nici acum, că le distruseseră complet 80% dintre localități, că deportaseră o treime din populație și că uciseseră în timpul confruntărilor aproape un sfert, nu reușeau să aibă liniște. Și asta în ciuda numeroaselor efective staționate acolo. O mișcare de Rezistență care să arunce mereu în aer câte o sondă sau două și care să ghideze de la sol atacurile americane, iată un coșmar, pe care se străduiseră să-l evite.

își ridică fruntea de pe geam, înfiorat. Detașarea de-o clipă îi permisese să identifice adevăratul motiv al căsăpirii bărbatului cu panama. Căpitanul știuse de prezența lui în tren și de misiunea pe care o avea. Era mai puțin important cum aflase asta, din surse proprii sau chiar de la victimă. Știuse de el și voise să-i abată atenția în altă parte. Era posibil ca, odată coborât din tren, să anunțe chiar el autoritățile despre asasinat și, în confuzia creată, să dispară din gară. Iar până ar fi reușit el să explice poliției ce caută portofelul victimei în buzunarul său sau ce treabă avusese chiar în vagonul respectiv, ar fi durat ceva timp. Suficient ca să nu mai poată să-1 găsească ulterior.

Acesta fusese rostul zâmbetului său rece și ironic, în același timp: *Știu despre tine, Milovane. Poți să-ți pui ce măști dorești, să mă pândești din ce gaură poftești, nu ai să reușești niciodată să mă împiedici să fac ceea ce doresc și ce trebuie să fac.*

își scutură capul. Avea mai puțin de două minute la dispoziție, ca să încerce să contracareze. își scoase mustața falsă și „râmele" de sub buză, străbătu în grabă vagoanele și se opri pe holul-tampon de la locomotivă. Urma să coboare pe acolo, pe partea opusă peronului, să ocolească în fugă locomotiva și să pândească de la botul ei coborârea Căpitanului.

Deschise ușa, câțiva centimetri, și coborî o treaptă, pregătit de acțiune. Fluierul locomotivei slobozi două șuierături ascuțite și, aproape imediat, un șuvoi de aburi se întinse de-a lungul garniturii, acoperind-o ca o ceață groasă. Aburii pătrunseră și în vagon, fierbinți și umezi, făcându-1 să se tragă înapoi. își greșise prima mișcare, dar nu mai avu timp să se gândească la următoarea. Brusc, trenul se cabră, ca un cal căruia zăbala aproape că i-a rupt maxilarul, mai înaintă câteva zeci de metri, cu aburii vălătucind peste tot, și se opri. Se repezi la ferestruica ușii. Nu, nu ajunseseră încă în gara care se vedea, undeva, în față, cu cele două becuri mari, care marcau capetele clădirii și cu lumina roșie intermitentă, din vârful paratrăz- netului, care servea drept punct de reper pentru cursele aeriene militare de noapte.

Și, totuși, trenul se oprise. Milovan trase de ușă, din nou, și o deschise larg. Aprecie că până în gară mai aveau de parcurs circa un kilometru. Cineva trăsese semnalul de alarmă, oprise trenul mai înainte de a ajunge în gară, coborâse tacticos și se pierduse printre grădinile ce înconjurau casele din marginea orașului. Pas de-i mai găsește urma, în aceste condiții! Pe de altă parte, de ce-ar fi așteptat să

ajungă trenul în gară? Putea să mai dureze un sfert de oră, până ce cazanele aveau să aibă presiunea necesară pentru a urni colosalul șarpe de lemn, metal și sticlă. Iar în gară cine știe ce surprize aveau să-l mai aștepte din partea acestui imprevizibil Căpitan, care părea că se joacă cu poliția și cu serviciile secrete, de parcă ar fi fost păpușarul ce mișca ațele ce legau mâinile și picioarele marionetelor, făcându-le să țopăie pe scenă.

Strânse servieta sub braț, coborî treptele de metal și sări pe terenul înclinat, plin de pietre mici și colțuroase. Undeva, deasupra capului, Carul Mare își răsucise deja oiștea spre răsărit, pregătindu-se să coboare din înaltul cerului. Arșița nopții era atât de puternică, încât corpul i se umplu de sudoare, aproape instantaneu, iar cămașa i se lipi de piele, provocându-i o senzație dezagreabilă. Partida începuse prost pentru el și cea dintâi mișcare aproape că îl făcuse mat. Avea o singură scuză: nu-și cunoscuse adversarul și, din cauza asta, nu-i putuse ghici forța reacției. Acum, însă, era pregătit pentru continuarea duelului. Noaptea era lungă, iar avantajul primei mișcări se epuizase.

Cartea a doua

Capitolul I
In arșița nopții

Peronul forfotea de lume, de parcă jumătate din Caracal se hotărâse să vină, brusc, în gară și să pornească spre Craiova, spre Filiași sau, cine știe, mai departe, spre Caransebeș ori Timișoara. Mai mulți polițiști, trecuți bine de prima tinerețe, doi sanitari cu o brancardă, un pluton de soldați români, așezați pe vine, lângă roțile camionului care-i adusese până acolo, fumând tăcuți din țigările as- cunse în pumn și așteptând un ordin, ca să sară în poziție de drepți. Ceva mai la stânga, aproape în întuneric, o motocicletă cu ataș și doi polițiști militari germani, cu ochelarii pe frunte și cu căștile date pe ceafă.

Ca într-o vedere de pe front, îți spuse Milovan, ferin- du-se să iasă din umbră. Dacă ar fi așteptat ca trenul să ajungă în gară, ar fi picat drept în brațele comitetului de primire. Așa cum bănuise, domnu' Codreanu își planificase din timp toate mișcările. Pentru că îi venea greu să creadă că desfășurarea asta de forțe se nimerise aici, cu totul din întâmplare. Cineva din interiorul Palatului transmitea informații pe o filieră complicată. Dacă, într-adevăr, Moruzov era implicat, atunci el le primea, le sorta și le

transmitea mai departe către cei care urmau să acționeze. Numai așa avusese vreme individul să pună la cale un plan de acțiune, într-o zonă cu atâtea necunoscute.

Strânse și mai tare servieta la piept, simțind prin vinilinul moale metalul armei. Se găsea într-o poziție complicată și avea nevoie de informații, ca de aer, ca să poată să încropească un plan de acțiune. Din fericire, reușise să reacționeze la timp, în raport cu ultima stratagemă a adversarului, dar energia norocului avea să se sfârșească repede, dacă nu avea să-l impulsioneze cu ceva.

Ar fi putu să plece către oraș, dar nu mai fusese niciodată înainte în Caracal, așa că sigur avea să rătăcească o vreme, până ce să reușească să ajungă în centru. In centru, unde, în mod normal, ar fi trebuit să se găsească hotelurile. Iar dacă Zelea Codreanu se caza la un cunoscut și nu la hotel, care ar fi fost șansele să-l găsească până în zori? Probabil că atât de reduse, încât ar fi încăput liniștite după un zero cu virgulă.

Culmea neșansei era că informațiile, atâtea câte ar fi putut să afle, la orele acelea înaintate ale nopții, se găseau fix în fața sa, păzite de polițiști și de soldați. Se hotărî să-și încerce norocul.

Părăsi umbra gardului grădinii și o luă, cu pași mari, spre mijlocul părții carosabile, în așa fel încât să fie zărit imediat ce intra în zona de lumină a stației. Se așteptase ca polițiștii să se îndrepte către el și să-l oprească, dar de-abia dacă-i aruncară o privire obosită și indiferentă. Apoi își dădu seama: venea dinspre oraș, adică era un pasager, care voia să urce într-un tren, iar pentru ei prezenta im-

portanță ceea ce venea pe calea ferată. Așa că profită de statutul de pasager și intră în sala unde se vindeau bilete de călătorie. Lumina era aprinsă, dar geamul ghișeului era închis și scaunul casierului era gol. Pesemne că toată lumea aștepta garnitura blestemată.

Ieși din nou pe peron și se îndreptă spre doi polițiști, care stăteau rezemați de unul dintre stâlpii de cărămidă care sprijinea acoperișul din olane întins deasupra peronului. Le dădu bună seara și-i întrebă ce se întâmpla de era atâta lume pe peron.

— Vezi-ti, domne, de drum, nu e treaba dumitale. Polițaiul mai bătrân, cu mustața pe oală, era tras la față și nervos. Ori ti s-o fi urât cu binele?

Era clar, nu de la ei avea să afle ce-1 interesa. Ridică din umeri, scoase pachetul de țigări și își scoase una. Oamenilor legii le sclipiră privirile. Observă și întinse pachetul către ei.

— Serviți, domnilor, că sunt destule. întrebam și eu așa, nu știam unde a dispărut casierul și nu am de unde să cumpăr bilet.

Polițaiul cel bătrân luă două țigări și îi întinse una camaradului său.

— Avem a mulțumi. Nu știm nici noi prea multe. Am primit telefon direct de la București, de la cabinetul Ministrului. Era un secretar de stat, care a țipat la noi, de au căzut tablourile de pe pereți. Cum, n-ajunseserăm încă în gară? De ce naiba nu ne-am tras un glonț în cap, până acum, dacă tot nu știam ce se întâmpla?

Tăcu, plin de amărăciune, își aprinse țigara cu un chibrit scăpărat pe tocul de la pantof, trase două fumuri și oftă.

— în acceleratul de venea din Capitală, avusese loc o crimă. Cineva împușcase un general german și-i tăiase gâtul, după aceea. Ucigașul ar fi un tip cu mustață, care vorbește peltic și-și târăște un picior. Musai să-l prindem, dar și mai bine ar fi să-l împușcăm, pentru că, altfel, urmează un lung scandal juridic cu germanii.

Bărbatul mai trase un fum, gânditor, și-i aruncă o privire colegului său mai tânăr, care pusese țigarea în buzunarul hainei.

— Ți-am spus, Licsandre, eu nu știu cum reușesc să afle domnii ăia atâtea lucruri, numai stând acolo, în birouri și învârtind telefoanele. Auzi, să știe chiar și cum arată criminalul, ba chiar și la ce vagon să-l așteptăm, asta da năzdrăvănie!

Licsandru se mulțumi doar să dea din cap.

— Așa că ați venit drept la gară, comentă Milovan, cu stomacul ghem.

— Am venit, pe naiba. A trebuit să ne urcăm în mașină și să dăm o raită pe la posturile din comune, ca să luăm întăriri. Când am ajuns la gară, nenorociții ăia de pe motocicletă erau deja trași la peron și pândeau. La nici zece minute, a apărut camionul cu soldați. Ne-am zis că e tevatură mare, într-adevăr, dacă s-a strâns aici atâta omenire, ca să prindă un criminal. Poate că aliații noștri nemți or să facă din asta un motiv, ca să încalce tratatele și să năvălească peste noi. Am auzit că așa s-a întâmplat și în Primul Război, cu un arhiduce, ucis nu știu pe unde, prin Europa.

— Lasă, neică, că n-o fi dracu' chiar așa de negru, vorbi Licsandru, trăgând de centură, s-o mai slăbească puțin.

Nici nu-1 lăsăm să coboare pe nenorocit. II împușcăm prin fereastră și gata. După care, declarăm că a încercat să fugă și n-a răspuns la somație, ce parcă nu știi cum se face? Și, după aia, n-o să mai aibă nemții motive să zbiere la noi. Așa, cine dracu' l-o fi pus și pe generalul lor să vină cu trenul? Anunța ambasada, îi puneau mașină la dispoziție, cu pază pe motociclete și asta era.

Milovan trase și el câteva fumuri, meditând. Deci, dacă aștepta să vină cu trenul în gară, încasa scurt câteva gloanțe și aici se termina întreaga poveste. Avusese inspirație, nu glumă, când se hotărâse să bată drumul pe jos. Iar cei de la Interne se părea să primiseră exact portretul criminalistic de care aveau nevoie, ca să-1 ia ca din oală. Dintre toate persoanele pe care le cunoștea, doar două știau de deghizarea cu mustață și șonticăială: Moruzov și colegul său Jablonski, un polonez naturalizat în Regat, cu care lucrase în echipă, încă de când intrase în SSL Iar despre „râmele" de cauciuc, care-1 făceau să vorbească peltic, știa doar una singură - Moruzov. Drept era că, la un plan atât de laborios pus la punct, trebuia să se fi gândit că numai pe un om specializat în așa ceva l-ar fi dus gândul. Se părea că tandemul acesta Moruzov-Zelea Codreanu funcționa aproape perfect.

Aproape, rânji și trebui să se aplece puțin și să ducă mâna la gură, tușind, ca și cum s-ar fi înecat, pentru ca polițaii să nu îl vadă. Dacă ar fi fost perfect, ar fi fost mort, în următoarele zece minute.

— Atunci o mai avea rost să mai stau după tren? întrebă, după ce-și reveni din falsul acces de tuse. Din câte văd, lucrurile nu or să se liniștească prea curând.

— Nu știu, domnule, nu ne-au spus ce să facem cu călătorii din tren și nici cu cei din stație. Dar e clar că or să fie niște focuri de armă, iar circulația feroviară o să se întrerupă, pentru o vreme. In locul dumitale, m-aș întoarce acasă.

Milovan dădu din cap, ca și cum s-ar fi lăsat convins că asta era cea mai bună soluție. Aruncă o privire la grupurile de oameni din jur: toți dădeau semne de ușoară nervozitate, plictisiți de atâta așteptare.

— Atunci, o să las deplasarea asta pe mâine, în zori. Șeful meu o să înțeleagă că aici o să fie ca la război. Noapte ușoară, domnilor, și succes cu criminalul ăla, care stă în tren și nu visează ce îl așteaptă, la coborâre.

— Las' că-i dăm noi! îl asigură Licsandru, făcându-i cu ochiul. Asta ca să se învețe minte și să nu-i mai deranjeze pe oameni din somn. Dacă voia să se dea mare cu nemții, treaba lui. Dar s-o fi făcut în liniște și nu moșia noastră. Noapte bună și mulțam pentru țigări.

Se răsuci și pomi încet către fântâna peronului. Rezolvase o problemă, rămâneau mai multe incertitudini: cum să ajungă, repede și sigur, în centrul orașului, cum să-i ia urma lui Codreanu, fără ca acesta să realizeze că a scăpat din capcana pe care i-o întinsese, cum să dea de generalul Kellerman și, mai presus de toate, cum să afle ce anume vâna acesta pentru Heinrich Himmler, omul numărul doi al puterii, în cel de-Al Treilea Reich.

O ușă se deschise, în apropiere de capătul clădirii, și din interior apăru un bărbat puțin adus de spate, îmbrăcat într-o haină ponosită, în carouri, cu petece rotunde de

postav cusute în coate. Aruncă o privire scurtă către soldați, privi către stâlpul subțire, pe care era ancorat steagul roșu cu zvastică, alături de acela al Regatului, dădu din cap și vru să se întoarcă înăuntru. Putea să fie singura ocazie de care mai putea profita. Milovan făcu doi pași grăbiți, în direcția lui.

— Domnu'... hei, domnu'!

îl prinse de braț, chiar când voia să închidă ușa, în urma lui.

— Un moment! spuse și se strecură înăuntru, apoi împinse în ușă cu genunchiul, închizând-o. Sunt de la Serviciul de Informații Secrete și Majestatea Sa Regele m-a trmis să anchetez cazul din tren.

— Domnule, parcă a înnebunit toată lumea! se văicări bărbatul, sprijinindu-și brațele de mîna scării de lemn, care urca la etaj. Ce vreți cu toți de la niște amărâți ca noi? N-am omorât pe nimeni, n-am furat de la nimeni...

— Du-mă la șeful gării! îi porunci scurt și-i făcu semn cu servieta către scări. Când trenul ăla o să intre în gară, se va pomi tămbălău mare. Toți soldații ăștia or să înceapă să tragă, ca pe poligon.

— Doamne-Dumnezeule, continuă celălalt văicăreala, or să tragă în tren? Or să moară

oameni nevinovați și or să înceapă anchete peste anchete. De ce naiba s-Or fi pornit să se întâmple toate tocmai în gara asta mică?

— Tocmai pentru că e mică, ridică Milovan din umeri. Mergem?

Funcționarul din fața lui se mai văicări puțin, apoi o apucă pe scări, în sus, fără să-1 atenționeze. îl urmă în-

deaproape. La etaj, erau numai două uși, de o parte și de alta a scării. Funcționarul bătu la cea din stânga, așteptă câteva clipe, apoi intră. Ieși după aproape un minut și-i făcu semn. Trecu pe lângă el și i se păru că-1 aude văică- rindu-se, din nou.

Biroul era lung și îngust. In capătul opus ușii, chiar sub fereastra care dădea în spatele gării, era o masă mare, ticsită de dosare și de maldăre de rapoarte tipizate. In dreapta, dormita un telefon negru din ebonită, cu manivelă. In fața lui, cu un aer preocupat, un ins aproape chel, cu obraji durdulii și cu un nas cărnos, plin de importanță, se prefăcea că scrie de zor într-un dosar.

— Mi s-a spus că doriți să-mi vorbiți, domnule...

— Agent, preciză bărbatul. Nu e nevoie să-mi cunoști numele. De fapt, nu e nevoie să cunoști nimic din ceea ce o să se discute în biroul dumitale. Cum naiba te numești?

— Niță Arsenie Luca. Sunt șeful acestui nod fero...

— Lasă prostiile, domnu' Niță, altminteri s-ar putea să rămâi fără post și fără limbă. Am urgentă nevoie de un telefon, de la care să pot contacta Bucureștiul.

— Am înțeles. Șeful de gară își răsuci vîrfurile mustății negre, privindu-1 nehotărât. Pot să văd și eu o împuternicire, ceva care să confirme spusele dumneavoastră?

Preț de o clipă, se întrebă ce l-ar convinge mai eficient pe mustăciosul din fața sa, actul regal sau revolverul vârât sub nas. Se hotărî pentru prima variantă, scotoci prin servietă și îi întinse hârtia. Șeful de stație o examină cu atentie în lumina chioară a becului coborât din tavan, la capătul unui fir, după care i-o întinse înapoi și

aproape că luă poziție de drepți.

— Domnule Milovan, mă pun cu totul la dispoziția dumitale. Toată familia mea a fost regalistă și cuvântul Ma- jestății Sale e literă de evanghelie pentru mine. Vă ajut cu tot ce-mi stă în putere.

— Tot ce doresc, în aceste momente, e să dau un telefon la București. Se poate?

Bărbatul șovăi o clipă, apoi dădu din cap, se ridică de pe scaunul capitonat și ieși pe coridor. Ușa se închise, cu precauție, în urma lui. Milovan mai așteptă câteva momente pentru a-i da timp să se îndepărteze, apoi se apropie cu pași iuți de ușă și o smuci într-o parte. Coridorul era pustiu. Șeful de stație socotise că era mai sănătos să nu afle marile secrete de stat care dăduseră năvală în umila dumisale gară.

Se așeză pe scaun și scoase portofelul din buzunar. înainte de orice, trebuia să elucideze acest mister. îl exa- mină cu atenție. Era un obiect de lux, cu monogram auriu pe ambele fețe: I.A.P. Două prenume și un nume. îl deschise și îl ridică în lumină. Lei românești, mărci germane și mai multe foi bancare. Un act de identitate, cu coperte verzui și o fotografie destul de ștearsă, din care-1 privea grăsanul cu panama: lancu Adrian Petrescu. Numele nu-i spunea nimic. Scotoci mai departe și descoperi o carte de vizită, cu chenar înflorat și scris brun închis: „lancu A. Petrescu - Avocat de drept civil. Membru de onoare al Baroului București. Birou: str. Lahovary nr 119 A (ușa de la stradă)."

Se scărpină după ureche. Era un punct de plecare. întinse mâna către postul telefonic, ridică receptorul și aș-

teptă un timp, până ce la capătul celălalt un glas obosit de femeie îl întrebă cu ce îl putea servi. Ii ceru legătura cu biroul lui Moruzov, la SSI, dar vocea îl refuză, spu- nându-i că, la acest serviciu, nu aveau acces civilii.

— Nu sunt un civil, drăguțo, îi replică, în timp ce-și aprindea o țigară, frecând măciulia de fosfor de lemnul blatului. Apasă clapeta de contact direct, pe care o ai sub tăblia mesei, apoi formează numărul pe care ți l-am cerut. Dacă mă întârzii, peste două ore o să vină șeful de tură și o să-ți rupă contractul de muncă în față. Este o problemă de siguranță națională, ai auzit de așa ceva?

Vocea de capătul firului nu spuse nimic și tăcerea țiui în receptor atât de puternic, încât Milovan își închipui că-1 considerase vreun bețiva pus pe șotii și închisese canalul. Făcu un colac de fum, așeză țigarea pe marginea mesei, pentru ca scrumul să cadă pe podea și întinse degetul, să bată în furcă. Chiar atunci vocea femeii reveni și-i spuse să mai aștepte puțin, până reușea să stabilească legătura. Până când țigarea ajunse la jumătate, auzi mai multe cli- curi și o sonerie îndepărtată răsunând în gol.

— Nu răspunde nimeni. Vocea femeii părea încă și mai obosită, iar Milovan se întrebă dacă nu ținea și ea un chiștoc între buze, din care uitase să mai tragă. Doriți o legătură, în altă parte?

își frecă obrajii țepoși cu palma liberă. Opțiunile se limitau, pe rând. Ar fi putut să coboare și să-i ceară lui Niță să-i facă rost de o birjă, să meargă la un hotel, să ia o cameră și să doarmă buștean, până în zori, apoi să reia pro- blema la răsucit, cu creierul odihnit. Sau putea să

rămână

și să dea telefon, la Comisariat, în speranța că va găsi de gardă vreun fost coleg, care să fie de acord să-i facă un serviciu. Alese ultima variantă și își drese vocea în receptor. Vocea centralistei era aproape neutră, când îi solicită numărul spre care să facă legătura. 1-1 dictă, cifră cu cifră, apoi așteptă, trăgând resemnat din țigara aproape consumată. Avu noroc. La capătul celălalt al firului se găsea Călugăru Ispas, fostul său coleg de bancă, de la cursurile școlii de ofițeri. îi turnă o istorie oarecare, apoi îl rugă să verifice starea socială a lui lancu Adrian Petrescu. De la capătul celălalt al firului se auzi un căscat prelung.

— Bine, Milovane, se face. Când ai nevoie?

— Ieri.

— în cazul ăsta, o să te coste ceva, să știi. Va trebui să dau cu banul, în cine trebuie.

— Banii nu sunt o problemă, îl asigură.

Călugăru mai căscă o dată, semn sigur că telefonul său îl sculase din somn.

— Bine. Unde să ti le trimit?

Habar n-avea cum se numea hotelul cel mai important din Caracal, așa că îi spuse să le expedieze la hotel.

— Nu e sigur, răspunse celălalt, după un timp. O să transmit un fax la unitatea militară, de acolo. Cu recomandarea ca mâine, la prima oră, să-ți fie livrat. O să te trezești cu un furier la usă.

— Nu mă sperii eu de un furier. Mulțumesc, amice, ținem legătura.

Prima parte a planului funcționase: adunase ceva informații și le dăduse la verificat. Urma cea de-a doua, mai

complicată, pentru că nu știa de unde să înceapă. Stinse țigarea sub talpă, se ridică și străbătu încăperea din câțiva pași. Coridorul era, în continuare, pustiu. Coborî scările, străduindu-se să nu facă zgomot. Când ajunse la parter, auzi șuieratul locomotivei, care se apropia încet de stație, începea distracția și ar fi fost bine să nu se afle la fața locului, când aveau să șuiere primele gloanțe.

Pe șeful stației îl găsi chiar la colțul clădirii, iscodindu-i speriat pe militarii care se ridicaseră în picioare și ascultau ordinele unui sergent-major. Se apropie de el.

— Ascultă-mă, cu atentie, domnu' Nită Arsenie Luca. Am nevoie urgentă, da' urgentă, știi ce-i aia, nu? - de o cabrioletă, un automobil, care să mă ducă la hotel. Găsim ceva?

Bărbatul cu obrajii durdulii se scărpină nehotărât în creștet.

— La ora asta, domnu' agent? Nici cucuvelele nu mai zboară, după miezul nopții.

— Să-ți spun, din nou, că vei face un mare bine Casei Regale?

Niță Arsenie Luca se mută de pe un picior pe celălalt. Brusc, soldații începură să alerge, de-a lungul liniilor, ocupând poziții de tragere. Polițiștii se ascunseră pe unde apucară: unii după corpul de piatră al fântânii, alții pe după garduri, iar cei cu care vorbise nu demult intrară în sala unde se vindeau bilete și lăsară ușa deschisă. Din dreapta, apăru punctul strălucitor al farului, de pe fruntea locomotivei.

— Ar fi... hmm... ar fi brișcă mea, domnu' agent. Știți să conduceți un cal?

»

— Da ce, mă, Niță, ți se pare că vin de la circ?

— N-am spus asta, dom' șef. Da' dacă nu știți, cum să mergeți cu brișcă? Așa, ați pleca imediat și ați lega calul, în față, la hotelul „Imperial", patronul de acolo este văr cu mama și știe că, uneori, mai las brișcă acolo.

— Păi nu te urci chiar dumneata pe capră și mă duci, până la „Imperial"? Ai avea un motiv să scapi de tămbă- lul care va urma.

Șeful de stație își linse buzele vinete, cumpănind rapid propunerea. Trenul continua să se apropie și începură să se audă păcăniturile produse de armarea puștilor.

— Sigur, dom' șef. Nu v-am spus că aș face orice pentru Majestatea Sa? Da' o să-i spuneți, nu? - că v-am ajutat din toate puterile.

— O să-i spun, Niță, îl asigură Milovan, zâmbind. Bem cafeaua împreună, cel puțin o dată pe săptămână. Unde e drăcia aia?

Ocoliră clădirea. Brișcă era o trăsurică ponosită, vreo moștenire de familie, veche de aproape un secol. Iar calul o gloabă, care se uita nepăsător la ei, cu ochi triști, mestecând alene ovăzul din traista atârnată sub bot.

Până în centrul orașului, făcură aproape un sfert de oră, ocolind pe străzi desfundate și lătrați de haite de câini, din spatele gardurilor înclinate. Niță opri în dreptul unei statui, cățărată pe un piedestal din granit, înalt cât un stat de om. Milovan se uită la ea, dar era prea întuneric, iar cele două felinare mari, atârnate de coloanele din piatră ale clădirii din fața lor, era prea departe, ca să-1 ajute cu ceva.

— împăratul Traian, spuse bărbatul mustăcios, fără să mai aștepte să fie întrebat. Toată lumea îl iubește pe împărat, în Caracal.

Ar fi trebuit să-l iubească pe Rege, bombăni în gând Milovan, dar nu comentă. Iubirile istorice nu pot fi comandate, așa că dacă locuitorii urbei din inima Câmpiei Romanaților își doreau să iubească un împărat mort de aproape două milenii, asta era, nu aveai ce să faci.

Coborî și-i făcu un semn din mână vizitiului.

— Mulțumesc, Niță. Poți să te întorci la gară și să vezi ce s-a întâmplat.

I se părea puțin cam ciudat faptul că nu se auzise nici măcar un singur foc de armă, cât timp durase drumul, dar nu îi spuse nimic celuilalt. O luă cu pași mari înainte, fără să bage în seamă zgomotul strident făcut de oiștea trăsuricii, atunci când se răsuci în direcția opusă. Copitele calului mai țăcăniră o vreme pe macadam, apoi zgomotul lor fu acoperit de lătrăturile câinilor.

Ușa cu vitralii a hotelului era întredeschisă, pesemne ca să mai intre vreun fir de aer rece, în cuptorul dinăuntru. Milovan împinse în ea cu pantoful și intră în holul lung, iluminat slab de două becuri, atârnate la capete. Cel îndepărtat se găsea chiar deasupra șepcii cadrilate a recepționerului, care ațipise cu capul pe brațe. Bătu cu palma în tehgheaua lucioasă și capul țâșni în sus, punând în lumină doi ochi cu cearcăne mari, violete. Băietanul avea fața pistruiată și plină de coșuri. O meșă rebelă, de culoare cânepie, îi ieșea de sub cozoroc și atârna lângă ureche, ca la lăutarii de profesie.

— O cameră pentru noaptea asta, comandă, amuzân- du-se să-1 vadă atât de uluit. Ce s-a întâmplat, n-ai mai văzut în viata ta un client?

Recepționerul se grăbi să scuture din cap, în vreme ce-și potrivea șapca peste claia de păr.

— Nnu. Adică... da. Nu mai sunt locuri, vreau să spun, domnule.

— Mi-e greu să cred că aveți toate camerele ocupate, continuă Milovan, cu același zâmbet ironic. Ce-i aici, stațiune balneoclimaterică? Sunteti mai tari decât Baden- Baden, dacă e pe-așa.

— Nu, domnule. Doar că... hotelul a fost închiriat în întregime, pentru trei zile de... In fine, de cineva important. De aceea, nu avem voie să cazăm pe nimeni.

— Ia te uită! O veni primul-ministru al României!

Băiatul ridică degetul mare în sus, lăsând să se înțeleagă că era vorba despre cineva încă și mai important.

— Măi să fie, se prefăcu surprins Milovan. O veni chiar Regele!

— Nu, domnu'. Eu vă spun, dar să rămână între noi, că altfel mănânc papară de la patron.

— Sunt mut, îl asigură el.

— Ei bine... Recepționerul se uită pe furiș în stânga și în dreapta, apoi se aplecă spre el. E un general german, domnu'. Unu' baban de tot. Mâna dreaptă a lui Hitler sau a lui Goebbels, așa am auzit.

Nimerise bine de tot. Era clar unde avea să se prezinte la raport domnul Codreanu, a doua zi, nu mai merita să prăpădească timp, căutându-1.

— Mai este vreun hotel prin apropiere?

Celălalt clătină din cap și meșa îi alunecă din nou peste obraz.

— Două hoteluri în prăpăditul ăsta de târg, domnu'? E de mirare că și ăsta se mai ține încă. E război, cine vine să viziteze Caracalul?

Unii așa ca mine, oftă ex-comisarul, dar nu spuse nimic despre asta.

— Și de când spuneai că vine generalul ăla?

Băiatul căscă și-și scutură capul.

— De mâine. Da' nu știm dacă pică de dimineață sau după prânz. Așa că patronul a vorbit cu cei doi papugii de la etaj să-și ia papomițele și să se care. Au făcut oleacă de scandal, dar i-a întrebat dacă voiau să se încaiere cu nemții, așa că au plecat botu' și au plecat. Vedeți? De-aia nu vă pot da cameră, îmi pare rău.

Milovan băgă mâna în buzunarul hainei și scoase o hârtie de 10 lei. O puse pe tejghea și o netezi cu dosul palmei.

— Mai primești una de-asta, la sfârșit. Plus banii pentru cameră. Pe ăia îi faci juma-huma cu camerista.

Băiatul se uită pofticios la bani, dar continuă să clatine din cap.

— Gândește-te, nu o să afle nimeni. Mâine dimineață la ora șapte îmi bați în ușă, iar la șapte și jumate am ieșit pe ieșirea de serviciu. Camerista are suficient timp să pună camera la punct, până la ora opt. Dorm și eu în noaptea asta undeva, câștigi și tu un ban cinstit. Ce spui?

Băiatul continuă să clatine din cap, dar întinse mâna dreaptă, acoperi bancnota și o trase spre el.

— Știu și eu, domnu'? Dacă află jupan Răgăzanu, mă dă afară. Și dacă mă dă afară, mă jupoaie bătrânu' meu, că nu mai are bani să-și cumpere rachiu.

— Cum te cheamă, drăguțule?

— Vasilache Teodor, domnu'. Da' toată lumea-mi spune Gămălie.

— Bine, Gămălie. Dă-mi cheile de la o cameră mai departe de Recepție și fă ce ți-am spus. O să vezi că nu se va întâmpla nimic rău și că mâine o să-i duci bătrânului tău 20 de lei în plus pentru rachiu. O să se bucure tare mult.

— Ba nu, cu ăștia o să mă duc mâine la târg, pentru că e zi de târg, să-mi cumpăr niște pantofi, că ai mei s-au rupt de tot.

Se răsuci spre panoul din spatele lui, luă o cheie mare de pe unul dintre cuie, cu o tăbliță atârnată de ea, și i-o întinse.

— La șapte fără cinci, domnu'. Și să vă grăbiți, cât puteți, ca să nu avem probleme.

— Bine, băiete.

Luă cheia, strânse brațul stâng în jurul servietei și se uită către cele trei trepte interioare, care duceau la o ușă dublă, cu geamuri tot din vitralii.

— Unde e numărul 7A?

— Dincolo de ușă, la stânga, ultima cameră, domnu'. Somn ușor.

— Mulțumesc, Gămălie. Să nu cumva să adormi.

Camera se afla chiar la parter, la capătul unui coridor lung și întunecos. Era strâmtă, iar patul uriaș ocupa aproa-

pe toată podeaua. Ferestrele erau bătute în cuie, constată bărbatul, iar sub ele era pusă o masă de brad, cu o față din macrameu, și un scaun fără spătar. în partea opusă ușii, era un dulap până la tavan, cu una din uși atârnând într-o parte. Puse servieta pe masă și se trânti în pat. Deși era extrem de obosit, somnul nu-i dădea încă târcoale, iar adrenalina stârnită de bătălia mută din tren îi făcea și acum sângele să tresară prin vene. își puse mâinile sub cap și se gândi la situația de la gară. Era ciudat faptul că nu se trăsese niciun foc de armă. în mod normal, soldații ar fi trimis măcar câteva gloanțe de avertisment, văzând că nu coboară nimeni din tren. Exista posibilitatea să fi primit, în ultimul moment, ordin să nu tragă. Dar cum să împrăștii atât de rapid ordinul, când toată lumea era pe poziții de luptă?

Și mai exista un risc minuscul, dar real, își spuse, înă- bușindu-și un căscat. Se ridică în capul oaselor, apoi se așeză pe marginea patului. Apucă servieta de un colț și o aduse pe pat. Scoase din ea o butelcă metalică foarte plată, îi deșurubă capacul și îl umplu cu lichidul de culoarea vișinii putrede.

— Te prind eu, nenorocitule, promise, cu vocea răgușită și dădu coniacul peste cap. își simți stomacul făcân- du-se ghem din cauza tăriei alcoolului. N-ai să mai omori pe nimeni, auzi, mă, Codrene? Pe nimeni, 'tu-ți moaștele mă-tii de criminal!

înșurubă capacul la loc, apoi stătu câteva clipe, gânditor, cu recipientul în mână. Ce anume îi scăpa? Apoi ceva făcu clic! - și realiză că nu aflase unde se cazase nenoro-

citul. Nu că ar fi prezentat o importanță prea mare, dar se simțea mai bine dacă știa că nu-i lasă prea mulți pași înainte. Ca să poată să preia inițiativa, mâine, avea nevoie de anumite informații, chiar atunci.

Vârî butelca înapoi în servietă și o puse la loc, pe masă. Deschise ușa și traversă coridorul din câțiva pași. La recepție, băiatul adormise din nou, cu capul pe braț. Ii puse mâna pe umăr, iar celălalt sări în sus, nedezmeticit.

— Da, domnu'...

— Mai există vreun alt hotel, în oraș?

Recepționerul clătină din cap, cu ochii cârpiți de somn.

— V-am mai spus că nu.

— Vreau să știu... dacă vine cineva în oraș și nu are rude (oare Codreanu ar fi putut avea rude în Caracal?), unde ar putea să se găzduiască, peste noapte, în afară de hotel?

Gămălie căscă, de-i troznіră fălcile, și își întinse mâinile deasupra capului.

— Cred că... pe strada Crizantemei, este o femeie, care are o casă mare. Mare de tot, domnu'. închiriază camere cu ziua.

— Și cum pot să ajung pe strada Crizantemelor?

Gămălie îl privi suspicios.

— Vreți să vă mutați, domnu'? Acu', după ce a trecut de miezul nopții? Nu cred că femeia o să vă deschidă. Și are o haită de câini, vă rod și pantofii din picioare.

— Ti-am dat banii, ce rost ar avea să mă mut? Zâmbi. Informația îmi va servi mâine dimineață. Pentru că voi pleca devreme, nu voi mai avea timp să te întreb, așa că o fac acum. E bine?

— E bine, domnu'. Gămălie dădu din cap și-și înăbuși un căscat. Păi... ieșiți în Strada Mare, treceți de statuia lui Traian și, undeva, mai în față, strada se împarte în două. O luați la stânga și mai întrebați. Nu e departe, cam un sfert de oră de mers.

Milovan șovăi o clipă. Din noaptea fierbinte de afară, răzbătea mugetul stins al unei vaci. Parcă ar fi o comună, nu un oraș, cu electricitate și gară, se strâmbă el, apoi reveni și-l întrebă unde se putea lua un mic dejun decent, prin apropiere.

— Peste drum. Băiatul arătă cu mâna dincolo de usa » de la intrare. La „Patiseria lui Nea Fane". Are tot timpul brânzoaice calde și un iaurt de-ți lingi degetele. Asta dacă vă place iaurtul, desigur.

Se întoarse în camera care mirosea o fum de țigară impregnat în lenjerie și în pereți. Se întinse îmbrăcat pe pat, hotărât să pună lucrurile cap la cap, ca să încerce să extragă vreo idee mai de Doamne-ajută din ele. Adormi însă, mai înainte să realizeze dacă ar fi fost mai bine să dea o raită prin gară și să afle ce se întâmplase cu cadavrul sau să se ducă direct la femeia cu camere de închiriat și să-1 pândească pe Codreanu.

Capitolul II
Pensiunea doamnei Elisa

A doua zi, îl trezi soarele care-i bătea drept în ochi și gălăgia de afară. O mulțime de glasuri, mai ales de femei, strigau, chemau, se angajau în discuții și se îndepărtau numai pentru ca altele asemănătoare să le ia locul. Pe fundalul hărmălaiei vesele a zorilor, se auzeau mugete de vite, lătrături, cotcodăceli și, slab de tot, ciripit de păsărele. Pentru o clipă, crezu că era un vis în vis și că, de fapt, avea numai impresia că se deșteptase. Apoi își aminti brusc de Rege, de crima din tren și de Caracal.

Sări din pat, dintr-o mișcare, și se uită la ceas: până la ora șapte mai erau opt minute. Era în grafic. își trecu degetele prin păr, aranjându-1 cât de cât, apoi își puse pălăria. Costumul se șifonase, iar pulpana hainei îi stătea ridicată în sus. O repoziționă cu palma, își luă servieta și ieși, lăsând ușa deschisă. La recepție, băiatul era cât se poate de treaz și scria de zor, într-un registru. Deschise portofelul și îl privi întrebător.

— Camera costă 40 de lei, domnu', spuse Gămălie, pri- vindu-1 drept în ochi.

— Și cu încă 10 lei, cum ți-am promis... Uite, ai aici o hârtie de 50. E bine așa?

— E foarte bine, domnu'. La „Patiseria lui Nea Fane" e deschis și vă așteaptă.

Se uită la el, neînțelegând.

— Am trecut pe la el și l-am anunțat că vreți să luați micul dejun mai devreme, pentru că aveți treabă. Vă așteaptă.

— Mulțumesc.

Pomi spre ușa de la capătul holului.

— Gămălie...

— Da, domnu'. Băiatul se opri din scris și ridică privirile. S-a întâmplat ceva?

— Dacă o să mă caute un soldat. Un furier. II trimiți la Nea Fane. Iar dacă nu mai sunt acolo, să-ți lase ție plicul. Trec mai târziu, să-l iau. Până la ce oră te mai găsesc aici?

— Până la prânz. Atunci vine Gherlanu să mă schimbe.

Milovan dădu din cap, salută cu un deget la borul pălăriei și ieși.

Afară, Caracalul mirosea a balegă, a urină de porci, a găinaț și a salvie. Probabil că înflorise vreo tufă prin apropiere, altfel nu-și explica mirosul persistent. Traversă strada, cu macadamul ros de ploi, ferindu-se din calea unei căruțe încărcate cu lemne de foc. Din spatele unui copac, un câine slăbănog îl lătră, în silă, apoi ridică piciorul și urină pe scoarța plină de crăpături.

„Patiseria lui Nea Fane" se afla la parterul unei case cu două caturi, dar foarte îngustă. Când deschise ușa cu geam, un clopoțel sună dogit deasupra capului. Mai multe scaune, cu picioarele în sus, odihneau pe hiaturile meselor și un bărbat scund, cu șorț până la manșetele pantalonilor, dădea cu mătura printre rânduri. Ridică frunte, îl văzu și rezemă coada măturii de una dintre mese.

— Poftiți, domnu'. Sunteți cazat la „Imperial", nu? Mi-a spus Gămălie că vreți să luați micul dejun cât mai repede. Luați loc, la masa din colț, aia cu vaza cu flori. Imediat vă aduc mâncarea.

își dezlegă șorțul, îl anină de piciorul unui scaun din apropiere și veni la masă, cu un carnet și un creion chimic în mână. Ca la marile restaurante din Capitală, zâmbi amuzat Milovan, așezându-se pe un scaun. Comandă o cană mare cu bragă, o cafea (mai dăi în mă-sa de doctori!) și două comuri, cu stafide și rahat. între timp, își aprinse o țigară și se strădui să-și adune gândurile.

Pornea de la o certitudine: generalul Kellerman nu ajunsese încă în Caracal. Altminteri, n-ar mai fi avut el loc la hotel și ar fi dormit pe vreo bancă, în parc. Asta dacă prăpăditul ăsta de burg medieval avea un parc, evident. Urma să sosească în cursul zilei, oricum, nu la primele ore ale dimineții, indiferent că ar fi luat trenul sau o mașină, de la vreo unitate militară. Nu vedea un ofițer superior german sculându-se cu noaptea-n cap, ca să strângă mâna, la prima oră, unui infractor evadat din pușcărie. Deci ar fi urmat să ajungă, cel mai probabil, la vremea prânzului. Exista încă din start o mare necunoscută, în toată afacerea: de ce naiba închiriase întreg hotelul?

Numai dacă voia să atragă neapărat atenția asupra lui și nu dispunea de alte mijloace, mârâi Milovan, aprin- zând o țigară. La fel de bine putea să iasă la bustul gol pe stradă și să strige în gura mare: „Eu sunt generalul Kellerman! Vedeți ce bărbat bine sunt?".

Nea Fane se opri lângă masă, cu o tavă de lemn, pe care adusese cele comandate. La un semn al său, îi așeză în

față ceașca de cafea, din porțelan vechi, cu flori de crin imprimate. Avea nevoie, mai întâi, de un întăritor al minții.

— Să aveți poftă! îi ură, apoi se retrase dincolo de tejgheaua metalică și începu să frece cănile din sticlă pentru bragă. Dacă mai e nevoie de ceva, sunt aici, îl atenționă.

Milovan își dădu pălăria pe ceafă, săltă ceașca de pe masă și o duse la buze. Mirosul de cafea proaspăt măcinată se simțea încă sub cel de ulei aromat, care se volati- liza din cauza fierberii apei. Ce să fi făcut un singur om cu un întreg hotel, fie el și unul de provincie? Doar să fi dat vreo sindrofie, cu multi invitati.

Suflă în caimac, apoi sorbi puțin. Lichidul negru era amărui și fierbinte. Ar fi trezit din somn și un bețivan, căzut de pe acoperiș. Mai sorbi o dată și puse ceașca pe farfurioară. Chiar atunci, ușa se deschise și, inevitabil, clopoțelul sună. Un soldat, cu pușca la spate și cu geanta de furier pe umăr, vârî capul înăuntru și se uită la el, întrebător. îi făcu semn să se apropie. Soldatul veni lângă masă, luă poziție de drepți, salută, scoase un plic din geantă și îl întrebă dacă el era Milovan Arsenie, din București. Dădu din cap și omul îi întinse plicul, salută din nou și plecă fără să mai aștepte vreo invitație.

Milovan termină comurile și braga, apoi dădu cana într-o parte. Se uită câteva clipe la plic, ridică din umeri și îl rupse la unul din capete. înăuntru era o foaie gălbuie, bătută la mașină. Faxul promis. Călugăru se ținuse de cuvânt.

lancu Adrian Petrescu era, într-adevăr, avocat de drept civil. Unul dintre cei mai buni din domeniul său. Care-și

făcuse un punct de glorie în a-i apăra pe delicvenții politici, în special, în procesele intentate de statul român împotriva lor. Un fel de avocat din oficiu s-ar fi putut spune, dacă nu te-ai fi uitat peste calitatea clienților săi. La acest punct, Călugăru anexase o listă cu peste 30 de nume, unele dintre ele grele de tot: Gheorghe Mironescu, Alexandru Vaida-Voievod, Constantin Angelescu, Gheorghe Tătărăscu, cu toți prim-miniștri ai României, între 1931 și 1934; Mihai Ghelmegeanu și Grigore Gafencu, foși lideri țărăniști; Victor lamandi, Victor Slăvescu și Mihai Canci- cov, fruntași liberali, pe vremuri; iorghiștii Anibal Teodo-rescu și lonescu-Sisești; vaidistul Ioan Grigore Periețeanu și chiar patriarhul Miron Cristea. Toți avuseseră, într-un moment sau altul al carierei lor probleme cu legea și apelaseră la serviciile sale. Iar bomboana de pe colivă, ultimul nume de pe listă, era cel al lui Corneliu Zelea Codreanu. Statistica proceselor câștigate era zdrobitoare: peste 84%.

Alexandru Milovan lăsă foaia pe masă și luă ceașca aproape goală între palme. Nea Fane îi aruncă o privire cercetătoare, dar el clătină din cap.

Petrescu fusese un avocat foarte bun, într-adevăr. Nu conta la ce fel de tertipuri apelase, ca să câștige. Pentru clienții săi era extrem de important că el câștiga procesele pentru ei. Dar și pierduse 16% din ele. Probabil că primise tot felul de amenințări din partea celor condamnați. Iar ultimul îi luase gâtul, la propriu. Ce legătură mai continuase să existe între șeful legionarilor, condamnat la 10 ani de muncă silnică, și avocatul care-i pierduse procesul, într-un mod atât de răsunător?

Sorbi ultima înghițitură de cafea și puse ceașca alături de plic. Banii, probabil, lăcomia care te face să-ți pierzi capul, la propriu. în luna iunie, când evadase de sub escorta care-1 ducea la Jilava, unde urma să-și ispășească pedeapsa, Codreanu trebuie că își făcuse un plan de acțiune, care-1 includea și pe fostul său avocat. Era clar că luase pierderea procesului drept un afront personal, dar asasinatul urma să mai servească și altui scop, nu numai răzbunării. Milovan nu-și dădea încă seama care era scopul ascuns al uciderii lui Petrescu, în trenul în care se găsea el însuși, dar flerul său de fost polițist îi spunea că exista unul și trebuia să-1 caute, dacă voia să înțeleagă încrengătura faptelor.

Termină de băut restul de bragă, achită nota de plată și ieși, însoțit de nea Fane, care îl întrebă dacă să-i pregătească, pentru prânz, o fasole cu câmați și o varză călită, cu praz verde, ca la mama acasă. De ce nu? se hotărî el, pe loc. La urma-urmei, tot trebuia să mănânce undeva, la prânz, așa că nu vedea niciun motiv să refuze oferta. Mai ales că fasole cu câmați nu mai pusese demult în gură. îi spuse că da, putea să pregătească, îi strânse mâna și omul păru dintr-odată foarte fericit.

Afară, începuse forfoteala de dimineață, specifică orașelor mici, unde urmează să se țină un târg. Țărănci, îmbrăcate în costume oltenești, cu ii albe, brodate cu roșu și negru pe piept și la mâneci, cărau papornițe uriașe, pline cu ceapă, praz, cartofi și usturoi, către piața, care se zărea la capătul celălalt al străzii. Doi ucenici măcelari mânau de la spate câteva oi și trei viței, spre oborul de

animale. De la etajul unei case, o femeie în capot de mătase albastră striga ceva spre o slujnică aflată în curtea interioară, în cotocodăceala zăpăcitoare a unei găini invizibile.

Un biciclist opri la doi pași de el și-1 întrebă dacă nu vrea să cumpere un ziar. Avea în spate un fel de raniță militară, plină cu ziare făcute sul, și o șapcă pe cozorocul căreia scria cu litere negre „ Arbeit macht frei". II privi cu atenție câteva clipe. Nu părea să aibă mai mult de 20-21 de ani și purta părul tuns foarte scurt, nemțește, și vopsit într-un blond spălăcit, semnul specific al rasei ariene, alături de ochii albaștri și de pielea albă.

— Deutsche Frauen, deutsche Treue, intonă Milovan, cu un accent german strident.

— Deutscher Wein und deutscher Sang! răspunse imediat biciclistul, privindu-1 uluit. Sunteți german, domnule?

Milovan se prefăcu a căuta în zona gâtului.

— Ah, se vede c-am pierdut afurisita aia de cruce de fier! Râse. Sunt român, băiete, ca și tine. Asta nu înseamnă că nu-mi place vinul nemțesc și blondele fete de pe Rhin. Dar tu de unde cunoști **Das Lied der Deutschen?**

— Păi tata a fost șvab și, după ce Ungaria a rupt Transilvania de Regat, am venit aici, cu gând să mă înscriu în Partidul Nazist. Originea etnică îmi dă dreptul. La urma- urmei, ce am de pierdut? Așa că acum sunt Unanwărter. Până la toamnă devin membru plin, Anwărter, cum zic ei. O să capăt o slujbă, într-o cancelarie, pe lângă vreo unitate militară, și dacă războiul mai ține zece ani, se cheamă

că o să am și pensie. In mărci germane. Până atunci, vând ziare, ca să pot plăti gazda. Nu luați un ziar?

De ce nu? se întrebă bărbatul. Dacă Codreanu dormea până la prânz, trebuia să-și piardă vremea într-un fel. Ii întinse un leu și luă Universul. Citea rar de tot ziarele, toate se plângeau de dictatura regală sau legionară, de intervențiile nepermise ale ambasadorului german Cari Orff în politica externă a Regatului, de sindrofiile Lupeas- căi, de abuzurile lui Carol al Il-ea, de slăbiciunea politică a primilor-miniștri, de prăbușirea economiei rurale, de bombardamentele americane și australiene. Nimeni nu propunea, însă soluții. Așa că prefera să nu știe ce se întâmplă. *Cine nu știe nu are dureri de cap,* suna un vers al unui cântec legionar. Iar el, Alexandru Milovan, nu dorea altceva decât să fie lăsat să-și crească băiatul. O pretenție absolut minimală, pe care se străduia s-o mențină permanent actuală.

Biciclistul doritor să devină candidat pentru aderarea la Partidul Nazist își îndreptă cozorocul pe frunte, se săltă în șa și pomi mai departe, printre căruțele care umplu- seră strada. Aruncă o privire pe prima pagină, la un titlu scris cu caractere de-o șchioapă: „Imperiul Soarelui Ră- sare - un singur pas până la războiul total. Atacul aviației nipone asupra unui convoi militar italian. Benito Mussolini amenință cu represalii navale".

O luă la pas, de-a lungul Străzii Mari, ferindu-se de coșuri, papornițe și saci. Situația pe fronturile din Orient devenea din ce în ce mai tensionată, dar Hitler se ferea încă să trimită forțe expediționare în perimetrul asiatic.

Sovieticii duseseră acolo deja 2000 de blindate și cel puțin tot atâtea avioane, staționându-le pe linia de separație din Mongolia, iar Stalin se arăta interesat de un tratat antija- ponez cu Reich-ul. Mareșalul Wilhelm Keitel, colonelul general Alfred Jodl, mareșalul Erwin Rommel, precum și amiralul Erich Raeder, nu erau de acord să-și risipească forțele împotriva unui inamic posibil, aflat pe o mulțime de insule și luptând în condiții specifice tropicelor, în vreme ce trupele americane, australiene, neo- zeelandeze, indiene, birmaneze, coreene, vietnameze, argentiniene și mexicane pregăteau o debarcare de amploare, cu ajutorul dirijabilelor Ford-Diesel, cel mai probabil în zona țărilor nordice. Acolo unde Rommel suferise corecția aceea usturătoare.

Puse ziarul în servietă și se grăbi să ajungă la statuia lui Traian. Din vârful unei coloane de marmură neagră, un bărbat disproporționat de mic, învelit într-o togă cenușie și cu un fel de sceptru în mâna dreaptă, părea că supraveghează mulțimea de la picioarele sale. Pe părul buclat purta o coroniță de lauri, găinățată de porumbei.

Asta rămâne din gloria umană, râse cu amărăciune Milovan, o bucată de piatră, stropită cu găinaț. Nu-i așa că merită toate sacrificiile?

întrebă o bătrână, care plivea pământul de lângă un gard cam dărăpănat, unde se află strada Crizantemelor și, pentru că aceasta se holba la el, fără să răspundă, adăugă:

— Strada cu femeia aia care închiriază camere.

— Ah, văduva lui Veniamin! dădu din cap băbuța, po- trivindu-și baticul în jurul gâtului. Păi de ce nu spui așa,

maică? Casa aia mare, de peste drum de a lui don' Zaha- ria.

— Don' Zaharia, repetă el cam buimăcit.

— Ceasornicarul, domnu'. N-ati auzit de Horia Zaha- ria, ceasornicarul din Caracal? Toate gările din Regat au ceasuri făcute de el. Zăltatul care adună lucruri vechi de prin morminte.

— Ah, da, acel Zaharia, da, făcu el, luminându-se la față, de parcă l-ar fi cunoscut de o viață. Va să zică văduva lui Veniamin stă peste drum de Horia Zaharia. Și cum ajung acolo, dacă nu-ți e cu supărare?

— Mergi matale pe drumul ăsta, până se înfundă, și apoi o faci la stânga, mai mergi puțin și dai de o răscruce, cu trei drumuri. Al din mijloc te duce drept la casa văduvei. Da' ce treabă ai cu femeia aia, omule? Toată lumea vorbește că are mână neagră la bărbați, care cum s-au aciuat prin casa aia, cum au murit. Până acum a îngropat trei soți și vreo doi chiriași.

— Stai liniștită, mamaie, eu caut pe cineva care e cazat la ea.

— Așa, care va să zică, făcu bătrâna, uitându-se neîncrezătoare la el.

își luă rămas bun și plecă spre capătul Străzii Mari. Când ajunse acolo, aruncă o privire în urmă: femeia stătea încă rezemată în săpăligă, cu ochii după el și clătinând din cap. Urmă indicațiile și, în mai puțin de 10 minute, ajunse pe Aleea Crizantemelor. în realitate, era un drum de pământ, plin de șanțuri făcute de roțile de lemn ale docarelor și cărucioarelor, cu două trotuare din scânduri,

roase de ploi. Patru case pe o parte și cinci pe cealaltă. Iar dincolo de grădini se vedea bărăganul îngălbenit al Câmpiei Romanaților, întinzându-se până dincolo de orizont.

Casa văduvei lui Veniamin se ridica, asemenea unui castel medieval, pe partea mai înaltă a străzii, dominând zona cu tumul rotund de la capătul dinspre răsărit. Ca un deget împungând cerul, își spuse bărbatul, dându-și pălăria pe ceafă. Numără opt ferestre pe fațada parterului și zece ferestre la etajul din lemn. Hotel în toată regula, ce mai!

Se apropie încet, prefăcându-se că examinează firma mare, din tablă, atârnată de poarta casei de peste drum: „Horia Zaharia - Ceasornicar și horlogier, școlit la Viena. Autorizația de liberă practică nr. 14.126 din 1911. Reparații și vânzări de ceasuri. Placare cu aur și cu bijuterii. Montare lanț sau brățară. Achiziții de obiecte vechi, din ceramică, lut și metal. Școlesc ucenici."

Casa ceasornicarului era foarte mare și ea, de forma literei „L". Brațul lung al literei îl forma casa propriu-zisă, cu ușa de intrare pe mijloc, practic un hol întins de la un capăt la celălalt, din care se intra în fiecare cameră. Brațul scurt se vedea cu ușurință că era adăugat ulterior: inițial fuseseră niște anexe pentru animale și păsări, pe care meseria bănoasă a practicianului școlit la Viena le transformase în câteva încăperi, unde să-și poată desfășura meseria și unde să învețe pe ucenici cum să repare uneltele de măsurat timpul. In spate, se zăreau coroanele mai multor pomi, de o culoare galben-verzuie, din cauza secetei. Unchiul Eliade îi spunea, uneori, când îi povestea

despre frumusețile naturale din Regat, că Dobrogea și Oltenia, partea dinspre Câmpia Romanaților, unde se găsea acum, erau considerate micile Sahare ale Europei, deoarece temperaturile extreme ale verii, de peste 50[9] Celsius, la soare, precum și raritatea ploilor, transformau treptat pământul altădată fertil în loes și nisip arzător. Cu dune zburătoare adevărate, care se mutau de colo-colo, între Jiu și Olt.

Se uită la ceas: era deja nouă fără douăzeci. Dacă, într- adevăr, Comeliu Zelea Codreanu se cazase la cucoana lui Veniamin, avusese tot timpul să se trezească, să-și facă toaleta și să plece în oraș, ca să-l aștepte pe general. Riscul de a da nas în nas cu el era destul de mic.

Primul lucru pe care trebuia să-l facă era să afle dacă presupunerea sa fusese corectă. Ar fi putut să bată la poarta vopsită în verde sau să tragă de clopoțelul atârnat puțin în interior. Se îndoia însă de faptul că femeia ar fi privit cu ochi buni pe cineva care se interesa de clienții ei. In cel mai fericit caz, i-ar fi tras o minciună și i-ar fi povestit lui Codreanu, când acesta s-ar fi întors la camera sa, că fusese căutat. Informația asta l-ar fi pus pe Căpitan în gardă, iar mișcările sale ar fi devenit și mai impredictibile.

Sau ar fi putut pune aceleași întrebări alături, la domnul Horia Zaharia, presupunând că acesta sau cineva din anturajul lui l-ar fi văzut pe Codreanu, în puterea nopții, trăgând de clopoțelul de la poarta casei vecine. Oricum, putea să încerce. Iar motivul plauzibil pentru a se introduce în atelierul ceasornicarului stătea fixat cu brățară din piele de mâna sa stângă.

Se întoarse la poarta cu firma și căută un clopoțel. Nu găsi niciunul, în schimb zări un ciocănel de alamă fixat deasupra unui... scut dacic, rotund, din același metal. îl ridică din cui și bătu de câteva ori. Sunetul ascuțit se risipi prin toată curtea. Exact când ridică unealta să ciocăne din nou, ușa de la anexe se deschise și un băiețandru slăbănog își făcu apariția în cadrul ei. Era îmbrăcat într-o cămașă ponosită, cadrilată, cârpită în coate, iar pantalonii lungi erau acoperiți în întregime cu un șorț vechi dar curat. La gât, îi atârna un fel de monoclu, iar părul lung, cânepiu, era strâns într-o coadă la spate. Se apropie de poartă, cu ochii fixați pe chipul său.

— Da, domnu'...

— Aici stă meșterul Zaharia?

Băiatul dădu din cap, cu gravitate. Chiar acolo. Ce dorea domnu' de la meșter?

— E acasă?

De data asta, mișcarea capului se făcu de la stânga la dreapta și îndărăt. Era plecat să achiziționeze (îi plăcea cum suna cuvântul ăsta pe buzele palide ale băiatului) câteva obiecte din cultura getică, descoperite de un țăran din Redea, în grădină. Avea treabă cu dumnealui domnu' sau aducea ceva la reparat?

— Un ceas, răspunse Milovan și ridică manșeta hainei. Asta. A început să cam rămână în urmă.

Dacă era vorba numai despre atât, problema se putea rezolva și fără ca meșterul Zaharia să fie de față. Voia domnu' să intre în atelier și să stea pe un scaun, până când desfăcea el capacul și verifica mecanismul?

Domnul chiar asta voia, să stea pe un scaun și să-l tragă de limbă. Așa că intră în urma lui și pătrunse într-o încăpere pătrată, iluminată natural prin două rânduri de ferestre. Chiar lângă ușă, era așezat un banc de lucru, cu o menghină minusculă, o nicovală de aceeași dimensiune și mai multe unelte subțiri, asemănătoare bisturielor, toate aranjate frumos într-o ladă de scule, cu două rânduri de rafturi. Lângă ea, își întindea brațul scheletic, un suport metalic, în căușul căruia veghea ochiul sclipitor al unei lupe mari. O lampă electrică, cu firul tras direct de la cel al becului din mijlocul tavanului, împrăștia o lumină aurie pe bancul de lucru. Câțiva pași mai departe, un banc de lucru identic ajungea până la prima fereastră, doar că lumina lămpii era stinsă.

— Acolo lucrează Tudose, răspunse băiatul, ca și cum l-ar fi întrebat ceva. Dar acum e plecat la el în sat, la Vaideeni, l-a învoit meșterul, pentru că s-a îmbolnăvit mama lui.

Trase scaunul de la bancul vecin și-l pofti să se așeze.

— Luați loc, domnu'. Mai durează puțin, până vedem ce are ornicul dumneavoastră.

Ornic spusese? Milovan își feri un zâmbet. Băiatul vorbea aproape ca în urmă cu o jumătate de secol. Se așeză, puse servieta pe colțul bancului de lucru, scoase ziarul din ea și îl desfăcu.

— Cum te numești, flăcăule?

— Pe aici, îmi spun toți Turcu. Orthan Ortadoglu e numele meu adevărat.

Surprins, Milovan ridică privirile spre ochii lui. Acum, că îi aflase numele, ochii codați nu i se mai părură o extravaganță.

— Oi fi din Dobrogea.

Băiatul dădu din cap și trase lada cu scule mai aproape. Luă o daltă subțire ca un pai și o așeză lângă el.

— Din Techirghiol. îmi puteți da ornicul să-1 studiez?

Lăsă ziarul pe genunchi, sumese manșeta și scoase ceasul. 1-1 întinse. Turcu îi desfăcu cu îndemânare brățara, îl lipi cu geamul de catifeaua de pe banc și meșteri cu dăl- tița la linia unde se îmbinau capacele de metal.

— Ia spune-mi, Orthan, cine stă în căsoaia de alături? N-am mai văzut de multă vreme o hadurghie atât de mare.

Băiatul desfăcu capacele și scoase dinăuntrul lor mecanismul. îl apropie de lampa electrică și trase lupa deasupra lui.

— Doamna Elisa Veniamin, domnule. E o văduvă încă tânără și frumoasă, care trăiește de pe urma chiriei. Dă camere cu ziua sau cu luna celor care sunt nevoiți să stea în Caracal pentru un timp.

— Camere de închiriat.

— Da, domnu'. Camere de închiriat.

— Și are multi chiriași doamna Elisa?

— Nu prea mulți. Caracalul e un oraș mic, cine vine pentru o zi sau două se duce la hotel. Doar cei care fac afaceri și trebuie să stea mai mult pe aici vin la doamna Elisa.

Era bine de știut, își notă în minte Milovan.

— Și, acum, are clienți?

— Unu singur, domnu'. Locuiește aici de pe la începutul verii. Un bărbat cu tunsoare nemțească. Parcă ar fi le-

gionar, l-am zărit într-o duminică purtând centură diagonală din piele, cu pistol la brâu, și cămașă verde. Stătea în curte, pe un scaun, sub corcoduș, credea că nu-1 vede nimeni. Lustruia o baionetă de-aia veche, lungă aproape cât o sabie. Dar, după asta, s-a ferit să mai apară îmbrăcat așa.

— Ție îți plac legionarii, Orthan?

Băiatul șovăi câteva clipe, înainte să răspundă. Ridică privirile de pe lupă și se uită lung la el.

— Nu, domnule. In 1934, au intrat în curtea noastră, au zis că tata e evreu și l-au împușcat în pragul casei. Pe fratele meu l-au luat cu ei și, de atunci, n-am mai auzit nimic de spre el. Sunteți legionar, domnu'?

— Nu, băiete. Nici mie nu-mi plac nenorociții ăia.

Turcu se întoarse către ceas și își văzu mai departe de lucru.

— Ce spui, aș putea să închiriez o cameră, pentru câteva zile, la doamna Elisa? Trebuie să aștept să mă întâlnesc cu cineva, iar la hotel ar fi cam scump să stau mai mult timp.

Băiatul dădu din cap.

— Sigur, domnu'. Dacă vreți, după ce vedem ce are ceasul, vorbesc eu cu doamna Elisa.

Ar fi fost o rezolvare binevenită. Acum, era sigur că bărbatul care trăsese la pensiunea femeii devoratoare de bărbați era chiar Corneliu Zelea Codreanu. Mai mult, avea sentimentul că venise aici încă de când evadase de sub escortă și de aceea fusese atât de greu să i se ia urma. Legiunea aranjase totul. Un străin, într-o cameră închi-

riată, la marginea unui orășel de provincie. Cât de convenabil! Contacte minime cu toată lumea, posibil plecări în străinătate pentru câte o săptămână-două și...

O idee îl făcu să încremenească. Suspectul său stătea chiar vis-ă-vis de ceasornicarul și anticarul Horia Zaharia. Era o coincidență? Și tot o coincidență faptul că urma să-1 întâlnească pe generalul Kellerman pentru a-i propune o „vechitură" pentru șeful său, Reichfiihrer-ul Heinrich Luipold Himmler?

— Băiete, întrebă cu o voce sugrumată, vecinul ăsta legionar a vorbit vreodată cu patronul tău?

Orthan Ortadoglu se întrerupse din nou din lucru și îl privi surprins. Avea ochi mari, codați și frumoși, constată Milovan, amintindu-și brusc de Ștefan. Oare ce făcea băiatul său, la ora aceea? Ii mai dăduseră voie să meargă la școală sau îl țineau complet izolat, doar cu coana Veturia alături?

— De câteva ori, domnu'. I-a adus un ceas de buzunar la curățat și apoi a venit, în mai multe rânduri, să admire colecția de antichități a domnului Zaharia.

— Aha!

Nu-i plăcuse sclipirea din ochii lui, așa că se hotărî să nu mai insiste pe subiect. Poate că, dacă aborda problema dintr-o perspectivă diferită, rezultatele i-ar fi mai favorabile.

— Eu locuiesc în București, spuse, ca și când ar fi continuat o discuție, începută mai demult. Turcu îi aruncă o privire scurtă, apoi reveni asupra ceasului. Acolo am auzit despre maestrul ceasornicar Horia Zaharia, din Ca-

racal. Și de pasiunea lui de colecționar. Eu însumi colecționez lucruri vechi, în special din perioada otomană. Așa că m-am hotărât să-i fac o vizită și să văd dacă nu putem să facem niște schimburi. Sau chiar să cumpăr unele obiecte de la el.

— Va să zică, acesta era adevăratul motiv pentru care îl căutați, clătină din cap băiatul și dădu lupa într-o parte. Sau poate că nu. Fixă capacele de metal unul peste altul și le apăsă cu putere. Mașinăria minusculă făcu „clic". Iată ceasul dumneavoastră, domnu'. Mă miram de ce nu am găsit nimic în neregulă la el. Este un ceas bine întreținut, a fost uns la timp și cu un ulei de calitate.

Milovan încercă să zâmbească și întinse mâna după el. Se grăbise și aproape o dăduse în bară. De acum înainte, Turcu avea să fie foarte circumspect, în privința sa.

— Pentru antichitățile patronului, va trebui să așteptați sosirea lui. Până atunci, dacă mai doriți, pot să vorbesc cu doamna Elisa, pentru cameră.

Sigur că dorea. Era singura posibilitate de a ajunge în camera străinului cazat acolo la începutul verii și de a se convinge că este, cu adevărat, Zelea Codreanu.

— Cât costă curățatul ceasului?

*

Băiatul ridică din umeri și închise lampa.

— Nici măcar cu peria nu am dat peste arcurile mari. Nu vă costă nimic, domnu'.

Milovan scoase portofelul și extrase din el două hârtii de zece lei. I le întinse peste bancul de lucru.

— Bine, nu mă costă nimic. Banii ăștia sunt pentru tine, nu trebuie să-i dai patronului.

Turcu șovăi.

— Nu pot să-i primesc, domnu'. N-am făcut nimic, ca să-i câștig.

— Adevărat, n-ai făcut, dar urmează să faci. O să închiriez! o cameră, pentru mine, de la doamna Elisa. E un serviciu, pe care eu consider că trebuie să-l plătesc. Ia banii, te rog.

încă șovăind, Turcu întinse mâna, luă hârtiile și le puse în buzunarul pantalonilor.

— în curte, avem o bancă. O să așteptați acolo, până vorbesc cu doamna.

— Foarte bine, Orthan. Voi aștepta acolo.

Afară, soarele aproape că da în clocot, topind o bucată din bolta cerului și trimițând-o pe pământ sub formă de căldură nimicitoare. In câteva clipe, transpiră tot. își simți cămașa jilavă sub haină și se cutremură. Sahara Romana- ților, își spuse, în timp ce-și dădea pălăria mai pe frunte și-și trecea limba peste buzele sărate.

O Sahară, care începuse să le pună probleme și aliaților germani, mai ales în privința transporturilor aeriene. Deși la înălțimea de 2600 de metri, la care zburau dirijabilele, în mod obișnuit, temperatura era incomparabil mai mică decât cea de la nivelul solului, marile plutitoare cu heliu întâmpinau necazuri în momentul apropierii de locul de aterizare, din cauza expandării gazului. Existau, evident, sisteme automate de verificare a presiunii și a volumului, care evacuau gazul, în clipa depășirii unei bariere considerate critice; existau și sisteme de țevi foarte subțiri, prin care pompe puternice împingeau azot lichid pentru a

ajuta la răcirea acestuia. Și, totuși, continua să existe un factor de risc, numit întâmplare. El acționase în cazul tandemului plutitor „Adolf-Hitler", care determinase gazul să-și tripleze volumul, în momentul manevrelor de aterizare, la Murighiol, unde nemții construiseră cea mai mare bază pentru întreținerea și repararea monștrilor aerului. Presiunea enormă sfâșiase pereții metalizați ai depozitelor de gaz, din interiorul tandemului, făcându-1 să se prăbușească, de la înălțimea de 320 de metri, peste scheletul dirijabilului italian „II Duce", aflat în lucrări pentru refacerea structurii. Dezastrul fusese completat, își aminti Milovan, în timp ce-și făcea vânt cu ziarul, de explozia tuburilor cu acetilenă, folosită la sudura părților metalice. Muriseră aproape 100 de angajați și militari din corpul de pază, iar baza fusese închisă vreme de trei luni, pentru refacere. Mulți bănuiseră atunci o mână criminală, un sabotaj care aducea din nou în prim-planul atenției gruparea de Rezistență „Avram lancu", socotită de aliații Axei un mit social, fără nicio reprezentare practică.

Sahara Romanaților, bombăni Milovan, jinduind după o halbă de bere, fie ea și foarte proastă, dar rece, cât mai rece cu putință. Deschise ziarul și străbătu titlurile, în grabă: „Pepenii verzi din Harghita bat recordul de mărime, în Piața Obor", „Germanii construiesc în zona Afumați un incinerator de cadavre", „Fruntașii PNȚ Grigore Gafencu, Petre Andrei și Mihai Ralea au părăsit partidul", „Skoda, o afacere mai mult decât regală", „începând cu luna septembrie, carnea de porc românească va merge spre front", „Bombardamentele americano-canadiene de

RSA - ATACAȚI LEGIUNEA!Aurel Cărășel la Stoienești au scos la iveală o fortificație medievală străveche", „ Krupp, complexul german al oțelului, construiește o uzină pentru tunuri antiaeriene la Turnu Severin".

Se uită la ceas: se făcuse deja 10:30 și era atât de cald, încât ar fi putut să jure că văzuse o muscă transpirată. înghiți în sec și trimise halba cu bere la lada de gunoi a istoriei. Era în exercițiul funcțiunii, așa că se va mulțumi și cu o carafă cu apă. Dar să fie rece, completă, cu ochii sclipind de poftă.

Citi, mai mult în diagonală, articolul despre bombardamentul de la Mihăilești. Douăzeci de avioane „B12" americane și șase „Grizzly"-uri canadiene de escortă porniseră din Bermude, survolaseră Atlanticul, Mediterana și Marea Neagră, traversaseră Doborogea, la adăpostul unei nopți de păcură, dar pierduseră coordonatele, undeva, prin Teleorman: în loc să o apuce spre Valea Prahovei pentru a mai scoate din funcțiune câteva sonde, nimeriseră deasupra Capitalei. Deoarece nu aveau ordin să o bombardeze, iar combustibilul era la limită, făcuseră o voltă, scăpaseră de barajul antiaerienelor de la marginea orașului și largaseră bombele peste prima localitate măruntă ivită în colimator. Se întâmplase să fie Mihăilești. Muriseră 12 oameni și alți 21 erau răniți. Fuseseră distruse jumătate din case, primăria, școala și unitatea ro-mână de infanterie de pe malul lacului. Când veniseră, la două zile, să evalueze pagubele, inspectorii de teren ai armatei germane descoperiseră cu uimire că, în groapa uriașă săpată de patru bombe căzute una lângă alta, existau o mulțime de ruine și de artefacte din vechime. Posi-

bil o cetate de apărare, împotriva năvălitorilor din acele vremuri îndepărtate, apreciaseră ei. Posibil prima cetate de scaun a îndepărtatului strămoș Bucur, socotiseră ziariștii entuziasmați, umplând paginile cu presupuneri și fotografii. Printre ele, una care-1 lăsă, la propriu, cu gura căscată: un personaj masculin, stând în fund, cu capul prins între brațele rezemate de genunchi. O statuetă, de numai 22 de centimetri înălțime, din lut ars, care-i amintea, extraordinar de mult, de o alta, pe care o văzuse, elev fiind, în compania unchiului Eliade, la Muzeul de Istorie din Constanța - „Gânditorul de la Hamangia".

Se frecă la ochi, apoi aduse ziarul în plină lumină. Nici urmă de îndoială, cele două statui păreau copii la indigo, numai că cea din ziar era a unei femei. Cultura de la Hamangia era localizată strict pe teritoriul Dobrogei și data din urmă cu 5-6000 de ani. Ceva cu epoca neolitică, dacă-și amintea bine. Cea de la Mihăilești, probabil că aparținea secolelor IX sau X de după Cristos. Cum puteau produce două culturi umane, despărțite de peste cinci milenii, două obiecte artistice (dar oare erau artistice?) atât de asemănătoare?

își frecă fruntea cu un deget. Exista posibilă o singură explicație: cineva, vreun dregător din cetate, cumpărase sau luase cu japca o statuetă din Dobrogea, descoperită de vreun țăran, care-și săpa grădina. O statuetă fabricată în aceeași perioadă de timp cu aceea văzută în muzeu. Doamne, chiar părea un om muncit de gânduri, își spuse și, pentru prima dată, în toți acești ani, plini de griji și de frustrări, se gândi cu adevărat la mica bijuterie de lut. Pe

RSA - ATACAȚI LEGIUNEA!Aurel Cărășel de altă parte, de ce ar fi modelat în imaginea lutului artistul necunoscut pe cineva cuprins de disperarea actului gândirii? Dintotdeauna, oamenii de artă fuseseră interesați de lucrurile ieșite din comun, impresionante prin ceea ce depășea înțelegerea obișnuită a omului de rând. Dacă în mijlocul vetrei satului ar fi apărut brusc un dinozaur, artistul ar fi făcut mai multe amulete, reprezentân- du-1, cu care consătenii săi să se apere de fiară, prin puterea magiei. Ar fi făcut acest lucru și cu o găină sau cu un porc? Trebui să admită că nu. Atunci ce anume avusese atât de deosebit acel om, cu capul sprijinit de genunchi, încât să-1 transforme în amuletă?

închise ziarul și-l așeză pe cap, să-l apere de soare. De ce ar fi făcut mai multe amulete artistul, reprezentând un anumit om? Prin ce era atât de periculos acel om, încât fusese nevoie să-i protejeze pe toți consătenii lui? Clătină din cap, amuzat. Se recunoștea în modul de a lăsa problema stringentă de o parte, așteptând ca mintea să găsească o cale ascunsă de rezolvare, în vreme ce o altă parte a lui devenea brusc interesată de o chestiune minoră, căutând soluții care, în realitate, nu-1 interesau nici cât negru sub unghie. „Gânditorul de la Hamangia", râse. Se reîntâlnea, în mod neașteptat cu unchiul Eliade. Ca pentru a-și aminti că nu-i răspunsese la scrisoare, lă- sându-1 să înțeleagă că nu prea avea chef de el și de Cernavoda aceea prăfoasă, pierdută în imensitatea Dobrogei. Ar fi trebuit să-i scrie, totuși, își spuse, după ce medită puțin. Măcar pentru a-1 informa că avea de gând să-i facă o vizită, în compania lui Ștefan. De fapt, bătrânul nici nu

avea habar de existența fiului său, așa că ar fi trebuit, mai întâi, să-l informeze în scris, pentru ca să nu-1 ia prin surprindere, la vârsta lui un atac cerebral, cauzat de o emoție părea puternică, i-ar fi putut fi fatal. Se hotărî să o facă imediat ce prindea o jumătate de oră liberă.

Adică niciodată, rîse, cu amărăciune. Când avusese el o jumătate de oră numai pentru el, de când terminase perioada studenției? Exact cum gândise adineauri - niciodată.

Dinspre trotuarul de lemn veni un zgomot de pași, poarta de lemn se deschise și Orthan Ortadoglu își făcu apariția, în cadrul ei. încercă să și-1 închipuie cu fes, șalvari și iminei, dar nu reuși. în afara ochilor migdalați, nimic nu cadra cu imaginea unui turc autentic.

— Poftiți, domnu'. Doamna Elisa a spus că sunteți binevenit în pensiunea ei.

Se ridică încet, moleșit de căldura uscată a vetrei din cer. Ieși în stradă și îl urmă pe băiat. Acesta deschise poarta casei vecine și îi făcu semn să intre.

— Doamna Elisa e pe marchiză. Vă așteaptă cu un ceai.

— Mulțumesc, Orthan.

Trecu pe lângă el, străbătu din câțiva pași curtea îngustă și înainte de a urca treptele de lemn, se răsuci spre poartă. Turcu stătea încă în prag, de parcă ar mai așteptat să se întâmple ceva.

— Să mă anunți, te rog, când vine domnul Zaharia. Poți să-i spui pentru ce anume îl caut. Iar dacă nu sunt acasă, lasă-i vobă doamnei.

— Am înțeles, domnu'. Să aveți o zi bună!

— Cum se spune asta în limba turcă?

Băiatul șovăi o clipă.

— Salam aleicum.

— Aleicum salam, Orthan Ortadoglu.

— Știți turcește?! căscă gura, uluit, celălalt.

— Am crescut în Dobrogea, râse Milovan. Un pământ plin de turci. Trebuie să învățăm unii de la alții, ca să putem trăi în pace.

Urcă treptele și urmă brațul marchizei, până la colț. Acolo, într-un spațiu de numai doi metri (marchiza se termina într-un perete de lemn, acoperit cu ornamente din stuc), cineva organizase un spațiu intim pentru servit ceaiul: o măsuță ovală, din lemn de nuc, două scaune, cu perne, un balansoar din răchită și o colivie cu un canar, atârnând din tavan. Elisa Veniamin era o femeie de vreo 40 de ani, de o frumusețe stranie. Așezată în balansoar și îmbrăcată într-o rochie lungă până la călcâie, cu multe pliuri, și un trandafir roșu prins în corsaj, cu pălăriuță cu pană de egretă, așezată pe o parte a cocului și fixată în el, cu un ac mare de argint, cu perlă la capăt, părea o statuie a singurătății feminine. Milovan înțepeni o clipă, uimit, străduindu-se să-și dea seama cu cine semăna, dar nu reuși. Avea ochi verzi, superbi, de-abia atinși de rimei, și buze languroase, date cu un ruj de culoarea caisei coapte. Niciun pistrui, coș, rid sau altă imperfecțiune, care să strice netezimea pielii.

O păpușă, descoperi bărbatul. Dar nu una europeană, în mod straniu, femeia din fața sa semăna cu păpușile desenate de pictorul japonez Hokusai, ale căror imagini

apărea mereu prin presa care era interesată de iminentul război ruso-japonez. O frumusețe delicată, din ceară. O frumusețe care îi zâmbi și îl invită, cu evantaiul, să se apropie.

Se înclină în fața ei și îi sărută vârfurile degetelor. Avea unghii frumoase, date simplu cu lac. Se recomandă drept Alexandru Popescu, apoi se așeză pe unul dintre scaune, continuând s-o examineze cu atenție. Era ușor tulburat în apropierea ei, dar în același mod în care trebuie că s-ar fi simțit cineva admirând un șarpe veninos, superb colorat, aflat în spatele unui geam.

— Un ceai de mentă, domnule Popescu? întotdeauna îmi tratez chiriașii cu ceaiuri. Pe căldura asta, menta te ajută să transpiri mai puțin.

Dădu din cap, neconvins, el ar fi preferat o bere rece. Doamna Elisa Veniamin se aplecă peste măsuță, luă ceainicul de porțelan și turnă, cu grijă aristocratică, într-o ceașcă minusculă.

— Lumea a uitat cum se bea ceaiul, în țara asta, spuse ea, cu prefăcută tristețe, întinzându-i ceașca. Pe vremea fanariotilor, femeile din înalta societate aveau un adevă- rat ritual al servirii lui.

— Da, dar bărbații din aceeași înaltă societate beau vin și lichioruri dulci, care se făceau după rețete venite din îndepărtata Asie, răspunse bărbatul, fără să clipească. Ceaiul era considerat o băutură femeiască.

Elisa Veniamin îl privi lung, printre gene, apoi ridică propria-i ceașcă și sorbi, ca pentru a pune punct unei conversații ce părea să nu ducă nicăieri. Bău și el, aștep-

 tându-se la o licoare călâie și dulceagă. Spre surprinderea lui, ceaiul era rece, tare și mentolat. își simți limba și cerul gurii ca după trecerea unei răsuflări de nea. Se uită la ea. Femeia îi pândea reacția, pe jumătate ascunsă, în spatele ceștii.

— Trebuie să recunosc că vă pricepeți la ceaiuri, răsuflă el, după câteva clipe. N-am mai băut de multă vreme, cred că din studenție, un ceai atât de bun.

— Mulțumesc. Femeia puse ceașca pe farfurioară. Am înțeles de la băiat că vreți să închiriati o cameră.

Dădu din cap și rămase în așteptare. Intuiția îi spunea că avea să urmeze o întrebare. Alungă o muscă, stră- duindu-se să păstreze ceașca nemișcată.

— Inenționați să stați mult, domnule Popescu? Nu este vorba de vreo curiozitate feminină, ci de una pragmatică. Prețurile camerelor sunt în funcție de perioada de ocupare: stai puțin, plătești mai mult; stai mai mult, plătești mai puțin.

Nu știa ce relații putea să aibă femeia din fața sa cu celălalt chiriaș, așa că nu voia să-i dea celuilalt vreun motiv de îngrijorare.

— Mă ocup cu anticariatul, scumpă doamnă. Cumpăr și vând obiecte vechi. Pentru asta, umblu mult prin țară. Niciodată nu știu cât stau într-un loc, pentru că nu depinde de mine, ci de client. Așa că s-ar putea să stau o noapte sau două, dar și două săptămâni. Oricum, întotdeauna închiriez camera pentru 10 zile, chiar dacă niciodată nu stau atât. Este în regulă?

Elisa Veniamin zâmbi subțire și-și făcu vânt cu evantaiul. Pe bucata de cer siniliu din dreapta lui trecu un stol

de vrăbii gureșe, care se grăbi să se lase în praful drumului, la scăldat. De undeva, dintr-o curte vecină, se auzi cârâitul unei găini.

— Este în regulă, domnule Popescu. După ce vom termina de băut ceaiul, am să vă conduc la camera dumnea- voastă. Pentru 10 zile, vă costă 300 de lei. Veți primi o cheie de la cameră și una de la intrarea principală. Puteți să vă întoarceți din oraș când doriți, dar dacă reveniți după orele 21, nu veți mai putea lua cina. în prețul camerei, puteți servi micul dejun și cina, de care tocmai am amintit.

Spera să nu fie nevoie să treacă atât de mult timp, încât să servească mai mult decât o cină, dar nu spuse nimic, dădu numai din cap, în semn că a înțeles și se grăbi să termine ceaiul. Se ridică, atunci când cucoana Elisa așeză ceașca pe farfurioară și se grăbi să-i întindă mâna, ca să o ajute. Femeia îi zâmbi amabil, se sprijini cu vârful degetelor de dosul mâinii sale și se ridică, la rându-i, într-o învolburare de volane. Pomi înainte, străbătând marchiza cu pași mici, deschise o ușă plină cu ochiuri pătrate de geam, acoperită cu perdeluțe albe, tricotate, și îi făcu semn să o urmeze de-a lungul unui coridor întunecos, care avea pe ambele părți uși închise. Se opri în dreptul celei de-a treia, răsuci o cheie în broască și o deschise larg. Se trase într-o parte.

— Poftiți domnule Popescu. Camera dumneavoastră.

Un pat larg, o saltea cu arcuri, un dulap pentru haine, o masă lungă, două scaune și o noptieră cu veioză, lângă pat. în mijlocul podelei, un covor rotund își arăta firele de urzeală.

— Mulțumesc, doamnă. Este mai mult decât suficient. Se duse până la masă și așeză servieta lângă carafa goală. — Carafa... ah, da, am să vă aduc imediat apă proaspătă. — Nu e nicio grabă, doamna Elisa. Peste câteva minute, am să ies în oraș.

Se așeză pe pat, încercând tăria arcurilor, care scârțâiră ușor.

— Mai aveți vreun chiriaș, în momentul acesta?

Elisa Veniamin roti evantaiul în mână.

— întotdeauna, în pensiunea aceasta, există cel puțin un chiriaș. Ei, da, la camera din capătul coridorului, pe partea cu camera dumneavoastră, locuiește un domn stilat, care a închiriat pe o jumătate de an. Dar nu este un chiriaș permanent, vine, stă o zi-două, pleacă, revine după o săptămână sau două... Și tot așa. Acum, cred că a ieșit în oraș. S-ar putea să faceți cunoștință cu el la cină.

— S-ar putea, ridică el din umeri, mimând nepăsarea.

Exact asta spera să nu se întâmple. Dacă Zelea Codreanu organizase crima din tren și sperase să i-o pună în cârcă, atunci trebuie că îi cunoștea bine chipul și nu ar fi fost nicio plăcere să se confrunte cu el, în această casă aproape pustie.

Femeia, ridică evantaiul.

— Cheile despre care v-am spus mai înainte se află pe același inel, în broască. Să aveți o zi frumoasă, în continuare, domnule Popescu.

Făcu un pas spre ieșire, apoi se răsuci cu eleganță.

— Era gata să uit: chiria o plătiți anticipat, în această seară, înainte de stingere.

Ieși, lăsând în urmă o dâră de parfum de iasomie. Milovan se întinse pe pat, cu brațele deasupra capului. Nu putea să spună că era în cea mai bună formă a sa, dar nu avea timp să se plângă, trebuia să afle cu certitudine identitatea celuilalt chiriaș. Așteptă ca sunetul tocurilor gazdei sale să se stingă, iar când ușa de la intrare îi dădu de știre că ieșise, se ridică din pat, se descălță de pantofi, luă din servietă șperaclul pe care-1 confiscase de la un hoț, băgat la zdup, în urmă cu câțiva ani, și ieși pe coridor, fără să facă zgomot. Ajunse la ușa cealaltă, din câțiva pași și, precaut, bătu încet în tăblia de lemn. Nu răspunse nimeni. Vârî șperaclul în broască și se aplecă deasupra lui pentru a potrivi mai bine tijele subțiri. In cele din urmă, nimeri combinația și învârti de mânerul din metal. Zăvorul broaștei se retrase cu un zgomot sec și ușa se deschise.

Intră repede, trăgând cu urechea în urma sa. Nu se auzi nimic. Camera în care intrase era asemănătoare cu a sa, numai pătura de pe pat era neagră și nu cenușie. Pe masă, zări imediat baioneta despre care îi vorbise Turcu. Deschise dulapul: două costume negre, mai multe cămăși albe și una verde, peste care era așezată centura diagonală din piele. Scotoci în costume și în buzunarul din dos al hainei unuia găsi un act de identitate: Dumitru Pascal, domiciliat în Călărași, 32 de ani. Ștampila din căsuța din dreapta era autentică și aparținea primăriei din Călărași. Trase sertarul mesei și zări o biblie, cu zvastica germană desenată cu cerneală, pe pagina de gardă. O răsfoi. O fotografie căzu pe podea. O ridică. De pe cartonul dreptunghiular, lucios, se uita drept la el, zâmbind ca la fotograf,

 un Alexandru Milovan mult mai tânăr, cu șapca studen-țească trasă pe o ureche. înghiți în sec, puse poza la loc, închise sertarul și părăsi grăbit încăperea.

Când intră în propria cameră, inima îi bătea să-i spargă pieptul. Neîndoielnic că vecinul său de cameră era legionarul Corneliu Zelea Codreanu. Problema identității se * mutase acum în terenul său: de unde făcuse rost nemernicul de acea fotografie și, mai ales, de cât timp era pe urmele sale?

Se trânti din nou pe pat și închise ochii, străduindu-se să-și adune gândurile și să-și potolească spaimele.

Capitolul III
Vară de foc în Câmpia Romanaților

Când se hotărî să iasă în oraș, temperatura aerului depășea 34° C. Aerul cald se ridica deasupra străzii de pământ, tremurând ușor și creând iluzia unei ape străvezii, în marginea trotuarului de lemn, stolul de vrăbii gureșe, de adineauri, se scăldau în țărână, crezând că astfel vor scăpa de căldura copleșitoare.

Părăsi curtea, după ce privi, cu precauție, în ambele părți ale străzii. Nu voia să riște nimic, adversarul era prea bun, ca să-și permită să facă vreo greșeală, din neatenție. Avea cel puțin un pas înainte, de data asta, dar avantajul se putea risipi imediat. își luase din nou servieta cu el, sperând să nu fi lăsat niciun obiect în cameră, din care celălalt să ghicească cine ar putea să fie noul său vecin. Era convins că, odată revenit la pensiune, Zelea Codreanu urma să afle că un străin închiriase o cameră și, dacă va fi fost tot cât el de precaut, atunci primul lucru pe care urma să-1 facă era o vizită, incognito, în camera sa.

Nu reușise să-și contureze un plan coerent, dar măcar stabilise patru direcții principale de acțiune: să afle cât mai multe amănunte despre inamicul său numărul unu; să-l ucidă, în noaptea care avea să urmeze, pentru a împiedica întâlnirea lui cu Himmler; să se întâlnească el însuși cu Reichfiihrer-ul, încercând să-l convingă că este

celălalt; să afle motivul vizitei în Regat a celui mai temut om din Reich și, eventual, să anihileze orice intenție de ostilitate a acestuia față de Regat, prin orice fel de mijloace. Pentru a duce la îndeplinire primul punct, era necesar să ajungă la un telefon. La orice fel de telefon. Cu cât era mai puțin personal, cu atât mai bine. Caracalul ăsta avea precis un Palat al Poștelor și Telecomunicațiilor, de unde legătura cu Bucureștiul să poată fi făcută incognito.

Când pătrunse în Strada Mare, primele semne ale unui eveniment important se manifestau deja, chiar dacă majoritatea cetățenilor orașului nu le luau în seamă, obiș- nuiți numai cu acalmia impresionantă a lunii lui Cuptor.

In primul rând, numără mai multe chipiuri de polițiști, risipite prin mulțime, decât văzuse din momentul intrării lui în gara orașului. Păreau că scrutează fețele, ca și cum ar fi căutat o anumită persoană, aruncând din când în când priviri la poza ascunsă într-un ziar. Instinctiv, se lipi de gardul de lemn al unei curți, prefăcându-se că-și leagă șireturile. Poate că fusese o greșeală să nu-și lipească o mustață falsă, ori măcar niște favoriți englezești.

în al doilea rând, observă mai mulți muncitori, cu șorțuri negre peste hainele obișnuite, care lipeau afișe lungi și înguste pe principalele ziduri ale zonei centrale. Pe cel mai apropiat, scria în limba germană: „Das Dritte Reich gibt dir Freiheit", iar pe altul, pe care se chinuiau să-l ridice pe unul dintre pereții hotelului „Imperial", o mașinărie de imprimat pe țesătură îi aducea osanale lui Hitler: „Hitler ist der Ritter der Apokalypse fiir die Juden".

Două zvastici de peste zece metri, din metal cromat, fuseseră instalate de o parte și alta a statuii împăratului Traian, făcând-o să dispară din peisaj, iar peste placa de metal pe care scria cu vopsea neagră cuvântul „Primărie" fusese instalat un panou din fier forjat, cu anunțul „Deutsches Oberkommando fiir die Alliierten Territorien".

In fine, nu avea nevoie de ochelari speciali pentru a observa cele patru camioane, cu zvastica și vulturul imperial imprimate pe laturi, parcate strategic, astfel încât să aibă sub control toate intrările și ieșirile din piață. Soldații nu se vedeau nicăieri și Alexandru Milovan îi bănui, transpirați și nervoși, molfăind între buze țigările stinse, în spatele prelatelor, gata să sară pe caldarâm la primul ordin.

Se încingea treaba, își spuse, dar nu avea cum să mai dea înapoi. Și chiar dacă ar fi avut, afacerea îl trăsese deja înăuntrul amestecului ei clocotitor, așa că acum era curios cum avea să se termine. Și nu putea să afle, altfel, decât rămânând în joc. Scoase din servietă ochelarii de vedere, cu rame negre de baga, îi puse pe nas, șapca de dril o așeză pe-o ureche și o apucă spre capătul celălalt al pieței, trăgând ușor de piciorul drept. Trecu foarte aproape de o patrulă, care nu-1 luă în seamă, ocupată să se uite după un domn cu mustață pe oală și baston din lemn de nuc. Ocoli o tonetă cu înghețată și se ținu aproape de de un grup de țărani, care veneau din direcția târgului, cu papornițele goale și cu țigările aninate de colțul buzelor. Observaseră și ei animația din piață și comentau cu voce scăzută, străduindu-se să înțeleagă ce se petrecea.

La „Patiseria lui Nea Fane", ușa de la intrare era deschisă și tifonul care proteja de muște era ridicat și fixat într-o parte. Localul era plin, nu aveai loc să arunci un ac, majoritatea clienților fiind muncitori, dar văzu și câțiva mai spălat îmbrăcați, pe care-i bănui a fi fiind funcționari. Lumea mânca, bea bragă rece din halbe mari de sticlă brumată și fuma nebunește. Tocmai se răsucise să plece, când o mână îl apucă de cot.

— Domnu'... Băiatul de prăvălie, mic și costeliv, cu fața ascuțită, se uita curios la el. Nea Fane m-a trimis să vă spun că v-a pregătit separeul și că puteți servi prânzul oricând doriți.

Avea vocea răgușită, remarcă bărbatul. Probabil de la fumul de țigară, pe care trebuia să-1 înghită în fiecare zi. Se lăsă condus prin îngrămădeală, către fundul odăii. Norocoșii care prinseseră loc pe scaune se holbau la el, în- trebându-se cine ar putea să fie străinul despre care nimeni nu aflase încă nimic. Băiatul deschise o ușă, aproape ascunsă în spatele unei perdele cu imprimeuri, și îl pofti să intre. Separeul era mic, de-abia încăpea o masă, două scaune și un dulap înalt până la tavan. Se așeză și i se păru că scaunul se clătina. Se foi puțin pe el, dar fusese numai o părere.

— Imediat vă servesc, domnu'. Doriți și o țuică înainte, ca să vă faceți poftă?

Nu bea alcool decât extrem de rar și numai la sindrofii, când îl obliga eticheta. Iar țuică nu-și amintea să fi gustat de mai mult de trei ori, în toată viata lui. Dar, acum, era în inima Olteniei, și nu vedea de ce nu s-ar fi comportat

ca un oltean mărunt, negricios și al dracului. Ignoră căldura terifiantă de afară și dădu din cap.

— Da, ar fi bun un rând.

— Imediat, domnu'.

Băiatul se strecură pe lângă el, deschise dulapul, luă o carafă cu dop de plută, plină cu un lichid gălbui, și turnă într-o cinzeacă, pe care i-o puse în față. Milovan o duse la nas. Mirosul era puternic și înțepător, ca la orice rachiu de fructe, de curând scos din cazan. Puse cinzeaca pe masă.

— Stai o clipă, flăcăule, îi spuse, văzându-1 că deschide ușa, ca să iasă. Spune-mi unde pot să găsesc un telefon, în urbea asta a voastră.

Băiatul se uită lung la el, ca și când n-ar fi înțeles ce îi cerea.

— Vreau să dau un telefon, formulă el altfel.

— Aha. De la Poștă, domnu'. Ieșiți din patiserie și o luați la stânga. Treceți de „Frizeria lui Matache", de cinematograf și, imediat pe dreapta, este o casă mare, boierească. Unii zic că a fost a haiducului lancu Jianu. Acolo e Poșta mare.

Dădu din cap, în semn că a priceput și băiatul ieși. Se întoarse după câteva minute, cu o strachină plină cu fasole, cu feliuțe de câmat, o carafă de vin rece și două pahare. îl privi întrebător și băiatul îi spuse că poate dorește să bea ca domnii de la Craiova, vinul dintr-un pahar și apa rece din altul.

Dădu țoiul de țuică pe gât, înghițind rachiul pe nerăsuflate. Era tare și avea gust de prună. Tuși puțin, apoi se

șterse la gură cu șervetul așezat pe colțul mesei. înghiți cu poftă și fasolea scăzută i se păru delicioasă. Nici nu termină bine, că băiatul se și întoarse, cu o farfurie, plină ochi cu varză călită, și cîteva fire de praz. Pâinea era fierbinte, probabil de-abia fusese scoasă din cuptor. Mancă aproape fără să răsufle, singurele pauze fiind acelea în care-și umplea paharul cu vin. La sfârșit, se șterse la gură și-și aprinse o țigară.

Privi un timp cum fumul urca în spirale către tavan, încercând să nu se gândească la nimic. Dar imaginea acelui student optimist Alexandru Milovan, din fotografia lucioasă, nu-i dădea pace. De unde ar fi putut s-o aibă nemernicul? întoarse problema pe toate fețele, până când țigara ajunse un chiștoc. își turnă un pahar cu vin și îl bău pe îndelete. Strivi mucul sub talpă și stătu în cumpănă dacă să mai fumeze sau nu vreuna. Renunță și-și mai turnă puțin vin. își șterse transpirația de pe frunte cu șervetul alb, de pe colțul mesei.

Ar fi putut s-o aibă de la vreun coleg de-al lui. Dar știa că era aproape imposibil. Aparatele portabile erau rare și costau extrem de scump. Poza pe care o văzuse părea mai degrabă făcută la un atelier fotografic. Dar nu-și aducea aminte nimic despre ea. Cu totul, nu avea mai mult de 10-12 fotografii din adolescență și din tinerețe și cunoștea bine povestea fiecăreia. Cea din camera lui Codreanu nu figura printre ele.

Oftă, se ridică, își luă servieta și deschise larg ușa. Deși lumea de la mese se împuținase, fumul era la fel de gros, ca atunci când intrase. îl căută din ochi pe nea Fane și îl

descoperi lângă ușă, parlamentând cu un polițai. Se retrase în cameră și închise ușa, lăsând numai un spațiu de un deget, cât să-i observe în continuare pe cei doi. Se gândi să scoată pistolul, dar dialogul de la cealaltă ușă se încheie brusc și polițaiul plecă. Patiserul se mai uită câteva clipe în urma lui, apoi se frecă pe mâini cu o cârpă și pomi drept către separeu. Se grăbi să ia loc la masă și își mai turnă un pahar cu vin. Auzi un ciocănit. Capul bărbatului scund și rotofei se ivi în cadrul ușii.

— A fost bună mâncarea, don' șef?

— Bună. Iar vinul rece, exact cât trebuia. Te pricepi, nea Fane.

— Facem și noi ce putem. Bărbatul părea să se co-dească. Mai serviti ceva?

*

Milovan clătină din cap și-i făcu semn să intre.

— Ia loc, nea Fane. Nu vrei să bei un pahar cu mine?

Patiserul intră și închise ușa cu cleanța, în urma sa. Se așeză și-și turnă un pahar. II înclină, în direcția lui.

— Noroc și sănătate, boierule.

Bău puțin, apoi puse paharul pe masă.

— Știi ceva, domnule? Adineauri, am discutat cu un polițist. Unul de-al nostru, din oraș. M-a întrebat dacă nu cumva am văzut un bărbat mai înalt, așa, ca dumneata, bine îmbrăcat și cu o servietă din piele, ca aia de pe colțul mesei.

O arătă cu paharul. Milovan tresări, dar nu spuse nimic.

— Mi-a arătat și o poză, cu un bărbat mai tânăr, dar care semăna ca două picături de apă cu mușteriul meu. Zicea că a omorât pe cineva în trenul de azi noapte și că

e musai să-1 prindă, până ce nu ne vine pe cap unul dintre apropiații lui Hitler - Rommel, Himmler, Goebbels sau mai știu eu cine altul. Chiar l-ați omorât pe avocatu' ăla, don' șef?

Căzuse în propria cursă, se lăsase ademenit de o farfurie cu mâncare, în loc să circule în permanență și să fie atent la oameni. Dacă nu-1 convingea pe patiser că era nevinovat, acesta avea să-i anunțe pe polițiști. Dacă îl convingea, trebuia să-și deconspire statutul de trimis regal și asta putea să-i distrugă misiunea. Cum o dădea, tot rău nimerea. întotdeauna să alegi răul cel mai mic, îl sfătuia pe vremuri Moruzov. Pentru că poți să încerci să-1 desfaci în bucăți, pe care să le anihilezi, pe rând.

Oftă, săltă din umeri și trase servieta lângă el. Văzu lucirea de spaimă din ochii celuilalt și ridică o mână.

— Nu te teme, nea Fane. Dacă era cazul, te împușcam de la început, nu-ți mai ofeream un pahar cu vin. Dar nu este, după cum singur ai observat.

Se întinse și îi mai turnă vin în pahar, după care îl împinse cu dosul palmei către el. Văzu picurii de transpirație de pe fruntea celuilalt. înclină propriul pahar către el, după care îi bău conținutul din două sorbituri.

— Nu sunt un criminal. Nea Fane. Ba chiar dimpotrivă, aș putea spune. Regele însuși m-a împuternicit să duc la bun sfârșit o misiune, care constră în a-1 aresta pe acela care l-a omorât, în tren, pe avocatul acela, lancu Petrescu. Uite, aici e împuternicirea pe care mi-a dat-o.

Scotoci prin servietă, scoase scrisoarea regală și i-o întinse. Nea Fane o citi cu atenție și smerenie, după care se ridică în picioare și se închină în fața lui.

— Domnule Milovan, îmi este suficient să știu că sunteți omul Majestății Sale, în orașul nostru. Dintotdeauna, noi, caracalenii, am fost preasupușii slujitori ai Casei Regale. Vă voi sprijini cu orice veți cere de la mine. Iar prânzul acesta vă rog să-l considerați un modest omagiu adus celor care lucrează în slujba Regelui Carol.

— Nici nu se pune problema, nea Fane. Dar voi profita, totuși, de cealaltă ofertă: îți vei putea servi Regele, ajutându-mă, atunci când voi avea nevoie.

Patiserul înclină din cap.

— In primul rând, am nevoie de o cameră cu oglindă, ca să pot să îmi schimb înfățișarea, ca să nu mai semăn cu acela din fotografie.

— Urcăm pe scara interioară și vă pun la dispoziție dormitorul soției mele, don' șef. Ea, vara, pleacă întotdeauna la băi, să-și trateze problemele cu ulcerul și cu încheieturile.

— La băi...

— Păi da, la băile noastre, din zonă: Ocnele Mari, Că- ciulata, Cozia... își petrece aproape toată vara acolo, alături de nepoate.

— Bine. Cred că o să mai fie nevoie și de un băiat, pe care să-l trimit într-o acțiune de spionaj. Nu te speria, nu e ceva periculos. Aș putea spune chiar dimpotrivă...

— II am pe Arsenie, flăcăul care v-a servit la masă. Nu e el un tip prea deștept, dar se pricepe să observe lucrurile.

— Atunci se cheamă că tocmai Arsenie este omul cel mai potrivit. Trebuie să meargă la casa pentru chiriași a doamnei Elisa Veniamin... O cunoști pe doamna Elisa,

nu-i așa? (Patiserul dădu din cap). Ei bine, îl trimiți pe Arsenie la capătul străzii și îi spui să se ascundă la umbra vreunui pom. Eventual, să se prefacă adormit. Trebuie numai să vadă dacă un bărbat intră acolo și la ce oră se întâmplă treaba asta. Dacă îl vede intrând, să vină degrabă și să-ți spună dumitale. Eu am un drum de făcut iar, la întoarcere trec pe aici. Dacă văd ușa de la separeu deschisă, știu că omul a venit și îmi lași un bilet pe masă, cu ora. Dacă ușa e închisă, știu că fie nu a venit deloc, fie că băiatul dumitale nu s-a întors. Poți să faci treaba asta pentru Rege, Nea Fane?

Bărbatul din fața lui se închină din nou. Avea fața îmbujorată și fruntea acoperită de sudoare.

— Facem treaba asta de pe vremea când Caracalul era un municipiu al Imperiului Roman, domnule. Nu văd ce ne-ar putea împiedica acum, când este Regat.

Ah, dacă l-ar fi văzut maestrul Caragiale, ar mai fi scris o piesă! rânji Milovan, în sinea lui. Achită nota de plată, mai bău o jumătate de pahar cu vin și pomi spre scara interioară, urmărit îndeaproape de patiser. Când ieși din dormitorul pus la dispoziție, arăta ca un om în vârstă, cu favoriți roșeați, păr grizonat și o mustăcioară subțire, neagră, ușor răsucită, de mușchetar. Ii mai lipsea floreta și pălăria cu pene, dar pe aceasta o înlocuise cu șapca în ca- rouri. Nea Fane se uită uimit la el, apoi îl aplaudă, ples- nind-și palmele cu putere.

Afară, căldura era atât de mare, încât ai fi putut coace un ou, dacă-1 lăsai la soare. Centrul era aproape pustiu, cu excepția câtorva polițai, care se trăseseră pleoștiți la

umbra străvezie a unor duzi tineri. Și, evident, a camioanelor cu zvastică, neclintite, de la ieșirile din piață.

Se furișă prin spatele unor căruțe, pline cu târne goale din răchită, și se îndreptă spre răsărit. Frizeria lui Mata- che era deschisă, dar singurul mușteriu de la acea oră era un bărbat spân, cu capul ras nemțește și cu sprâncenele roșcate. Bea bere dintr-un borcan de sticlă și citea dintr-un ziar, așezat la umbra unui umbrar de pânză decolorată. Frizerul, cu șorțul alb prins la brîu, stătea într-un scaun balansoar și ascuțea un brici de o piatră, cu mișcări line și precise. Se uită lung după el, ca și când ar fi încercat să-și aducă aminte de unde-1 cunoștea.

Cinematograful „Rudolf Valentino" era închis la ora aceea. Dar afișele cu spectacolul din seara aceea anunțau premiera peliculei americane „Doi sub un sombrero", probabil un film cu cowboy, a cărui acțiune se petrecea undeva, într-un deșert nenorocit, cel mai probabil Sonora. Se uită cu atenție la cele două afișe, relizate de vreun pictor local, pentru câteva sticle de bere. Sean Anderwaldo juca rolul băiatului bun, după cum asigra textul scris de mână, de sub fotografia acestuia, iar John Waldemayer era cowboy-ul cel rău, cel pe capul căruia se pusese suma incredibilă de 550 de dolari.

Și-ar fi dorit să vadă acest film. Nu neapărat pentru că iubea, în mod special, filmele cu cowboy, ci pentru că ar fi dorit să evadeze din prezentul anost, dar plin de pericole invizibile, într-un univers paralel, în care prima doar iuțeala de mână și inteligența practică de a scăpa din în- curcături. Dar nu se putea, ziua era deja pe trecute, iar în-

tâlnirea pe care ar fi trebuit să o anuleze se apropia cu pași repezi.

Clădirea Poștelor Române din Plasa Romanaților (așa scria cu litere albastre pe firma decolorată, din pânză albă) se găsea, într-adevăr, într-o casă boierească, mare și cam dărăpănată. Porțile mari, din lemn, erau legate cu sârmă, dar cea de serviciu era deschisă larg. Intră și se uită lung la câinele costeliv, care se holba la el și dădea din coadă, la capătul unui lanț ruginit. Ii făcu un semn din degete și urcă cele trei trepte late, din calcar gălbui, tocite de ploi și de încălțări. își scoase șapca și se șterse pe frunte cu o batistă mototolită, cu care apoi își făcu vânt de câteva ori.

Prima cameră era spațioasă și foarte înaltă, ceea ce făcea ca temperatura caniculară să se resimtă mai puțin. La tejgheaua metalică, încărcată cu registre groase, plicuri și hârtii cu antetul PR, două femei, cu halate albastre și părul ascuns sub un batic cenușiu, ștampilau de zor plicurile și aplicau timbre. întrebă de unde ar putea să dea un telefon la București și cea mai în vârstă îi arătă cu degetul către cabina situată în celălalt capăt al sălii.

— Cu plată directă sau cu taxă inversă?

— Poftim?

în sfârșit, femeia termină ce avea de făcut și se uită la el. Reformulă întrebarea: plătea el, aici, sau cel apelat, la București? Asta mai lipsea, să plătească acela de care avea nevoie să-l ajute. Lămuri problema, scrise numărul pe o bucată de hârtie, i-o întinse funcționarei și porni spre cabină. înăuntrul cutiei de lemn, cu o bucată de stambă al-

bastră, în loc de ușă, era înăbușitor și se simți, brusc, claustrofob. Respiră sacadat și trase de gulerul cămășii. De-abia putea să respire. Idioată situație, parcă se găsea într-un coșciug, gata să fie îngropat de viu. Intr-un târziu, telefonul sună, salvându-1 de apăsarea pereților. La celălalt capăt, se auzi glasul lui Ispas Călugăru, care tocmai vorbea cu cineva nevăzut.

— ...și să mi-1 aduci în cătușe. Nu mă interesează dacă-1 faci sac de box pe drum, e treaba ta și a Iui. La mine să ajungă viu și întreg, clar?

Vocea făcu o pauză, apoi țâșni din receptor:

— Da, cine e?

— Mama lui Scaraoschi. Cine dracu' crezi că te-ar deranja la ora asta, la care până și pisicile își fac siesta?

— Milovan? Doamne, măi, băiatule, pe unde vei fi dormit îți vei fi uitat și capul, nu?

— Nu înțeleg.

— Ce naiba ai făcut, ai pus vreo bombă, în fundul ăla gras al lui Blomberg?

— Al lui Blomberg?! repetă aiurit.

— Generalul Werner von Blomberg urmează să sosească săptămâna viitoare la Sibiu pentru a deveni înaltul Reprezentant al Fiihrer-ului pentru țările aliate. Practic, grăsanul o să conducă întreaga politică externă a Regatului, iar prostul ăla de Carol și-a stricat degeaba relațiile cu toate partidele politice, atunci când a impus dictatura regală. La sfârșitul săptămânii viitoare va fi atât de singur, încât va trebui să-și semneze demisia. Am auzit că Blomberg intenționează să-1 numească președinte al Con-

 siliului de Miniștri pe Ion Antonescu. Iți închipui? Mareșalul, care până acum a fost aproape exilat de către Rege, îl va pune în situația să abdice.

Vocea lui Călugăru dispăru pentru câteva clipe de pe fir. Milovan auzi câteva foșnete de hârtii, apoi cineva puse o întrebare, iar Călugăru îl înjură.

— Gata, am terminat cu treaba urgentă, reveni el. Deci, ce-ai făcut? Te caută ăștia de la Omucideri, ca pe găina cu ouă de aur. Dacă pui piciorul în București, după cinci minute te împușcă vreunul, ca să ia premiul. Pe afiș scrie clar: viu sau mort.

Ca în filmul acela western, își spuse, cu amărăciune, Milovan. Numai că, acum, băiatul rău era el.

— Dacă-ți spun că n-am făcut nimic, n-ai să mă crezi, așa că mai bine nu-ți spun. Oricum, e bine de știut dacă ai trecut în barca lor sau mai ești încă alături de mine.

— Du-te dracului, Milovane, mă auzi? Du-te dracului!

— Mi-au mai urat și alții, așa că nu mă impresionează deloc.

— Ba ar cam trebui. Ispas Călugăru își suflă nasul, apoi bombăni, supărat: Ce, mă, crezi că eu sunt vreo cutră de-aia bătrână, de se dă la toți, numai punga ei să se umfle de marafeți? Așa mă cunoști tu pe mine? Dacă-i pe-așa, atunci...

— Știi ce, Ispase? Ia loc pe dușumea, că e curată. La câți m-au asigurat că fac bine ceea ce fac și apoi au încercat să mă împuște pe la spate, unul în plus n-ar mai fi nicio mirare. în fine, nu te acuz de nimic. Atâta doar că sunt singur, pe un drum, la capătul căruia scrie cu litere

mari, pe o placă de marmură, cuvântul **„moarte".** Așa că te mai miri că sunt precaut. Sunt și gata.

La capătul firului, celălalt oftă.

— N-aș vrea să fiu în pielea ta, Milovane. Dar nici n-aș vrea să te las de izbeliște tocmai acum. Ce dorești?

Șovăi o clipă. Dacă îi cerea ceea ce avea în gând, cineva care știa să facă analiza faptelor ar fi ghicit în doi timpi și trei mișcări unde se găsea. Asta pentru că voia să creadă că toată nebuneala aia cu poliția și armata de pe străzile Caracalului se desfășura cam prin toate orașele Regatului, în încercarea de a prinde într-un năvod uriaș un peștișor lipsit de valoare. Dacă nu risca, trebuia să încerce să rezolve probleme doar cu datele pe care le avea în acel moment. Adică insuficiente. Așa că riscă.

— Vreau să-mi verifici două nume. Plătesc oricât e nevoie.

— In regulă. Flăcăul ăla la care am apelat deja mai așteaptă să te jumoală și de alte parale. Despre cine este vorba?

— Horia Zaharia, ceasornicar, și Elisa Veniamin, văduvă, trăiește de pe urma închirierii de camere. Ambii locuiesc în Caracal.

— In regulă, omule. înainte de sfârșitul zilei, o să primești un fax, prin furier, în același loc unde te-a găsit și ultima oară. Și, bătrâne...

Așteptă urmarea, fără să spună nimic.

— Ai grijă, mare grijă. Cineva se ține ca scaiul pe urmele tale. Când voi afla cine, te caut. Asta e pe gratis.

— Mulțumesc.

1

Și închise. Ieși din cabină plăti convorbirea, le gratulă pe cele două femei cu un compliment ieftin și ieși în zăduful năucitor de afară. Deasupra capului, doar punctele îndepărtate ale unor ulii porumbari, care se roteau pe deasupra caselor din marginea orașului, pătau catifeaua ireală a cerului siniliu. Câinele cel hămesit de foame scheună ușor, în direcția lui, dar nu se săltă de pe labe, să-l miroasă. Părea și el istovit de căldură, de parcă toate puterile i s-ar fi scurs din trupul flenduros direct în pământ.

Pe stradă, nu era nimeni. Milovan își ridică mâneca hainei și privi la ceas - 14:15. în cel mai fericit caz, avea să primească informațiile cerute (dacă ele existau), abia pe la orele 18. Până atunci, era bine să se convingă că Zelea Codreanu nu revenise în camera sa închiriată, gata să-i întindă o cursă, care să anuleze măruntul avantaj pe care-1 avea. Și, evident, era imperios necesar să dea de urma generalului Kellerman și să afle în ce punct ajunsese jocul, în acel moment.

Ieși în stradă, chiar în momentul în care un bețivan se sprijini de gardul de uluci al Poștei, clătinându-se. Avea ochii roșii și toate lucrurile păreau să se învârtească în jurul lui, haotic. Era gata să se prăbușească pe trotuar și Alexandru Milovan își făcu un foarte scurt proces de conștiință, în urma căruia stabili, pe loc, că ar fi fost un act de caritate creștină să-l ajute.

Se apropie de el și se aplecă ușor, cât să intre cu umărul sub brațul atârnat de gard. Pe neașteptate, bețivanul păru să prindă putere, se răsuci scurt din șold și îl izbi cu mâna

liberă sub coastă, în dreptul inimii. Simți o durere surdă, pe care se strădui să nu o ia în seamă. Important era să-1 ajute pe bietul om să nu cadă la pământ, în soarele acela nebunesc. Ar fi putut face infarct sau atac cerebral. Vru să întindă mâna dreaptă spre el și avu surpriza să o simtă înțepenită. Fața bețivanului se ridică spre el, rânjind, și ar fi putut să jure că nu mai exista pic de amețeală bahică în ei. Bărbatul zvâcni prin stânga lui și o luă la fugă, cu o agilitate surprinzătoare.

Milovan simți cum îl părăsesc toate puterile. O picătură de transpirație i se scurse pe frunte și îi intră în ochiul drept, orbindu-1. Vru să ridice mâna să îl șteargă, dar constată că nu poate. Brațul îi atârna pe lângă corp, ca frânt. Se lăsă să alunece într-un genunchi, apoi îl aduse pe celălalt sub el și se chirci de durere, cu mâna la piept. Când reuși să o tragă și să o ridice în lumină, era roșie și picături de sânge se scurgeau de pe degete către caldarâm. închise ochii și soarele se transformă într-un uriaș cerc de smoală clocotitoare, care îl înghiți în interiorul său. Dacă aceea era moartea, atunci nu îi părea rău decât după Ștefan, pe care îl lăsa încă o dată singur, și după unchiul Eliade, care nu avea să mai primească niciodată scrisori de la el.

Cartea a treia

Capitolul I
întâlnire cu calculul probabilităților

Nu-i păsa de durerea surdă din partea stângă a pieptului. II interesa doar să deschidă ochii și să vadă unde se găsea. Dar nu putea. De parcă genele i-ar fi fost încleiate cu miere, constată el surprins. Nu existau decât două posibilități: sau pierduse atât de mult sânge, încât pleoapele nu mai găseau energia necesară, ca să se întredeschidă; sau era legat la ochi. A doua soluție părea mult mai viabilă, dacă ținea cont de faptul că secătuirea de energie l-ar fi împiedicat, automat, și să gândească atât de clar. încercă să vorbească, dar vocea i se opri în gât, hârâind.

— Domnule Popescu? Ați spus ceva?

Vocea i se părea cunoscută și făcu un adevărat efort ca să și-o reamintească. Elisa Veniamin. Dumnezeule, cum de ajunsese aici?! El căzuse în stradă, lângă Poștă, își amintea deja mai bine incidentul cu bețivul, spre care se aplecase, să-l ridice, iar acesta... fugise de lângă el, rânjind?

— Vă rog să stați liniștit. Nu trebuie să deranjați pansamentul. Doctorul a spus că ați avut noroc că lama cuțitului a alunecat peste coaste, crestând doar pielea și muș-

chii. în câteva ore, veți putea coborî din pat. Până atunci, odihnă și penicilină. Și un ceai de-al meu, care să vă alunge amăreala din gură.

— De ce nu văd? întrebă cât putea mai clar.

— Ah, da, am uitat să vă iau prosopul ude de pe pleoape. Doctorul Vasiliu a recomandat să vă pun o compresă udă pe frunte, ca să vă reveniți mai ușor. Acum, e mai bine?

Prosopul se ridică în aer și pleoapele se deschiseră. Elisa Veniamin stătea aplecată deasupra lui, cu părul strând în coc, deasupra capului, și o șuviță rebelă aproape atingându-i fața. Era o femeie frumoasă, constată încă o dată Milovan, străduindu-se să ignore durerea din stern. O femeie pentru care, în urmă cu numai o jumătate de secol, s-ar fi făcut moarte de om.

— Cine... cine m-a adus până aici?

Femeia îl ajută să ridice mâna dreaptă pe piept și apoi se așeză pe scaunul de lângă pat. Se găsea în camera lui, constată bărbatul. Singura deosebire față de aceea din care plecase mai devreme consta într-o trusă medicală deschisă, care aștepta cuminte pe masă. Elisa Veniamin îi surprinse privirea și zâmbi. Avea buzele atât de pline, încât zâmbetul părea o simfonie de Bach, lipită pe fața ei. Ce dracu' am, mă tâmpesc? se enervă Milovan și scutură din cap. Am ajuns să văd în metafore.

— Băiatul de la hotel. Teodor. Venea spre „Imperial" și a văzut când v-a atacat bețivanul acela. Știa că ați devenit chiriașul meu și v-a adus încoace, pe niște străzi mai ferite. Ar fi fost mai mare păcatul să muriți în soarele ăla arzător, nu?

— Gămălie, murmură bărbatul, închizând ochii.

— Poftim?

— Nimic, murmură el din nou și adormi.

Când se trezi, femeia se găsea tot acolo unde o văzuse ultima dată. Pesemne că ațipise pentru câteva minute doar. Soarele care bătea în geam se înclinase mult spre apus, contrazicându-1.

— Cât am dormit? întrebă, încercând să nu înghită gustul de fiere din gură.

Femeia se aplecă ușor spre el, mișcând din evantai.

— Mai mult de o oră. Intre timp, s-a întors doctorul Vasiliu și a adus niște medicamente nemțești, pe care le-a cumpărat de pe piața neagră. Au inventat o sulfamidă atât de puternică, încât scoală și un mort din groapă. O sulfamidă, amestecată cu un extract special din came de lipitoare. A zis să vi-1 dau la fiecare șase ore.

Dădu din cap, ușor absent. înțelegea tot ce auzea, dar nu se putea concentra prea mult într-o anume direcție.

— Unde sunt rănit?

— Intre a patra și a cincea coastă. Doi mușchi retezați și osul zgâriat. Una peste alta, ați avut mare noroc că nu vi l-a înfipt în burtă. Voia să vă ia banii, nu?

Voise să îi ia viata, nu banii, bețivanii nu stăteau cu cu- țitul ascuns pe mânecă și nu fugeau ca iepurele, după atentat. îl luase cu totul prin surprindere, altminteri ar fi reușit să se ferească și să scoată pistolul. Avusese noroc, era adevărat. Putea să meargă, dar nu să facă eforturi sau să alerge. Brusc, își aminti de Codreanu.

— Celălalt... chiriaș s-a întors?

Frumusețea de ceară clătină din cap, continuând să miște din evantai.

— A trimis vorbă că o să lipsească două-trei zile. I-am expediat bagajul, printr-un băiat din vecini, acolo unde i-1 trimit mereu, când nu poate să se întoarcă. Adică la gară.

La gară! Sau avea legătură cu atentatul și fugea, ca să nu intre în colimator, sau rezolvase deja problema cu Kellerman și revenea la București. Sau amândouă, îl corectă un gând timid.

— Vecinul dumneavoastră, doamna Elisa... ceasornicarul... S-a întors? I-am lăsat ceva la reparat.

— Domnul Horia? S-a întors, sigur că s-a întors, că doar nu era să doarmă la Redea. II așteptau trei soldați germani, într-o mașină de teren, și l-au luat imediat cu ei. Au plecat spre centru.

— Niște militari germani? L-au arestat?

— N-am văzut nicio cătușă, răspunse femeia și puse evantaiul pe masă. Doar o valiză mare, din carton, pe care a luat-o unul dintre soldați și a pus-o în portbagaj.

Pierduse startul. La ora aceea, era posibil ca generalul să fi obținut ceea ce-și propusese, iar *afacerea* cu Comeliu Zelea Codreanu să fi fost deja încheiată și parafată. Făcu un efort și se ridică în capul oaselor. O broboană mare de sudoare îi alunecă pe tâmplă și se pierdu printre mușchii gâtului.

— Nu e bine să vă mișcați, domnule Popescu. Doctorul a...

— Aș bea un ceai de mentă, dacă nu vă e cu supărare, scumpă doamnă. Unul tare și fără zahăr.

Femeia se uită la el, gândindu-se la ceva, dar renunță să-i mai spună, în cele din urmă. înclină din cap, lăsă evantaiul pe masă, se ridică de pe scaun, cu multă grație, într-o involburare de dantele și de șireturi colorate în galben, verde și alb, și părăsi încăperea. în urma ei, se învolbură un parfum puternic de verbină. Nările subțiri ale bărbatului se înfiorară, pentru câteva clipe. Mirosul îi amintea de camera mamei sale, cu mult înainte să se îmbolnăvească. De cameră și de firul albastru al Dunării, așa cum se vedea de la catul întâi al clădirii așezate chiar pe buza dealului Căpităniei.

își scutură capul și se săltă pe marginea patului, stră- duindu-se să nu facă zgomot și să nu geamă. Rana era, într-adevăr, superficială, simțea durerea ca pe o arsură de suprafață și nu surdă și năucitoare, undeva, în adâncimile coprului. Se examină cu atenție. Avea încă pantalonii pe el, dar îi schimbaseră cămașa, cu una mai largă, poate rămasă de la ultimul bărbat al doamnei Veniamin. Prin ultimii doi nasturi, rămași neîncheiați, se vedea bandajul, colorat în roz, pe ici-pe colo.

Se ridică în picioare, cu ochii după pantofi. îi descoperi lângă ușă. Se încălță, strângând din buze, ca să nu țipe de durere. Haina stătea pe spătarul scaunului de sub fereastră, iar servieta era așezată pe colțul mesei. O desfăcu, tremurând ușor de nervozitate: dacă o deschiseseră și descoperiseră pistolul, pesemne că vor fi anunțat deja poliția. Pistolul era la locul lui, actele păreau neatinse, iar recuzita pentru schimbarea fizionomiei se găsea în punga de hârtie cerată, legată la gură cu un fir de bumbac. Totul părea

în regulă. Trase haina pe mâneci, luă servieta sub braț și se deplasă către ușă, încercând să nu se strâmbe de durere, la fiecare pas. Era în regulă, avea încă situația sub control, putea să intervină în derularea evenimentelor și să le dirijeze în direcția pe care o dorea.

Pe coridor era umbră și doar un zgomot îndepărtat se auzea din direcția a ceea ce presupunea că ar fi bucătăria. Păși tiptil, străbătu holul și deschise cu grijă ușa de la intrare. Ieși pe marchiza lungă și îngustă, abia respirând. Pe un scaun cu spătar, chiar lângă trepte, aștepta picotind Orthan Ortadoglu. Era îmbrăcat cu aceiași pantaloni negri, uzați, dar își schimbase cămașa peticită cu una mai nouă, de culoarea șofranului. Pe cap, avea o pălăriuță de pai, cu boruri foarte înguste. Tresări, când îl văzu și se ridică grăbit în picioare.

— Bună ziua, domnu'.

Se uită uimit la el, neștiind ce să spună.

— Sunteți cam palid, domnu'. Băiatul îi zâmbi, arătân- du-și dinții din față strâmbi și cariați. Ați făcut insolație?

— Mda, cred că am făcut insolație, mormăi, fără chef. Doamna Elisa este în bucătărie.

— Cu dumneavoastră am treabă, domnu'.

Exact asta îi trebuia, cineva care să îl oprească la ieșirea din casă și să îi demaște intențiile.

— Sunt grăbit rău, Turcule, așa că vino deseară.

— M-a trimis meșteru', să vă dau asta, spuse celălalt, ca și când nu l-ar fi auzit. Mi-a spus să stau lângă dumneavoastră, până desfaceți pachetul.

La naiba! blestemă în gând bărbatul, simțind cum îi pulsează pieptul de durere. Nu voia opriri neașteptate și

nici pachete misterioase. Voia să ajungă cât mai repede în centrul orașului. Dar știa că nu avea cum să scape. Pesemne că, în derularea lor imaterială, lucrurile trebuia să urmeze acest curs. Iar el nu avea cum să îl modifice sau să-l împiedice. Așa că oftă și întinse mâna liberă.

Orthan aduse mâna de la spate și o îndreptă către el. Ținea o cutie dreptunghiulară, puțin mai mare decât palma, învelită în hârtie cenușie și legată cu sfoară pe deasupra. O luă și se uită la ea, nehotărât.

— Nu vrei s-o desfaci tu? îl întrebă, în cele din urmă, întinzându-i-o înapoi.

Băiatul ridică din umeri. O luă, cu grijă, ca și când ar fi fost din pânză de păianjen, scoase din buzunarul pantalonilor un briceag subțire, îi deschise lama cu dinții, apoi tăie sfoara în trei locuri și o aruncă pe podeaua de lemn. Sfâșie hârtia cerată cu vârful ascuțit și scoase cutia de carton, cu capac detașabil. îl desprinse și i-o întinse, la rândul său. Alexandru Milovan se uită înăuntrul și abia se abținu să nu strige de uimire.

Era o copie fidelă a „Gânditorului de la Hamangia", numai că aceasta avea glazura strălucitoare a ceramicii și părea mai finisată în privința detaliilor decât statuia pe care o văzuse, pe vremuri, la Constanța. Se uită lung la ea și se întrebă dacă nu cumva eliberase vreun blestem străvechi, care începuse să-l bântuie. „O cultură atât de veche, băiatule, încât trebuie că va fi fost printre cele dintâi din Europa acelor vremuri, îi spusese unchiul Eliade, în timp ce examina exponatul prin peretele de sticlă. Dacă nu cumva chiar cea dintâi. O cultură care-și merită nu-

mele de *cultură,* pentru că, iată, nu ne-a lăsat statueta vreunui cerb, a vreunui râs sau a vreunui zeu demult intrat în negura uitării, ci pe aceea a unui om, care gândește. Desigur că, în lumea preantică și antică, au existat civilizații care au reprezentat, la rândul lor, făptura umană. „Discobolul" vechilor eleni este un exemplu. Dar toate au făcut-o pentru a ilustra frumusețea corpului uman, surprins în efortul aspru al luptei sau al întrecerii sportive. Niciuna, în acela mai greu de redat al gândirii. *Gânditorul* nostru este singurul din Europa și avem de ce să fim mândri."

Ridică statueta din cutia de carton, cu degete tremu- rânde. O răsuci într-o parte și alta, uitându-se la ea, în lumina încă puternică a amurgului. Era de o frumusețe simplă și tragică, în singurătatea absolută pe care o sugera. Un om care gândește este simbolul perfect al trecerii timpului, își spuse bărbatul, simțind boabele de transpirație alunecându-i pe sub guler.

— Ți-a mai spus ceva, domnul Zaharia? A precizat ce ar trebui să fac cu statuia?

— A zis că o să întrebați asta. Turcu zâmbi. Meșteru' meu are întotdeauna dreptate. Ca și cum ar arunca, din când în când, o privire în viitor și ar vedea ce se întâmplă. Spre deosebire de țigănci, el nu ghicește, ci știe. A zis să faceți ce credeți de cuviință cu ea. ti 1

— Este cea pe care a găsit-o în localitatea aceea... Relea... Redia...

— Redea. Chiar aceea. Este soțul (așa-i spune maestrul) statuii găsite în județul Constanța.

— Soțul? în timp ce întreba, dinții i se strepeziră de durere. își mușcă buza de jos, ca să nu geamă. Cum adică, soțul? »

Orthan Ortadoglu ridică din umeri.

— Meștera' zice că statuile astea nu se găsesc decât perechi, unul este Lumina, iar celălalt întunericul. Unul se află pe un capăt, iar celălalt pe capătul opus al cercului. Pentru că este vorba despre un cerc, în care lumea noastră intră cu totul, alături de nenumărate alte lumi-cerc.

— Nu înțeleg.

— Nici eu. Dar maestrul Zaharia nu predică, așa că nu are pretenția ca noi, ceilalți, să pricepem despre ce anume vorbește. Oricum, aveți statueta pe care a cumpărat-o din Redea. Și o să hotărâți singur ce veți face cu ea.

Milovan așeză *Gânditorul* înapoi în cutie și îi puse capacul. Introduse cutia în servietă și forță puțin clapeta, ca să-l poată închide. Privi în direcția presupusei bucătării, de unde veneau zgomote înfundate.

— In regulă, băiete. Cred că o să încerc să dau de maestrul tău ceva mai încolo. Acum e musai să ajung în centra.

— Dacă doriți... și dacă nu vă deranjează... pot să vă însoțesc. Meșterul Zaharia mi-a poruncit să vă ajut, atât timp cât o să-mi permiteți s-o fac.

— Maestrul tău chiar știa ce urmează să te rog.

Orthan Ortadoglu trase de cămașă, aranjând-o peste cureaua plină de crăpături fine.

— V-am spus, doar, că este un fel de oracol, care cunoaște viitorul.

— Bine, poți să vii cu mine. Dar, mai înainte de a pomi la drum, să-mi spui unde se află domnul Horia Zaharia, acum.

Băiatul ridică din umeri. Era puțin adus de spate, constată bărbatul, dar asta putea să fie un defect al meseriei, care-1 ținea aplecat peste bancul de lucru, nu neapărat un defect al creșterii accelerate a șirei spinării, în dauna mușchilor deltoizi.

— A fost invitat de un general german la gară. Cică urmează să sosească acolo un mare mahăr de la Berlin, care ar vrea să cumpere ceva de la el.

A fost invitat cu gardă de protecție, își spuse Milovan, clătinând din cap. Poate că tocmai de aceea, *Gânditorul* ajunsese la el. Deși nu înțelegea deloc de unde știuse cea- soricarul de prezența sa la doamna Veniamin. Când avusese vreme cucoana să-i trimită în satul ăla îndepărtat, Redea, vestea despre sosirea sa? Și, mai ales, prin ce, ținând cont că numai orașele dispuneau de servicii de poștă și telefonie? Și, la urma-urmei, de ce el?! De unde-1 cunoștea, și încă atât de bine, acest Horia Zaharia, încât să-i încredințeze o asemenea operă de artă primitivă, extrem de valoroasă? Se mai întâlniseră, pe undeva, și uitase? Ridică din umeri. Vremea întrebărilor, dacă existase vreuna, trecuse demult. Rămăsese numai aceea a acțiunii. Nu pentru asta îl trimisese madam Lupescu la Caracal?

— în regulă, atunci, cred că ar trebui să mergem.

Porni înainte, coborî treptele marchizei, șchiopătând ușor, apoi ieși în stradă. Băiatul închise poarta, în urmă, și îl lăsă să o ia înainte.

Străzile erau pustii, iar căldura, încă năucitoare, ținea oamenii închiși în case. Alexandru Milovan înainta greu, coastele-1 dureau surd, dar constant, iar energia care-1 pusese în mișcare începea să se epuizeze. Se întrebă, de mai multe ori, dacă avea să reziste până în centru și regretă lipsa unui baston. Nu-i plăcuseră niciodată bastoanele de bonton, fabricate din lemn de mahon sau din trestie chinezească, lucioase, cu mâner îndoit sau cu cap în formă de leu, pe care fandosiții zilei le expuneau pe Corso sau la Șosea, ca să fie admirați de mulțime. Acum, însă, chiar simțea nevoia să se sprijine într-unul. Oftă și grăbi pasul, chiar cu riscul creșterii senzației de durere. Nici nu voia să-și imagineze ce culoare avea pansamentul de sub cămașă.

Traversară două străzi perpendiculare pe cea pe care mergeau și ocoliră o fântână cu ciutură, la care scotea apă o bătrână cu broboadă neagră pe cap. Femeia se uită lung la ei, apoi se întoarse la găleata de metal, pe care o săltă cu amândouă mâinile și o puse pe colacul de cârpă, pe care-1 avea pe cap. Pomi, cu pași legănați, către capătul celălalt al străzii. O femeie ducând apa acasă, își linse buzele sărate Milovan. Parcă se găsea într-un tablou al lui Tonitza, numai că acolo era un univers devenit static și ireversibil, odată ce pictorul pusese ultima tușă pe pânză.

Ieșiră în centru, foarte aproape de o pereche de porți mari, din fier forjat, vopsite în verde, dincolo de care se zăreau coroanele uriașe ale unor copaci bătrâni.

— Parcul Poroineanu, răspunse Turcu la întrebarea mută din ochii săi. Un boier din cei de demult. Meșteru'

zice că și-a lăsat toată averea orașului. Inclusiv terenul pe care au fost plantați copacii parcului. Uneori, când avem vreo duminică mai liberă, venim să pescuim în lac. Sau să ne odihnim pe bănci și să spunem povești. Ucenicii știu întotdeauna povești, de prin locurile de unde se trag.

Ocoliră parcul și aproape imediat ieșiră în piața din centru, nu departe de statuia împăratului roman. Doi gardieni publici și un polițist fumau la umbra unui dud, crescut lângă un gard din scânduri, pe care vopseaua maronie se exfoliase, în mai multe locuri. Se uitară plictisiți, în direcția lui, fără să dea vreun semn că ar fi interesati să-l ia la întrebări. Poate că nici nu erau interesati, fuse- » •
seră scoși în stradă, pe căldura asta infernală, iar gândul le era numai la cum ar putea să se întoarcă mai repede la adăpostul zidurilor și să-și toarne pe ceafă o carafă cu apă rece.

Trecu pe lângă ei, înclinând vag din cap. Semnul său putea să fie luat și ca un salut, și ca o stare de somnolență accentuată. Tocmai de aceea, când vocea răgușită a unuia dintre polițai strigă la Turcu, cerându-i să se apropie, tresări atât de violent, încât fu gata-gata să se împiedice de o piatră și să cadă în genunchi. Exact asta i-ar fi trebuit, să vină vreunul dintre ei și să-i observe pansamentul.

— Ce-i cu tine, băiete, de te-a oropsit meșterul să mergi prin căldura asta nenorocită? Oi fi stricat vreun ceas...

Bărbații râseră, dar fără chef. Se vedea că nu au ce face și își omorau timpul.

— Nțț, făcu băiatul, aranjându-și cămașa în pantaloni. M-a trimis să-l însoțesc pe dumnealui, până la gară.

Polițaii se uitară curioși la el. Chiar dacă era cu spatele, tot le simțea privirile agățate de ceafa și de umerii lui.

— Cine e dumnealui?

Continua să pășească, făcându-se că nu aude dialogul, dar deja nu mai simțea căldura din jur. Se întreba cum ar fi fost mai bine să procedeze: să scoată pistolul din servietă, să-i înghesuie pe cei trei prin vreo curte și să-i lege, sau să o ia la fugă, pur și simplu, în speranța că vor fi fost atât de moleșiți de căldură, încât i-ar fi oferit destul timp, ca să dispară dincolo de zidurile hotelului „Imperial"?

— Dumnealui e un domn contabil, care vine de două ori pe an, de la București, ca să verifice registrele patronului meu, răspunse cu voce plictisită băiatul. Tocmai a terminat și se întoarce în Capitală. Dar Meșterul mi-a zis să-1 duc mai întâi la Nea Fane, ca să mănânce și el ceva, înainte de a se urca în tren. Și mai trebuie să-i spun lui Nea Fane să-i pună de drum o sticlă de bragă rece.

— O sticlă de bragă rece... mmm... o minunăție... Ia vezi, Turcule, cum faci, să ne trimită Nea Fane și nouă una, că ne-am topit de cald.

— Da' domniile-voastre de ce nu vă duceți la el, să beți ce vă poftește inima?

— I-auzi, al naibii de Turc, a prins glas! râse, în bătaie de joc, gardianul, în timp ce-și făcea vânt cu șapca. Păi nu vezi, mă, chiorule, că suntem în misie? Ne-a trimis statul să prindem un infractor și de-aia nu putem, e bine? Așa că spune-i lu' nen-tu Fane să ne trimită urgent o sticlă și s-o treacă în contul patronului tău. Clar?

Milovan se oprise, în cele din urmă, și se răsucise pe jumătate spre ei. Ar fi bătut la ochi, dacă ar fi continuat

să meargă. Se uita țintă la Orthan Ortadoglu, cu o curiozitate de dincolo de fire, încercând să anticipeze ce va răspunde acesta. Turcu îi aruncă o privire ascuțită, după care își linse buzele.

— Să fie cum spuneți domniile-voastre, atunci. Nu cred că meșterul meu va avea ceva împotrivă să omenească niște polițai aflați în urmărirea unui infractor periculos. Dar, după ce o să-l prindeți, să treceți pe la dumnealui și să-i povestiți. Știți că-i plac povești din astea, mai deocheate.

Le întoarse spatele și, în timp ce se apropia de el, îi făcu semn cu ochiul. Dintr-odată, încăperea de gheață în care stătuse până atunci se sfărâmă și căldura năvăli peste el, năucitoare. Fruntea îi șiroia de transpirație, iar bandajul i se lipea de piept, umezit de sudoare și de sânge. Se clătină pe picioare, în timp ce se ruga ca polițaii să nu bage de seamă. Orthan ajunse lângă el și-l prinse, prevenitor, de cot. Se lăsă greu pe mâna lui, apoi simți cum puterile începeau să-i revină.

Plecară, lăsând în urmă piața imperială, înecată în toropeală și praf. Ocoliră intrarea în hotel, apoi traversară Strada Mare și se opriră înaintea treptelor ce urcau în patiserie. Băiatul îi făcu semn să aștepte, urcă treptele și băgă capul dincolo de perdeaua de tifon, care ferea încăperea de roiurile de muște. Reveni și îl chemă din priviri. Urcă treptele, străduindu-se să nu deranjeze bandajul.

încăperea era aproape pustie. într-un colț, stătea un țăran, cu nevasta lui, înconjurat de papomițe, din care își scoteau frunzele veștejite buchete groase de praz verde.

Mâncau ciorbă de fasole și beau vin acriu din stacane de pământ. Milovan presupuse că nu făcuseră prea multă vânzare și că așteptau să scapete soarele, ca să se întoarcă iar în târg și să încerce să scape de marfă. De cum îi zări, patiserul ieși din spatele tejghelei și se grăbi să șteargă mușamaua unei mese, poftindu-i să ia loc.

— Bună ziua, din nou. Ce doriți să serviți? Azi, e gratis orice pentru dumneavoastră. Cinstea casei.

— O cană cu bragă, șopti, bărbatul, aproape căzând pe scaun. Dar să fie rece.

— E rece, don' șef, sigur că e rece. Nimeni n-a băut bragă caldă la Nea Fane, nici măcar iama, râse el, convins că a făcut o glumă bună. Și tu, Turcule? Te-a trimis Zaharia cu vreo comandă?

— Nu el, strâmbă din nas băiatul. Ci polițaii din piață. Au cerut o sticlă de bragă, pe care vor s-o plătească meșterul meu.

Nea Fane dădu din mână.

— In războiul ăsta, toată lumea a ajuns să se creadă șef. Lasă-i s-aștepte.

Plecă grăbit spre ușa din spatele lui, o deschise și dispăru pe coridor.

— Te pricepi să joci teatru, Turcule. Milovan tuși și scuipă pe podeaua de scânduri. Ai avut povestea gata ticluită, nu? Prea a sunat bine și prea a venit când trebuia, ca să-i facă să tacă pe polițai. Nu cumva știai chiar și faptul că o să dăm de ei în piață?

Băiatul râse într-un dinte.

— Ce răspuns v-ar plăcea să auziți cel mai mult?

Milovan își sprijini bărbia în pumn. Rana de la coaste era un fel de sită de fier, înroșită, care făcea să-i sfârâie pielea.

— Cred că adevărul, Turcule. Chiar dacă nu o să-mi convină.

— Adevărurile sunt relative, domnu'. Tin de un anu- mit context spațio-temporal și au valabilitate numai acolo. Cum depășești contextul, cum observi că altele le iau locul. Altele la care nu te-ai fi gândit niciodată, mai înainte.

Aproape aceleași cuvinte i le spusese și unchiul Eliade, prin... Habar nu mai avea când, oricum demult de tot, pe când era mic și i se părea că soarele se învârtea în jurul pământului, iar stelele erau lipite de bolta cerului cu un clei special. Clei de stele, răsese unchiul de el.

— Clei de stele, repetă, ușor năucit de o astfel de potriveală.

— Poftim?! întrebă nedumerit Turcu.

— O poveste tare veche, dădu el din mână. Zici că nu poți să-mi spui adevărul, pentru că, de fapt, nu există adevăr? Pentru că fiecare avem o altfel de imagine asupra lumii, în funcție de ceea ce acceptă simțurile noastre despre realitatea care ne înconjoară? Faci filozofie platoni- ciană, băiete? Și tu ești de acord că lumea e numai umbra unei umbre, care-și schimbă permanent forma și dimensiunile, în funcție de poziția soarelui pe boltă?

— încercam numai să rămân în perimetrul dumneavoastră de înțelegere, domnu'. Nu fac filozofie, pentru că filozofia în sine nu există. Există numai nenumăratele

umbre ale lumii și reflectările ei în conștiința noastră. Asta e tot.

Milovan își duse mâna dreaptă și pipăi cămașa sub haină. Era udă, dar nu de sânge. Degetele îi rămaseră curate și răsuflă ușurat.

— Nu știu de ce trăiesc cu impresia că noi ne-am mai întâlnit cândva, Orthan Ortadoglu. Iar orășelul ăsta, Caracal... parcă am mai mers pe străzile sale, deși nu-mi amintesc nimic despre asta.

— E ca și când totul s-ar fi întâmplat într-o altă viață. Turcu îl privi lung, cu ochii săi codați, și bărbatul simți cum îl ia cu frig. O viață care s-a petrecut, dar nu chiar de tot, a mai rămas ceva din ea, care s-a strecurat în noua existență. Și, din când în când, în momente neașteptate, ne trimite fragmente de amintiri, pe care nu știm cum să le interpretăm, nu-i așa, domnu'?

Era chiar așa. Dar, și mai înspăimântător, era faptul că i se năzărea că începe să-și amintească despre o discuție asemănătoare, pe care subconștientul său se străduia s-o tragă din nou la fundul apei mâloase în care dormita.

își linse buzele și aruncă o privire scurtă către ceilalți doi mușterii, de la masa vecină. Tocmai terminaseră de șters farfuriile cu dumicați de pâine și se lăsaseră pe spate, cu stacanele de pământ între palme. Nu păreau să fi auzit nimic din conversația lor. Trase, aproape nepăsător, de colțul servietei și deschise fermoarul până la jumătate. Vârî palma dreaptă înăuntru, sub privirile neclintite ale celuilalt.

— Și dacă te-aș împușca, în acest moment, Orthan Ortadoglu sau care ți-o fi fiind adevăratul nume?

Băiatul surâse, amuzat ca de o glumă.

— Nu e suficient. Ar trebui să-i împușcați și pe ei doi, apoi pe Nea Fane, care se apropie pe coridor, cu sticla de bragă, și chiar pe copilul ăla nenorocit, care o să deschidă ușa peste fix...

Se uită la încheietura mâinii și Milovan observă, uluit, un fel de brățară neagră, turnată dintr-o singură bucată și sclipind ca sticla.

— ... șase secunde. Cinci... patru... trei... doi...

Brusc, perdeaua de tifon se trase în lături și un băiat de vreo cinci-șase ani, cu părul lung și murdar, atâr- nându-i în lațe în jurul capului, năvăli înuntru, cu un urcior în mână. Luat prin surprindere, bărbatul avu o clipă de ezitare, apoi vârî mâna cu arma în interiorul servietei.

— Nea Fane! strigă puștiul, holbându-se la mușteriii de la mese. Nea Fane, m-a trimis tata să-i mai dai niște vin, pe condicuță.

Patiserul deschise ușa, chiar în acel moment, împin- gând-o cu genunchiul. Intr-o mână avea o carafă cu bragă, iar în cealaltă trei ulcele de lut.

— Du-te și spune-i lu' tac-tu că nu mai am loc în condicuță pentru el, m-ai înțeles, țâcă? Dacă toți mușterii mei ar bea ca el, pe veresie, și ar plăti la Sfântu'Așteaptă, ar trebui să îmi deschid cizmărie, nu patiserie. Așa să-i spui, iar pe tine să nu te mai prind pe-aici, până la Sântă Mărie, că-ți pun codirișca pe spinare.

Puștiul se holbă la el, pe sub lațele încleiate de murdărie. Era clar că nu înțelesese mare lucru din discursul lui nea Fane, dar când acesta îi arătă cu degetul către biciușca

atârnată într-un cui, în dreapta ușii de la intrare, nu mai așteptă alt îndemn și o zbughi la fugă, mai-mai să dea jos tifonul. Patiserul puse cănile pe masă, merse până la ușă și se apucă să îndrepte pânza cu găurele, pe sârma pe care era agățată.

— Ai știut de venirea băiatului, șopti el, cu vocea înecată de uimire, lăsând mâna în jos.

— N-am știut decât indicele de probabilitate, răspunse Turcu, zâmbind. Indicele acesta reprezintă media celor mai mari și a celor mai mici probabilități ca el să repete ceea ce a făcut în miliardul de „cioburi" repetitive ale realității. Contorul (și bătu cu unghia în brățara ciudată) îmi arăta că valoarea nominală a indicelui era anormal de ridicată. In acest caz, ei da, se poate spune și așa: știam că urma să sosească.

Nea Fane reveni la masă și umplu cănile cu bragă.

— Mai pot să fac ceva pentru dumneavoastră?

Milovan ridică ulcica, o duse la buze și sorbi însetat. Braga era rece, dulce-acrișoară și groasă, ca un iaurt. Când termină de înghițit tot conținutul, constată că se săturase. Știau ei polițaii de ce voiau o sticlă cu bragă și nu una cu vin, de la Nea Fane.

— Aștept să mai vină un furier, cu un plic, ca și azi-di- mineată.

— Păi de ce nu spuneți așa, domnu'? Furierul a trecut acum un ceas și a lăsat plicul la mine. II aduc imediat.

își șterse mâinile de șorț și pomi cu pași mari către separeul unde mâncase, în urmă cu câteva ceasuri. Parcă trecuse o veșnicie de atunci, își spuse, simțind cum rana

începe iar să pulseze. O veșnicie, în care mintea sa trecuse din real în ireal.

în ireal, căci altfel nimic din ceea ce i se întâmplase, în ultimele ore, nu ar fi avut vreun sens: un nebun evadat, care tăia gâtul oamenilor, în timp ce le zâmbea sardonic; un mare ștab, din neamul cuceritorilor Europei, venit într-un burg de nimic, ca să cumpere o statuetă, care părea să se multiplice la nesfârșit; o fotografie de-a sa, din tinerețe, despre a cărei existență nu știuse nimic, până atunci, ascunsă într-o biblie; un ucenic de ceasornicar, care vorbea în parabole despre realitatea înconjurătoare și despre un miliard de universuri posibile...

— Parcă nici nu exiști în realitate, spuse, cu voce obosită, privindu-1 pe ucenic drept în ochi. în această realitate, vreau să spun.

Orthan Ortadoglu întinse mâna și o așeză, ușor, pe încheietura lui. Degetele îi erau reci, în ciuda temperaturii din jur.

— Simțiți mâna mea, domnu', nu-i așa? Sigur că o simțiți, pentru că am fost creat după chipul și asemănarea unor amintiri pe care le aveați despre cineva, care a murit, pe când erați foarte tânăr. Aproape un copil. Asta vă face să aveți aceste „tulburări" de memorie. Aceste *dejă-vu-wâ,* cum le numesc oamenii aceia care studiază fenomenele paranormale. Faceți un efort și o să vedeți că am dreptate.

Ca și cum de pe o fereastră s-ar fi tras, brsuc, perdeaua. Ceva sclipi, îndepărtat, dar clar, în mintea sa și îl revăzu pe băiatul acela, pe jumătate turc, pe jumătate tătar, ală-

furi de care se jucase și pescuise o vară întreagă pe malul canalului numit Verigă. Pe acel... Mu... Murat Eighen, care știa să pescuiască și să vâneze, ca un om mare, scoțând în felul acesta la suprafață, din adâncurile memoriei neamului său, trăsăturile de nomad. Murat Eighen, cel cu care se făcuse frate de cruce, pe insula de nisip din dreptul Seimenilor, după ce trecuseră pe jos brațul aproape secat al Dunării. Murat Eighen, despre care aflase, două veri mai târziu, pe când se afla la liceu, că murise înecat, într-o Dunăre tulbure și umflată, încercând să salveze un cățel, luat de ape.

— Nu l-am uitat niciodată pe acel Murat, șopti, prin ceața lacrimilor și a amintirii, iar durerea din piept deveni vitriolantă.

— Nu l-ați uitat niciodată pe fratele de cruce, dădu din cap ucenicul, iar ochii lui aveau culoarea peruzelei, atunci când este atinsă de primele raze ale răsăritului. Ei, da, într-un fel, aveți dreptate, nu exist în această realitate. Pentru că nu sunt decât o umbră, scoasă din amintirea cuiva. In alte cioburi ale realității, este posibil să am o viață proprie, în care să nu ne întâlnim niciodată. Mintea umană nu poate să cuprindă mulțimea infinită de fețe ale realității, așa că nimeni nu poate să afirme, cu adevărat, că știe despre ceilalți „eu", din interiorul acestor cioburi, altceva decât niște simple și banale ipoteze. Numim ipoteze acele posibilități care au șanse de a se transforma în entități probabilistice. Așa cum sunt eu, acum. Nu exact acel Murat Eighen, a cărui existență s-a topit din acest fragment spațio-temporal, și doar ceva mai mult decât

amintirea statică pe care o aveți despre el, deoarece am trăit un număr de ani aici și m-am transformat, ca să pot supraviețui, pentru a vă întâlni.

Dădu să spună ceva, dar mâna celuilalt i se încleștă pe încheietură.

— Nu mai există timp pentru întrebări. Răspunsurile, toate câte se vor închega, vor veni singure, până la sfârșitul acestei zile. Iar, pentru unii dintre noi, până la sfârșitul acestei vieți. Domnule Milovan, acesta este singurul vis din care nu puteți să vă treziți singur.

Ușa separeului se deschise și Nea Fane reveni cu un plic cafeniu, în mâna dreaptă.

— Nu mai știam pe unde era, se scuză. Probabil că băiatul de la bucătărie a strâns masa și l-a pus deasupra dulapului, ca să nu se murdărească. Nu l-am văzut decât după ce m-a urcat pe un scaun.

1-1 întinse. Milovan îl luă și-l așeză pe masă. Ceilalți doi mușterii se ridicaseră de pe scaune și își scuturau firimiturile de pe haine. Bărbatul își așeză pălăria de pai pe cap și se apropie de patiser. își ceru iertare că se bagă în vorbă și spuse că vrea să plătească. Nea Fane îi ceru un pol, bărbatul scund și negricios îi spuse că nu are atât, de dimineață nu reușiseră să vândă prea mult și, în cele din urmă, conveniră să lase șase lei și câteva legături de praz. își strânseră mâinile, femeia scoase legăturile din papomiță și le puse pe masa la care mâncaseră, apoi își luară calabalâcul și ieșiră în stradă.

— Au și ei greutățile lor, spuse Nea Fane, pe un ton de scuză. Războiul le-a luat la toți banii și i-a trimis pe front.

Așa că nu le-a mai rămas decât trocul. Mai pot să fac ceva pentru Majestatea Sa?

Milovan clătină din cap.

— Vezi-ți de treburi, Nea Fane, ai făcut destule, până acum. Mai întârziem câteva minute, ca să citesc hârtiile astea și te lăsăm să te odihnești.

— Odihna vine numai când punem mâinile pe piept, domnul meu, clătină din cap celălalt. In rest, trebuie să muncim și iar să muncim. Le-om duce pe toate, cât va voi Cel de Sus.

Trase cârpa de la brâu, șterse din două mișcări tăblia mesei unde mâncaseră cei doi, după care dispăru dincolo de ușă. Bărbatul îl urmări din priviri, apoi puse mâna pe plic.

— Ce spune calculul acela probabilistic al tău?

Turcu surâse nedefinit.

— Că veți găsi în plic mai multe întrebări decât răspunsuri.

— Să vedem, atunci.

Rupse marginea plicului și trase din el două foi de hârtie gălbuie. Pe prima, scria mare, cu stiloul, numele lui Horia Zaharia. Aderase la Legiune, în urmă cu șapte ani, și intrase în partidul „Totul pentru Țară", în urmă cu cinci ani, fiind unul dintre apropiații lui Stere Ciumetti, secretarul Mișcării Legionare. In 1934, făcuse parte din „Consiliul de onoare al Legiunii", care îl judecase pe ziaristul legionar și anticodrenist Mihai Stelescu, dar nu apăruse niciodată în compania Căpitanului. Horia Zaharia intrase pentru prima dată în atenția SSI, în 1932, când primise la

Caracal vizita colonelului Ludendorff, aghiotantul lui Martin Bormann.

— Bormann?! mormăi Milovan, bătând în numele nazistului cu unghia degetului arătător. Ce căuta nătărăul ăsta în Regat?

— Poate exact același lucru pentru care dirijabilul personal al Reichfiirer-ul Himmler urmează să aterizeze pe terenul viran din spatele gării, la răsăritul luceafărului de seară.

— O statuetă?! se miră bărbatul, lăsându-se pe spate. Să nu-mi spui că este vorba despre obiectul care dormitează în geanta mea.

— Nu chiar despre acela. Dar reprezentarea e identică.

— Mai întâi, Bormann, unul dintre colaboratorii apro- piați ai Fiihrer-ului. Apoi Heinrich Himmler, al doilea om în Reich. Cine ar trebui să mai vină, la Caracal, ca să ne convingă că suntem o nație importantă, cu adevărat, pe harta lumii? Și toate astea pentru o statuie cât palma, din teracotă?

— O statuie față de care cea a împăratului Traian pare o coadă de mătură, pe lângă un sceptru regal.

— Mă obosește discuția asta numai în șarade.

— Nu discuția noastră e așa cum ați numit-o, domnu'. Turcu se uita la el, cu un fel de milă nesfârșită în priviri. Ci realitatea. Așa ați făcut-o să fie. Așa este. Reconstrucția dumneavoastră a ieșit puțin diferită. Nu vreau să spun că a dat greș. Numai că a ieșit diferită.

Milovan lăsă încet foaia pe masă și se uită la degete. Ii tremurau ușor și se sperie. Le puse pe tăblia de lemn și

apăsă cu putere, încercând să-și stăpânească ieșirea nervoasă. Nu reuși.

Ii era din ce în ce mai clar că situația începea să-1 domine, iar mintea lui nu reușea să îi înțeleagă parametrii de funcționare. Pornise la drum, dintr-un București aflat doar la un pas de implicarea într-un război, care nu era al lui și care putea să-l distrugă în numai câteva luni. Regele însuși îi încredințase o misiune atât de secretă, încât nici măcar Serviciul de Informații nu trebuia să aibă cu- »
noștință de el. O misiune, care ar fi putut să schimbe calea pe care părea să fi apucat Regatul, în ultima perioadă, și care ar fi condus la transformarea țării într-o fabrică de ♦
produs legionari și la implicarea ei, nemijlocită, în război. Aparent, era vorba despre o întâietate politică, în ochii lui Hitler: *Neamțul Trăznit* contra Căpitanului Legiunii. Cel aflat acum la putere, contra uzurpatorului său. Ca să mențină ordinea de până atunci, era de ajuns să-l scoată pe acesta din urmă din cursă, chiar și cu ajutorul unui glonț. Sau, în cel mai nefericit caz, să-1 elimine pe contac- torul său din Germania, Kellerman, Himmler sau cine se va mai fi ivit pe traseu. Un scandal internațional de pro- porții avea să fie dezastruos, din punct de vedere politic și chiar economic, dar nu avea să schimbe fundamental poziția Reich-ului față de Regat. Aceasta era aparența...

își linse buzele sărate și bău restul de bragă, aproape caldă, din stacană. Se uită la ucenicul de ceasornicar, atât de concentrat, încât ar fi putut să treacă prin el cu privirile.

Totul se petrecuse ca într-un film polițist, de peste Ocean. Din acelea care, în ciuda războiului și a faptului

că SUA se păstra la fel de neutră ca și Elveția, reușeau cumva să ajungă pe ecranele din Capitală. Numai că asemănarea se oprea aici. Filmele își continuau, cu încăpățânare, acțiunea din scenariu, provocând spectatorul să ghicească asasinul sau hoțul de neghicit. In vreme ce realitatea din Caracal deraiase de la orice scenariu. Cumva, înțelegea că o parte a scenariului scris de Carol al II-lea (sau poate de Emest Urdăreanu) avea să funcționeze, îm- pingându-1 către cele două personaje ce urmau să se întâlnească în minutele sau orele următoare. Că el trebuia să se implice, ca să împiedice rezultatele acelei întâlniri. Dar, dincolo de această aparență, Orthan Ortadoglu se pretindea o întrupare a unei amintiri atât de vechi, încât o crezuse complet uitată. O întrupare care vorbea, cu nonșalanța unei imagini din oglindă, fără adâncime, despre cioburi de realitate, despre *dejâ-vu-un* și despre indici de probabilitate, folosind termeni ai unei filozofii ce nu părea substanțial diferită de noțiunile învățate de el la cursul de filozofie, pe care îl urmase în clasa profesorului D.D. Roșea, dar care, în mod sigur, nu se inventase până atunci.

Și, ceea ce i se părea încă și mai rău, era faptul că, într-un fel aproape animalic, percepea faptul că băiatul nu încerca să-l înșele, ci numai să-i ghideze următorii pași, între niște limite ce-i fuseseră trasate cu mult timp înainte. Nu așa spusese, că întrupa „amintirea statică" a acelui demult topit în uitarea materiei Murat Eighen, peste care își va fi adăugat lustrul de experiență al fragmentului de viață trăit în acest oraș din Câmpia Romanaților, în așteptarea clipei sosirii sale aici?

N-o să știu niciodată cine sau ce este, cu adevărat, acest Orthan Ortadoglu, își spuse, înghițind în sec. Și nici ce caută el în viața mea. Poate că ar fi mult mai simplu să-l împușc și să pornesc spre gară, considerând ce se întâmplă acum doar un moment de nebunie, cauzat de zăpușeala asta înspăimântătoare. Dar, în adâncul său, știa că nu va găsi puterea s-o facă, așa cum, în tren, nu o găsise pe aceea de a-1 împușca pe Zelea Codreanu. Era, pur și simplu, condamnat să urmeze liniile unui scenariu probabilistic, scris cu mult timp înainte. In altă viață. în altă realitate.

Vârî, cu mișcări precise, foile în servietă, înghesuindu-le între statuetă și revolver. Se ridică greoi de pe scaun, strâmbându-se din cauza durerii.

— Nu ar fi cazul să mergem la gară? Avem de prins un dirijabil și un pasager de vază, mai înainte să coboare din el.

Turcu își privi brățara neagră, sclipitoare. Zâmbi și din doi pași ajunse la perdeaua de tifon, dând-o într-o parte.

— Indicele de probabilitate îmi spune, domnu', că dacă ați mai fi întârziat cinci secunde, ar fi trebuit să mă împușcați, să părăsiți operațiunea și să încercați să ajungeți la Bechet, ca să treceți frontiera în Bulgaria, cu întreaga poliție din Câmpia Română pe urmele dumneavoastră. Nu pot decât să mă bucur, că, încă o dată, calculul probabilistic a funcționat fără greș.

Capitolul II
Tăierea nodului gordian

în ciuda căldurii năucitoare și a pustietății de pe străzi, Turcu reuși să găsească destul de repede o brișcă, pe două roți, al cărei birjar se învoi să-i ducă până la gară pentru un pol. Cu plata înainte. Așa că Milovan scotoci prin portofel, cu degetele anchilozate ale mâinii drepte, pescui o hârtie și o depuse în palma bătucită de muncă. Ivan, cum îl numise Orthan, cocoloși banii, îi vârî în buzunarul pantalonilor, scoase de după ureche un chiștoc de țigară germană, îl puse între buze și trase un chibrit lung, cu măciulia cât unghia, de osia vehicolului. Pufăi de două ori și tuși.

— Urcați, le făcu el semn cu codirișca biciuștii. Și ține- ți-vă bine, că ajungem mintenaș.

Milovan sui cu greutate cele două trepte de lemn, aproape împins de la spate de băiat, care se cățără lângă el și trânti portiera, în urmă. Birjarul aranjă căpăstrul, apoi se urcă pe capră și pocni din bici. După o ezitare, mârțoaga se urni din loc și pomi într-un trap obosit. Strada Mare ocolea clădirea semeață, din calcar alb, a Judecătoriei și cotea brusc spre dreapta, făcând să scârțâie osia sub ei. Ivan își tufli pălăria pe creștet și rînji către ei, arătându-și dinții cariati.

1 »

— Ca la curse, domnilor, comentă și pocni din nou din bici. I-ha!

Ca la cursele de melci, comentă în gând fostul comisar, apăsând cu podul palmei peste rană. Dar nu spuse nimic cu voce tare, ce rost avea să-1 jignească pe bietul om, care se dovedise atât de săritor, pe pârjolul acela.

Ieșiră în strada Bucureștilor și, câteva clipe mai târziu, pe Calea Dorobanților. Ocoliră o clădire mare, în care agentul recunoscu un corp de școală primară, și o casă cu coloane, pe frontispiciul căreia stătea scris cu litere uriașe „Arhivele Statului". In cele din urmă ajunseră lângă calea ferată și, după ce merseră de-a lungul lor cam vreo trei sute de metri, zăriră clădirea cu etaj a gării, în rozul azuriu al începutului de înserare.

— Oprește aici! îi porunci birjarului și, după ce brișcă înțepeni, iar calul lăsă să-i scape o balegă, care se lăți pe drum, ridicând un norișor de praf, coborî, de-abia reușind să-și țină echilibrul.

Nu avea niciun rost să încerce să se apropie: un batalion de infanteriști germani luase locul trupelor românești și se postaseră în dispozitiv, în jurul gării, pândind din buza tranșeelor și a gropilor individuale posibilii inamici. Patru „Panzere" ocupaseră poziții în colțurile dreptunghiului imaginar, în mijlocul căreia era amplasată clădirea, și un cuib de mitralieră, cu două poziții înaintate de comandă, fusese amplasat chiar lângă fântână.

O pregătire tipică pentru a rezista unui asediu, aprecie Milovan, în timp ce-și fixa servieta sub braț. Iar singurul atacator era el, cu un amărât de Mauser, o rană în piept și o oboseală grozavă în oase. Ii spuse birjarului să plece și, în timp ce acesta întorcea brișcă, ținând calul de dâr-

logi, îi făcu semn lui Orthan să o apuce pe o uliță îngustă, care se pierdea între două garduri de lemn. Deși nu-i vedea, era sigur că doi sau trei lunetiști măturau zona cu luneta armei, în căutarea unor posibili inamici și nu voia să le dea vreun motiv de îngrijorare. împușcarea unui cetățean român, fie el chiar și împuternicit regal, nu însemna nimic pentru Wermacht. Cine ar fi putut să tragă la răspundere armata care cucerise Europa?

După câteva zeci de metri și după ce speriară nenumărate găini, rațe și gâște, stârnind coruri de cârâieli mânioase, ajunseră într-o stradă de pământ, care mergea drept spre gară. Se opriră la adăpostul gardurilor și Milovan îl rugă pe băiat să-l sprijine, ca să se poată așeza. Transpira abundent, rana îl ardea și se simțea stors de puteri.

Răsuflă adânc, de câteva ori, încercând să-și stăpânească bătăile năvalnice ale inimii. Apoi își trase haina de pe brațe, rămânând în cămașă. O pată roz înflorise în dreptul inimii și părea să se mărească, în mod constant.

— Ajută-mă, îi ceru, în vreme ce trăgea de poalele cămășii.

Deschise nasturii și pansamentul, roz bătând în roșu, apăru la vedere, ca o acuză mută. Pipăi tifonul și buricele degetelor păreau că trag linii de foc și de gheață peste piept. Urmase doar câteva cursuri de prim-ajutor, în școala de agenți, dar și atât era suficient, ca să-și dea seama că rana de sub mormanul de cârpe nu era una superficială, așa cum îl asigurase doamna Veniamin. în afară de durere, simțea cum puterile i se scurg cu repeziciune din trup, probabil din cauza sângerării.

— Ascultă, Turcule. Nu știu ce spune probabilitatea aia a ta, dar trebuie neapărat să ajung în interiorul gării. Mai exact, în biroul domnului șef Niță. Dacă nu reușesc s-o fac, în următorul sfert de oră, nu cred că mă voi mai putea mișca din loc. Ajută-mă să mă ridic în picioare și să îmi pun hainele în ordine.

Se săltă în picioare, sprijinindu-se de gard și lătrat de un câine nevăzut. II fulgeră o amețeală, care se risipi în clipele următoare, lăsându-1 epuizat, dar cu capul neașteptat de limpede. Ca și cum ar fi băut un pahar de rom, amestecat cu albuș de ou, după o beție cruntă. își băgă cămașa în pantaloni, o închise până sus, după care scotoci în servietă și scoase un papion negru, pe care și-l puse la gât, cu ajutorul lui Orthan. Acesta îi scutură hainele de praf și de firele de iarbă, apoi se trase câțiva pași înapoi și îl examină cu un ochi critic.

— Cred că e-n regulă, spuse. Dacă v-ați pune o pereche de ochelari, ati semăna fix cu un contabil.

Căută din nou în servieta burdușită și scoase un etui din lemn de nuc, de unde extrase perechea de ochelari, pe care-i folosise în tren. Și-i fixă pe nas și îl privi pe băiat, cu un aer sever.

— Acum, e bine?

Turcu pocni din degete.

— Perfect. Dacă nu v-aș cunoaște, m-ați păcăli chiar și pe mine. Și acum?

— Acum, voi lua statueta și îți voi lăsa servieta, cu tot ce este în ea. Mă voi duce la gară, în speranța că nemțălăii ăia îngrozitor de organizați vor accepta faptul că sunt un

om oarecare, care vrea să-i vândă lui Himmler un artefact, care-1 interesează. Iar tu vei sta aici și te vei ruga ca lucrurile să meargă pe făgașul pe care au fost sortite să meargă. Dacă nu mă întorc, după trei ore, te sfătuiesc să te întorci acasă, iar servieta s-o îngropi în fundul grădinii. Și să uiți această istorie. Sau ai vreo altă idee?

Orthan Ortadoglu clătină din cap.

— Eu nu sunt meșteru' Zaharia, să văd în viitor. Sunt un simplu ucenic, care vrea să învețe ceasornicărie, ați uitat?

— Ei, da, un ucenic filozof, mormăi bărbatul. Un ucenic care măsoară prezentul, conform unui indice de probabilitate, indicat de un instrument cum n-am mai văzut. In fine, povestea se dovedește prea greu de dezlegat acum, ca să-mi permit să mai întârzii pentru asta. Te simți în stare să mă aștepți aici?

Băiatul înclină din cap și luă servieta, cu grija cu care ar fi ridicat o bombă neexplodată. Milovan îl salută, ducând un deget la pălărie, apoi se îndreptă, șonticăind, spre strada vecină.

De cum ieși din spatele caselor, santinelele îl reperară și îl somară să se oprească. Se apropiară de el, cu armele în poziție de tragere.

— Militărischer Umfang. Ziviler Zugang streng verbo- ten!

— Ich bin kein Zivilist. Ich bin ein Sondergesandter von Konig Carol II. Hier ist meine kbnigliche Ermăchti- gung, die es mir ermoglicht, mich mit Reichsfiihrer Heinrich Himmler zu treffen.

Spera ca germana sa să fie suficient de fluentă, încât să nu trezească suspiciuni în mintea celor doi soldați. Și mai spera ca sigiliul Casei Regale a României să cântărească ceva în ochii lor. Altminteri, întreaga aventură ar fi luat sfârșit aici, iar el ar fi trebuit să se întoarcă în oraș.

Soldatul mai înalt, cu mustață blondă și ochi albaștri, îi făcu semn să se apropie. Făcu doi pași și îi întinse împuternicirea. O studie o vreme, după care o întinse colegului său. Acesta se holbă interesat la scrisul caligrafic și-și dădu boneta pe spate. Era evident că nu pricepeau niciun cuvânt în limba română, dar știau ce reprezenta sigiliul. 1-1 dădură înapoi și-l întrebară ce treabă avea cu Himmler, dat fiind faptul că acesta venea pentru o vizită extrem de scurtă, de numai o oră, în orașul Caracal.

— Vreau să-i fac un cadou Reichfiihrer-ului, din partea Regelui meu. O piesă arheologică străveche, după care domnia-sa umblă de mult timp, răspunse, străduindu-se să pună accentele unde trebuia.

— Ce fel de piesă? se arătă interesat primul soldat. Nimeni nu are voie să se apropie de Reichfiihrer, având asupra sa vreun obiect, indiferent de proveniența sa.

— Această statuetă, zise Milovan și întinse cutia în față.

Imediat, cei doi soldați se dădură un pas înapoi și tra- seră piedica de la pistoalele mitralieră. Auzi țăcănitul cartușului intrând pe țeavă și se înfioră, fără voie. în plus, rana îl storcea de puteri, făcând să-i tremure picioarele.

— Entfalte die Schachtel und du wirst eine Keramik- statue darin finden. Es ist keine Bedrohung fiir irgendje- manden, le spuse, aproape silabisind

în fine, mustăciosul catadicsi să întindă țeava armei și să ridice capacul cutiei cu ea. „Gânditorul" stătea cu fața în jos și cu fundul în sus, însă indiferent de poziție nu reprezenta o amenințare, exact așa cum le spusese deja. Zâmbi și vârî degetul sub ea, ridicând-o în șezut. Soldații se apropiară, șovăind.

— Ce reprezintă? întrebă primul, căutându-se prin buzunare după țigări.

Milovan scoase pachetul de „Regale" din buzunarul interior al hainei și i-1 întinse. Mustăciosul se uită la camaradul său. Acesta dădu din cap și el vârî degetele în pachetul mototolit, luând două țigări. Milovan mai scoase două și i le întinse celuilalt.

— Este o statuetă ritualică. Cu ajutorul ei, strămoșii noștri, din urmă cu mii de ani, se protejau împotriva spiritelor rele.

— Eu mă simt mult mai protejat cu asta, rânji soldatul și bătu cu palma în țeava armei. Cred că nu-i rezistă niciun spirit rău.

Ridică statueta, între două degete, ca pe un obiect plin de paraziți, și i-o plimbă colegului pe sub nas, mârâind ca un animal de pradă. Acesta se trase înapoi, înjurând. Mustăciosul reveni cu statueta către el și o lăsă să cadă în cutie.

— Mie nu mi se pare un dar prea regesc, rânji, dar e treaba Reichfiirer-ului să-i aprecieze valoarea. Poți să intri în gară și să aștepți acolo, până când generalul Kellerman va hotărî dacă este posibilă o întâlnire. Condu-1 în sala de așteptare, Hans!

Până să ajungă în dreptul clădirii gării, mai trecură de două puncte de control, iar soldații de acolo, curioși, cerură să vadă și ei statueta. Fumau, spuneau bancuri porcoase sau doar simple amintiri de acasă și abia așteptau să se încheie misiunea și să se retragă la unitatea de unde fuseseră detașați. Milovan își aminti de noaptea precedentă, când locul era plin de polițiști și de jandarmi români, care-1 căutau cu insistență. In partea dinspre fântână, aștepta o patrulă germană de motocicliști, care, în mod clar, nu avea ce căuta acolo. Asta dacă nu cumva se aflau în misiune de observație pentru a pregăti nebunia de acum, datorată sosirii inopinante a lui Himmler.

— Cu ce ajunge Reichfiirer-ul, cu trenul sau cu mașina? îl întrebă pe însoțitor.

Acesta se uită la el, ca la un bețivan care a pus o întrebare ciudată, în mijlocul unui amfiteatru plin.

— Cu „Al Treilea Reich", răspunse, după o scurtă ezitare. Este dirijabilul său personal. Va fi ancorat acolo.

Arătă cu vârful armei dincolo de șine. Chiar și în lumina din ce în ce mai cenușie a amurgului, schela de metal și sticlă, în formă de potcoavă, înaltă de peste zece metri și balizată cu torțe de acetilenă în cele patru colțuri, era perfect vizibilă. Când șefii hitleriști se deplasau undeva prin Reich sau în dominioanele partenere, se făcea o imensă risipă de energie umană, de cheltuială și de prost gust, în general.

Milovan își șterse buzele crăpate de arșița interioară, cu dosul palmei. In mod normal, era greu de tot să străpungi un asemenea baraj de securitate. In plus, dacă se

dovedea a fi ceva suspect la sol, dirijabilul era îndrumat, automat, către un al doilea punct de aterizare, ținut secret. Până acum, în ciuda pașilor în față pe care-i avusese Codreanu, în raport cu el, și a rănii care aproape că-1 scosese din circulație, chiar și superficială, cum o declarase doctorul, se chema că avusese noroc și se ținuse imediat în spatele lui. Exista, însă, un proverb românesc, pe care unchiul Eliade i-1 spunea, din când în când, cu privire la noroc: „Norocul ți-1 faci cu mâna ta, Alexandre, așa că să nu aștepți să-ți pice din cer, acela e noroc chior și nu ai parte de el decât o dată-n viață, că de-aia e chior". Ideea era că acel noroc trebuia ajutat permanent, printr-o bună cunoaștere a situației și o apreciere corectă a șanselor. Era clar că, din momentul în care se apropiase de postul de santinelă, buna cunoaștere a situației devenise un eufemism.

Soldatul îl duse până la ușa sălii de așteptare, deschisă la perete. Câteva muște mari, grase, roiau în dreptul ferestrelor. îi arătă cu arma interiorul și, înainte de a-i întoarce spatele, îi mai ceru două țigări.

— Ale voastre sunt făcute cu tutun adevărat. Nouă ne trimit, în rație, țigări în care toacă tot felul de prostii. „Țigări de front", așa le numesc. Cică au rolul să ne ridice moralul. Camarazii mei spun că ar fi pline cu cânepă indiană. Am văzut că aici, la voi, crește pe toate drumurile.

îi dădu tot pachetul și cutia de chibrite. Celălalt își țuguie buzele, în semn de surpriză, apoi îl salută cu două degete ridicate la bonetă și porni înapoi spre postul său. Milovan se apropie de sala de așteptare și se rezemă de

tocul ușii, meditând. Putea să aștepte acolo, la mila norocului. Sau putea să forțeze norocul, ca de fiecare dată, până atunci, în căutarea *bunei cunoașteri a situației.* Sfârșeala pe care o resimțea îl îndemna să intre și să se așeze pe una dintre banchetele de lemn negeluit și să dormiteze cele câteva minute de așteptare, până la sosirea dirijabilului. Dar flerul cel neadormit îi sugera că mult mai bine ar fi fost să urce în interiorul clădirii și să-l caute pe șeful de statie.

Așa că optă pentru ultima soluție. Privi în jur: cei mai apropiați soldați se găseau la câteva zeci de metri distanță și erau îndreptați cu fața către exteriorul perimetrului de supraveghere. Niciunul dintre ei n-ar fi putu să audă conversația pe care o avusese cu camaradul lor și nici ce anume îi recomandase acesta. Așa că se îndreptă către ușa din celălalt capăt al clădirii, pe care era fixată, în piuneze, o hârtie cerată, scrisă cu creionul chimic, muiat în gură: „Numai pentru personalul stației". Apăsă pe clanță, cât mai încet cu putință. Pe casa scării era aproape întuneric. își puse palma stângă pe balustradă și, cu grijă să nu atingă cutia de ceva, prinse să urce treptele scârțâitoare. Sus, nu-1 aștepta, nimeni, exact cum bănuise. Toată lumea trebuie că era prinsă, într-un fel sau altul, în operațiunea de andocare al celui de-„ Al treilea Reich", iar telefonul din biroului lui Niță aștepta nesupravegheat o persoană, care să-1 manevreze. Persoana lui.

Păși pe vârfuri către ușa din dreapta și bătu, discret de două ori. Nu se auzi niciun răspuns, așa că apăsă din nou pe cleanță. Se strecură înăuntru, trăgând cu urechea în

urmă. Nimic altceva decât vagul scârțâit al treptelor, care își reveneau, treptat, de sub apăsare. Ridică din umeri, aproape nemulțumit de ușurința cu care se petrecuseră lucrurile, până în acel moment. întinse mâna liberă și apăsă pe comutatorul din stânga ușii. Lumina galbenă, cerată, inundă încăperea, lăsându-1 cu gura căscată.

Pe scaunul cu spătar drept al șefului de gară, stătea Comeliu Zelea Codreanu, cu picioarele încălțate în cizme până la genunchi, perfect lustruite, rezemate de marginea de sus a biroului. Fuma dintr-un trabuc de foi și pufăia către tavan norișori albi, de forma unor cercuri. Pe celălalt scaun al încăperii, într-o poziție perfect rigidă, de parcă ar fi înghițit un baston, un ofițer superior din Wermacht își sprijinea ambele mâini pe un baston din lemn de cireș, cu capul metalic reprezentând un cap de lup. Sau de câine. De la distanța aceea, Milovan nu putea să-și dea seama exact cărui animal îi aparținea, dar putea să vadă, cu relativă ușurință, privirea concentrată pe care ofițerul o îndreptase asupra lui.

— Ți-am spus eu, generale, că o să ajungă, în timp util? Intuiția nu m-a înșelat niciodată. Uite-1, exact așa cum am făcut pariu: sigur că o să găsească biroul pustiu, iar el o să poată să dea câteva telefoane, care să ne aducă armata română pe cap, și ținând în mână cadoul pentru Reich- fiihrer. Exact acel cadou pe care mi l-a furat, ca să negocieze, personal, cu domnia-sa ceea ce ar fi trebuit să ne- gociez eu însumi, dacă m-aș fi aflat în posesia sa. Rămâne așa cum am stabilit: sticlele cu coniac sunt ale mele, din clipa în care individul a pus mâna pe cleanță.

Generalul Kellerman avea o mustață mică, neagră, deasupra buzei superioare, și purta un monoclu cu ramă de argint, fixat în ochiul drept. Nu părea mai în vârstă de 40 de ani și singurul semn care părea să-l mai umanizeze puțin era cicatricea de pe obrazul drept, provenită fie de la un tăiș de baionetă, fie de la un șrapnel, încasat din întâmplare. Ridică mâna dreaptă, în direcția conlocutorului său, ca să oprească șuvoiul de cuvinte.

— Intrati, domnule Milovan, i se adresă, într-o limbă română cursivă, dar pe care părea că n-o mai folosise de multă vreme. Intrati, doar aveți treabă în această încăpere, nu pe pragul ei. Așa cred că se spune, corect, în limba dumneavoastră, *prag,* nu? E nevoie să găsesc un alt sinonim mai adecvat?

— Nu cred, domnule general. Termenul *prag* este suficient de... sugestiv. Pentru că un prag va rămâne, definitiv, între mine și dumneavoastră.

Intenționat îl folosise pe „dumneavoastră", care putea să fie înțeles fie ca un plural al politeții, fie ca un simplu plural colectiv. Și nu, hotărâse să nu se mai mire de nimic, nici măcar de faptul că un general neamț vorbea atât de bine limba din Regat.

— Probabil că vă întrebați, domnule Milovan, care este motivul pentru care vorbesc limba română. Ei bine, răspunsul e simplu: m-am născut în Cristianu Mare, lângă Brașov, în urmă cu destul de multi ani. Pot spune că, într-un fel, sunt pe jumătate român. Apropiați-vă, vă rog. Domnule Codreanu, vă rog să aduceți un scaun pentru invitatul nostru.

Celălalt se holbă la el, uluit.

— Ce nu ați înțeles din propoziția aceea foarte simplă?! păru că se miră generalul. Invitatul nostru are nevoie să stea, se pare că este cam palid și că nu se simte bine.

— Dar, generale, eu...

— Dumneata trebuie să execuți un ordin, domnule Co- dreanu. Te rog să nu uiți că, atâta vreme cât în această încăpere se găsește un ofițer german al Wermacht-ului, încăperea este un spațiu de comandă german, iar toți cei aflați în interiorul ei se găsesc sub regim militarizat.

Zelea Codreanu se ridică, înăbușindu-și un rictus de furie. Străbătu biroul cu pași mari și deschise ușa cu o bufnitură. Milovan îi auzi pașii apăsați, îndepărtându-se pe coridor.

— L-am îndepărtat puțin pe domnul Codreanu pentru a vă pune la curent cu situația actuală, domnule Milovan. Mi se pare de bun simț să aveți amândoi parte de un tratament egal, în această „afacere", ca să o numim așa.

Tăcu o clipă și își frecă fruntea, chiar sub caschetă.

— Reichfiihrer-ul Heinrich Luipold Himmler urmează să sosească în Caracal, în mai puțin de zece minute. Dar nu cu dirijabilul, așa cum se așteaptă toată lumea, ci cu o mașină blindată, din direcția Craiovei. „Al Treilea Reich" este și el pe drum, către punctul de ancorare, și, dacă lu- crurile vor decurge conform planificării strategilor noștri, Reichfiihrer-ul va părăsi Caracalul la bordul său, în mai puțin de o oră. Asta a fost introducerea.

Un tremur puternic îi luă genunchii în stăpânire și bărbatul se sprijini de zid, ca să nu cadă. Ochii nu mai

reușeau să focalizeze suficient și, la un moment dat, avu în față doi generali, pe jumătate ridicați de pe scaun.

— Vă simțiți rău, domnule Milovan?

Reuși numai să încline din cap. Nici măcar saliva nu o mai putea înghiți.

— Luați loc atunci pe scaunul acela. Oricum, până se va întoarce celălalt domn, este liber.

Se clătină doi pași și reuși să se lase să alunece pe scaun. Avea privirile deja încenușate și sub pleoape simțea cum se rostogoleau grăunțe de nisip. Ce anume ar fi putut să-i provoace o asemenea stare de prăbușire fizică? Mestecă ideea de câteva ori prin minte. Fusese rănit cu un cuțit, dar agresorul îi ratase inima și rana era superficială. Ii ratase inima. Oare chiar ratase lovitura cu totul? Până în urmă cu câteva clipe, fusese sigur de asta. Dar acum...

— Am fost... rănit... cu un cuțit otrăvit, reuși săîngaime și capul i se lăsă brusc pe spate, izbindu-se de spătarul înalt.

Apoi totul se întunecă și durerea dispăru.

Când redeschise ochii, în lumina prea puternică și prea strălucitoare, capul generalului Kellerman i se păru enorm. Acesta scoase lama unui pumnal dintre buzele sale și îl aruncă pe blatul biroului. Un soldat, cu o banderolă pe mâneca dreaptă a vestonului, pe care era cusută o cruce roșie, se uita la un recipient de sticlă, care mai avea pe fund un rest de lichid de culoarea coniacului.

— Mă auziți?

Dădu din cap în semn că da. Sau, cel puțin, asta îi fusese intenția, însă realiză destul de repede că nu deținea

controlul asupra mușchilor, așa că zbătu de mai multe ori din pleoape.

— Perfect, se bucură generalul, frecându-și mâinile. Tocmai v-am administrat un antidot, cu un spectru mai larg de acțiune. Asta până ce vă vom face câteva analize de sânge, de spută și de conținut stomacal pentru a determina cu exactitate ce substanță toxică v-a fost administrată. între timp, ne-am ocupat puțin și de rana de la piept, am tratat-o cu sulfamidă și cu randmax, o alifie care ajută la cicatrizare. încă puțin și veți fi ca nou, domnule. Sau, cel puțin, așa sper.

Se răsuci către soldat și-i ordonă să ia mostrele de material organic și să le ducă la laboratorul auto. Acesta strânse repede tot instrumentarul, îl introduse într-o cutie metalică, salută scurt și plecă grăbit, unde fusese trimis.

— Sunteți în stare să mă urmăriți? Dacă da, clipiți de mai multe ori, așa cum ați mai făcut-o deja.

Zbătu din pleoape, așa cum i se ceruse. Dincolo de geamuri, înserarea se transforma cu repeziciune în noapte, îl bucură observația asta, era cel mai bun semn că otrava nu-i afectase toate zonele cerebrale.

— în regulă. Vorbeam despre tratamentul egal, mai înainte de această... ăăă... întrerupere, ca să-i spunem așa. Sunteți doi ofertanți, care aveți ceva de vânzare pentru domnul Himmler. Domnul Codreanu și dumneavoastră, care-1 reprezentați în această... ăăă... „afacere" pe Carol al II-lea, regele României. Deși primul care a luat legătura cu biroul SS de comandă, din castelul de la Wewelberg, a fost domnul Comeliu Zelea Codreanu, iar domnul Emest

Urdăreanu, trimis special de regele dumneavoastră, al doilea, pentru că practic era vorba despre aceeași ofertă, Reichfiihrer-ul a hotărât să le acorde amândurora șanse egale. Asta deși a considerat remarcabil faptul că domnul Codreanu a fost nevoit să evadeze din locul de detenție pentru a putea oferta și a reușit să ajungă primul la el.

— De ce? reuși să articuleze cu greu, printre buzele aproape nemișcate.

— Din două motive. Generalul își scoase cascheta, o puse cu grijă pe birou, apoi își șterse fruntea cu o batistă cu monogram. Primul ține de logica polițienească, pe care o cunoașteți foarte bine, întrucât ați fost comisar de poliție, înainte de a ajunge agent al SSI-ului. Ei da, nu vă mirați că știm și această informație, domnul Himmler este și șeful forțelor polițienești din Reich. Să revenim, deci, la primul motiv. Ce ați crede dumneavoastră, ca simplă persoană fizică, dacă doi necunoscuți v-ar oferi spre vânzare exact același obiect, fiecare afirmând că al său este cel original, iar celălalt este o copie, foarte bine realizată, dar o copie, în cele din urmă? Nu ați dori să îi puneți pe cei doi față în față și să încercați, în felul acesta să scoateți adevărul la lumină?

Reuși să scuture puțin capul, în încercarea de a-și limpezi gândurile.

Va să zică asta era miza pentru care madam Lupescu îl trimisese pe urmele Căpitanului: două statuete, din care numai una prezenta valoare în ochii cumpărătorului. Din care numai una era autentică. Aruncă o privire către cutia de carton, care stătea nemișcată pe colțul biroului.

Nu părea să fi fost deschisă, cât timp zăcuse leșinat. Cum să afle dacă *Gânditorul* din ea era autentic sau nu? Nenorocită situație. Nenorocit și nemernicul de Urdăreanu, care cunoștea foarte bine problema, fiind implicat în ea, până-n gât, dar care îl trimisese la vânătoare legat la ochi. Cum îi spusese? „Trebuie să găsești o cale de a afla la ce anume dorește să-i faciliteze accesul Zelea Codreanu generalului Kellerman. Și cum ar putea acest serviciu să-l determine pe Himmler să-i deschidă larg ușa cancelariei lui Adolf Hitler". Se prefăcuse, cu multă abilitate, că habar nu avea care era obiectul cu care fusese momit Himmler în România, după ce tratase personal cu acesta, într-o primă rundă a discuțiilor. Nu cumva mareșalul Palatului își juca propriul joc, pe la spatele lui Carol? Având-o de partea lui pe vulpea aceea vicleană de Lupeasca?

— Și cel de-al doilea... motiv? articulă greu și scuipă pe podea un ghemotoc de salivă verzuie.

Generalul își fixă din nou cascheta pe cap. Câteva fire de păr argintiu luciră în lumina galbenă a becului din tavan.

— Ei bine, să zicem că a fost mai degrabă o curiozitate, decât un motiv propriu-zis. Kellerman ciocăni cu arătătorul mâinii drepte în masă. Șeful meu voia să afle ce dorea fiecare ofertant pentru obiectul pus în vânzare. Era clar că solicitarea avea să fie mai mult politică decât financiară, dar chiar și așa spera să delimiteze falsul de adevăr și prin dimensiunea solicitării. Pare evident...

— Că oferta adevărată să fie mult mai scumpă decât cea falsă, murmură Milovan. Cel care ar fi avut de oferit

un fals, ar fi cerut mai puțin pe el, în speranța că-1 va atrage pe cumpărător, în vreme ce deținătorul statuetei veritabile ar fi ținut de preț, în ideea că valoarea ei nu este fluctuantă, în funcție de cerere și ofertă, ci este una singură și gata. Ar fi o idee pentru a decela veritabilul de fals, dacă...

Făcu o pauză, ca să respire. Vocea îi revenea treptat, odată cu integritatea celorlalte simțuri, ceea ce însemna că antidotul funcționa, în mod real. Generalul Kellerman îl privea curios, puțin aplecat peste marginea biroului.

— Dacă... rosti el, ca să-1 determine să continue.

— Dacă nu cumva... dacă nu cumva ambele oferte ar fi, simultan, adevărate. Sau false.

— Fumați, domnule Milovan? Bărbatul înclină din cap. In acest caz, permiteți-mi să vă ofer un excelent trabuc, provenit de la viitorii noștri aliați, sovieticii, care, la rândul lor, îl au de la prietenii lor cubanezi.

Scoase din buzunarul hainei o cutie metalică, cromată, și o desfăcu. Extrase din ea două țigări groase de foi, al căror capăt îl reteză cu un fel de ghilotină minusculă, fixată în interiorul cutiei. își admiră câteva clipe opera, apoi îi făcu semn să se servească. Milovan o alese pe cea din stânga. Generalul o puse între buze pe cealaltă, apoi scoase, din același buzunar, o brichetă Krupp, din inox (a cărei valoare, pe piața neagră, o depășea pe aceea a unui automobil Daimler, varianta pe motorină), și întinse flacăra spre el. Milovan pufăi de cîteva ori, tuși, suflă fumul și pufăi din nou. Mica vatră din vârf căpătă o culoare roșu-gălbuie, iar firul alb de fum se ridică drept în sus, către tavanul îndepărtat.

— Mă întreb... se înecă și tuși din nou. Mă întreb dacă și domnului Zelea Codreanu i-ați făcut aceeași... primire?

— Exact aceeași, răspunse celălalt, în timp ce ținea flacăra albăstrie a brichetei chiar pe vârful retezat. Ca o paranteză... Pufări de câteva ori, apoi reveni: Mă întreb până unde va ajunge știința asta afurisită. Bricheta asta, de exemplu. O aruncă pe masă și trase din nou, cu sete, din trabuc. Laboratoarele Krupp afirmă că acea chestie albastră din vârful ei nu este produsul combustiei unui gaz, ci al concentrării magnetice al unei unde luminoase, produsă în interiorul ei. Un fel de rază de soare, concentrată sub lupă. Inginerii de acolo afirmă că, în numai doi ani vor fi capabili să realizeze o armă cu proprietatea asta, a cărei rază va topi, pur și simplu, suprafețele pe care va fi proiectată, indiferent din ce material ar fi construite acestea. Fiihrer-ul dorește să construiască baterii antiaeriene din așa ceva, care să fie îndreptate spre cer, din 500 în 500 de metri, și care să reteze avioanele ce s-ar încumeta să străbată respectivul spațiu aerian. Războiul schimbă armele, domnule, chiar în cursul derulării lui. Dacă va mai dura 5-6 ani, armele cu care vom fi luptat inițial nu vor mai putea fi admirate decât la muzeu.

Nu exagera cu nimic. Milovan pufăi și lăsă fumul, ca o ambrozie cerească, să-i invadeze fiecare alveolă din plămâni. La începutul anului, sovieticii anunțaseră că reușiseră să fabrice primele baterii de Katiusha, capabile să tragă salve de câte 20 de proiectile până la distanța de 780 de kilometri. Poziționate între 500 și 600 de kilometri, în raport cu oricare dintre granițele lor, cu o densitate de

 două unităţi la kilometru, ar fi făcut practic imposibilă avansarea oricărei unităti de blindate sau de infanterie. I
Tancul era o armă care murea, după ce oferise nenumărate rezultate pozitive pe câmpul de luptă, urmând să intre direct în muzeul de care amintise generalul, întrucât niciun fel de blindaj nu putea să reziste proiectilelor per- forante produse de ruși.

— Să revenim la ideea enunțată anterior. Kellerman se uită fix la el, în timp ce scutura scrumul în paharul cu apă, de alături. Aceea cu ambele oferte simultan adevărate sau simultan false. în legătură cu cea dintâi, ar fi de discutat pe marginea ei. Cea de-a doua, însă, trebuie exclusă ca ipoteză de lucru.

— Două persoane diferite, care să fabrice două statuete false, identice ca realizare ar ține mai degrabă de domeniul improbabilului, decât de acela al posibilului, înțelese Milovan. Și atunci nu rămân valide decât două ipoteze: cea cu adevărat-fals și cea cu adevărat-adevărat. Sunt foarte interesat să văd ce premisă a ales Reichfiihrer-ul.

— Pentru ce credeți că mă găsesc eu aici, domnule Milovan?

Rămase, pur și simplu cu gura căscată. Era atât de uluit, încât uită și de durerea din piept, și de reacțiile stârnite de otravă în corpul său. Uită chiar și de prelungita absență a lui Comeliu Zelea Codreanu, despre care își propusese să-1 întrebe pe conlocutorul său, în prima pauză din discuție. Generalul Adolf Kellerman tocmai afirmase *
că venise în escorta lui Himmler nu pentru a-i asigura acestuia paza și protecția, așa cum lăsase să se înțeleagă

Urdăreanu, la Palat, ci pentru a decela între ipotezele de lucru ale comandantului său. Nu era un specialist în istoria preantică, ci unul în sisteme de logică. Ce ar fi putut să însemne una ca asta?

— Pentru a vă ajuta șeful să aleagă corect, mormăi după câteva clipe. Sau așa cred.

— Heinrich Luipold Himmler nu este șeful meu. Sunt general pentru că Fiihrer-ul a hotărât că metoda cea mai bună de a-i ține pe oamenii de știință sub călcâi este aceea de a-i înrola. Dar unitatea în care activez eu nu are alt șef, cu excepția lui. Se numește subordonare directă.

Trase un fum și îl suflă, prelung, în direcția becului. Apoi își duse degetele mâinii drepte la gulerul tunicii și îl trase în față, bătând cu ele în petlița curioasă, despre care de-abia acum își dădu seama că nu știa ce armă reprezintă. Un compas, o riglă și un caducei medical, cuprinse într-un triunghi.

— Unitatea Științifică. E alcătuită numai din grade superioare, de la coloneii în sus. Și nu, domnule Milovan, nu sunt specialist în istorie. Cel puțin nu în acea istorie care se predă prin școli și universități. Sunt specialist în filozofia temporală. O știință, care domnului Himmler i se pare mai esoterică decât magia pe care intenționează să o facă să renască în Europa, în viitorul apropiat. Dar în care Fiihrer-ul crede cu toată ființa sa.

— Mărturisesc că nu înțeleg prea bine.

Trabucul fumega liniștit între degete, iar el era atât de prins, încât uitase de prezența lui.

— De când Wemher von Braun a fugit la americani și și-a proiectat acolo viitoarele rachete spațiale, Hitler a în-

țeles că, fără el, nu va reuși mare lucru pe acest front. Lucrurile sunt destul de tensionate la vârf, din cauza unei posibile debarcări aliate, în Norvegia. Se vorbește de ceva vreme despre asta și s-ar putea să fie adevărat. Dacă debarcarea se va produce, după primele lansări de rachete în spațiu, americanii se vor putea servi de ele ca de niște platforme de atac, de unde își vor expedia armele balistice spre noi. Va fi o bătălie teribilă, un fel de Armagge- don modem și nu se știe cine va ieși învingător. Mai mult, pasul al doilea, ar însemna stabilirea unei baze militare permanente de pe Lună și, din acest moment războiul va căpăta cu totul alte valențe.

Kellerman mai trase un fum și vârî vârful trabucului în pahar. Acesta sfârâi și se stinse.

— Așa că Fiihrer-ul a căutat o altă direcție de dezvoltare. A mers pe linia armamentului gigant, iar tunurile Krupp sunt numai un exemplu, din multe altele. Ultimul ieșit de pe banda de asamblare poate să trimită proiectile de opt tone, la mai mult de 250 de kilometri. Dar e conștient că un război modem se câștigă cu tehnologie modernă, nu cu modernizarea până la limită a celei existente. Așa că a plecat destul de repede urechea la propunerea mea: războiul cronozofic.

Un acces de tuse urcă din plămâni și se manifestă cu atâta violență, încât se văzu nevoit să se aplece peste birou, pentru ca stropii de salivă să nu ajungă pe tunica generalului.

— Sunteți alergic la ceva din compoziția antidotului, constată Kellerman. Sau poate că, în situația actuală, nu

vă face bine fumul de țigară. Oricum, e vorba de ceva trecător.

Dădu din cap și își șterse ochii de lacrimi. Zelea Codreanu încă nu se întorsese. De parcă s-ar fi dus să caute scaunul acela nenorocit tocmai la hotelul „Imperial"!

— Domnul Codreanu o fi pățit ceva... imposibil să nu fi găsit un scaun, până acum.

Surprins, Kellerman îi aruncă o privire iscoditoare. Apoi își frecă palmele una de alta și zâmbi.

— Al șaselea simț... cel de polițist... a rămas în alertă, nu? Ei bine, am avut un aranjament cu soldații de gardă: dacă vine cineva să caute un scaun, să fie retinut acolo, • > ' până ce voi merge, personal, să dau ordinul de eliberare. Stați liniștit, domnul Codreanu este tratat corect, are cafea și țigări la dispoziție și se poate bucura de câteva clipe de liniște. Cele atât de necesare aici, pentru ca să vă pot pune la curent cu ceea ce se întâmplă. Așa cum a fost și dom- nia-sa pus la curent, în urmă cu câteva ceasuri.

— N-ar fi fost mult mai simplu... ăăă... să luați cu forța ambele statuete și să nu mai depindeți de vânzător?

Kellerman râse cu poftă și-l amenință cu vârful trabucului.

— Eram sigur că veți gândi, în felul acesta. De fapt, chiar a fost una dintre opțiunile inițiale. Nu s-ar fi iscat niciun scandal diplomatic dacă vreo doi-trei soldați germani băuți s-ar fi încăierat cu fiecare dintre dumneavoastră și v-ar fi sustras statuetele. Ei ar fi fost retrași de pe frontul din răsărit și ar fi fost trimiși într-un batalion de muncă forțată, unde li s-ar fi pierdut urma. In două luni, ar fi fost

reîncadrați în Wermacht, cu grad de subofițer. Și, aparent, lucrurile s-ar fi liniștit, în acest punct. „Nenorocirea" (observați compoziția acestui cuvânt - *ne-norocirea,* adică lipsa de noroc) face ca statueta să nu aibă nicio valoare fără descoperitorul ei.

— Pardon?!

— Ati înțeles bine: statueta nu are nicio valoare, fără descoperitorul ei.

— Este o șaradă, nu? Vreți să vă asigurați că flerul acela de polițist este încă funcțional.

— Este doar o concluzie logică, în limita filozofiei aristotelice, a cărei axă fundamentală rămâne timpul abstract, cu cele două materializări foarte concrete ale sale, în lumea realității: cauza și efectul. Cronozofia, domnule Alexandru Milovan, este mai mult decât o ipoteză de lucru. Este o știință foarte complexă, ale cărei baze se pun acum și al cărei vârf se găsește în timpul de unde veniți. Și de care, cu voie sau fără de voie, ca o consecință directă a filozofiei pe care o manipulați sau ca una indirectă, a modului în care timpul însuși își impune voința asupra celor care vor să-l manipuleze, nu vă mai aduceți aminte nimic. Vă provoc, spuneți-mi că mă înșel și că vă amintiți!

Simți unda de transpirație izbindu-1 în plin, ca un val. în câteva clipe, toate hainele de pe el erau jilave și simțea disconfortul fizic ca pe un atentat la propria personalitate. Bărbatul din fața sa spunea lucruri pe care le înțelegea doar vag, cu ajutorul rațiunii, dar pe care le percepea din plin, în mod instinctiv. Baza acestei *științe?* - cronozofia, se găsea în perioada aceea teribilă, a celui de-Al Doilea

Război Mondial, iar vârful ei în „timpul de unde venea el"? De unde venea el, atunci?

Se opri o clipă din meditație, fără să ia în seamă privirile cercetătoare ale celuilalt, care-1 fixa prin pânza subțire de fum.

Făcu un efort de memorie și îl revăzu pe copilul de 10 ani, condus de mâna fermă a unchiului Eliade, către școala din cartier. Era un băiețel înalt și slăbănog, pe umerii cocârjați ai căruia geanta școlară atârna cât un munte. In mod ciudat, amintiri dinaintea acestui drum nu descoperea, oricât s-ar fi străduit. Chiar chipul mamei sale îi apărea numai din fotografia înrămată, de pe biroul unchiului, iar pe acela al tatălui nu știa să-1 fi văzut vreodată. Chiar, se întrebă cu o curiozitate aproape morbidă, ce s-o fi întâmplat cu amintirile sale de dinainte de vârsta de 10 ani? Nu suferise niciodată vreun șoc emoțional atât de puternic, încât să-l determine să uite anumite secvențe din viață și nici nu contactase vreo boală, care să-i deterioreze creierul, în vreun fel sau altul. De asta era tot atât de sigur, ca și de faptul că, în acele momente, se găsea în gara din Caracal: dacă ar fi suferit vreo leziune cerebrală, nu ar fi fost acceptat să lucreze în poliție.

De ce nu reușea să-și amintească nimic, dincolo de zidul celor 10 ani? Care să fi fost „timpul din care venea el"?

— Poate pare aiurea ceea ce am să vă spun acum, dar chiar nu-mi amintesc nimic despre „un alt timp", domnule general.

Kellerman își desprinse, în sfârșit, privirile de pe chipul său, deschise un carnețel și își notă ceva în el. Apoi dădu din cap, îl închise și îl întrebă, cu seninătate:

— Doriti o cafea, domnule comisar?

Dorea o cafea! Chiar o dorea. Și medicii puteau să se ducă la naiba cu toate sfaturile lor. Probabil că toate celulele sale nervoase se răstiseră la el, simultan, la auzul acelui cuvânt magic. Dădu, la rândul său, din cap și își masă ușor ceafa cu mâna stângă.

— In regulă. Kellerman se ridică de pe scaun, aproape fără zgomot. Trebuie să dau un telefon, așa că voi face și comanda pentru cafeaua dumneavoastră. Până revin, vă las să meditați la problema cronozofiei. Sunt convins că veți avea lucruri interesante să-mi spuneți despre felul în care ea funcționează, în celălalt capăt al buclei pe care ați deschis-o, sosind aici.

II urmări, vag uluit, cum străbate încăperea lungă, cu pași ușori, ca de felină pornită la vânătoare, și cum iese în coridorul alăturat, lăsând ușa deschisă, în spatele său. Dumnezeule, în ce fel de încurcătură intrase? Despre ce încâlceală cronozofică îi vorbise, până atunci, generalul neamț și ce legătură putea să aibă cu el?

Duse țigara de foi la buze și trase cu putere din ea. Eliberă fumul alb, foarte încet, urmărind cu atenție maximă fiecare volută, cum se deformează și se descompune, în drum către tavanul îndepărtat. Putea să ia totul ca pe o farsă foarte laborioasă, prin care cineva, cu abilități de regizor de teatru, încerca să-1 facă să se simtă inconfortabil. Sau de-a dreptul idiot. Dar ce fel de farsă l-ar fi putut avea ca unic spectator pe Reichfiihrer-ul Himmler? O piesă de teatru, care să pună în mișcare atâția oameni și atâta tehnică, doar ca să distreze un om, fie el și Reichfurer, i se

părea o aberație. O insultă la adresa bunului simț și al logicii. In general, nemții erau oameni foarte pragmatici, iar situația în care se găsea părea extrem de... nici nu știa cum s-o numească. Relativistă?

Putea să fie, însă, o cursă, iar pentru a scăpa basma curată din ea ar fi fost nevoit să facă lucruri pe care nu le-ar fi făcut cu niciun preț, în mod obișnuit. Asta părea să stea în picioare, până la un punct. Dar cine era el, ca să pună în mișcare această piesă cu montare colosală, cine era el, ca să determine un spectator-actor, de talia lui Himmler, să străbată jumătate din Europa, în plină desfășurare a războiului, pentru a-1 vedea cum își joacă, inconștient, rolul? Și ce roluri jucaseră, la rândul lor, în acest caz, doamna Elena Lupescu, mareșalul Emest Urdăreanu și, indirect, Carol al II-lea?

Idioate întrebări. Idioată situație, lipsită de orice rezolvare viabilă. Mai trase un fum și aruncă trabucul în paharul cu apă, alături de celălalt. Ascultă cu atenție sfârâitul slab, străduindu-se să descifreze în el semnul unui răspuns. Care nu veni, bineînțeles. Milovan își șterse fruntea de transpirație, cu dosul palmei.

Exista, evident, și cazul în care generalul spusese, pur și simplu, adevărul. Cum rezolvase Alexandru Macedon încâlcita problemă a nodului gordian, cel care trebuia să-i aducă un imperiu? Scosese sabia și îl retezase, pur și simplu. Adică alesese nu cea mai înțeleaptă cale de rezolvare, ci pe cea mai simplă. In cazul său, cea mai simplă cale ar fi fost să accepte de bune afirmațiile generalului german. Adică faptul că ciudățenia aceea abstractă, numită *crono-*

zofie, ar fi putut exista, ca atare. Iar Kellerman ar fi fost unul dintre creatorii ei. Aceasta era sabia sa și nu depindea decât de el s-o accepte și s-o folosească pentru a despica nodul cronozofic. Numai că, în cazul acesta, existau două săbii și un singur nod. Cine era îndrituit să-l taie, cel care era mai iute sau cel care deținea adevărul?

Își prinse capul în palme, ocolind în mod voit puseurile de durere pe care i le trimiteau mușchii afectați de cuțit. Acum, când panaceul oferit de Wermacht aproape că terminase de eliminat efectele otrăvii, mintea i se limpezise, asemenea unui cer, sub care vânturile puternice ale primăverii se alergau cu vioiniciune și încrâncenare. Putea să fie sigur că el deținea adevărata sabie? Aruncă o privire lungă cutiei, care odihnea alături de cotul său drept. O statuetă, primită de la un necunoscut Horia Za- haria, prin intermediul unui băietan, la fel de necunoscut. Dacă era autentică, atunci cum se explica aceea de la muzeul din Constanța? Putea exista o producție de serie mică de astfel de „amulete", într-o epocă în care nu se realizau decât unicate? Iar, dacă răspunsul era unul afirmativ, atunci nu cumva și statueta pe care o deținea Căpitanul era tot autentică? Nu cumva mai existau și altele, care așteptau încă să fie descoperite? încă cinci? Zece? O sută?

Dumnezeule, o mulțime de întrebări și nici o modalitate de a găsi un răspuns adecvat! Dar, poate, nici nu așteptau un răspuns. Poate că ele nu constituiau decât drumul care ducea spre țintă. Poate că ar fi trebuit să-și mobilizeze forțele asupra țintei și să nu-și risipească puterile scrutând marginile ei. Iar ținta sa fusese foarte clar

delimitată de Urdăreanu: generalul trebuia să rămână viu, dar fără artefact, iar Căpitanul putea să moară, deoarece explicații acoperitoare s-ar fi găsit cu duiumul ulterior. Din ecuația prezentată de mareșal lipsea însă tocmai piesa de rezistență - Reichfiihrer-ul Himmler, pe care toată lumea îl aștepta să sosească, dintr-o clipă în alta.

O pereche de faruri puternice spintecă nopatea și se reflectă în sticla ferestrelor. Apoi încă una și încă una... Rând pe rând, mai multe lumini se fixară pe geamurile biroului, transformându-1 într-un platou de filmare inedit. Zgomotul puternic al motoarelor Daimler era acoperit de tropăitul bocancilor soldaților, care alergau din toate părțile să formeze detașamentul de primire. Se auziră mai multe țignale și o sirenă mugi scurt, de două ori. Portierele se trântiră și o voce puternică dădu un raport scurt.

Milovan se apropie de fereastră și privi spre exteriorul clădirii. In lumina orbitoare a farurilor mașinilor, dar și a reflectoarelor de la punctele de pază, cei peste o sută de soldați stăteau într-o perfectă poziție de drepți, cu mâinile pe arme și cu căștile metalice, perfect lustruite, lipite de linia sprâncenelor. De-abia într-un târziu îl zări pe Reich-fiihrer, pe o mică platformă din lemn, încadrat de silueta generalului Kellerman și de persoana ușor cocoșată a unui colonel înalt și slab, căruia nu i se zărea fața. Himmler le adresa câteva cuvinte soldaților din gardă, probabil mulțumindu-le pentru devotamentul lor față de Reich. Apoi ridică mâna dreaptă, pentru salutul nazist, se răsuci pe călcâie și pomi drept spre clădirea gării.

Drept spre el.

Bărbatul își stăpâni un fior. Niciodată nu-i plăcuse ipostaza de erou. Pentru că eroii aveau prostul obicei să moară pentru un ideal. Abia atunci realiză ceea ce Urdă- reanu nu-i spusese, la plecare, când îi pomenise despre încrederea Regelui în perspicacitatea sa și despre plutonul de infanteriști trimis la el acasă, să îi ridice pe Ștefan și pe coana Venturia. La sfârșitul afacerii, generalul Kellerman trebuia să trăiască; la fel și mult prea importantul Himmler; dar Zelea Codreanu nu era obligatoriu să se întoarcă la pușcărie. Iar el, în mod clar, era piesa de sacrificiu pentru eliberarea lui Ștefan. El, Alexandru Milovan, trebuia să devină erou.

Capitolul III
Fiara din Wewelberg

Luminile puternice de afară se stinseseră toate, cu excepția celor îndreptate către exteriorul perimetrului de pază. In contrast cu strălucirea lor orbitoare, aceea a becului anemic din tavan părea emisă de o biată lumânare de seu.

De seu, da, repetă el, deoarece lumânările din ceară erau folosite numai în biserici. Dintotdeauna, zeii avuseseră parte de cele mai bune tratamente, iar Dumnezeul creștin nu făcea excepție de la regulă. Brusc, își dădu seama că oboseala, coroborată cu efectele otrăvirii, îi îndreptau atenția spre lucrurile mărunte ale vieții, făcându-1 să piardă elementele esențiale. Cum ar fi fost faptul că Himmler se așezase deja pe scaunul pe care, până atunci, stătuse Kellerman și îl fixa cu o privire scrutătoare, așa cum te-ai holba la un păianjen veninos, dintr-o specie necunoscută, pe care, deși îl ai sub priviri, nu știi la cum ar putea să reacționeze și stai în espectativă.

Păianjenul veninos ești tu, Alexandru Milovan, iar aceasta trebuie că este ultima scenă pe care joci. Dar, mai înainte ca entomologul să te fixeze cu un ac pe plușul unei casete de sticlă, este nevoie să le arăți că știi să te aperi. Că știi să lupți.

Heinrich Himmler nu era un bărbat nici înalt și nici masiv. Mustăcioara tăiată scurt, abia acoperindu-i buza

superioară, și ochelarii rotunzi îi dădeau mai degrabă un aer de bunicuț simpatic, gata să se tăvălească prin sufrageria casei cu nepoțeii și să-i care în cârcă, făcând pe armăsarul. Dar cei 12 milioane de evrei, țigani, ruși și polonezi uciși în lagărele de exterminare (iar astea erau doar cifrele oficiale, pe care Wermacht-ul, ca patron al lagărelor, le oferea pentru statisticile ONU, la fiecare trei ani) l-ar fi numit, dacă ar mai fi putut s-o facă, „fiara din Wewelberg". O fiară care nu avea, însă, aparent, nicio trăsătură de cruzime, înscrisă pe chipul brăzdat de vinișoare roșii.

Să joci cărți cu Diavolul însuși era mai interesant decât să te rogi unui Dumnezeu intangibil, care nu dă semne omenirii decât în mod aleator. Dar și mult mai periculos. Pentru că Diavolului îi place, mai mult decât marelui său dușman, să se afle în centrul atenției celor cu care joacă.

în stânga Reichfiihrer-ului și în picioare, colonelul german aștepta nemișcat, privind un punct aflat în spatele capului său. Milovan era sigur că nu-1 întâlnise niciodată, dar chipul acestuia cu trăsături energice, parcă cioplite în piatră și rămase nefinisate, îi era vag cunoscut de undeva.

— Heydrich, ordonă să fie introdus domnul Codreanu.

Reinhard Heydrich, tresări Milovan și își dădu seama că toată mâna de cărți pe care mizase, deși nu văzuse ni- ciuna la culoare, erau lipsite de valoare. Diavolul îl adusese în ajutor pe Talpa Iadului, deci partida fusese de la bun început o cacealma. Heydrich era comandantul *Sicher- heitspolizei,* poliția de securitate germană, ceva cu mult mai înfiorător decât însăși Inchiziția spaniolă. Nimeni nu

și-l dorea partener de cărți pe Heydrich, nazistul despre care se spunea că-i provoca fiori de groază chiar și lui Adolf Hitler.

Colonelul ridică un deget și soldatul aflat dincolo de prag plecă în fugă, tropotind răsunător pe coridor, cu blacheurile bocancilor. Apoi se aplecă la urechea șefului său și îi spuse ceva în șoaptă.

— Da, încuviință acesta. Să plece imediat ce zeppelinul este andocat. Și să ia cu el un pluton de motocicliști.

Colonelul dădu scurt din cap, salută cu un deget la caschetă și părăsi încăperea. Himmler întinse mâinile peste masă și își trozni degetele.

— Neplăcută această ultimă parte a călătoriei, prin Regat, domnule Milovan. Constat că nu prea aveți drumuri demne de un aliat al celui de-Al Treilea Reich. Cel puțin, de la zona numită de voi Cazane și până la Craiova, mașinile de escortă au făcut patru pene de cauciuc și una de motor. Voi vorbi personal cu Fiihrer-ul pentru demararea unei șosele cu trei benzi, care să lege Regatul de Ardeal. Nu cred că ungurii vor avea ceva de comentat, la o asemenea idee constructivă. încă nu a sosit cafeaua aia, generale?

Kellerman dădu din cap și bătu din palmele înmănu- șate. Un al doilea soldat intră imediat, de pe hol, cu un termos uriaș într-o mână și cu o tavă de metal, cu mai multe cești și o zahamiță din porțelan, în mijlocul ei. în colțul dinspre birou al tăvii, trona o scrumieră uriașă, lucrată cu multă migală dintr-un obuz de mortieră. Himmler așteptă să o instaleze pe birou și, după plecarea soldatului, îi făcu semn cu degetul să se apropie. Milovan șovăi o clipă, apoi făcu doi pași în direcția lui.

— Scrumiera asta este făcută de un soldat polonez, internat la Dachau, în 1935. A lucrat-o pe ascuns, folosind un cuțit, improvizat dintr-o lingură. Trebuie să accept faptul că era talentat. Uneori, fără să înțelegem de ce, divinitatea pune sclipirea talentului chiar și în cei care aparțin raselor inferioare. In fine... A fost prins și executat, pentru ascundere de arme albe și de material de război. înainte de a fi spânzurat, a strigat către toți colegii lui de detenție, dar și către plutonul de pază, că făcuse acest obiect pentru a mi-1 oferi mie. Că mă admiră pentru ceea ce am făcut pentru Europa. Probabil și-a zis că puțină lingușeală o să-l scape de pedeapsă. El nu știa că nu pot să tolerez nici măcar apariția și stabilirea unui mic putregai. Ci, acolo unde el urmează să apară, noi cauterizăm împreună locul contaminat. Pentru ca să putem spune, la sfârșit: ne-am achitat de această cea mai grea sarcină, din dragoste pentru poporul german. Acum, deținutul acela, domnule Milovan, este demult mâncat de viermi, în groapa comună unde a fost aruncat. împreună cu alți zece camarazi de-ai săi, pe care i-am executat ca exemplu pentru ceilalți. Dar scrumiera lui, darul lui, mă însoțește pretutindeni, ca să-mi aducă permanent aminte că binele nu se face decât cu forța și tot forța este aceea care-1 păzește de atacurile celor nevolnici și invidioși. Servești o cafea, alături de noi?

De ce-i spusese povestea polonezului și a obuzului său? Care era morala, tragică, fără îndoială, pe care o ascunsese dincolo de istorioară? Brusc își aminti de cazul Austrian. Ca și el, acum, Elena Lupescu îl întrebase care era morala acelei povești, iar el îi răspunsese că adevărul,

dacă nu există, la un moment dat, ar trebui inventat, ca să corespundă realității. II îndemna, cumva, al doilea cel mai puternic om din Europa să-și inventeze adevărul? Sau vrusese doar să-l impresioneze cu un text obișnuit, la vreme de război, despre viață și moarte? Ridică din umeri. Habar n-avea cum ar fi trebuit să aleagă, între răspunsuri multiple. Pentru că, așa cum le spusese celor doi apropiați ai Maiestății Sale, realitatea era doar una, iar adevărurile referitoare la ea multiple.

Reichfiihrer-ul arătă cu privirile spre cești și generalul ridică termosul și turnă, cu grijă, în ele. Șuvoiul de lichid maroniu închis sclipea stins în lumina de ceară a becului și răspândea fuioare subțiri de abur în jur. Himmler ridică o ceașcă și o farfurioară și le întinse spre el. Le luă, surprins de faptul că mâinile nu îi tremurau atât de tare, încât să răspândească stropi de cafea în jur.

— îmi pare rău, spuse Kellerman, în timp ce trăgea către el o ceașcă și se așeza pe scaunul pe care stătuse el, până atunci, că nu avem zahăr, iar cafeaua este decafei- nizată. Vremuri de război, adăugă și duse ceașca la gură.

Milovan așteptă, politicos, ca și Himmler să soarbă din ceașca sa, mai înainte a a-1 imita. Lichidul era fierbinte, aromat și tare. Se înecă, tuși și, de astă dată, vărsă pe farfurioară o parte din lichid.

— Nu-i nimic, rânji bărbatul cu mustăcioară, aranjându-și ochelarii cu un deget. Prietenii noștri japonezi au altfel de obiceiuri. Nu folosesc cești, ci beau ceaiul, cafeaua sau sake-ul lor direct din farfurioară. Când o să cucerim Osaka aia afurisită, o să împrumut un serviciu întreg de farfurioare, ca să-mi servesc invitații.

Mai sorbi o gură, așeză ceașca pe birou, cu multă delicatețe, și își împreună palmele în dreptul nasului.

— Și, acum, să trecem la afaceri, domnilor. Dacă nu te superi, domnule Milovan, am să te rog să te apropii de fereastră și să rămâi acolo, pentru următoarele 10 minute. Kellerman, ești drăguț să-1 aduci aici pe domnul Comeliu Zelea Codreanu?

Generalul așeză ceașca pe farfurie și îi aruncă o privire încărcată de subînțelesuri. începea ultimul bal, pricepu bărbatul. Așa că nu vedea de ce nu și-ar fi băut cafeaua până la ultimul strop, dacă tot era să fie cea de pe urmă. Duse ceașca la buze și sorbi, până ce zațul amărui îi ajunse pe limbă. Se strădui să-1 înghită, fără să se strâmbe. Apoi se deplasă către locul indicat și se rezemă cu umărul de tocul cu vopsea coșcovită.

Câteva clipe mai târziu, se auzi un ciocănit discret în tăblia ușii și cineva își drese vocea pe coridor.

— Darf man eintreten?

— Bitte, bitte.

Primul intră un soldat, cu pistolul mitralieră în mână, dar cu țeava îndreptată către bocanc. Se trase imediat în dreapta ușii, lăsându-1 să treacă pe Zelea Codreanu, care avea ambele mâini încătușate în față. Aerul sfidător cu care părăsise încăperea se cam risipise, iar aroganța înnăscută era domolită de un aer de nesiguranță. Milovan crezu că întrezărește, în ochii duși în fundul capului, o licărire de spaimă. După ce păruse că este prieten vechi cu generalul, cu care susținuse chiar și câteva pariuri, situația părea diametral opusă, acum, când același general ve-

nea în spatele lui, escortându-1 ca pe un prizonier. Sau piesa aceea absurdă, la care se gândise cu câteva minute mai înainte, continua cu încă un act, sau situația se schimba, ca pe front, de la un minut la altul.

— Ce plăcere să te revăd, domnule Codreanu... Himmler îi făcu semn să înainteze. Aș putea să spun că nu te-ai schimbat prea mult, de când ne-am întâlnit prima dată, la Wewelberg. Ba chiar deloc, dacă te privesc mai atent.

— Pe vremea aceea, nu știam că Reich-ul își tratează aliații cu cătușe, spuse celălalt, scuipând cuvintele, ca pe niște coji de semințe. își îndreptă umerii și rosti cu dispreț: Am dreptul la un avocat și la un proces, înainte de a fi încătușat. Sunt un cetățean al Regatului României și ar fi trebuit să anunțați ambasada noastră, din Berlin, că urmează să fiu arestat. Procedând în felul în care ați procedat, ati încălcat tratatul de colaboare dintre statele noastre și ați deschis calea spre aplicarea procedurii de pretindere de despăgubiri morale.

— De unde știi dumneata, domnule că am încălcat normele internaționale? Și cine ți-a spus că ești arestat?

Vocea lui Himmler nu se ridicase în ton nici măcar cu o sutime de grad și nu părea deloc acidă. Nici măcar ironică. Doar puțin obosită. Parcă s-ar fi aflat la un pahar de rachiu, cu o cunoștință veche, care îi reproșa faptul că se vedeau prea rar, își spuse Milovan, străduindu-se să stea cât mai nemișcat cu putință. Descoperi, însă, repede că neclintirea îi provoca o durere puternică în zona rănii, așa că își mută greutatea de pe un picior pe altul. Scârțâitul podelei îi atrase atenția lui Codreanu, care întoarse capul și se uită țintă la mîinile lui.

— Să ne lămurim, continuă Reichfiihrer-ul, ridicând ceașca de cafea. Sorbi din ea, gânditor, apoi o puse la loc. N-am încălcat nicio normă, susținută de ONU. Deși, ca să fim sinceri, cine mai crede în ONU, în aceste momente, când mai mult de trei sferturi din statele care o compun se găsesc sub jurisdicție germană? O formă fără fond, cum spunea, nu demult, prietenul Titulescu, pe care cred că-1 cunoști. Dar, evident, chiar și în situația aceasta, Reich-ul a respectat convențiile și a încătușat (nu a arestat, domnule Codreanu) un cetățean german.

Zelea Codreanu se holbă, năucit, la el.

— Poftim?!

— Corneliu Zelea Codreanu este, de aproape trei luni, cetățean german, cu acte în regulă.

— Imposibil! N-am făcut niciodată cerere, în acest scop.

— Aceasta e cererea dumitale, aprobată de Biroul de Imigrări din Hanovra. Bărbatul scoase o coală din dosarul aflat în fața lui și i-o întinse. Posezi cetățenie germană de 42 de zile. Nemaifiind cetățean al unui stat aliat, poți fi arestat, conform legislației germane, și reținut pentru o lună de zile, în spațiile de recluziune ale SS-ului, fără să fii judecat sau condamnat.

— Imposibil! repetă celălalt, holbându-se la hârtia pe care Reichfiihrer-ul o ținea încă întinsă spre el. N-am făcut niciodată o astfel de cerere.

— Contești semnătura de la sfârșitul ei?

Zelea Codreanu gâfâi și un fir de salivă prinse să i se scurgă prin colțul din dreapta al buzelor. Ca un câine oprit brusc din goană și care trebuie să-și readapteze cor-

pul, solicitat la maxim, la energia minimală a stării de repaus forțat.

— Semnătura pare... să fie a mea, răspunse el, după câteva clipe. Dar repet: nu am făcut niciodată o astfel de solicitare. De altfel, observ că este dactilografiată și nu scrisă de mână.

— Dactilografierea e metoda standard de redactare a actelor de imigrare în Reich. încă o dată, contești semnătura?

— Chiar dacă o contest, ar avea vreun efect? Codreanu rânji, plin de furie. Sunt convins că experții grafologi ai dumneavoastră o vor socoti autentică.

— Ne crezi chiar atât de proști, domnule Codreanu? Himmler își coborî ochelarii pe nas și îl privi pe deasupra lor. Există, pretutindeni în Europa, grafologi de talent, care ar putea imita orice, la perfecție. Dar nu apelăm la ei decât foarte rar. Evident că este semnătura dumitale autentică. Niciodată să nu mai semnezi în alb, indiferent cine ți-ar cere-o. Pentru că acea semnătură poate să ajungă, în final, o solicitare de imigrare.

— Nemernica de Elisa! șuieră el și umerii i se prăbușiră, dintr-odată. Habar n-am avut face jocul cuiva. Mi s-a părut, încă de la început, o romantică, ajunsă din întâmplare în acest secol.

— Nici acum, măcar, nu știi asta. Poți numai să bănu- iești, dar de știut n-o vei ști niciodată. Sau ai crezut că evadarea dumitale s-a datorat meritelor excepționale ale Legiunii?

Himmler râse încet și-și ridică ochelarii la loc. Puse foaia înapoi în dosar și îl trase spre colțul mesei. Kellerman se foi abia auzit, în pragul ușii.

— Ah, scuză-mă, generale, am uitat să fiu politicos. Te rog să intri și să iei loc, lângă mine. Cafeaua aproape că s-a răcit.

— Mulțumesc, doresc să asist la spectacol din lojă. Scena nu m-a atras niciodată.

Cine sunt ei de se joacă așa cu viețile noastre? își mușcă buzele Milovan, străduindu-se să ignore durerea din coaste. Poate niște zei străvechi, uscați de colbul timpului, pe care unii sau alții i-au trezit din somnul evurilor cu misticile lor rugăciuni, făcându-i să se întrupeze în realitatea noastră? O realitate pe care o reconstruiesc permanent, tot mai crudă și mai lipsită de orice urmă de rațiune. Poate niște demoni, veniți din alte lumi, ca să-și satisfacă aici setea de sânge și de camaj? Unchiul Eliade trebuie că avea dreptate, atunci când spunea că lumea aceasta nu e altceva decât laboratorul experimental al unui maniac, atât de atras de fascinantele experiențe pe care le pune la cale, încât a uitat chiar și de unde a venit.

— Cum dorești. Himmler ridică din umeri. Să reve- nim, domnule Codreanu. Ca simplu cetățean german, ești încătușat, nu arestat. Adică lipsit provizoriu de libertatea de a vă mișca, așa cum doriți și unde doriți. Conform Constituției Reich-ului, acest lucru poate să-1 facă Wer- macht-ul, SS-ul și Gestapo-ul. După cum știi, asupra ultimelor două formații, am autoritate deplină, iar domnul general poate să vorbească în numele armatei germane. Deci încătușarea s-a făcut cu respectarea tuturor legilor în vigoare și nu reprezintă un abuz de putere din partea cuiva. Pentru că ești doar încătușat, nu este nevoie să-ți

prezint motivația acestei stări de fapt. Dar, pentru a-ți dovedi bunele noastre intenții, cred că am s-o fac, totuși. Domnule general...

Kellerman își drese glasul și făcu un pas în laterală, ca să poată fi văzut de către toată lumea din cameră. Se uită, în mod semnificativ la soldat.

— Ah, da. Himmler abia atunci păru să realizeze prezența sa în încăpere. Astupă-ți urechile, soldat!

Acesta dădu din cap, sprijini arma de picior și scoase din buzunarul vestonului verde-cenușiu o cutiuță metalică, asemănătoare cu o tabacheră. O deschise, luă două dopuri de ceară și le introduse în urechi, apoi băgă cutia la loc și ridică arma. Kellerman dădu din cap, aprobator.

— Cred că acum este în regulă. Domnule Codreanu, am verificat autenticitatea statuetei pe care ați adus-o, în urmă cu două luni, la castelul Wewelberg. Experții noștri în istoria preantică au ajuns cu toții la concluzia că este originală.

— După cătușele astea, credeam că, dimpotrivă, este o copie prăpădită.

— Este originală. Generalul ridică din umeri. A fost apreciată la prețul de 4600 de mărci.

— Am spus și atunci, repet și acum: nu e de vânzare. Este un cadou, oferit Reichfuhrer-ului, aici de față, deoarece îl știam pasionat de magia preistorică. Banii nu au nicio relevanță, în acest context.

— Nici nu intenționam să o cumpăr, domnule Codreanu. Aș fi acceptat-o în chip de cadou și aș fi negociat acele intenții politice, pe care mi le-ai prezentat, dacă...

Himmler făcu o pauză și își petrecu vârful limbii peste buze. Era pauza de efect teatral, menită să atragă atenția publicului din sală asupra situației tensionate de pe scenă.

In ce m-am băgat, Dumnezeule mare? Milovan abia îndrăzni să respire. Abia acum realiza dimensiunea colosală a situației, pe care el o crezuse demarată numai în momentul în care acceptase să lucreze pentru Rege. Intri- găria politică, de care se ferise cât putuse, până în urmă cu câteva zile, îl prinsese, în sfârșit, în încâlceala ghemului ei și îl lipsise complet de posibilitatea de a lua decizii și de a se mișca asemenea unui om liber. Practic, era chiar mai încătușat decât nenorocitul de Căpitan, care se holba la conlocutorul său, ca la o ghilotină gata sa cadă.

— ...dacă nu aș fi constatat că, de fapt și de drept, nu dumneata erai proprietarul ei, ci Muzeul de Istorie și Arheologie din Constanța. Portul acela, de la malul Mării Negre, unde marina noastră are câteva interese majore. Ca de exemplu, construirea aici a primului port-rachetă.

Umerii bărbatului încătușat se lăsară, brusc, cu câțiva centimetri mai jos.

— Cred că faceți o gravă confuzie, domnule Reich-fiihrer SS. O mare și gravă confuzie. Nimeni nu a furat nimic de la acel muzeu, de care ați pomenit. De altfel, se poate verifica foarte ușor. Statueta aceea, identică acesteia, se găsește încă pe raftul de sticlă, unde am admirat-o și eu, pe vremea studenției.

Pe măsură ce vorbea, vocea căpăta putere, ca și când elementul ce ar fi trebuit să-i înfrângă rezistența interioară i-o amplificase.

— Aceea pe care am avut plăcerea de a v-o aduce, personal, la sediul SS din castelul de la Wewelberg, am descoperit-o, în Dobrogea, împreună cu câțiva prieteni, pasionați de arheologie.

Himmler zâmbi și dădu aprobator din cap.

— Credeam că m-am exprimat deja asupra gradului de imbecilitate pe care dumneata consideri că noi, poporul german, l-am fi moștenit din naștere, de la strămoși. Am făcut verificări la muzeul din Constanța. Și am constatat că statueta „Gânditorul de la Hamangia", expusă acolo, este o copie, foarte bine executată, dar o copie. Se pare că nu ți-a fost prea greu să faci substituirea, ținând cont de faptul că domnul, care are funcția de curator al muzeului, este un admirator fanatic al Legiunii.

— N-a veți nicio dovadă, cu care să vă susțineți aberațiile! șuieră Zelea Codreanu, ridicând brațele înainte, amenințător.

Soldatul reacționă imediat și, aproape simultan, aținti țeava armei spre pieptul lui și îi eliberă piedica. Generalul duse mâna spre tocul de piele, de la șold, dar nu apucă să-l deschidă. Himmler bătu din palme, apoi clătină din cap.

— Domnilor, să nu facem lucrurile mai grele decât sunt. Lăsați armele să vorbească, în locul vostru, atunci când va veni momentul pentru asta. Deocamdată, ne aflăm aici, în Regatul Român, pentru un dialog între noi, oamenii.

Soldatul făcu un pas îl lateral și menținu arma sprijinită de șold. Nu auzise nimic din spusele șefului său, dar îi fusese suficientă bătaia din palme. Acum îl fixa pe prizonier cu o privire detașată, atent la fiecare mișcare.

— Avem toate dovezile necesare, domnule Codreanu. Himmler bătu cu palma în dosar. Declarațiile specialiștilor în istorie veche, referitoare la falsul de la muzeu. Acelea ale curatorului muzeului, cu privire la apartenența sa politică și la vizita pe care ai făcut-o la muzeu, într-una din zilele când era închis pentru public, și chiar declarația meșterului olar Gheorghe Vraciu, care a executat copia pentru dumneata, la atelierul său din localitatea Medgidia. O copie excelentă, de altfel, pentru care merită toate felicitările. Dacă ai mai fi cetățean al Regatului, aceste probe ar fi de ajuns, ca să te vâre după gratii pentru vreo zece ani. Dar, acum, ești cetățean al Grofideutsches Reich și aceste dovezi nu pot fi folosite împotriva dumitale. După cum vezi, perechea aia de cătușe este mai folositoare decât ai fi bănuit.

Corneliu Zelea Codreanu rămase tăcut, doar cu o lucire neliniștită în ochii duși în fundul capului. își ținea mâinile încătușate peste burtă, mișcându-și degetele plin de nervozitate. Plin de draci, se corectă Milovan, schimbând piciorul pe care stătuse până atunci. Simțea oboseala cum îi invada fiecare parte a corpului, fiecare mușchi, fiecare celulă. Știa că dacă nu ar fi băut cafeaua aceea amară, probabil că s-ar fi prăbușit, fizic, de istoveală.

— Așa că, acum, probabil rumegi în minte întrebarea finală: de ce această turnură neașteptată a evenimentelor? De ce s-a mai deplasat Reichfiihrer-ul până aici, când era mult mai simplu să pună să fii arestat și adus sub pază armată la Berlin? De ce ești ținut încătușat, dacă nu există dovezi împotriva dumitale, în ipostaza de cetățean german? Domnule general, ești bun să preiei, din acest punct?

Afară se auzi icnetul scurt și asurzitor al unei sirene și mai multe reflectoare baleiară bolta întunecată.

— A sosit „Al Treilea Reich", dădu din cap Himmler. Kellerman...

Generalul își drese din nou glasul.

— După cum v-am spus, la fiecare în parte, aici încercăm să scriem istorie pentru Reich. Cu riscul de a deveni plictisitor, prin repetiție, o să reiau câteva idei, deja prezentate, pentru a contura ansamblul. Statele Unite, profitând de prezența lui Wemher von Braun, și-au declarat deschis intenția de a realiza primele baze militare orbitale și chiar selenare. Acest fapt, coroborat cu faptul că secretul tehnic al rachetelor VI și V2 ajunsese în America, odată cu trădătorul de Braun, a demonstrat Consiliului de analiză militară al Reich-ului că Europa se află cu cel puțin un pas în urma SUA. Deci bătălia trebuia să se ducă în altă parte.

— America nu va putea niciodată să-și ducă armele blestemate în spațiu! șuieră Codreanu, părând că vrea să se repeadă spre biroul la care Himmler asculta cu fața prinsă între palme.

Soldatul interveni imediat și îl pocni cu țeava armei peste maxilar. Milovan auzi sunetul oribil al pielii sfâșiate și se cutremură, involuntar. Codreanu căzu în genunchi, icni și scuipă sânge pe podea. Generalul Kellerman izbi cu dosul palmei în ceafa soldatului, care se trase înapoi, uluit.

— Ajunge! spuse atât de încet Reichfiihrer-ul, încât Milovan aproape că nu-1 auzi. Kellerman, scoate-1 pe dobitocul ăsta din cameră, până nu mai face altă prostie.

Generalul îl împinse, fără menajamente, spre ușă, pe soldatul încă uimit de schimbarea atitudinii comandanților săi față de el și ieși cu el pe coridor.

— Ajută-ți compatriotul, domnule Milovan. Himmler zâmbea ușor ironic, pe sub umbra mustății. Așa este creștinește, nu? Sunteți ortodocși amândoi, la urma-urmei.

își bătea joc de el sau chiar dorea să-l ajute pe Codreanu? Luă de bună ultima variantă, făcu un pas către bărbatul care-și clătina capul amețit, într-o parte și în alta, se aplecă spre el și îi întinse mâna. Celălalt ridică spre el fața tumefiată, cu buzele sfâșiate și umflate, se încordă și îl scuipă. Milovan se retrase, ștergându-și saliva de pe dosul palmei de perete.

— Vai-vai, domnule Codreanu, credeam că Regatul e un stat civilizat, altminteri nu ne mai aliam cu el. Până și nenorociții ăia de polonezi respectă cultul creștin al mâinii întinse în ajutor. Se pare că, la capitolul educație, mai ai câteva restanțe. O să-1 rog pe Heydrich să se ocupe personal de domnia-ta. Cunoaște o mulțime de metode pedagogice extrem de modeme, băiatul ăsta. După aplicarea lor, vei ajunge cel mai civilizat cetățean al Reich-ului, iar aservirea față de idealurile naziste va fi atât de mare, încât impunerea lor oriunde în lume va deveni principalul dumitale țel în viață. Și acum...

îi făcu semn lui Milovan să se îndepărteze.

— ...dacă vrei să asculți restul poveștii în genunchi, nu am nimic împotrivă. Rânji și-și îndreptă ochelarii cu degetul. Dintotdeauna, am spus că o penitență nu poate să facă rău nimănui, mai ales când pui suflet în realizarea ei.

— Jignindu-mă pe mine, ați jignit Legiunea, domnule Reichfiihrer! șuieră, furios, Codreanu, continuând să țină capul în jos. Nici chiar un lider german de cea mai înaltă clasă nu are dreptul să facă așa ceva, fără să fie pedepsit. Vă asigur că veți fi declarat vinovat de înaltă trădare față de idealurile legionare, iar „Consiliul de onoare al Legiunii" vă va condamna la moarte.

își legănă capul, cu și mai multă putere, azvârlind stropi de sânge pe pereți și pe podea.

— Știți ce înseamnă asta, Reichfiihrer? Că veți deveni dușmanul personal al tuturor celor 118.000 de legionari din Regat. Al căror unic țel va fi acela de a vă ucide, prin indiferent ce fel de mijloace. Și care, indiferent de ce fel de măsuri punitive veți lua împotriva Regatului, vor sfârși prin a vă ucide. Și nu veți găsi mijloace de a vă împotrivi, pentru că Legiunea nu dorește subjugarea unui popor sau a unui continent. Ea este expresia voinței Căpitanului ei. Când vor încerca să vă ucidă, nu se vor teme de nimic, pentru că legionarii iubesc moartea și știu că sângele lor va servi pentru plămădirea cimentului României legionare. Acea Românie, Reichfiihrer, pe care aș fi propus-o, ca aliat, celui de-Al Treilea Reich. O Legiune...

își scutură iar capul și scuipă din nou un ghem de salivă amestecată cu sânge.

— ... care s-ar fi dus la moarte, pentru voi, cu zâmbetul pe buze, asemenea strămoșilor daci, dacă le-ar fi cerut-o Căpitanul lor.

— Ești un idealist, Căpitane. Himmler îl privi pe deasupra ramei ochelarilor și Milovan ar fi putut să jure că

avea ochi mici, aproape porcini. Iar idealiștii sunt cele mai periculoase persoane, pentru că au idei. In mod normal, pentru amenințarea pe care ai pronunțat-o la adresa mea, nici măcar nu ai fi fost judecat mai mult de cinci minute, orice instanță militară condamnându-te la moarte, fără ca măcar să-ți asculte depoziția. Iar chestia cu legionarii care se vor bate între ei care să mă ucidă mă face să râd. Americanii îmi trimit, prin CIA, cam 5-6000 de astfel de amenințări pe an. Și trebuie să recunosc că au oameni destul de bine pregătiți. Dar, după cum vezi, eu sunt bine mersi, iar agenții ăia îngrașă pământurile cultivabile ale Reich- ului.

Generalul Kellerman intră în încăpere, cu o hârtie în mână.

— Domnule, aveți o telegramă urgentă de la Berlin. A sosit, în urmă cu cinci minute. Răspunsul îl puteți expedia prin radioul zeppelinului, care și-a terminat operațiunile de andocare și va fi gata de plecare în mai puțin de o oră.

Himmler întinse mâna peste birou și luă hârtia. O studie câteva clipe, îi aruncă o privire cercetătoare generalului, apoi scoase din buzunarul interior al vestonului un stilou gros, a cărui peniță de aur sclipi scurt, în lumina cerată. Scrise mai multe cuvinte pe hârtie, sub textul dactilografiat și i-o întinse generalului.

— Să ajungă chiar acum la postul de radio. Și, Kellerman, ar fi bine să te grăbești, nu mai avem decât cel mult o jumătate de oră, ca să lămurim povestea asta. Dacă nu reușești, cu toată bunăvoința Cancelarului, operațiunea

Cronozofia va fi stopată, iar fondurile care i-au fost alocate vor fi redirecționate către planuri de acțiune cu finalizare imediată sau foarte apropiată.

Generalul își scoase cascheta și își șterse fruntea și ceafa cu o batistă cadrilată, care avea pe unul din colțuri cusută Crucea de Fier.

— în istorie, Reichfuhrer, regate și imperii s-au destrămat într-un timp mult mai scurt, la moartea unui conducător. Dar toate au avut nevoie de un timp infinit mai lung, ca să se înalțe din țărână. Am bătut atâta drum pentru o jumătate de oră de explicații?

Himmler dădu din mână, ca și cum ar fi alungat o muscă. Lui Milovan i se părea că asistă, din culise, la o piesă pe care o mai văzuse cândva, atât de demult, încât o uitase cu totul. Dar care, tocmai pentru că o văzuse, nu i se părea surprinzătoare.

— Noi nu suntem istorie, domnule Kellerman. Noi facem istorie, așa că timpul rulează după alți parametri, în ceea ce ne privește. Amintește-ți doar atât: Dumnezeu a făcut toată lumea asta în numai șapte zile. Noi de ce am avea nevoie de mai mult de o jumătate de oră pentru un simplu proiect, a cărui scară nu este una universală? Aș sugera să te grăbești, acum te afli deja în perimetrul celor 30 de minute care ți-au mai rămas.

Generalul își puse cascheta pe cap, cu gesturi precise, cocoloși batista și o aruncă pe podea, nu de parte de locul de unde privea Milovan. Se răsuci pe călcâie și ieși grăbit, dar fără să alerge.

— Și, acum, să revenim pentru două minute, la povestea noastră, domnule Codreanu.

— Nu mai există „povestea noastră", mârâi acesta, fără să ridice capul. Iar Legiunea este cu totul altceva decât o organizație criminală yankee, Reichfiirer. După ce va fi trecut această săptămână, nu veți mai putea povesti nimănui despre atentate eșuate.

— Constat că Heydrich o să aibă ceva de lucru cu dumneata. Himmler zâmbi și își supse buza de jos. Dar, cu cât munca va fi mai multă, cu atât mulțumirea pentru rezultatele obținute va fi mai mare. Probabil că vei ajunge unul dintre cei mai buni agenți, pe care-i va infiltra în State, pentru a pregăti Contradebarcarea. Domnule Milovan, ești drăguț să vii până la birou? Pune palma pe suprafața lui.

Bărbatul se apropie de masă, ocolind corpul prăbușit al adversarului său. întinse brațul și așeză palma acolo unde îi ceruse celălalt. Himmler îi studie cu atenție palma, apoi dosul ei. în cele din urmă, își așeză mâna alături de a lui și întrebă:

— în afară de dimensiuni, care este normal să fie variabile, în funcție de înălțimea și greutatea persoanelor, constati vreo diferență între ele?

Milovan se aplecă și privi cu atenție. Nu vedea nimic diferit, așa cum ar fi remarcat, dacă alături de palma sa s-ar fi aflat aceea a unei gorile. Nici măcar culoarea pielii sau aceea a petelor pigmentare, apărute odată cu înaintarea în vârstă.

— Nu, răspunse scurt.

Himmler ridică arătătorul mâinii stângi și bătu cu el într-una din unghiile sale apoi în acelea ale lui.

— Aici e una dintre diferențe, al cărui rost nu-1 pot înțelege: semiluna de la unghii. Ale mele și ale oricărui alt om din jur sunt orientate cu colțurile către încheietura mâinii. Ale dumitale sunt poziționate invers. Exact așa cum ne-a spus că le ai puștiul acela afurisit, cu nume de turc.

Orthan Ortadoglu, își mușcă buzele Milovan, ca să nu strige de uimire. Ce căuta Turcu în această poveste? Și de unde naiba știa el despre poziția semilunii pe degetele sale? Se mai uită o dată, cu atenție: vârfurile semilunii erau îndreptate către vârfurile degetelor. Ce putea să însemne acest lucru, încât să capete o astfel de importanță, în ochii celui de-al doilea stăpân al Reich-ului de O Mie de Ani?

Auzi un zgomot în spate și tresări. Se răsuci, ascunzând mâna la spate, de parcă ar fi fost vinovată de ceva. Kellerman se întorsese, însoțit de un soldat, cu arma fixată la spate. Ii făcu semn și acesta se aplecă deasupra lui Codreanu și, în ciuda împotrivirii acestuia, îl ridică și îl așeză cu forța pe scaunul liber. Generalul îi făcu semn să plece. Soldatul salută, pocnind din călcâie și ieși repede din sală.

— Ti-ai mai revenit, domnule Zelea Codreanu?

— Du-te dracului! îl înjură furios acesta și scuipă alt cocoloș de sânge. Ochiul atins i se închisese aproape de tot, în spatele cărnii obrazului, care se umflase monstruos.

— Ca fapt divers, vreau să știi că regret acest incident. Soldatul acela prea zelos va fi pedepsit cu severitate, ca să afle astfel ce înseamnă să acționezi fără să primești ordine.

Dar Codreanu nu spuse nimic, ci doar încercă să se șteargă cu mâneca de sângele care îi curgea pe obraji.

— Douăzeci și cinci de minute, domnule general.

Kellerman își încleștă fălcile, apoi își umplu plămânii cu aer și răsuflă zgomotos. Avea propriul său mod de a își păstra calmul, constată Milovan. Zidul de care se reze- mase din nou era mai cald decât pielea unui om.

— în regulă, cred că putem să începem. Se uită către cei doi bărbați, așezați la aproape trei metri unul de celălalt și ridică arătătorul de la mâna dreaptă. Dacă nu mă înșel, filozoful grec Heraclit a rostit celebra sintagmă cum că nu te poți scălda de două ori în apele aceluiași râu. Timpul a apreciat el, este asemenea unui mănunchi de nuiele: dacă pornești de-a lungul uneia, toate celelalte versiuni temporale se închid de la sine. El numea, pe atunci, timp ceea ce noi numim azi realități paralele. Știți ce se întâmplă, domnule Codreanu, dacă încerci să călătorești de-a lungul axei centrale a timpului, presupunând că acest lucru se va întâmpla cândva? Am discutat asta cu puțin înainte de sosirea domnului Milovan.

— 'Te-n mă-ta de fritz afurisit! N-am făcut nimic din ceea ce spui.

Se vedea că îi era greu să pronunțe, fiecare cuvânt ieșea stâlcit în limba germană, care folosea mai multe consoane decât româna, forțând buzele stâlcite să se arcuiască în mai multe moduri.

— în regulă, oricum considerațiile pe care le faceți nu contează pentru ceea ce am de spus. Orice călătorie în timp va fractura axa timpului, separând-o în acea mul-

țime de nuiele ale lui Heraclit. In limbajul filozofic de azi, dacă realitatea unică s-a spart în bucățele, asemenea unei oglinzi, căzută pe podea, în locul unei singure imagini a lumii, oglindită în ea, vom avea milioane și milioane de reflectări minuscule ale acele realități uriașe originale. La fel cum un ciob oglindește universul mare, din jurul lui, din unghiul pe care-1 realizează, în raport cu poziția sa față de realitate, tot așa și milioanele de cioburi rezultate din oglinda primordială vor reflecta universul din jur, în totalitatea lor minusculă, cu gradiente diferite de identitate. Altfel spus, dacă vor reflecta un om, aflat în centrul iamginii, unele vor surprinde imaginea din spate, altele imaginea din lateral, altele de sus ș.a.m.d. Va fi același om, dar în imagini diferite. Lumea aceasta va fi exact ca acel om; reflectată din unghiuri diferite va prezenta aspecte aparent diferite, dar va fi, în fond, aceeași lume.

— Dar cei care trăiesc în acele... cioburi, își dau seama că nu sunt lumea centrală? Lumea-ax? Că sunt doar reflectări niciodată complete ale acesteia?

Kellerman se opri din perorație și se uită cu atenție nedisimulată la Milovan.

— Excelentă întrebare, domnule. Ne-am pus-o și noi de zeci și zeci de ori. Nu putem decât să emitem supoziții, desprinse din logica aristotelică. în principiu, nu ar trebui să-și dea seama. Pentru că nu au acces la alte reprezentări paralele, cu care să facă o comparație.

Himmler, ridică două degete, ca la școală.

— Și chiar dacă și-ar da seama, la ce le-ar folosi? Existenta în sine contează, ce dacă, la un moment dat, constati

că ea este o copie, realizată după un original aparent mai bun? Existența este unică, fie ea originală sau doar reflectare.

— în experimentul pe care ne dorim să-l începem, pornim de la presupunerea că nu-și dau seama. Mai doriți să adăugați ceva, domnule Reichfiihrer?

Himmler clătină din cap și își turnă din nou cafea din termos.

Exact ca într-o piesă de teatru, își spuse Milovan. Acțiune statică, o mână de personaje, care schimbă păreri, dar în care nimeni nu acționează. Pentru că acțiunea este specifică filmului, descoperi el, uluit. Iar eu sunt un actor de film, distribuit din greșeală într-o piesă de teatru. Poate de aceea nu mă pot încadra în statismul acesteia și mi se pare că totul s-a împotmolit.

— Conform principiilor matematicii, călătoria în timp este posibilă. Ea nu poate fi detașată de călătoria în spațiu și de viteză. De fapt, realizăm zilnic foarte mici călătorii în timp, atunci când străbatem distanțe, cu viteze diferite. Ele se resimt la nivelul timpului biologic personal, dar nu știm cum să-l interpretăm. în fine... Divizia de știință cantonată la Nantes, în teritoriul francez ocupat, a lucrat la elaborarea unui proiect, intitulat „Cronozofia". Nu cred că are rost să vă plictisesc cu detaliile tehnice și nici cu calculele teoretice. Concluzia la care s-a ajuns este aceea enunțată deja: călătoria în timp este posibilă. Costurile pentru realizarea ei, însă, ar fi enorme. Mai exact, aproape tot atât cât ne costă întreținerea Corpurilor de Armată „Hagen" și „ Attila", pe frontul din Asia Mică.

— Și se merită?

Comeliu Zelea Codreanu își îndreptase spinarea și încerca să nu se clatine în scaun, dar se vedea că lovitura la cap îi afectase vreunul din centrii nervoși principali, deoarece nu reușea să-și coordoneze prea bine mișcările voluntare.

— Ce vrea... Se opri și scuipă iar sânge. Ce vrea să facă armata cu un aparat de călătorit în timp, domnilor? Dumnezeu a creat lumea și toate celelalte elemente care-o înconjoară, așa cum este ea. Dacă ar fi vrut...

Se opri și tuși hârâit.

— ...ca oamenii să călătorească prin timp, i-ar fi înzestrat natural cu darul acesta. El însuși, cât este de puternic, și tot nu poate să facă asta.

— De unde știi? Himmler se strâmbă. Poate că a omis numai să-ți comunice. Nu de asta este numit Cel Atotputernic?

— Biblia spune că Domnul l-a creat pe om *după chipul și asemănarea Sa.* Dacă Dumnezeu ar fi putut călători prin timp, atunci și omul ar fi fost înzestrat pentru asta, doar are asemănarea lui. Nebunia pe care încearcă acum s-o facă Reich-ul se va întoarce împotriva lui.

— O să vă spun eu ce ar putea să facă armata cu un aparat de călătorit în timp, interveni Kellerman. Te duci în viitorul apropiat al unei bătălii, care urmează să aibă loc, ca observator, și afli rezultatul acesteia. Dacă este o înfrângere, cauți cauzele și, revenit în timpul de plecare, predai analiștilor observațiile tale. Aceștia vor trage concluziile necesare și vor acționa, conform lor, pentru a câștiga acea bătălie. Dar există și...

— Dacă schimbați viitorul natural al curgerii timpului, atunci veți deschide **cutia Pandorei,** nebunilor! țipă aproape isterizat bărbatul cu ochiul umflat și vinețiu. Veți schimba, așa cum spuneți, cauzele care au condus la un dezastru militar, dar nu veți putea controla fluxul timpului, care va conduce spre rezultate cu totul neașteptate. Și nu dintre cele mai fericite.

— De unde știi, dumneata, asta, domnule Codreanu? Ești, cumva, vreun cronofizician? Ai experiență în acest domeniu? Vei fi navigat prin timp, până acum? Himmler își scosese ochelarii și îl privea cu o mânie neagră în priviri. O fi Arhanghelul Mihail, ăla căruia i-ai dedicat Legiunea, vreun călător prin timp și noi n-am aflat?

— Sunteți prea idioți, ca să pricepeți adâncimile nemăsurate ale precepteleor biblice, spuse scârbit Zelea Codreanu, pipăindu-și umflătura de la ochi. Acolo stă scris ce are și ce nu are voie omul să facă cu sufletul său și cu nemărginirea ce i-a fost dată. Arhanghelul Mihail, cel pe care l-ați denigrat acum, o să vă lovească, Reichfiihrer, când nici nu o să vă mai așteptați la asta.

— Vezi, domnule Codreanu, fie și numai prostia asta notorie a unui Rai, populat cu zei iudei extrem de răi, gata să-ti facă mai mult rău decât bine, m-a determinat să nu spun nu unui astfel de proiect, rânji subțire Himmler. Am spus da, cu condiția ca, în primele astfel de călătorii, cro- nauții să-1 caute pe Dumnezeu și să vadă ce s-a ales din religia asta în viitor. Nu-ți ascund că sunt interesat să înlocuiesc această religie prăfuită, de proveniență evreiască, cu una în care vechii zei nordici și, în special Odin, să-și

reia locul în casele de cult din Europa. Domnule Milovan... cum vezi ideea reinstaurării unei religii străvechi, pe care nemernicii de jidani ne-au furat-o de peste tot, unde au întâlnit-o?

Cândva, demult de tot, Milovan auzise sau citise prin presă (nu-și mai amintea prea bine) despre intenția pe atunci mai tânărului Reichsfiihrer-SS adjunct Heinrich Luipold Himmler de a construi o nouă religie. „Noul Reich de o mie de ani are nevoie de o religie pe măsura ambițiilor sale, o religie care să nu ne fie comandată de evrei și în care cetățenii noștri să creadă, așa cum cred în valorile noastre morale", declarase el la postul național de radio al Grofideutsches Reich, de unde fusese preluat de întreaga presă pronazistă din Europa. Dar fie că, pe atunci, nu fusese prea pasionat de subiect, fie că îl considerase parte a propagandei hitleriste, cert era faptul că nu fusese interesat să vadă cum se dezvoltase acest subiect de-a lungul anilor, când Germania se întinsese, asemenea unei caracatițe cu cruce, peste hoitul bătrânului continent.

Ridică din umeri. Nu știa cum agrea ideea de ateu diavolul de la Wewelberg.

— Habar n-am, recunoscu el, cu sinceritate, încercând să-l privească drept în ochi pe bărbatul așezat la birou. Nu mi-am pus niciodată problema reînvierii unei religii. Tot ce știu este că, de-a lungul istoriei, niciuna nu a reușit această... hmm... performanță.

— Ai perfectă dreptate, recunoscu vesel Reichfiihrer- ul, trecându-și buricele degetelor peste mustață. Chiar niciuna. Tocmai de aceea, vrem să vedem ce spune viitorul,

în această privință, iar dacă nu ne convine viziunea acelui viitor să-1 corectăm pe loc. Acesta este adevăratul motiv pentru care am fost de acord cu proiectul Cronozofia, domnilor. Kellerman...

Generalul își reîncepu explicațiile. De la ce idee pornise proiectul, cum dăduse greș, în zecile sale de faze experimentale, despre exploziile care făcuseră Nantes-ul de nelocuit, despre „curbele Gauss", care modificaseră câmpul magnetic local, provocând cutremure în lanț, despre „focurile violete" care izbucneau haotic prin aer, posibil la confluența a două sau mai multe segmente sfâșiate din câmpul gravitațional.

— Nu știam cum să lucrăm cu cele două elemente care era necesar să fie combinate pentru reușita experimentului: câmpul magnetic și cel gravitațional. Instrumentele noastre de măsură nu erau suficient de fine pentru a decela combinațiile numerice catastrofale de cele corecte. Pentru că teoria era bună, argumentarea matematică impecabilă, fizica peste care aplicam acea argumentare era foarte clară și coerentă. Dar experimentul nu reușea, producând grave distorsiuni în dinamica realității. Așa că ne-am oprit în acel punct, de comun acord că nu apucasem pe drumul cel bun.

— Toate drumurile împotriva naturii și a lui Dumnezeu duc în Iad, bolborosi Zelea Codreanu, dar nu mai continuă.

Generalul îl privi cîteva clipe, preocupat, apoi dădu din cap.

— Surprinzător, dar așa am gândit și noi, în acel moment. Ei, da, dacă experimentul nostru se punea contra

naturii, era clar că nu merita să-1 mai continuăm. Așa că am hotărât să abordăm problema dintr-un alt unghi: să aflăm dacă ideea de călătorie în timp devenise una practică, în viitor.

— Asta chiar că este o aiureală și mai mare! se împotrivi Codreanu, privindu-1 dintr-o parte, cu singurul ochi teafăr. Este ca și cum mi-aș dori eu, acum, să văd dacă americanii au ajuns pe Lună și sper să holbez suficient de tare ochii, încât să aduc Luna mai aproape, ha-ha!

Kellerman și Himmler se priviră cu înțeles, unul pe celălalt.

— Nu chiar, zâmbi subțire generalul și își scoase din nou cascheta. Fruntea îi strălucea de broboanele de transpirație. Nu chiar. Noi aveam deja un punct de plecare, în noua abordare: dacă viitorul deține călătoria în timp, atunci precis că ar fi fost interesat să vadă cine a făcut prima incizie cronozofică și ar fi trimis în trecut (în prezentul nostru, adică) unul sau mai mulți observatori, care să studieze fenomenul. Tocmai nebunia asta, care ne-a împiedicat să sfâșiem țesătura temporală, pentru a naviga pe fluviul timpului heraclitian, ar trebui să-i atragă pe cei din viitor, ale căror aparate de măsură cronozofică sunt mult mai puternice, mai precise și mai sofisticate decât ale noastre.

Tăcerea se instaură pentru mai multe clipe în încăpere. Afară, se auzi țiunind scurt o alarmă și mai multe tropă- ieli de bocanci năvăliră prin sticla pătată de muște a ferestrelor. Undeva, în depărtare, o mitralieră lătră scurt, în două reprize.

— Și? întrebă, în cele din urmă, Codreanu.

— Și sunteți aici, râse amuzat Himmler. Capcana logic- cronozofică se pare că a funcționat, iar dumneavoastră vă aflați în acest birou, unde eu aștept niște explicații.

Corneliu Zelea Codreanu se ridică încet de pe scaun, străduindu-se să-și controleze poziția corpului.

— Domnilor... asta este... cea mai cretină istorie, pe care am fost obligat vreodată să o ascult. Din fericire, s-a încheiat chiar când trebuia. Dacă Satana v-a trimis, domnule Reichfiihrer, să-mi oferiți mărul otrăvit, atunci să-i spuneți, când veți ajunge din nou la dreapta lui, că a ratat și de data asta. Iar Arhanghelul Mihail s-a coborât din ceruri, ca să stârpească această abjecție, care... pe care v-ați propus-o - înlocuirea religiei creștine cu una a duhurilor necurate, a diavolilor și a vrăjitorilor. Auziți salvele acelea de mitralieră, domnilor? Cu ele încearcă ostașii voștri spurcați să-i oprească pe susținătorii arhanghelului cu sabie de foc. V-a sosit clipa de pe urmă, așa că ați face mai bine să vă pocăiți și să mărturisiți greșeala afuriseniei! Și n-ar strica nici o cruce mare...

Un mortier lansă un proiectil, în întunericul fierbinte, și, la câteva secunde, încă unul, și încă unul. Exploziile îndepărtate aruncară spre cer jerbe de scântei portocalii. Se auzeau ordine strigate de ofițeri și, pe deasupra tuturor, uruitul șenilelor unui tanc, care pornise către perimetrul îndepărtat al apărării. Generalul Kellerman se repezi asupra bărbatului încătușat și-l apucă de piepții cămășii înroșite de sânge.

— Dacă ai pus, cumva, la cale vreun atac asupra Reich- fiihrer-ului, atunci...

— Atunci, ce?! rânji Codreanu sau cel puțin aceasta îi fu intenția, dar buzele nu reușiră să încropească decât un rictus șters.

Se lăsă zguduit, cu o lucire de nebunie în pupilele mărite de excitarea care precede acceptarea morții. Kellerman continuă să-1 zgâlțâie, cu o mână, în vreme ce degetele celeilalte desfăceau tocul pistolului și scoteau arma.

Știa că va muri, clipi Milovan, fulgerat de strălucirea orbitoare a înțelegerii. Și și-a orchestrat moartea. Vrea să arunce povara uciderii sale asupra lui Himmler, pentru ca acel „Consiliu de onoare al Legiunii" să-i ceară lui Carol al Il-lea să rupă tratatul de alianță cu Reich-ul. Cine-1 ucide pe Căpitan trebuie dat morții imediat. Cine se aliază cu ucigașii lui va urma aceeași cale. Și, evident că *Neamțul Trăznit* nu va da niciodată curs unei asemenea J solicitări, care i-ar fi transformat regatul în următorul teritoriu de cucerit pentru germani. De aceea, noua conducere a Legiunii urma să facă din el o țintă pentru toți cei peste o sută de mii de nebuni habotnici și, de aici, până la izbucnirea războiului civil n-ar mai fi fost decât un pas. Pe care Legiunea l-ar fi făcut imediat sub comanda... lui Horia Sima?

Nu știa mare lucru despre linia a doua de comandă a Legiunii, dar numele care-i venise în minte apăruse, într-o vreme, în mai multe tabloide, care-1 acuzau de torturarea victimelor răpite de legionari și de arderea de vii a celor aproape patru sute de evrei, în pogromul organizat la Iași.

Comeliu Zelea Codreanu pierduse lupta politică pentru câștigarea puterii absolute în Regat, din clipa în care

fusese arestat. Și știuse prea bine acest lucru. Carol îl lăsase să evadeze, pentru că... Nu înțelegea prea bine de ce, dar motivul trebuie să fi fost puternic. Poate pentru a afla unde ascunsese „Gânditorul". Sperase că-1 va scoate la lumină pentru a-și negocia cu Himmler libertatea și detronarea dușmanului său de moarte? Sau era, pur și simplu, cu totul altceva. Poate că Zelea Codreanu, în setea sa oarbă de răzbunare, pusese la cale totul, ca pe o răzbunare divină? Transformarea sa în martir ar fi ajutat Legiunea „Arhanghelul Mihail" să devină o putere demnă de urmat, în ochii poporului român. Dar să te sacrifici, cu bună știință, pentru a transforma o posibilitate din viitor în realitate suna mai degrabă a nebunie, decât a planificare rațională a unei strategii politice. Ii era însă tot mai limpede că scopul său fusese, de la bun început, să moară.

Vârtejul gândurilor durase doar ceva mai mult de o clipă, suficient pentru ca pistolul generalului să ajungă la tâmpla celuilalt. O simplă privire laterală, i-1 arătă pe Himmler aplecat peste birou, ca pentru a se găsi mai aproape de finalul dramei, în care încă mai era unul dintre actorii principali. Ochelarii îi luceau puternic în lumina de afară și Milovan realiză că nu era vorba despre proiectoarele antiaeriene, care ar fi bătut direct în tavan, dacă ar fi fost răsucite către clădire, ci de unul încă și mai puternic, care ilumina de undeva din înaltul cerului, scormonind prin bezna de dedesubt.

„Al Treilea Reich"! dădu să spună, dar nu mai apucă.

Dezlegat de la dana de amarare, uriașul dirijabil ajunsese aproape neauzit în apropierea gării și căuta cu de-

getul de lumină ceva. Dumnezeule! se cutremură. Fusese o dublă lovitură, pusă la cale cu acuratețea unui chirurg. In timp ce câteva *cuiburi* de legionari se abătuseră asupra liniei îndepărtate a defensivei germane, mimând un atac masiv și determinând concentrarea atenției către acea zonă, o mână de oameni năvăliseră asupra punctului de andocare, cuceriseră dirijabilul, îl porniseră și în aduseseră deasupra gării.

Ca să... ce? se trezi că se întreabă, prostește. Dirijabilul nu avea armament greu, ci numai două mitraliere, cu rază lungă de acțiune, și un lansator de bombe, al cărui buncăr adăpostea două bombe de patru tone fiecare.

Mi se pare sau totul se întâmplă foarte încet, în jurul meu? se întrebă Milovan, străduindu-se să-și focalizeze privirile. Reichfiihrer-ul nici măcar nu a avut timp să ajungă până la capătul mișcării, iar brațul cu arma al lui Kellerman a depășit numai nivelul pieptului, înaintând spre tâmpla celuilalt. Iar eu... eu abia am ridicat piciorul, ca să mă îndrept către ei. Gândurile astea... gândurile astea parcă s-ar lovi de ceva și s-ar întoarce la mine sub formă de ecou.

Oare am murit deja? Am citit undeva că, în clipele de dinaintea mortii, îti revezi, în mod accelerat, viata trăită până în acel moment. Dar în clipa care urmează morții propriu-zise? E posibil ca spiritul să perceapă realitatea într-un mod care corpului i se pare superlent? Iar când clipa de detensionare va trece, corpul ex-comisarului Alexandru Milovan va deveni un cadavru rigid?

— încă nu, spuse vocea ușor voalată a Turcului, ca și când ar fi venit din spatele unui geam de sticlă. Doar că,

pentru ei, am întrerupt fluența deplasării elementului cronozofic. Până la disiparea completă a energiei care le-a animat, până în acel moment, lucrurile vor continua să se desfășoare pe făgașul anterior, dar din ce în ce mai lent, într-un final, orice fel de mișcare se va suspenda, iar clipa va deveni eternă.

— Numai moartea e eternă, spuse la fel de voalat Milovan, mirându-se că nu se miră de apariția conlocutoru- lui său.

— Universul e constituit într-un sistem binar, explică băiatul, pășind prin zidul devenit ca sticla și oprindu-se în fața lui. Fiecare element al său este dublat de un contra- element, de valoare egală. Ceea ce pune universul în mișcare e energia primordială care activează, la întâmplare, un element sau altul, iar contraelementul său reacționează pentru a echilibra din nou binomul.

Se opri în fața lui Heinrich Himmler, al cărui deget continua încă să coboare spre tăblia biroului, cu o încetineală exasperantă, și îi îndreptă ochelarii pe nas. Apoi se trase un pas înapoi și își admiră opera. în lumina tăioasă a reflectorului, lentilele ochelarilor străluceau asemenea unor sori în miniatură.

— Așa că viața, în sistem binar, are drept contrapondere moartea. O contrapondere perfect egală, așa cum am spus. Dacă viața este finită, în mod automat, și moartea este la fel. De aceea vă nașteți și muriți. Pentru ca să muriți și să vă nașteți. Când am vorbit despre clipa eternă, am vorbit despre acea eternitate inițială, în care timpul nu apucase să se desfășoare, ci rămăsese perfect egal cu

sine însuși, într-o neclintire superbă. Șarpele care-și înghite coada, domnule Milovan. Vechii greci au surprins câteva dintre adevărurile dintotdeauna ale spațiului și timpului. Până la clipa aceea eternă, universul acesta se va mai zvârcoli, însă, aleator, de multe ori.

— Cine ești? șopti Milovan, privind fascinat la bucata translucidă de perete. Și să nu-mi răspunzi Orthan Orta- doglu, ucenic la meșterul ceasornicar Horia Zaharia, pentru că, oricum, nu o să te mai cred.

Băiatul se trase mai către dreapta sa și coborî mâna cu pistolul către pieptul lui Zelea Codreanu, simulând că apasă pe trăgaci.

— Pafff! Și gata, Căpitanul Legiunii s-ar duce direct în Casa Domnului, lăsând lucrurile clare, în Regat. Din păcate... Clătină din cap. Din păcate, claritatea nu aparține realității.

Apăsă pe armă, coborând-o spre podea. Se aplecă puțin și îl privi drept în ochi pe Codreanu. La colțul ochiului tumefiat, înțepenise o picătură de sânge, ca o lacrimă roșie.

— Ei bine, în locul și în timpul de unde vin identificările se fac cu totul altfel, decât în această secvență istorică primitivă. Așa că nu port un nume, cum v-ați dori să auziți. Dar, pentru ca lucrurile să nu devină dificile pentru dumneavoastră, puteți să-mi spuneți Turcu, ca și până acum. Sau Orthan Ortadoglu, m-am obișnuit și cu acest apelativ.

— Ei bine, Turcule, dacă tot nu pot să aflu cum te numești, cu adevărat, poate îmi vei spune, mult mai exact, de unde vii și ce vrei de la mine.

Băiatul se opri, în sfârșit, în dreptul său. Ii ridică mâneca hainei și îl apucă de încheietura mâinii ridicând-o, în aer. Geamul rotund al ceasului sclipi în lumină. Bătu cu unghia în el, privindu-1 cu înțeles.

— Aveți, în Regat, un poet local, Eminescu, considerat de mulți drept un vrăjitor al cuvintelor. Intuiția sa e uimitoare, depășind cu mult știința alături de care a creat: „Viitorul și trecutul sunt a filei două fețe", scria el, într-un poem. Dacă v-aș spune că vin din viitor, ar fi de înțeles pentru tine, pentru că logica după care te orientezi în frântura ta de spațiu-timp este una de tip cauză-efect. Dar nu m-ați crede. Așa că vă voi răspunde că vin dintr-un trecut atât de îndepărtat încât, sub linia orizontului de așteptare, se confundă cu viitorul. Și mă aștept să vi se pară halucinant.

— Este halucinant. Tot la fel cum mi se pare că visez toate astea, în clipele care preced moartea.

— Nu există nici viată, nici moarte. Turcii îi lăsă mâna în jos. Ci numai mereu și mereu alte cioburi de realitate, între care spiritul migrează permanent. Orientativ, să numim locul de unde vin eu Thelos. în Thelos, săritul de pe un astfel de ciob pe altul a devenit o a doua natură a locuitorilor săi. Știința trecutului din care am urcat a evoluat disproporționat, înzestrându-ne cu puteri asemănătoare zeilor. Apoi a dispărut. Pentru că n-am mai avut nevoie de ea. Pentru că învățasem să facem magie și fără ea.

— Călătoriți în timp, pronunță încet Milovan, simțindu-și gâtul atât de uscat, încât fiecare silabă îl zgâria.

Modificați trecutul și viitorul. Așa cum voiau să facă Himmler și Kellerman.

— Ha-ha! râse fără veselie celălalt, după care făcu o piruetă și se îndreptă spre fereastră. Manechinele astea crude și sălbatice, care consideră războiul singura stare posibilă a umanității? Ce știu ei despre această triadă magică - trecut/prezent/viitor? Fiecare ciob de realitate este unic, irepetabil și imuabil. Nu poate fi modificat, fiind dat o dată pentru totdeauna. Așa cum eu nu pot modifica starea dirijabilului care plutește deasupra acestei stații de tren.

Orthan se aplecă puțin și privi drept în sus, către sursa luminii orbitoare.

— De ce ai venit aici?

— Manechinele mi-au întins o cursă. Arătă cu degetul către cei doi oficiali germani. O cursă primitivă, dar ingenioasă și funcțională. Au înțeles că ne va interesa să-i vedem pe aceia care au făcut prima breșă în timp. Că, dacă vor porni proiectul „Cronozofia", ne vom face apariția pentru a lua măsuri împotriva extinderii stării de realitate de pe acest ciob pe cioburile din jur. In stupiditatea lor fără margini, credeau că mă vor putea captura pentru a mă sili să le pun planurile în aplicare. După cum vedeți, nu știau nimic despre puterile cvasimagice, cu care știința despre care vă vorbeam ne-a înzestrat. Aveau impresia că puterea distructivă a armelor lor va anihila orice altceva.

— Tot nu mi-ai răspuns la întrebare: de ce-ai venit aici?

Afară, lumina farului de la prora dirijabilului păru să crească în intensitate.

— Ca să pun capăt proiectului „Cronozofia". Omenirea nu are voie să iasă mai devreme decât ar trebui pe culoarele timpului. Și, pentru că orice acțiune necesită o compensație pentru a păstra echilibrul, îi vom oferi o compensație: o vom lăsa să zboare în spațiu. în scurt timp, două sau trei decenii, americanii vor ajunge pe Lună. Treptat, alte națiuni vor ajunge și ele în spațiu. Și vă vom permite să colonizați Sistemul Solar.

Milovan își scutură fruntea. Adică avu intenția să facă asta, dar, după câteva secunde, de-abia reuși să-și mute privirea spre fereastră. în mod surprinzător, deși părea încleiat într-un butoi cu smoală fierbinte și lipicioasă, reușea să discute cu celălalt în mod normal, de parcă gura ar fi aparținut unui alt spațiu. Gura sau gândurile, își spuse, nemaifiind la fel de sigur că își auzise propria voce sau pe a celuilalt.

— Și cum o să realizezi asta? Bănuiesc că, dacă ai fi putut s-o faci singur, ai fi făcut-o, până acum.

Orthan Ortadoglu se răsuci spre el, cu buzele țuguiate, într-un fluierat de admirație.

— Toți au spus că sunteți foarte bun, domnu' Milovan. Constat că au avut dreptate. Nu pot să intervin, în dezvoltarea relațiilor din lumea de pe acest ciob de realitate. Pentru noi, pentru mine, sunteți un fel de cinematograf, în patru dimensiuni. Pot să văd absolut tot ceea ce faceți, chiar și ceea ce nu apare pe ecran, pot să opresc derularea filmului, așa cum am făcut-o acum, pot să-l dau înapoi sau înainte. Dar nu pot să intervin în dinamica desfășurării acțiunilor de pe ecran.

Tăcu o clipă, apoi dispăru din raza lui vizuală, reapărând alături de Reichfuhrer. Se așeză pe birou, cu picioarele atârnând.

— Pentru că eu, cel pe care-1 vedeți în fața ochilor dumneavoastră, sunt doar o... fantoșă, cred că-i spuneți în limbajul acestei epoci. O recreare a unei entități care a dispărut. V-am mai spus asta, nu vă amintiți? Murat Eighen, fratele de cruce din copilărie. Pot să exist aici, în felul acesta, dar nu pot să schimb nimic din realitate, pentru că morții nu pot să facă asta. Și nici amintirea lor. Așa că va trebui să o facă altcineva, în numele meu. Ce-ar fi să o faceți chiar dumneavoastră, domnule agent special Alexandru Milovan?

— Eu?! întrebă uluit. De ce tocmai eu?

— Pentru că, dintre toate entitățile umane care populează acest segment, în care ne găsim, indicele de probabilitate v-a ales ca fiind singura persoană capabilă să deturneze istoria de la cursul catastrofal pe care a apu- cat-o. Dacă îi vom permite să se deruleze, gradul de aberație care va acționa asupra fluxului evenimențial va crește, în manieră geometrică, și o bună parte dintre istoriile alternative, derivate din ea, vor fi șterse din memoria Universului. Sunteți gata s-o faceți, domnule Milovan? Dacă ratăm acest moment, nu vom mai putea să intervenim din această lume și va trebui să reconstruim, pe un alt ciob, o altă țesătură de istorii personale, care să ne conducă spre un alt moment favorabil. Vom consuma, inutil, timp biologic și energie de transfer.

Simți că îl apucă amețeala.

— Stai puțin, îl rugă, simțind cum rana îl împunge ascuțit în capul pieptului. Adică vrei să spui că... istoria asta s-a repetat? Că nu ne întâlnim prima oară?

— Singur ați spus-o, domnule. Acele *dejâ-vu-uri,* vă reamintiți? Ei, da, statistica operațională vorbește despre 12.112 stări de repetiție. în această imagine în oglindă a Realității Unice. In altă imagine, numărul lor diferă, dar nu substanțial.

— Dar Horia Zaharia, meșterul tău ceasornicar?

— Orice pondere are, în mod obligatoriu, o contrapondere. Pe axa cronozofică, deplasările se execută numai în tandem. Eu sunt contraponderea sa. El era cel care trebuia să descopere „Gânditorul". Elementul care permite saltul de pe un ciob pe altul aceluia care-1 deține. într-o vreme, îi veți spune *mașina timpului.* Dar nu e o mașină. Este un *fracton,* o secvență materializată din Cronologie, care produce fracturi cronozofice.

— Este o nebunie, se plânse Milovan.

— Niciodată Universul nu a fost coerent și rațional. Aceste două atribute reprezintă doar o matrice simplificată până la aberație, pe care entitățile umane au creat-o pentru a reuși să înțeleagă derularea evenimențialului.

— Și eu? Eu ce am de câștigat, dacă intervin în... în evoluția evenimentelor de pe acest ciob, cum îi spui tu?

— Dreptul de a-ți continua existența. Dreptul de a-ți revedea băiatul și unchiul. Dreptul de a-ți reface familia. De a duce o viată decentă, într-o lume vindecată de război. De a îmbătrâni frumos și de a le povesti nepoților despre un Hitler și un Himmler, care n-au câștigat niciodată războiul.

Se strădui să închidă ochii, dar nu reuși. Vedea cu coada ochiului cum pe obrazul stâng al generalului prinde să se contureze forma unei lacrimi. De durere sau de neputință? se întrebă. Nu știu ce să-și răspundă.

— Nu există fericire pe lume, nu-i așa? Nota ascuțită din glas îi trădă încordarea. N-a existat niciodată și nici nu va exista.

Turcu sări de pe birou și se apropie de el. întinse mâna și i-o așeză cu blândețe pe umăr.

— Fericirea, domnu' Milovan, este tot o matrice. Cu ajutorul ei, entitatea umană încearcă să înțeleagă care stări emoționale nu îi fac bine. Pe care trebuie să le ocolească. Dar matricele, în sine, nu există. Decât prin raportare la creatorii lor. Fericirea nu există, ca atare, pentru a putea fi căutată, găsită, însușită, vândută sau furată. Nu, fericirea nu pot să v-o dau, pentru că nu o am. Dar pot să vă permit accesul la cunoaștere. Pot să vă răspund la toate nedumeririle, la toate întrebările rămase nepuse și la cele considerate fără răspuns. Vă interesează oferta mea?

Fie și cunoaștere, își spuse. Era, oricum, mai mult decât nimic. Și avea atâtea necunoscute...

încercă să dea din cap, în semn că era de acord. Dar capul rămase neclintit.

— Sunt de acord, șopti. Sunt de acord, fi-r-ar al dracului să fie, cine n-ar fi de acord?

Și, dintr-odată, smoala în care zăcuse încleiat, până atunci, deveni fluidă ca aerul. Aproape că își pierdu echilibrul și se lăsă greu cu umărul pe peretele din spate. Simți mâna nefiresc de rece a celuilalt, cum i se strecoară pe sub umăr și îl sprijină.

— Cred că aveați nevoie de chestia asta, domnu' Milo- > •
van, îi șopti în ureche și dispăru.

Sub braț, în locul mâinii, simți împunsătura tare a unui obiect metalic. își duse mâna stângă acolo și degetele i se încleștară pe patul unui pistol. Arma sa, din servietă, realiză. întoarse, abia perceptibil, capul, în direcția biroului. Reichfiihrer-ul Heinrich Himmler își poziționa ochelarii pe nas și privea, fără să înțeleagă, către bucata de zid transparent. Dincolo de el, Kellerman se holba la arma pe care o ținea îndreptată în jos, nepricepând, probabil, cum de ajunsese atât de aproape de podea. O ridică și o îndreptă din nou spre capul lui Zelea Codreanu. în clipa aceea, undeva, afară, izbucni glasul dogit al unui difuzor, în care un cor de bărbați interpreta „Cântecul Germanilor":

Deutschland, Deutschland uber alles,
Uber alles in der Welt,
Wenn es stets zu Schutz und Trutze
Briiderlich zusammenhalt,
Von der Maas bis an die Memel, Von der Etsch bis an den Belt - Deutschland, Deutschland uber alles, Uber alles in der Welt!

O mitralieră răpăi îndepărtat, acoperită aproape imediat de șuieratul înspăimântător al unor șrapnele.

— Câine trădător! șuieră vocea încărcată de ură a generalului.

Arma tresări scurt și glonțul îl izbi pe Codreanu în frunte, azvârlindu-i capul pe spate.

Atunci Milovan înțelese de ce-i lăsase Turcu pistolul. Nu pentru a-i ucide pe cei doi, din cauza pistolului gene-

ralului șansele de a o face se diminuaseră considerabil. Ci pentru a transforma totul în jurul său, într-o mare purificatoare de foc. Fericirea, spusese Turcu, este o matrice, ea nu există ca atare. Așa că ce rost are să-ți pierzi vremea căutând-o? Cel mai corect ar fi să acționezi, fără să încerci să înțelegi prea multe. Și să aștepți, răbdător, să o atingi, din întâmplare, într-o bună zi.

Se lăsă să cadă încet în genunchi, ca și cum ar fi fost atins de un glonț rătăcit sau ca și cum i s-ar fi făcut rău. Himmler se holbă la el, fără să înțeleagă, apoi, când îl văzu ridicând pistolul cu amândouă mâinile și țintind fe- reatra iluminată de soarele galben aprins al reflectorului, ceva rezonă în mintea sa și deschise gura să țipe la el. Nu mai avu destul timp să o facă, însă. Și, în vreme ce gloanțele porneau unul după altul pe țeavă, către înaltul cerului, Milovan se ruga din toată inima ca discuția aceea, parcă dintr-o altă viață, cu privire la obiceiul nemților de a-și fura singuri căciula să fi fost adevărată și de data asta. Dacă „Al Treilea Reich" fusese construit urmând toate indicațiile tehnice ale proiectantului, viața sa se va fi sfârșit în acel birou de stație CFR, fără ca nimeni să prieceapă de ce și-o pusese atât de prostește la mezat. Dar poate că politica de război a reducerilor cu orice preț și a substi- tutelor funcționase și aici și o mare parte dintre celulele de gaz fuseseră umplute cu hidrogen, nu cu heliu. Cu foarte inflamabilul gaz numit hidrogen.

Termină de tras tot încărcătorul și nu se întâmplă nimic, își linse buzele sărate și se gândi la Ștefan, cu un sentiment puternic de vinovăție. îl părăsea definitiv, tocmai

când avea cel mai mult nevoie de el. In plus, îl lăsa în custodia *Neamțului Trăznit* și a șacalului acela viclean Urdă- reanu.

„îmi pare rău, fiule...", apucă să murmure, în timp ce gloanțele șuierau tot mai îndepărtat, spre câmpul de dincolo de gară. Dirijabilul explodă, într-o corolă de flăcări galbene, care iluminară peisajul ca ziua. îl văzu pe Kellerman repezindu-se spre ușă, iar pe Himmler deschizând gura să urle. Apoi globul strălucitor, ca o mie de sori, se prăbuși peste clădirea gării, înghițind-o în vâltoare.

Cartea a treia

Capitolul ultim
Scrisoarea de adio

în dimineața aceea, soarele răsărise mai devreme cu câteva minute ca de obicei, semn că vara era din ce în ce mai aproape, dar aproape imediat intrase sub pătura de nori cenușii, care acoperea capitala de mai multe luni. Alexandru Milovan se sculase special atât de devreme, ca să apuce să-l vadă și să le spună colegilor că încă mai exista și că își păstra culoarea obișnuită. Existau pariuri necolocviale (se vorbea despre lăzi întregi de bere „Regal", dar și de vin de Odobești, de Murfatlar și de Cotnari) cu privire la culoarea lui, cei mai mulți optând pentru un roșu de purpură sau un vinețiu închis, *ochi de mort,* cum îi spuneau cei de la Mecanică.

De fapt, era același roșu vitriolant, pe care îl tot văzuse, la apus, în ultimii ani, de când se înscrisese la Drept. Dar, pentru a-și câștiga sticlele cu lichid rubiniu, trebuia să mai existe cel puțin doi martori. Spiru Costas, colegul său de cameră, sforăia ca o locomotivă ce intră în gară, iar el nu se îndura să-l trezească. Iar pentru un al doilea martor ar fi fost nevoit să urce la etajul doi și să îl scoale pe Marinaș, de la Teologie, sau pe Flešan, de la Medicină. Gălăgia ar fi fost prea mare și coana Victoria, proprietăreasa,

 s-ar fi supărat în mod exagerat și le-ar fi făcut viața amară, în scurtul răgaz cât le mai rămăsese până la sesiune. Iar, apoi, din toamnă le-ar fi pus în vedere să-și caute altă locuință. Și nu era nicio plăcere să bați Bucureștiul, pe ploaie, trăgând de un geamantan uriaș, urcând și coborând interminabile scări de lemn, doar pentru o beție de o noapte.

Așa că renunță și se întoarse în cameră. închise ușa la balcon și își scoase halatul gros. Pijamaua de poplin foșni stins, amintindu-i de locul care încă mai păstra căldura corpului, sub cearșafurile albe. Căscă de-i troznură fălcile și își întinse brațele spre tavan. Privi în jur, străduindu-se să-și amintească de jocul acela idiot, pe care cei mai mari îl impuneau întotdeauna bobocilor - „Nou în cameră". Trebuia să cuprindă, dintr-o privire, toate obiectele din încăpere, să închidă ochii și să spună care obiect nu se potrivea ansamblului de mobilier. întotdeauna era unul singur. Și, aproape întotdeauna, era atât de mărunt, încât numai norocul te ajuta să-l depistezi. Dar, așa cum învățau încă din prima zi de facultate, *fortuna caeca est,* așa că nu se puteau baza pe el. Și pierdeau. Trebuia să dea de băut la toată trupa de primire, o noapte întreagă. Dăduse, nu? - evident, de ce ar fi ținut norocul cu el? Și apoi se zbătuse aproape două luni să-și revină financiar, muncind nopțile pe la prăvăliile din cartier, la descărcat marfă și la cărat resturile la groapa de gunoi a orașului.

își roti privirile prin cameră: șifonierul vechi, din lemn de nuc, cu cele două oglinzi mari pe uși, masa lungă de brad, care le servea și ca spațiu pentru servit micul dejun și cina, dar și ca loc de învățat, cele trei scaune despere-

cheate, dintre care doar unul cu spătar, covorul mâncat de molii, ligheanul cu apă de pe trepiedul din colțul camerei, perdelele rupte din loc în loc și îmbâcsite de praf, valizele din spatele ușii, teancurile de cărți, lipite de peretele dinspre răsărit, precum și afișul uriaș, de deasupra patului colegului, cu Astarleea Ionesco, în concertul din Cișmigiu, din anul precedent. Iar lucrul care nu se potrivea cu celelalte și pentru care pierduse jocul era un baston negru, cu mâner din os îngălbenit, atârnat în cuier.

„Un baston de moș, într-o cameră pentru studenți... nu vezi, mârlane, că nu se potrivește?", strigase plin de veselie la el, Dragoș Bobeică, vecinul de la trei, student în an terminal la Litere.

Nu văzuse și plătise. Acum, rămăseseră doar amintirile. Bobeică plecase, în satul lui, Caraula, de pe lângă Bacău, să le predea țâncilor blonzi, cu ochi albaștri, poeme din Alecsandri și Bolintineanu. Iar războiul care, ba se apropia, ba se îndepărta de granițele Regatului, făcuse ca multe familii să strângă baierele pungii și să-și înscrie copiii ca ucenici, mai degrabă decât să-i ducă la școlile înalte ale capitalei. Așa că etajul al patrulea era pustiu și lacătul de pe ușa comună, care dădea spre scări, le reamintea celor de la etajele inferioare că erau mai puțini și mai săraci.

De afară, răzbătu scârțâitul jalnic, făcut de căruciorul lăptarului. Dinspre fabricile Marghiloman se auzea tron- cănitul unui camion tras de cai. Zorii începeau să scalde orașul în culorile ușor cenușii ale dimineților lipsite de soare. Se hotărî, brusc, să iasă. Avea curs de filozofie, de

RSA - ATACAȚI LEGIUNEA!Aurel Cărășel la nouă, în amfiteatrul „A.D. Xenopol", cu profesorul D.D. Roșea. „Existența tragică". I să păruse unul dintre cele mai coerente și mai bine gândite, dintre toate cursurile la care asistase, până atunci. îi rămânea, deci, suficient de mult timp să dea o raită prin Piața Matache și să bea o cafea tare, făcută la nisip, așa cum se învățase, de când devenise student.

Se îmbrăcă pe bâjbâite, străduindu-se să nu facă zgomot. La sfârșit, aruncă o privire cercetătoare, în oglinda șifonierului. Arăta bine, în pantalonii de twed, cu manșetă răsfrântă, căleați la dungă, cu cămașă cadrilată și haină albastră, de doc, cu cohere de culoare neagră, ținută șmecherește agățată pe spate, de degetul arătător al mâinii stângi. Stătu în cumpănă, dacă să-și ia șapca sau nu. Renunță, cu oarecare regret. Se făcea tot mai cald, cu fiecare oră care trecea, și nu voia să-i transpire scalpul, înainte de a ajunge la curs. La profesorul Roșea veneau, întotdeauna, studente de la Litere și de la Matematici, atrase de șarmul inegalabil de orator al acestuia și nu voia să fei văzut ștergându-și mereu fruntea cu batista.

Coborî scările, atent să nu scârțâie treptele vechi și tocite, de lemn. La parter, lăsă papucii, lângă cei ai lui lor- dache (golanul, iar rămăsese la un chef, cu țigani lăutari, prin Sărari!), se încălță și ieși, blestemându-și stângăcia, ori de câte ori ușa masivă de ulm, cu ornamente aplicate, scotea vreun zgomot nelalocul lui.

Strada Meșteșugarilor era aproape pustie. Departe, către stația de tramvai, grupuri de doi-trei muncitori se grăbeau spre ateliere, cu sufertașele și trusele de scule în

mâini. Lângă clădirea din cărămidă roșie a Drogheriei Sevastopol, colț cu strada Amăuților, o florăreasă scotea coșurile cu flori din căruțul tras lângă bordură.

Alexandru Milovan se întinse, fericit. Doamne, era atât de bine să nu ai decât grija învățatului și, în rest, să poți face tot ce-ți trece prin cap, fără să dai socoteală nimănui! Ii mulțumi și acum, în gând, unchiului Eliade, pentru că îl lăsase să-și aleagă singur facultatea și orașul unde urma să facă studii superioare.

Piața Matache se găsea în stânga, la trei stații de tramvai. Dar vagonul pus în mișcare de minunata forță a electricității pornea de la depou de-abia la ora șapte, așa că nu avea niciun rost să-l aștepte. Se răsuci spre dreapta, gata-gata să se împiedice de stâlpul metalic pe care era fixată cutia de poștă. Curiozitatea îl împinse să deschidă ușița de metal. înăuntru, odihneau câteva facturi, o citație și vreo patru plicuri, pe care le scoase afară. Al doilea era adresat „D-lui student Alexandru Milovan, de la Facultatea de Drept Administrativ". Urma adresa.

Ia te uită! își spuse amuzat, existau oameni care îl cunoșteau și care chiar îi scriau scrisori.

Se uită curios, în partea de jos a plicului cenușiu, la destinatar: Murat Eighen, localitatea Cernavoda, strada Seimeni, nr. 119.

Murat Eighen. Se încruntă, străduindu-se să-și aducă aminte de nume, dar nu reuși. Totuși, nu i se părea complet necunoscut. „Știți, ți se întâmplă, ca și când toate lucrurile astea le-ai fi cunoscut într-o altă viață, și nu ți-au mai rămas decât umbrele amintirilor". Asta le-o spunea,

uneori, directorul Liceului Mihai Viteazu, din Constanta, când încerca să intre în atmosfera istoriei medievale.

Cine să fi fost expeditorul, cu nume de turc sau de tătar, pierdut prin bărăganurile Dobrogei? Ridică din umeri și puse scrisoarea în servietă. Era prea devreme, ca să-și bată capul cu astfel de enigme. Avea, mai întâi, nevoie de o cafea, care să-i limpezească gândurile.

Până pe Tăbăcăriei, nu întâlni niciun cunoscut, dar cum ieși pe Aleea Crizantemelor dădu nas în nas cu Mi- nulescu Avram și cu Stoian Ștefan Dorian, colegii de la Drept Penal.

— Nu vii cu noi? îl întrebă Minulescu, după ce se salutară și își strânseră mâinile. S-a deschis o expoziție de mobilă veche, în spatele Universității, la doi pași de Capșa. Plătesc cu 10 lei ora, pentru cărat și despachetat, și o ciorbă caldă, la prânz.

Le spuse că are curs de la nouă, dar cei doi insistară.

— Hai, mă, fraiere, lasă-1 încolo pe Roșea, nu are examen, e doar un colocviu, te așezi și tu lângă una care tocește și tragi cu coada ochiului. Acu' e momentul să faci un ban.

— Nu sunt fraier, dar am o întâlnire, la curs, cu una faină, de la Litere, o întoarse, sperând ca explicația să fie de ajuns.

— Ei, dacă e vorba de o întâlnire...

Se despărțiră, la primul colț. Grăbi pasul și, în mai puțin de un sfert de oră, ieși în Grindeni, dincolo de care se zărea clădirea înaltă a Gării de Nord. Intră în piață, dinspre Prisăcari, lovindu-se de sacii cu sare și de papor-

nițele cu zarzavat ale țăranilor de pe lângă Capitală, ve- niți cu căruțele. Un lăptar își deschisese prăvălia și îl pofti din priviri să intre. La urma-urmei, de ce nu? Trebuia să mănânce ceva în dimineața aceea, așa că putea să ia o mică pauză. Intră, bău un iaurt proaspăt și porni către „Cafeneaua lui Agop", a cărei firmă de tablă zăngănea ușor în bătaia vântului.

în încăperea lungă și îngustă erau patru mese, iar afară încă trei. Agop avea o cafea foarte bună și veneau oameni chiar și din centrul capitalei, ca să bea o ceașcă sau două la el. Mai mult, vindea, prin curier, cafea măcinată la pungi de hârtie, de câte o jumătate de kilogram, și avea o mulțime de clienți.

înăuntru, așezați la două mese, erau deja trei clienți, o patrulă militară, formată din doi caporali, și un civil care citea „Dimineața", singurul ziar de opoziție care primise acceptul de apariție al bătrânului rege Ferdinand. Se hotărî să rămână afară și se așeză la masa lipită de zidul unei case cu balcon, de pe care curgeau valuri roșii de mușcate. Un băiat cu șervet pe braț veni imediat să ia co- manda.

— O cafea mare. Și un com cu gem.

— Nu s-au copt încă. Băiatul ridică din umeri. Dar plăcintele cu mere tocmai au fost scoase din cuptor.

— Atunci, fie și o plăcintă cu mere.

Celălalt dădu din cap și plecă.

Pe stradă, circulația prindea să se anime: camioane cu soldați se îndreptau spre marginea orașului, cel mai probabil către Otopeni; bicicliști se opreau la marginea tro-

tuarului să discute cu vreun cunoscut; bucătărese cu sacoșe mari, din pânză, se îndreptau grăbite spre piață pentru primele cumpărături ale zilei; cerșetorii își luau în primire colțurile străzilor și începeau să se vaiete; două birje se încrucișară, lângă Ardeo, gata să se ciocnească și birjarii se luară la harță, înjurându-se reciproc; din curțile sărăcăcioase, câțiva copii cu burți mari ieșiră, frecându-se la ochi și vorbind pițigăiat.

Era bine să bei cafeaua în mijlocul mulțimii, constată încă o dată Milovan și regretă că nu-și luase șapca. Acum, ar fi avut prilejul s-o dea, muncitorește, pe ceafă și să-și compună o mină de proletar nemulțumit de condițiile sociale. Băiatul cu șervet apăru, ținând în mâini o tavă de lemn. Așeză cafeaua și ceașca în fața lui, iar farfuria de porțelan, cu plăcinta, mai spre dreapta.

Mușcă din plăcintă și mormăi de plăcere. Puștiul avusese dreptate, era formidabilă, caldă și aromată. Pur și simplu, se topea în gură. O termină, își scutură palmele de zahărul vanilat și trase cafeaua mai aproape. Ii respiră aroma, așa cum văzuse că fac degustătorii de vinuri.

— E bună cafeaua asta, a lui Agop...

Ridică privirile surprins. In fața lui, cu ceașca în mână, stătea bărbatul singur, de la masa dinăuntru. Ziarul îl împăturise și îl vârâse sub braț.

— Pot să iau loc?

— Dda... de ce nu? se bâlbâi, holbându-se la el.

Acum, că îl privea în lumina din ce în ce mai clară a dimineții, i se părea vag cunoscut. Sau poate că privirea lui, ușor amuzată, ușor ironică, era de vină. își trase scau-

nul mai într-o parte, de parcă celălalt ar fi vrut să se așeze chiar lângă el.

— Mulțumesc. Se așeză și puse ceașca lângă a lui. Nu mă cunoști?

Ridică din umeri.

— Ar trebui?

— Poate că da, râse celălalt și își dădu pălăria de pai spre ceafă.

Era poate cu doi-trei ani mai în vârstă ca el, dar avea un aer de om serios și o prestanță, care lui îi lipsea. Era îmbrăcat într-un costum negru, cu haină la două rânduri și cu cravată verde, de mătase, cu ac de argint. Duse ceașca la gură și sorbi din ea, cu ochii la necunoscut.

— Sunt Firică. Firică Dumbravă-Nicușor, am terminat în urmă cu un an și șapte luni Dreptul Militar. Ne-am ciocnit de câteva ori pe coridoare.

Ridică din umeri, stânjenit. Nu-și cunoștea colegii mai mari. Și nu pentru că ar fi fost el un asocial, ci pentru că aceștia aveau probleme complicate de descurcat, la final de studii, și nu stăteau să-i salute pe boboci.

— Poate, încuviință, nesigur.

Firică se așeză și puse ceașca pe masă, apoi își împreună palmele, zâmbindu-i.

— Ești din Cernavoda?

— De unde știi? tresări, neliniștit de siguranța cu care-1 aborda celălalt.

— De la Sfântul Duh, rânji bărbatul. De la Secretariat, de unde ai vrea să știu. Ai lăsat acolo adresa și numele susținătorului legal. Buciuc Evghenia, soția decedatului

Buciuc Eliade. Fratele mamei tale Alexandra, care a murit la naștere și al cărei nume îl porți.

Dintr-odată, dimineața nu i se mai păru liniștită și înviorătoare. Sorbi din ceașcă, străduindu-se să nu-i tremure mâna. Oare ce voia necunoscutul său fost coleg, care se părea că știe multe lucruri despre el?

— Pesemne că te întrebi ce vreau de la tine, nu?

Milovan înghiți în sec, dar se abținu să răspundă. Aruncă o privire precaută în jur. Un porumbel își luă zborul de pe un acoperiș vecin și coborî chiar lângă masa lor, ca să ciugulească fărâmiturile de plăcintă. Se uită la el, timp de câteva clipe și își dori să se afle în trupul mic, îmbrăcat în pene negre, cenușii și violete, care se agita pe lângă picioarele lor.

— Poate că doresc numai să te întreb de sănătate, râse celălalt, iar nodul cravatei îi tresări la gât, în sus și-n jos. Te-am văzut când ai intrat să arunci o privire, mi-am amintit de tine și am ieșit să te salut.

Se uită la el și așteptă. Bărbatul în costum negru luă ziarul de sub braț și îl transformă în evantai. Nu era prea cald, își spuse Milovan, dar se putea dovedi o tactică convenabilă de întârziere a răspunsului. In cele din urmă, îl puse pe masă, cu prima pagină răsucită pe jumătate către el. Primul titlu care-i sări în ochi avea litere roșii, de-o șchioapă: „Bătrânul Ferdinand își dezmoștenește fiul, în favoare nepotului". Fotografia, atât cât reușea să vadă din ea, îl prezenta pe rege, cu mustața sa proverbială, înspicată cu alb și cu vârfurile răsucite în sus, purtând pe cap coroana de otel a casei de Hohenzollern.

— Sau, poate, te urmăresc de ceva timp, ca să-mi dau seama ce calități și ce defecte ai, pentru a-ți propune o slujbă.

Rămase cu gura căscată.

De aproape cinci ani, Bucureștiul, ca și întregul Regat, trăia sub amenințarea unei crize economice fără precedent. Deși războiul alunecase mereu pe lângă, datorită politicilor alunecoase ale Casei Regale și, mai ales, datorită intuițiilor de mare clasă ale reginei Maria (târfa lui Zizi Cantacuzino, cum o numeau gurile rele, alimentate în special de partidele care l-ar fi dorit în fruntea statului pe principele Carol, deși acesta declarase, în mai multe rânduri, că nu-și dorea coroana), efectele războiului începuseră să se simtă, mai ales la nivelul agriculturii. Regatul trebuia să furnizeze, conform contractului de alianță, 25% din produsele alimentare de bază, necesare frontului, la prețuri de achiziție derizorii. Chiar dacă nu fusese niciodată pasionat de politică, Milovan știa că grâul, porumbul, meiul, mazărea, fasolea și soia lipseau în mod curent din târguri, ajungând la prețuri astronomice pe piața neagră. Pâinea se scumpise cu 400%, iar prețul cărnii de porc crescuse înzecit. Cine avea rude la țară încă mai putea spera să pună pe masă o bucată de șuncă și un câmat cu usturoi, cu ocazia sărbătorilor de iarnă. Cine nu, trebuia să se mulțumească s-o admire în galantare și să se lingă pe buze.

în acest context, situația locurilor de muncă nu era una dintre cele mai fericite. Marile fabrici și uzine făcuseră trei rânduri de concedieri și lumea se aștepta și la altele,

deoarece piața externă nu avea nevoie decât de oțel de bună calitate, pentru armament, de componente pentru avioanele Messersmidcht, care se fabricau la Târgoviște, unde uzinele Krupp își deschiseseră cea mai mare filială din răsăritul Europei, și de roți pentru camioanele militare, care se fabricau la Galati, în fabricile-satelit ale fra- tilor Malaxa. >

Cineva voia să-i ofere lui o slujbă? Lui, care de-abia încheia anul al doilea de facultate și nu se pricepea la nimic altceva decât la învătat?

— Nu spui nimic?

— Spun... spun că nu știu la ce aș fi bun. N-am mai lucrat niciodată, până acum.

— Lasă-mă pe mine să apreciez asta. Firică își supse un dinte, apoi se aplecă peste masă.

— Mă pricep să apreciez oamenii. Cine m-a angajat pe mine, pentru asta m-a angajat: să-i observ și să-i apreciez. După care, dacă merită, să-i propun, mai departe. Te supraveghez de un an de zile, bobocule. Am hotărât să te propun mai departe. Nu trebuie să te temi că nu vei face față. Orice lucru se învață, cu răbdare și atenție. Trebuie numai să vrei.

- Eu...

Se înecă și tuși. Totul era atât de... aiuritor? De ciudat? De incredibil? Ieșise doar să bea o cafea, după o treime de noapte albă. Și se pomenea că i se vorbea de merite deosebite și de slujbe misterioase.

— Am venit în București să studiez Dreptul. Și nu am de gând să întrerup studiile, indiferent de ofertă. Unchiul

Eliade, pe care l-ai amintit mai înainte, și-a sacrificat o parte din pensie pentru mine. Iar mătușa Evdochia, la fel. Și nu cred că ar fi foarte fericită, dacă i-aș scrie că abandonez.

Firică se scotoci în buzunarul de la piept, scoase din el o tabacheră, o deschise și o întinse spre el. Milovan se gândi să-1 refuze, dar pofta de a trage un fum, la cafea, deveni atât de puternică, încât renunță la orice împotrivire și extrase o țigară de sub lamela-arc, care le ținea aplatizate de peretele de metal. Celălalt aprinse o brichetă din oțel și o întinse, serviabil, în direcția lui. Trase din țigară câteva fumuri, până ce se aprinse bine. Firică își atârnă și el una în colțul gurii.

O vreme, fumară în tăcere, studiindu-se pe furiș. La mesele de alături, se așezară câțiva angajați la Regia de Apă. Erau îmbrăcați în salopete albastre, cu gulere albe, și aveau inscripționat pe spate, cu litere mari, sigla RAB. Vorbeau tare, fumau și citeau din presa dimineții. Agop, un bătrânel cu chelie și mustață stufoasă, alerga în toate părțile, împreună cu băiatul, străduindu-se să satisfacă toate cererile. Era momentul de vârf, de dinainte de ora opt, când se schimbau turele. Apoi, ritmul avea să scadă, încet dar constant, până la vremea amiezii.

— Nimeni nu dorește să-ți întrerupi studiile, Milovan. Domnul Urdăreanu cu atât mai puțin.

Trase încă un fum și puse țigara cu jarul pe farfurioară. Gândurile începuseră să se mai limpezească.

— Cine este acest domn Urdăreanu?

Firică fluieră subțire, a mirare.

— Chiar nu știi nimic, nu-i așa? Când mi-a spus că ești complet apolitic, nu mi-am închipuit că ești scos în afara contextului social. Emest Urdăreanu este șeful Serviciului Secret de Informații al României. Până în 1926, a fost Mareșalul Palatului. După asta, a fost numit de Majestatea Sa pe această funcție și, de atunci, face toate jocurile murdare ale politicii externe și interne ale Regatului. M-a trimis să-ți propun o slujbă de agent secret.

Mai trase un fum și rumegă ideea. Agent secret! Ca-n filmele americane, cu Rudolf Valentino, care rulau la toate cinematografele din Capitală. Urmăriri periculoase, focuri de armă trase din ganguri, pumnale cu arc, care țâșneau din mâner, boxuri de oțel, femei cu buze roșii și ochi pasionali, droguri, găști de cartier...

— Nu știu nimic despre meseria de agent secret, dădu el înapoi.

Firică Dumbravă-Nicușor zâmbi și clătină din cap.

— Crezi că eu aveam habar, atunci când am fost recrutat? Dar ți-am spus, totul se învață. Și, o clipă... nu totul e chiar așa cum pare. Adică strălucire de carnaval, focuri de armă, aplauze la final și sărutări de gagici. E mai mult alergătură pe teren, urmăriri nespectaculoase și, uneori, epuizante, rapoarte peste rapoarte, iar la început un salariu destul de mic. Dar îl vei sluji direct pe Rege și vei putea vedea, direct, cum o parte a muncii depuse de tine schimbă istoria. în plus, când vei termina facultatea, vei fi angajat, aparent, la o firmă mare sau la vreun minister, de unde vei mai primi un salariu. Nu mult, dar suficient, pentru ca împreună cu celălalt să te ajute să o duci con-

fortabil. Și mai e ceva, poate cel mai important dintre toate...

Se aplecă din nou peste masă și îi făcu semn cu degetul să se apropie.

— O să cunoști mulți oameni importanți. Oameni bo- gați și puternici. O să-ți faci relații care, mai târziu, te vor ajuta să răzbești. Important este să înțelegi că nu poți avea toate astea dintr-odată. Ci în timp, pas cu pas.

Milovan închise ochii, așa cum făcea uneori, când voia să se gândească mai temeinic. Era o oportunitate, trebuia să o recunoască. Războiul bătea la ușă și, oricât de neimplicat se dorea el în mediul politic, înțelegea că Regatul avea să se angajeze fie de partea celui de-al Treilea Reich, fie de cea a Uniunii Sovietice. Părțile nu se aflau încă în conflict deschis, dar ceva mocnea pe dedesubt. Ceva atât de puternic, încât zvonurile tot mai insistente ale unui pact ultrasecret între Hitler și Stalin, nu mai valorau mare lucru. Tratatele erau făcute, ca să fie încălcate de cel mai puternic, afirmase de curând cancelarul german, la conferința trilaterală Suedia-Marea Britanie-Germania. Exis- >
tau unele voci, puține și ascunse de talazul suporterilor mârâitori, care spuneau că totul nu era decât un teatru bine pus la punct de către cei doi lideri maximus, pentru a devia atenția generală de la proiectul sovietic de a ataca și subjuga Imperiul Soarelui-Răsare, ca prim pas spre inima Asiei. Un proiect din care Reich-ul și-ar fi atașat colonii de peste două milioane de kilometri pătrați și ar fi făcut un pas important către achiziția insulelor de dincolo de Japonia, unde ar fi putut construi aerodromuri, de pe

care Junkers-urile ar fi putut atinge cu ușurință coastele americane.

— Trebuie să mă mai gândesc, spuse, simțind cum îl cuprinde un val de frig, inexplicabil pentru o dimineață de mai. E incitant, mărturisesc, dar, în același timp, e o decizie care îmi va marca întreaga viață, de acum încolo.

— Mă așteptam să spui asta. Firică dădu din cap, scoase batista și își suflă nasul. Chiar asta trebuie să faci, să te gândești bine. Peste trei zile, ne vom întâlni din nou. Nu trebuie să-ți baţi capul: ca și acum, te voi căuta eu.

Se ridică și puse o hârtie de zece lei lângă ceașcă.

— Consideră-te invitatul meu.

— Un moment, răsuflă adânc Milovan. Vreau să te mai întreb ceva.

Bărbatul își aranjă costumul și scutură câteva fire imaginare de praf.

— Te rog.

— Există... asta... vreo școală... ceva? Știi, de unde s-ar putea învăța lucrurile de bază, ca în orice meserie.

— Foarte bună întrebarea. Mă tem că răspunsul nu e chiar pe măsură. Nu, nu există o școală, doar agenți-in- structori, care te vor învăța tot ce știu ei. Restul e experiență și rateuri. Din acestea din urmă se învață cel mai mult. La revedere și gândește-te bine de tot.

Se îndepărtă, mergând cu o eleganță studiată. Parcă ar fi actor și a rămas cu anumite gesturi și atitudini din ultimul film în care a jucat, își spuse Milovan, apoi bău restul de cafea din ceașcă. Voia să plece, la rândul său, nu pentru că s-ar fi făcut târziu și se grăbea, ci, pur și simplu,

pentru că se simțea inconfortabil. Dacă Firică reușise să-l urmărească, nevăzut, în tot acest răstimp, câți oare o mai făceau și acum? Aruncă o privire voit nepăsătoare în jur, dar nu reținu nimic suspect: negustorii care-și strigau marfa, de la tarabe, precupețele care te îndemnau să cumperi verdețuri, de la marginea trotuarului, gospodinele venite dis-de-dimineață să facă piața, înainte ca soarele să înmoaie asfaltul, câinii vagabonzi, pisicile de pe gardurile de lemn, porumbeii ce zburau în stoluri...

Văzu ziarul lăsat pe scaun și renunță să se ridice. Se întinse, îl luă și se apucă să-l răsfoiască, ținând chiștocul aproape stins în colțul gurii. Articolul de fond, semnat de un necunoscut Caramangiu Vasile Ionuț, vorbea despre interesul arătat de germani pentru zona Dobrogei. Raritatea localităților și planitudinea terenului îl făceau ideal pentru stabilirea unei linii defensive, cu lungimea de aproape 600 de kilometri, care să înceapă la Vama Veche și să se termine la Poarta Albă. Strategii militari ai colonelului general Alfred Jodl și propaganda lui Goebbels se străduiseră din răsputeri să răspândească ideea că linia urma să fie folosită pentru a împiedica orice atac din aer sau de pe mare, care ar fi venit din direcția Mediteranei. Dar toată lumea știa că primii vizați erau sovieticii, iar linia „Gustav cel Lung" ar fi fost un mijloc de presiune eficient pentru a-i determina să respecte tratatul secret, încheiat de aproape doi ani.

Continuă să citească, pe verticală: un articol prezenta piesele de pe lista Teatrului Național, pentru perioada verii; altul vorbea despre ultimele isprăvi amoroase la

Paris, ale prințului Carol, transformat în civilul Carol Ca- raiman, un al treilea despre ascensiunea politică fulminantă a unui necunoscut Horia Sima, care înființase de mai puțin de un an de zile Partidul Legiunea-Creștină și candida pentru un post de deputat în județul Tutova. Pe ultima pagină, apărea o informare de la Muzeul de Istorie al Dobrogei, care anunța descoperirea, lângă localitatea Cernavoda, a unei statuete, din lut ars, denumită provizoriu „Gânditorul", care ar fi făcut parte dintr-o străveche cultură Hamangia.

Trase un ultim fum din țigară, o aruncă pe caldarâm și o zdrobi cu talpa. împături ziarul, cu grijă, și deschise clapa servietei, să îl bage înăuntru. Spiru era ahtiat după cancanuri și citea orice tabloid care-i cădea în mână. Dar nu și le cumpăra singur niciodată, abia de avea cu ce să-și ducă zilele, era orfan de tată, iar maică-sa lucra ca spălătoreasă, în Tumu Severin, și câștiga exact cât să-i acopere cheltuielile. Milovan bănuia că, de multe ori, nu mânca la prânz, ca să-i poată trimite lui banii de chirie și de masă.

Când să închidă clapa, ochii îi căzură pe colțul puțin îndoit al plicului primit în zori. Se uită la ceas. Era șapte și un sfert, avea încă destul timp la dispoziție. Dacă lua tramvaiul, de la gară, până la facultate făcea cam o jumătate de oră. Dacă pleca pe jos, ca să iasă în Cișmigiu, cam vreo 40 de minute. Una peste alta, putea să mai rămână la cafenea încă o oră. Se hotărî să profite de răgaz, ca să mai bea o cafea și să citească scrisoarea.

Făcu semn băiatului, care ocoli o masă și veni în fugă, îi mai comandă o cafea (la urma-urmei, Firică lăsase, cu

generozitate, bani pentru încă alte trei cafele, deci dacă lua numai una rămânea și de un bacșiș acceptabil) și trase plicul afară. îl studie cu atenție, dar nu zări nimic nelalocul lui. Ștampila era aceea a oficiului poștal din Cernavoda, o cunoștea foarte bine de pe rarele scrisori pe care le primea de la mătușa Evghenia. Iar plicul era unul obișnuit, făcut din hârtie de stuf (de unde și culoarea cenușie naturală), groasă și rezistentă la apă. Timbrul reprezenta un dorobanț din Războiul pentru Independență, sprijinit în pușca lungă, care îi trecea de umăr. Iar scrisul... era unul caligrafic, dar nu neapărat frumos. Scrisul unui om obișnuit mai degrabă cu munca fizică, decât cu tocul și călimara cu cerneală. Obligatoriu, scrisul unui bărbat. Ușor înclinat spre dreapta și cu liniile de tăietură ale literei „t" coborând către colțul plicului.

Nu, în mod cert, nu îl cunoștea pe Murat Eighen și nici scrisul nu-i spunea mare lucru. Pe vremea când trăia, unchiul Eliade îi spusese de mai multe ori că avea ochi de detectiv, că știa să se uite după amănunte și să descifreze din ele lucruri care scăpau altor ochi. Dar nici măcar asta nu-1 ajuta acum.

Rupse plicul, pe una din laterale, și vârî resturile în buzunar. Trase afară hârtia dublă și o puse pe masă, lângă farfurioară. Era datată la începutul lui mai. Exact în urmă cu o săptămână. Asta însemna că poșta mergea mai greu ca altădată. Și era posibil să fie așa, date fiind raidurile aeriene, din ce în ce mai insistente ale aviației britanice, care își trimitea flota de „Hurricane", de pe aeroporturile din Cadiz și din Gibraltar, să urmeze linia coastei medi-

teraneene, până la Bosfor, fiind protejate de avioanele de vânătoare ale Franței, Italiei și Greciei, iar de acolo să traverseze Marea Neagră, la adăpostul nopții, și să bombardeze câmpurile petrolifere de pe Valea Prahovei, dar și cele două uzine, de lângă Pitești, ale lui Albert Speer, unde se fabricau componente pentru „Alsacia", bombardierul suborbital gigant, care era destinat să șteargă New York-ul de pe fața pământului.

Sau, poate, însemna că expeditorul, după ce o scrisese, avusese ezitări să i-o trimită, timp de mai multe zile. Nu avu timp să își ducă raționamentul mai departe, băiatul veni cu ceașca aburindă și o așeză în fața lui, debarasând masa de cele goale.

Se lăsă pe spătarul scaunului, și începu să citească.

„Ce-ai zice dacă scrisoarea aceasta ar începe așa:

Dragul meu frate de cruce...

Probabil că ți-ai face cruce și te-ai gândi sau că expeditorul ei a greșit adresa sau că ar fi sărit de pe fix. Sau, cel puțin, așa ar raționa un om normal. Dacă nu ai aderat (încă) la niciuna din cele două poziții semnalate și continui să citești, înseamnă că spiritul tău iese puțin din nor- malitate.

Evident că, întotdeauna, mai există o explicație, aceea neutră, care tinde să împace părțile beligerante și care izvorăște din bunul simț comun. In cazul de față, cea de-a treia explicație sună cam așa: poate că este vorba despre un gest din copilăria din ce în ce mai îndepărtată, care a fost împins, treptat, la periferia uitării, de către banalul cotidian. Pe scurt, o prostioară, din copilărie, un elan de

prietenie care te-a condus, la un moment dat, spre o efuziune de genul: „Suntem atât de buni prieteni, nu vrei să ne facem frați de cruce?".

Și dacă această explicație neutră, această efuziune s-a întâmplat într-o altă existență? Simt cum te tragi înapoi, ca un cal nărăvaș, care simte zăbala ce nu-i place și vrea să scape de ea, neștiind că nicio mișcare din lume nu i-ar putea scoate căpăstrul. Ai nevoie să faci o pauză, ca să ingurgitezi rândurile de mai sus? Fă-o, frate de cruce. Ai tot dreptul. Apoi revino la masa tratativelor. Pentru că, deși am devenit frați, în mod voluntar, deși gândim o mulțime de lucruri la fel (și o să înțelegi, puțin mai târziu, de ce), între noi este nevoie de un tratat, asemănător celor care se semnează între forte armate care nu vor să intre în conflict."

Milovan respiră prelung și se uită, preț de mai multe clipe, la chipul stilizat, desenat parcă de un copil preșcolar, care reprezenta o figură zâmbitoare, înconjurată de buclele părului. In mod sigur, era cea mai... ciudată scrisoare pe care o citise vreodată. Iar faptul că provenea de la un bărbat, probabil cam de o seamă cu el, o făcea încă și mai ciudată. O altă existență? Nu putea nega, se gândise de mai multe ori la această posibilitate. Nicio filozofie, nicio religie și nicio mitologie nu nega această posibilitate. Dar nu exista nici măcar o singură entitate umană (cu excepția stranie a lui Isus Christos), care să se fi întors de Dincolo și să fi confirmat asta.

Cineva, aparent necunoscut, îi scria o scrisoare și îl trata drept incredul. Se străduia ca prin toate afirmațiile

pe care le făcea să îl atragă mai aproape de centrul pânzei tremurătoare a păinjenișului amintirilor. Dar acele amintiri erau induse și nu îi invocau nimic. Avea, oare, de a face cu un șarlatan, care încerca să obțină ceva de la el?

își îndreptă din nou privirile spre scrisoare și citi.

„Sau ce-ai zice, dacă epistola asta ar începe așa: *Dragul meu Alexandru,*

unchiul tău Eliade m-a avertizat că ești cam uituc și că trebuie să-mi notez tot ceea ce-ți spun, pentru că, la un moment dat, cu siguranță nu o să-ți mai aduci aminte și o să mă contrazici.

Așa că mi-am notat, în jurnalul pe care-1 țin, de pe la mijlocul clasei a șasea: în ziua de trei august, a anului 1926, din acest ciob de realitate, Alexandru mi-a salvat viața, pe grindul de la Seimeni, sărind după mine într-o vâltoare. A fost prima și ultima oară când Dunărea mi-a pus viața în primejdie. Ei, frate de cruce, ce ai de spus despre asta?

Poate că nimic. Pur și simplu, nu-ți mai aduci aminte, așa cum spunea unchiul tău și profesorul meu de geografie. Poate că iei în considerare ideea de a întrerupe lectura în acest punct și de a-ți vedea de treburile cotidiene. Cum ar fi mersul la facultate. Poate că, în momentul când vei primi plicul, te vei fi aflând în drum spre vreun curs interesant, cum ar fi, de pildă, cel al maestrului D.D. Roșea, despre care îi spuneai doamnei Evghenia că îți place foarte mult, pentru că are o organizare logică extrem de riguroasă. Sau../'.

Trânti hârtia pe masă, peste plic, și o acoperi cu palma. Inima îi ticăia nervoasă în coșul pieptului și respirația i

se accelerase brusc. Ce prostie, Doamne-Dumnezeule, ce prostie! Cum ar fi putut cineva să știe, cu mult timp înainte, unde o să fie și ce o să facă el, în momentul în care va citi scrisoarea?

Se ciupi de braț, cu mâna liberă. II durea. Se holbă în jur, la porumbeii care se adunaseră în jurul unei bucăți de pâine, căzută dintr-un căruț, și își disputau firimiturile. Câteva măturătorese trăgeau de un tomberon metalic, mare, pe roți, în direcția gării. înconjură ceașca de cafea cu degetele: era fierbinte, exact cum se aștepta, rea-mintindu-i că venise acolo numai ca să bea lichidul amărui și parfumat și să se uite la forfota străzii, înainte de a-și începe ziua de muncă. înghiți în sec. Curiozitatea se dovedi mai puternică decât spaima și privirile i se întoarseră către hârtia velină.

„...poate că te gândești că totul este o farsă bine organizată de către colegii tăi de mansardă și cine se pricepe mai bine la o treabă ca asta, dacă nu Viorel Fleșan, care le-a jucat, de-a lungul timpului, mai multora astfel de *poci- noguri?* Pesemne că îți va fi sosit și ție rândul, nu crezi? Așa că o să lași din nou hârtia din mâini și o să cercetezi cu atenție împrejurimile, în speranța că-1 vei zări ascuns pe undeva și râzând, împreună cu alți doi-trei camarazi, cărora o să le bea berea și o să le fumeze țigările, conform înțelegerii."

Lăsă din nou hârtia pe masă și făcu exact ce scria acolo, cu cerneala aceea albastră, spălăcită: se uită în jur, căutând chipuri cunoscute, schimonosite de un râs homeric. Dacă existau pe undeva, el nu le văzu. Poate să fi intrat

în vreo băcănie din apropiere sau să se fi urcat pe vreun acoperiș învecinat, de unde să-i pândească reacțiile.

Își impuse să-și stăpânească tremurul degetelor. Putea să fie de la cafea, era foarte bună și tare, iar două cești ar fi făcut și un muribund să se ridica în șezut și să-și dorească să alerge pe stradă, după fete. Dar el știa că nu cafeaua era de vină, ci conținutul acelei scrisori stranii și extraordinare. Tot așa cum simțea, cu un al șaselea simț, că niciunul dintre colegii invocați în scrisoare nu se găsea prin apropiere. Nu spusese nimănui când avea să plece, în acea dimineață, de acasă, și nici încotro avea să se îndrepte. Iar organizatorul unei farse, fie ea și una extrem de bine regizată, nu avea de unde să știe toate detaliile acelea din scrisoare, decât dacă ar fi fost un clarvăzător. Singurul lucru care-i rămânea de făcut era să se întoarcă la lectură și să vadă încotro îl ducea fluxul ei.

„Dar, pentru că nu vei descoperi niciun chip cunoscut, te vei întoarce la scrisoare, închipuindu-ți că o fi vreun capitol dintr-o viitoare carte de ficțiune, care a ajuns întâmplător în mâinile tale. (De unde naiba știa atâtea acel încă necunoscut Murat Eighen? Chiar că se gândise și la treaba asta.) în sfârșit, pentru că nu mai ai alte opțiuni, vei sfârși prin a admite că citești o scrisoare de la o persoană, ale cărei drumuri s-au intersectat cândva cu ale tale. Dar nu într-un spațiu și într-un timp, de care să-ți aduci aminte cu claritate. De aceea, varianta mea cu *o altă existență* începe să nu mai pară atât de abdacadabrantă, ca în urmă cu câteva minute, când ai citit-o pentru prima oară. Pentru că, deși partea rațională a minții tale nu o ac-

ceptă încă pe deplin (lipsindu-i informațiile de rigoare), simțul acela special al tău, pe care-1 invoca, uneori, unchiul Eliade, îți sugerează că ar fi o soluție de circumstanță, pentru a accepta ceea ce urmează să-ți spun.

Așa că s-o luăm de la capăt.

In această realitate, pe care spiritul tău o acceptă drept unică și irepetabilă, mă numesc Murat Eighen și, pentru majoritatea celor care mă cunosc sau numai au intrat în contact cu mine, sunt un tătar din Cernavoda, care s-a născut cu puțină vreme după încheierea Primului Război. Ca și tine, de altfel. în cealaltă realitate, despre care nu vreau să-ți vorbesc, ci numai să o pomenesc, ca pe un dat iremediabil și etern, sunt doar o frântură dintr-o amintire de-a ta, care a fost transformată într-o entitate umană și trimisă pretutindeni acolo unde ființa ta s-a întrupat, pe reflexiile Singurei Unice Realități, transformată în cioburi, după ce urletul Big-Bang-ului s-a revărsat și s-a risipit pretutindeni în Univers. Sunt doar un fragment dintr-o amintire, Alexandru Milovan, o fantoșă a unei entități, pe care n-ai reușit s-o salvezi de la înec, pe grindul acela blestemat de la Seimeni. Și am venit după tine și aici, nu ca să te bântui, așa cum ți-ai putea imagina, la prima vedere, ci ca să te ajut să te reintegrezi în acest ciob de realitate, după ce l-ai transformat pe cel anterior în țăndări de timp, eliminând nenumărate alte entități care îl populaseră. Știu că sună aiurea de tot, dar ce altă explicație poți găsi, de pildă, pentru faptul că știu deja că, după ce vei mototoli furios aceste pagini și le vei vârî în servietă, cu gândul nemărturisit de a le da foc deseară, în scrumieră,

te vei duce la Universitate, în sala 478, și te vei așeza (întâmplător, vei crede tu) lângă o anumită domnișoară Elisa Veniamin. O studentă la litere, născută și crescută în orașul Roșiorii de Vede, de care te vei îndrăgosti, la prima vedere, și cu care te vei căsători peste doi ani, oficiind mariajul religios în biserica Fecioara Maria din Cernavoda? Și împreună cu care vei avea un băiat, pe nume Ștefan, care în această realitate, va ajunge un mitropolit, blestemat să trăiască toată viața cu vina de a fi știut că ești un călător între realități?

Știu, vei citi aceste rânduri cu ochii holbați și vei dori (Dumnezeule cum vei dori!) să mă întrebi cum va fi destinul tău alături de Elisa și ce se va întâmpla, în cele din urmă, cu această realitate. Dar viitorul, ca atare, nu există, dragul meu frate de cruce, decât secvențial pentru acest ciob de realitate, în care te-ai trezit în zorii unei luni de mai, ca să admiri un răsărit de soare. Și, dacă nu ți-1 pot descifra este pentru că, pesemne, nu ai un viitor aici. Sau, poate, pentru că ai încerca să-1 modifici și, astfel, l-ai distruge, ca și pe ultimul. Mai ții minte orașul Caracal? Mă îndoiesc, altminteri ai tine minte o mulțime de amănunte, care ar modifica ceea ce nu poate fi modificat. Dar pe meșterul ceasornicar Horia Zaharia? Dar pe Corneliu Zelea Codreanu, legionarul care credea că este mâna lui Dumnezeu, întinsă peste Regat, ca să aducă dreptatea săbiei? Pe Emest Urdăreanu? Pe Elena Lupescu? Pe Mihail Moruzov? Umbre... umbre desprinse din noaptea adâncă a gândirii și proiectate pe fundalul unei lumi care nu se poate reface din bucăți, așa cum un urcior antic nu mai

poate deveni funcțional, chiar dacă arheologii reușesc să pună cioburile la locul lor și să le lipească. El va rămâne, pentru totdeauna, o piesă de muzeu. Tot așa, acest ciob de realitate, în care ai ales să trăiești mai departe, nu va putea fi niciodată acea Realitate originară. Dar ai putea, totuși, să faci ceva, în direcția asta. Ai putea să asculți propunerea acelui domn consilier Repanovici Sorin Eliodor, care ar dori să transforme sistemul educațional depășit din Regat într-un..."

Se opri din citit și constată, meditativ, că expeditorul cu nume de tătar avea talent narativ. Cel puțin epistole se pricepea foarte bine să scrie. Atât de bine, încât el, unul, fusese captivat de stil și de eleganța exprimării. Parcă nu avea nimic de a face cu bărbatul mai degrabă obișnuit cu munca fizică, decât cu manevratul unui toc, pe foaia de hârtie. Se uită în ceașcă și constată că nu mai avea niciun chef de cafea. Așa cum nu mai avea chef de nimic altceva, rațional și firesc. Cum ar fi să meargă la un curs de filozofie. Rândurile scrisorii declanșaseră în el imagini stranii și întrebări pe care nu avea cui să le pună. Și al căror răspuns, era sigur, nu i-ar fi lămurit nimic în plus din situația în care se găsea. îi era grozav de ciudă pe sine însuși că se lăsase prostit de cuvintele unui necunoscut și că acceptase să intre în jocul lui. Cum de avea o simplă scrisoare puterea de a schimba viața unui om?

Mototoli scrisoarea, atât de enervat, încât buricele degetelor trecură prin hârtia groasă, care foșni nemulțumită. In prima clipă, se gândi să arunce ghemotocul către rigolă, de unde țigăncile care se ocupau cu măturatul ar

fi împins-o pe un făraș de metal și ar fi azvârlit-o într-un tomberon. Apoi, după ce se gândi mai bine, realiză că nu ajunsese încă la final și că, de fapt, nu știa ceea ce dorea necunoscutul de la el. Avea tot timpul din lume s-o isprăvească de citit după cursuri, înainte să iasă cu băieții la o bere, așa că deschise servieta și îi făcu loc înăuntru. Abia atunci zări, pe fundul plat obiectul învelit în hârtie cerată de împachetat. Vârî mâna până la cot și pipăi suprafața alunecoasă. Dumnezeule, semăna foarte bine cu... o armă?

încremeni, neîndrăznind să mai facă vreo mișcare. Dacă era urmărit (Firică Dumbravă-Nicușor îi dovedise că se putea) și așteptau numai să facă o mișcare greșită? Cum ar fi, de pildă să scoată arma, ca să se uite la ea? Poate că vor începe să tragă, mai înainte de a-1 soma să o arunce și să se întindă la pământ, cu mâinile la ceafă.

Ca din întâmplare, aruncă o privire în direcția gării. Câțiva funcționari întârziați, care aproape alergau să prindă tramvaiul, și doici, cu copii în landou ri, pe care le împingeau înspre Cișmigiu, sporovăind vesele. In direcția opusă văzu un camion plin cu soldați români, care oprise lângă un semn de circulație, cu „Oprirea interzisă". I se făcu inima cât un purice. Soldații prinseră să sară peste oblon, apoi coborâră o scară metalică, făcută din mai multe bucăți, și începură să o asambleze. Respiră ușurat și își șterse fruntea de sudoare, cu umărul. Scoase mâna încet și dădu să închidă clapeta servietei. Observă, chiar lângă cocoloșul cenușiu în care se transformase afurisita de scrisoare, o filă cu un antet curios. O trase afară, respirând precipitat. Ceva îi spunea că nenorocirile nu încetaseră. Că nu aveau să înceteze niciodată.

Antetul era al Serviciului Secret de Informații Român. Cel despre care-i vorbise Firică. în prima clipă, îl bănui că îi strecurase foaia în geantă, într-o clipă de neatenție a sa. Dar apoi se gândi încă o dată și realiză că nu ar fi avut suficient de mult timp să ridice clapeta, să introducă hârtia, să coboare clapeta și să se îndrepte în scaun. Atunci, cum naiba...?

Ridică din umeri, renunțând să-și mai pună întrebări retorice. Citi încet de tot informațiile bătute la mașină, revenind uneori asupra anumitor rânduri sau propoziții. I se părea halucinant. Era vorba despre o femeie, al cărei nume fusese deja pomenit mai devreme, în alt context scris: Elisa Veniamin. Documentul era o notă informativă a respectivului Serviciu, cu privire la ea. Se născuse, crescuse, studiase și se căsătorise de patru ori, în orașul natal, Caracal.

Făcu o pauză și închise ochii. Despre acest oraș pomenise și Murat Eighen, în scrisoarea sa, dar el nu-și amintea absolut deloc despre vreo localitate cu această denumire, pe harta Regatului. Și nici măcar prin Ardeal, prin Basarabia, Bucovina sau prin Cadrilater. Și geografie națională știa, îi plăcuse, iar unchiul Eliade avusese grijă să și-o însușească. Oftă, împinse ceașca, cu restul de cafea rece, mai spre centrul mesei, și așeză coala de hârtie în locul ei.

Nota informativă pomenea despre numele soților decedați, despre averea rămasă văduvei, despre legătura ei cu Horia Zaharia, un cunoscut meșter ceasornicar, care avea casa peste drum de aceea a văduvei, despre o statuetă „Gânditorul", pe care acesta din urmă o cumpărase

de la un localnic din Cernavoda și i-o încredințase ei, spre păstrare. Ultima informație era despre un oarecare Corneliu Zelea Codreanu, care devenise chiriașul ei, începând cu luna mai a anului... 1938?!

Ceva nu era deloc în regulă. Alexandru Milovan trase ziarul din geantă și îi netezi manșeta cu palma. Data apariției era 18 mai 1931.

1931!!!

Se uită la data înscrisă pe foaie, apoi la aceea de pe manșeta ziarului. Era o diferență de șapte ani între ele. Dacă nu era ținta unei glume senzațional de bine organizate, atunci... atunci chiar că nu mai înțelegea nimic. Era, poate, așa cum îi scrisese Murat Eighen, victima unei conspirații cronozofice. Se părea că unii cunoșteau mai bine decât el însuși ce avea să facă, în continuare, cu cine trebuia să se întâlnească, ce planuri urma să pună la cale. îi știau chiar și viitoarea nevastă, și numele viitorului copil...

Avea să facă într-un fel, pentru ca toate ciudățeniile astea să înceteze. Vârî ziarul la loc, împreună cu nota informativă, închise servieta și își prinse capul în mâini. Era debusolat, iar arma îl irita ca o amenințare permanentă, dar mintea sa meticuloasă avea să găsească, în mod cert, o soluție salvatoare.

— Domnule...

Băiatul de la cafenea îl bătea ușor pe umăr. Pesemne că strigase de mai multe ori la el și nu-1 auzise.

— Vă e rău, domnule? Vă pot aduce ceva? Poate un pahar cu apă?

Clătină din cap. Era timpul să plece. Se ridică, îi întinse banii lăsați de Firică și îi spuse să păstreze restul. Băiatul

holbă ochii la el, era un bacșiș prea mare, dar el dădu din cap, luă geanta și porni în direcția Gării de Nord, urmărit de mulțumirile celuilalt. »

Se hotărâse. Stătea în puterea lui să întrerupă lanțul in- formțiilor pe care necunoscuții le dețineau, cu privire la persoana sa. în scrisoare, era dat ca sigur faptul că urma să meargă la facultate și să asiste la cursul profesorului D.D. Roșea. Ei bine, avea să meargă la gară, să se urce în tren și să pornească spre Cernavoda, ca să o vadă pe mătușa Evghenia, să se bucure de libertate până duminică seara, când urma să urce din nou în tren, de astădată, înspre Capitală. Să se bucure de Dunăre, de câteva partide de înot și de pescuit, poate chiar și de o excursie cu bicicleta, până la Ghindărești sau poate până la Capidava. Adică să iasă din tiparul pe care i-1 trasase Murat în scrisoare. Să fie din nou el, cel de altădată.

în Gara de Nord era forfotă. Foarte multi oameni de la »
țară, prost îmbrăcați, cu opinci în picioare, târau pe peroane saci grei. Printre ei se învârteau patrule militare și câțiva jandarmi, cu puștile pe umăr. Două trenuri intrau simultan în gară, slobozind jeturi prelungi de aburi albi. Se așeză la rând, la casa numărul 12, pe avizierul căreia scria destinația - Constanța.

— Ce se întâmplă cu toată lumea asta? îl întrebă pe bărbatul gras din fața lui, care transpira abundent și-și tot ștergea fruntea cu o batistă uriașă, cadrilată. Parcă niciodată n-am văzut atât de mulți țărani în gară.

Grăsanul se uită la el, surprins, apoi vârî batista în buzunar.

— Guvernul Maniu a anuntat la radio, în urmă cu două săptămâni, că o să vândă nemților majoritatea recoltelor din anul ăsta și de la anul, iar lumea a înnebunit brusc la gândul că va urma o perioadă de foamete. Nimeni nu a uitat seceta de acum zece ani și nici molimele pe care le-a stârnit. Talpa țării, domnule, a venit în Capitală, ca să cumpere ce se mai poate, mai înainte ca acele contracte să devină active. Dacă va fi așa cum cred eu, adică nemții se vor înhăita cu chinezoii și vor da năvală în Coreea și în Japonia, apoi românașii noștri vor face foamea, vreme de câțiva ani. Da, da, nu clătina din cap, că nu o să le dai dumneata să mănânce.

Și se răsuci spre cel de dinaintea sa, continuând să bodogănească și să-1 împroaște cu veninul său politic pe luliu Maniu. Milovan nu comentă în niciun fel, nu dorea să atragă atenția asupra sa, tocmai acum, când se pregătea s-o șteargă englezește din București. în cele din urmă, ajunse la ghișeu și cumpără un bilet până la Medgidia. Deși gara din Cernavoda era una dintre cele mai vechi din partea asta de țară, biletele avea marcate pe ele numai trei destinații: Medgidia, Constanța și Mangalia. Ca și cum alte stații nici n-ar mai fi existat între ele.

Pomi spre peronul 11, unde garnitura urma să tragă peste 20 de minute. Se strecură prin mulțime până în apropiere de o tonetă, în spatele căreia un turc cu fes și șalvari vindea înghețată la cornet, sugiuc, rahat și comuri cu mac și susan. își zise că n-ar fi rău să ia câteva comuri pentru drum, așa că se așeză din nou la coadă, de astă- dată în spatele unei femei tinere, îmbrăcată într-o rochie

de călătorie, cu o pelerină cafenie pe braț. Purta pe cap o pălărie mare, albă, cu o superbă pană de egretă. Comandă o înghețată și, când vru să plece, își agăță pelerina de colțul tonetei și se dezechilibră. Geamantanul mic, din piele de porc, căzu chiar la picioarele lui. Se aplecă și îl luă.

— Pot să vă ajut, dacă nu vă deranjează, până terminați înghețata.

— Nu cumpărați nimic? întrebă femeia, zâmbind.

Era chiar foarte frumoasă, realiză Milovan, care se grăbi să o ia înainte, ca să-i deschidă drum prin mulțime.

— De fapt, voiam numai să-mi omor timpul. Trenul meu sosește cam... Se uită la ceasul de la mână. Cam peste zece minute.

— Ce coincidență, râse femeia. Și al meu tot atunci. încotro mergeți?

— Spre Cernavoda.

— Ia te uită, călătorim cu același tren. Eu merg la Constanța. înseamnă că putem să omorâm timpul ăla împreună.

Felul cum o spusese îl făcu să simtă un fior pe șira spinării. Se opri în apropierea peronului 11 și o așteptă să-1 ajungă.

— Nu sunt foarte politicos. Ar fi trebuit să mă prezint, încă de la început: Alexandru Milovan, student la Drept. Locuiesc în Cernavoda.

— Ei, ei, nimic nu sună atât de bine ca tinerețea studioasă. Femeia râse din nou și își trecu pelerina pe celălalt brat. Elisa Veniamin. Sunt funcționară, la Banca de Scont. Locuiesc în București, dar m-am născut în Roșiorii de

Vede. Ce noroc pe mine să vă întâlnesc exact când aveam nevoie, domnule Milovan. Putem să călătorim împreună, cel puțin până la Cernavoda, dacă nu vă deranjează.

Fiorul se transformă într-o sabie de gheață, care-i străpunse spatele, făcându-1 să înțepenească. Cum ar fi spus tanti Evghenia? - „Ce ți-e scris, în frunte ți-e pus, de soartă nu scapi, oricât de mult te-ai ascunde". își îndreptă șira spinării, străduindu-se să nu o privească în ochii mari și verzi.

— De ce m-ar deranja? reuși să găsească, în cele din urmă, o formulă politicoasă neutră, pentru a ieși din încurcătură. Doar dacă nu o să vă plictisească conversația unui tânăr prea puțin ieșit prin saloane și pe la întrunirile culturale ale protipendadei. Știți, în această parte a vieții, studiile sunt mai presus de orice.

— Știu, zâmbi din nou Elisa și o făcu aproape dumnezeiește, determinându-1 să-și coboare, rușinat, privirile. Dar soarta a făcut în așa fel, încât eu să vă pot deschide ochii asupra câtorva lucruri, pe lângă care nu e bine să treceti, fără să le consultati. Pentru că sunt una dintre membrele active ale Societății Culturale „Vasile Alec- sandri", înființată și patronată de Regina Mamă. Vă place poezia, domnule Milovan?

îi spuse că, adesea, pe vremea colegiului, pleca prin parcurile Constanței, cu o carte de poeme sub braț, preferând lectura, jocurilor sportive care îi atrăgeau pe colegii săi. Așa făcuse cunoștință cu versurile lui Vasile Câr- lova, Samson Bodnărescu, Mihai Eminescu, Veronica Micle, Alexandru Macedonski, Dimitrie Anghel.

— Și dumneavoastră vă plac simboliștii?

Era o întrebare, ca spuma ce plutește, subțire, pe suprafața unei ape curgătoare. închise ochii și își dori să nu fi plecat niciodată de pe scaunul lui Agop.

— Și preromanticii, și romanticii, și simboliștii, și sămănătoriștii... toți cei care au scris poezie adevărată. Versuri care să-ți ajungă la suflet și să te răscolească. Să te facă să-ți dorești să simți ceea ce au simțit creatorii lor, atunci când le-au pus pe hârtie. Dar nu mi-ați spus ce treburi vă mână la Constanța, în aceste zile, în care vara pare atât de departe.

Femeia își apropie evantaiul de ochi și se aplecă puțin spre el, ca și când ar fi dorit să-I împărtășească un secret.

— Sunt omul de legătură cu teritoriul al ministrului Mironov. Serviciul meu la bancă este numai o acoperire.

Milovan o privi fix, apoi își mușcă buza de jos.

— îmi pare rău, dar habar nu am de politică. Cine este acest domn Mironov?

— Conduce Ministerul Scoalelor si al Instrucțiunii Publice.

— Aha!

Arătă cu bărbia spre vagon.

— Ar fi bine să urcăm, dacă nu vrem să ratăm plecare.

Femeia zâmbi încă o dată și îi făcu semn cu ochiul. Trebuia să admită că era dumnezeiește de frumoasă. Un model pentru care Grigorescu s-ar fi duelat cu Luchian. Iar pictura românească ar fi rămas mai săracă și mai nefericită.

— M-ai întrebat ce urmează să fac la Constanța. Nu vrei să mai afli? Oricum, fii convins că trenul nu pleacă fără noi.

Ridică din umeri. Nu era chiar așa de convins. Ar fi fost culmea ca toți pasagerii din tren, inclusiv conductorul, să îi aștepte, cu mărinimie, pe ei, să urce treptele de metal și să se așeze la locurile indicate pe bilet. Nu voia însă să pară nepoliticos, așa că nu spuse nimic.

— Poate te va interesa să mă ajuți. Mă voi întâlni cu prefectul județului, Laurian Stilbea, un domn foarte amabil și cult, fost profesor la Conservatorul din Capitală, și cu consulul german Leiber von Steinghardt, pentru a le propune un proiect educațional, cu un nume aproape tropical - Atlantykron 1990. O academie de vară, după modelul celor inițiate de domnul Nicolae lorga, la Vălenii de Munte. Care sperăm să dureze până în anul 1990. Savanți germani vor preda adolescenților români știința viitorului. Le vor arăta căile de urmat pentru a zbura în spațiu și pentru a coloniza Luna. Le vor prezenta mașinile Von Neumann, cele care, în următorii ani, vor planifica viitorul social al omenirii. Vor putea asista la experimente medicale pe creierul uman, menite să le compatibilizeze între ele. Vom pregăti, în mințile lor, psihologia lumii de mâine, o lume care să accepte superioritatea rasei ariene. Și totul se va petrece pe o mică insulă de piatră, în apropiere de Cernavoda dumitale. Lângă Capidava. De aceea, mi-a trecut prin minte că ai putea fi interesat să mă ajuți. Cunoști bine zona și oamenii, nu? Și nu o s-o faci degeaba, consulatul german îți poate oferi o slujbă temporară, pe timp de vară, consultant sau așa ceva.

— Asta înseamnă că, într-adevăr, chiar o să avem ce discuta, până la Cernavoda. Alexandru Milovan dădu din

cap. Mai rămâne să-mi spuneți că, de fapt, întâlnirea noastră nu a fost deloc întâmplătoare și că îmi urmăriți destinul de foarte multă vreme.

— Si dacă ar fi asa? Elisa Veniamin zâmbi vag, ca și cum si-ar fi amintit ceva. Trăim într-o lume din ce în ce mai in- * terconectată.

Și urcă grăbită treptele, fără să se mai uite dacă el urcă la rândul său sau nu.

Din partea opusă, se zărea un șir lung de vagoane, care înainta încet, însoțite de fluierul unui impiegat, ce făcea semne cu un steag verde.

Am mai văzut imaginea asta undeva? se întrebă Milovan, ridicând geamantanul ușor și urmând-o îndeaproape. O gară, în care intră un tren și un impiegat făcând semn din fanion. Poate într-o altă viață, își spuse, înfiorat, până la lacrimi. Intr-o gară, numită Caracal. Dintr-un alt ciob al realității. Oare așa se întâmplă mereu? Trăim existentele altora, iar ale noastre rămân nefolosite, asemenea hai- nelor de schimb, care așteaptă cu anii, pe raftul vreunui șifonier?

Dacă nu putea să schimbe nimic, măcar putea să mulțumească Cerului, că fuseseră darnic cu el. Ii trimiseseră o femeie frumoasă și îi promiteau o existență tumultuoasă, dar interesantă, în care nu ar fi avut timp să se plictisească. La urma-urmei, faptul că „Gânditorul de la Hamangia" fusese găsit în orașul lui, nu constituia o întâmplare, nu? Avea tot timpul din lume să se gândească la asta, în tren. Nu era încă hotărât dacă se arunce scri- soarea, fără s-o termine de citit, sau să se așeze pe balan-

soarul din curte, acasă, și să o citească din nou, de la început, până la sfârșit.

Dacă avea un sfârșit, dădu din cap, în timp deschidea ușa de lemn, pentru ca Elisa să intre în compartiment, înainte de a intra, la rândul său, aruncă o ultimă privire spre gară, ca și când, involuntar, și-ar fi luat un rămas bun definitiv de la București. Chiar în punctul în care stătuse de vorbă cu Elisa, mai devreme, un băiat deșirat, cu o figură puțin asiatică, îmbrăcat în negru, făcea semne de rămas bun, cu pălăria.

Murat Eighen, gâfâi el, de parcă gulerul l-ar fi sugrumat. Și se grăbi închidă ușa, în vreme ce locomotiva slobozea ultimele șuvoaie de aburi, acoperind picioarele călătorilor și hamalilor.

Undeva, departe, o portavoce anunța sosirea unui tren dinspre Focșani. Apoi conductorul trase de maneta semnalului acustic de două ori și garnitura icni, punându-se în mișcare.

Dunărea îi aștepta, ca un șarpe albastru, întins în colbul auriu al Dobrogei, cu coada într-un trecut necunoscut și capul întins spre un viitor încă nedescifrat.

SFÂRȘIT

CUPRINS

Cartea întâi

Cartea a doua

Cartea a treia

Cartea a treia